

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE!

Yıl 9 / Sayı 105 / Eylül 1990 / 3.-DM

Kürdistan'daki sonbahar eylemliliği sömürgecilerin planlarını boşa çıkarıyor

Kürdistan'ın bazı bölgelerinde mevsimin ilk karı düştü. Havalarda soğumuş, dolayısıyla gerilla mücahedesinin karşısına yeni bir doğal engel çıkmış durumdadır. Fakat kurtuluş savaşımız sürekli bir yükselme seyri izleyerek sürüyor. Başta Botan olmak üzere Kürdistan'ın dört bir yanında gerilla eylemleri sömürgeci ordu güçlerine ve cetelere etkin darbeler indiriyor. Halk kitleleri her zamankinden daha çok düşmana itatsızlık gösteriyor, başkaldırıyor ve direniyor. Halbuki Irak'ın Kuveyt'i işgali üzerine TC, Kürdistan'a büyük askeri birlikler sevketti. Bu güçlerini kurtuluş savaşımızın en çok kökleştirdiği alanlara konumlandırdı ve sürekli operasyonlar geliştirmektedir. Bu

dönemde çok sayıda yerleşim birimini abluka altına aldı ve gerilla ile halk kitlelerinin bağıni kopararak sonuç almaya çalıştı. Bunu yaparken, uluslararası emperyalist güçlerden de her türlü siyasi, askeri desteği büyük oranlarda artırarak almaktadır. Çünkü bölgede ortaya çıkan son gelişmelerle emperyalizmin TC'ye duyduğu gereksinim her zamankinden çok artmıştır, bu yüzden de ona sonuna kadar destek sunulmaktadır.

İşte, bunu da fırsat bilen TC, bundan yararlanarak Kürdistan devrimini bitirmeye çalışmaktadır. Bütün yöneline buna göre ayarlanan sömürgeci Türk devleti ülkemize bütün olanak ve gücünü kullanarak yüklen-

mektedir. Dünya kamuoyunun ilgisinin bir bütünüyle Körfez'e kaymış olmasından yararlanarak Kürdistan'ı dünyadan izole etmiş, çok acımasız bir özel savaş yürütmektedir. Fakat düşmanın bu yöneline ve saldırılarına karşın devrimci savaşımız onun plan ve projelerini boşa çıkararak hızlı bir gelişmeyi yaşamaktadır. Bu gelişmeler ortamında salt kırsal kesimle sınırlı kalmayan gerilla savaşı, her zamankinden daha çok kent merkezlerine de taşındı, düşmanı buralarda da darb ediyor. Bu dönemde çok sayıda kaza baskınları yapılırken, Diyarbakır gibi büyük şehirlerde de düşman üstlerine saldırılar düzenlendi ve onlarca asker, polis, çevik kuvvet elemanı imha edildi. Hatta Türk basınına da "PKK şehre indi" manşetleriyle düşmanın korku ve paniği yansıtıldı.

Yıllardır Musul ve Kerük hayaliyle yaşayan TC, Ortadoğu'daki krize dayanarak bu emeline ulaşma gayretine hız verdi. Fakat çeşitli sömürgeci burjuva temsilcileri "Dimyata pirince giderken, evdeki bulgurdan da oluruz" yorumlarını yaparken

Devamı 2. sayfada

Serhed Eyaletinde yaygın gerilla eylemliliği halkımızın serhildanını yükseltiyor

"Serhed Eyaleti 2. Botan olma sürecini yaşıyor. Geçmiş büyük oranda aşılıştır. Sahip olduğu coğrafyadan ötürü gerilla ile halk eylemliliğinin içiçe dengeli bir biçimde gelişmesi gerekiyor. Yaşanan gelişmeler henüz başlangıçtır. Gelecekteki gelişmeleri müjdelmektedir."

Yazısı 6. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın savaş ve ordu sorunları üzerine değerlendirmelerini sunmaya devam ediyoruz.

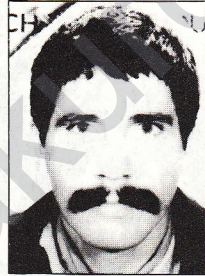
Savaş ve ordu sorunları üzerine

-II-

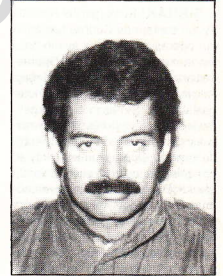
PKK gerçekliğinde ve savaşçılığında açıklığa kavuşan temel özellikleri iyi görmek gerekiyor. Bunlar, halkımızın içinde bulunduğu durumun devrimci çözülmesi sürecinde açığa çıkan hususlardır. Kürdistan halkı, devrimci çözümlenmeye tabi tutulduğunda ve buna devrimci örgüte müdahale edildiğinde ancak kaderi çözülebilir. Devrimci ideoloji, politika ve savaşla halkın kaderi çözümlenmek istendiğinde, diri ve yaşamak isteyenler, kendilerini devrimci çözüm sürecinde yeniden konuşturmalan sözkonusudur. Her türlü sağ yaklaşım; demagojik, sektekiler, bastırmacılık, inancaşlık, kuyrukçuluk, taktik gidişatla oynama, asgari koşullarda sa-

vaşın gereksinimlerine uymama, fırsat ve olanakları hiç görmeme ve değerlendirme, bütün bunlar son tahliye, feodalizmin ve düşmanın özellikleriyle kendini bir hastalık ve çürüme konumuna getirmenin ifadesidir. Devrimle kaderini çözenin PKK'de bir şeref olduğu, bundan hiç kuşku duyulmaması gerektiği açıkken ve rahatlıkla roller oynanabileceken, kendini partilileştirmeyi savaş konununun dışında tutanlar az değildir. Böyeleri bununla da yetinmiyor, bütün Parti bünyesini keirmiş, savaşın gereklerini bir taraftan ve giderek fırsat bulup bir kariyer tutturursa, bunu yapı üzerinde yürütmeye kadar olumsuzluğu gö-

Devamı 18. sayfada

Şehmus YİĞİT

İsmail İBRAHİM

ARGK'nin değerli komutanları, halkımızın önderleri Harun ve İsmail yoldaşlar orduya halk gerçekliğinde bayraklaşarak ölümsüzleştiler

Yazısı son sayfada

ONUNCU YILINI DOLDURURKEN 12 EYLÜL FAŞİST REJİMİNİN DURUMU VE OLASI GELİŞMELER

Kemalist rejimin gelişiminin zorunlu bir evresi ve onun çözülsün sürecinin ürünü olan 12 Eylül faşist askeri rejimi onuncu yılını dolduruyor. Türk toplumu, onun çeşitli kurum ve güçlerinin, 12 Eylül'ün yarattığı karabasanı tamamen yirttiğini, onu aşarak yeni bir gelişme sürecine tam olarak girdiğini söyleyebilmeye mümkün değildir. Çünkü, 12 Eylül faşist rejimini aşmak özünde kemalizmin baskı ve kuruttuğu zehirliye yoğunlaşmış durumdadır. Son yıllarda bu konuda bazı gelişme adımları atıldı da, bu durum henüz sınırlıdır ve egemen toplumsal bir oğu olmaktadır. Buna karşın, egemen çevreler 12 Eylül'ün her yıldönümünde, 12 Eylül'ün bazı tartışmaları açarak onun pürüzlerini göstermeye, böylece 12 Eylül'ün darbelerini topluma benimsenir kılarak tarihe otmurtmaya çalışmaktadır. Bu doğrultuda özellikle emperyalizmin kuklası ve 12 Eylül darbelerinin sefi Evren'e söylesiler yapıp yayılmak adına moda haline getirilmiştir. Bu moda bu yıl da devam ettiriliyor.

Kemalist tarihi düzlemeye kendine görev edinmiş kişilerden biri olan U. Mumcu, Evren'e, "12 Eylül bir darbeydi" dedirtilmekten azade zevk ve mutluluk duyuyor. Halkı aldatılmak için sadece "komünistim" demediği kalmış olan Demirel, "askeri müdahale sivil görüşümüze devam ediyor" diyerek sahtekartlığını sürdürmeye çalışıyor. Bazı avanaklar, 12 Eylül faşist askeri darbelerinin yaratmış olduğu meclisten darbecilerin yargılanmasını isteyecek kadar bir gaffet taşkınlığı ve ne yaptığını bilmediği yaşıyor. 12 Eylül faşist rejimi ve onun geliştirdiği özel savaş Kürdistan'da her geçen gün daha ağır bir darbeye dönüşüyor. 12 Eylül rejimi ve temeldeki kemalizm Kürdistan'da darbelenirken, indirilen her devrimci darbeye parçalanması ve çözülsün geliştirildiği etkisi Türkiye'ye de taşır ve Türk halkında yeni bir kurtuluş umdu yeşeriyor. Diller ancak bu temelde açılıyor, kalemler bu temelde olacağı artık kesinleşmiş bulunuyor.

Devamı 14. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın, hızlanan son siyasi gelişmelere yeni bir yaklaşım ve görevlerimize üzerine yaptığı değerlendirmeleri bir bölümünü yayınıyoruz.

"DÜNYAYA YENİ BİÇİM VERMEK İSTEYEN GÜÇLERE EN BÜYÜK DARBİYİ VURAN ORTADOĞU BÖLGESİNDE KÜRDİSTAN'A DAYALI BİR 'EKİM DEVRİMİ' DOĞABİLİR"

Siyasal gelişmelerde görülen hızlanma ile mevcut gelişimin netleşmeye doğru gitmesi ve bunun Kürdistan üzerinde ağırlaşan etkileri, devrimci hareketin yeniden yenilenen örgütlenmesi ve eylem hattına bu temelde yüklenmesini gerektirmektedir. Uluslararası durumda ortaya çıkan son hızlı gelişme ve değişimleri kendini en çok ele verdiği ve hatta bunun bir ayrıntı durumuna gelen olay, Basra Körfezi'ndeki süper askeri-siyasi yoğunlaşma ve gerilimdir. Sorun her ne kadar Araplararası bir iç sorun olarak görülüyor, ancak Irak milliyetçiliği sorunu bu temelde yaklaşmak istiyorsa da, Arapların buna güç getiremediği ortadadır. Başta ABD olmak üzere, ortaya çıkan son gelişmelerde kendilerini kazanımlı gören güçlerin, çıkartları sözkonusu olduğunda eşine rastlanmaz ölçülerde gücünü ortaya çıkarıp sorunu uluslararası en önemli bir mesele haline getirme ve uluslararası kuruluşlarda en önemli kararları alabilme, buna öncülük etme ve aynı hızla yayılmaya dönüşürme çabaları, azetle bir fildişi gibi kendini göstermektedir.

Bu gelişmeler, özellikle sosyalist ülkelerde reel sosyalizmdeki gelişmelerin emperyalizme nasıl güç verdiğini anlamak, nasıl bir dünyaya yöltürünce ortaya çıkarması açısından da önemlidir, şekilleneni yeni dünyayı ele vermektedir. Gelişmeleri açıklama, daha önce kadere yerleşmiş bütün politik güçlerin, sistemlere dayalı ve sistemlerle bağlantılı birçok küçük devlet ve hatta iç politikalarını bile yetmediği, bu anlamda muazzam bir gerilimdir, yeni politik yaklaşımların da oluşturulmak istendiği, bütün yakınlığı ile kendini his-

Devamı 9. sayfada

Kürdistan'daki sonbahar eylemliliği sömürgecilerin planlarını boşa çıkarıyor

Baştarafı 1. sayfa

Kürdistan'daki kurtuluş savaşımız sık sık dikkat çekmektedirler. Bu konuda hesaplarnı yapılmış olup olmadığını merak ediyoruz. Zira Kürdistan 1920'lerin koşullarını yaşıyoruz. Mevcut durum Türk egemenlerinin karşısına çok farklı bir tablo çıkararak, gelişen kurtuluş savaşımız, her gün TC'den bir parça koparak kurtuluşu doğru ilerlemektedir.

Nitekim son bir aylık gelişmeler bakımından Kürdistan'daki durumun tamamen TC'nin aleyhine olduğu görülmektedir. Bir yandan dağların yanına sıra geriler merkeziyenin de yoğunlaşan gerilla eylemliliği düşmanı darbelerekin, diğer yandan sıvasılaşan halkımız düşmanın komploye ve entrikalarının iç yüzünü görebek böyle çikarmakta ve direnişini yükseltmektedir.

Sonbahar eylemliliği ulusal kurtuluş mücademeliye yeni mevzeler kazandıracak başarıya erişmektedir.

BOTAN EYALETİ

ŞIRNAK: Sömürgeciler Ağustos ayının sonlarında Cudi'de başlatılan operasyonları Eylül ayının ortalarına kadar sürdürdüler. Operasyonların özellikle Şirnak'a sömürgeci valinin atanmasının hemen ardından başlatılması, Şirnak'ın il haline getirilerek özel savaşın üssü yapılması çalışmalarının bir denemesi niteliğinde taşıyor. Operasyonlarda köyler, ormanlar, bahçeler ve ekili alanlar da yakıldı. Bunlarla da yetinmeyen sömürgeciler, operasyonları Uludere'ye kadar genişlettiler. Fakat sömürgeci güçler, halka vahşet uygulamaya ve çevreyi yakıp-yıkma dışında amaçlarına ulaşamadılar. Gerillalar, sömürgeci operasyon güçlerine yönelik girişimlikleri saldırı eylemlerine onlara ağır zayıf verdiler. Tespit edilebilen üç büyük gerilla saldırısı oldu. Bunlardan Zênka köyü civarında saldırıya 30'dan fazla askerini cesedini bizzat köylüler görüp saymış. Bir de köylülerin gönderdiği cesetler hesabı katılırsa, düşman kaçırlarının bu sayının çok üstüne çıkacağı aktıkları. Öte yandan Mala Bayrê çetelerinden 15'i bu çarşımada pasif kalırken gerçekçesiyse mahkemeye verildi.

Uludere'ye kadar yayılan sömürgeci operasyon güçlerine gerilla saldırıları oldu. E. Yoğun saldırılar 13-16 Eylül tarihleri boyunca gerçekleşti. Çarşımalar, Kat Dağı'nda, Şivend köyünün arkasındaki Aval Dağı ve Kelê Mamê Dağı'nın Şirnak'a yakın olan eteklerinde Hozê köyü civarında ve Kabaranê Dağı'nda yaşandı. Çarşımalar süresince sömürgeci helikopterlerle sürekli güç aktardılar. Çarşımalar, tüm den gerillaların planı saldırılarına meydana geldi. Dolayısıyla inisiyatif baştan itibaren ARKG gerillaların elinde olduğundan düşmana büyük kayıplar verdirdi. Fakat sömürgeci öldür ve yaralanan büyük bir gızişlik içinde çarşıma alanlarından uzaklaştırdıkları için kampa-ri-nin sayısını tespit edilemedi. Sadece 1 asker öldüğü ve 11 asker, 11 de Mala Bayrê çetesi olan 2 kişisin de yaralı olduğu saptanıblı.

Sömürgeci öldürüş umut bağlarında bu operasyonlarla tam bir hezimetle yaşayarak geri döndüler. Kaçırlarının büyüklüğü bir tarafta, Gerillaların başanlı bir mücademeliye yürütmelerinin halk üzerinde yarattığı etki ve düşman ordusundaki moral

bozukluğu sömürgecilerin yediği en büyük darbe oldu.

11 Eylül günü Cudi'nin üç ilçe sınırındaki Çala Güzê olarak bilinen mntıkasında gerillalar, bir çeşme başında sömürgeci askerleri pusuya düşürdüler. Çarşıma, operasyona çıkan diğer düşman askerlerinin de katılmasıyla büyüdü. 12 Eylül günü de devam eden çarşımada gerillalar düşmana ağır kayıplar verdirdiler. Bölge halkı, bu çarşımada çok sayıda düşman kayıbnı olduğunu söylemektedir.

Yine 17 Eylül'de Bestler mntıkasında olan başka bir çarşımada ise 11 düşman askeri öldürüldü. Sömürgeci bu askerlerin cesetlerini Şirnak'a taşıyıp, buradan memleketlerine gönderdiler. Her iki çarşımada da gerillalar hiç kayıp vermediler.

22 Eylül günü ARKG'ye bağlı bir gerilla birliği saat 16.00 sıralarında Şirnak-Eruh karayoluna barikat kurdu. Barikatin kurluluğu nokta Şirnak'a 20 kilometre mesafedeki

Kaymakam Çeşmesi mevkiydi. Gerillalar 20 dakita aracı durdurup kimlik kontrolü yapıp sonra propaganda yaptılar. Propaganda, Şirnak'ta hürlandırılan köy boşaltmaları, sız-günleri, ormanların ve ekili alanların yakılmasını içeriyordu. Sömürgeci-lerin bu yönelimlerin altında kendi tüketimşililiği ortaya koyduğu gerçeği vurgulandıktan sonra halk direnişini ve ARKG'ye katılmaya çağrıldı.

Gerillalar, yıl kesime eylemleri Sü-rdürünen muhtemelen çetebaşı Alı-xan Tatar'ın da içinde bulunduğuy çeteleri taşıyan bir araç da gerilla barikatına takıldı. Gerillalar gören çeteler arabalarını terkedip kaçmaya çalıştılar. Gerillaların açtığı ateş sonu-çta çete Nizam Tatar ağır yaralanırken, oğlu Nezîr de öldü.

Alıxan Tatar, Şirnak'a sömürgeci-lerin en temel dayanıklarından biridir. Bu yüzden gerilla savaşımız Şirnak'ta yerleşikten sonra, yö-neldiği hedeflerin başında bu unsur ve çeteleri geldi. Hain Alıxan Tatar, mücademelenin darbe yedekte köylülük üzerinde etkisini yitirerek bir avuç çetesiyle birleşti Şirnak'a sığındı. Fakat burada da sürekli gerillaların hedefi omakta kurlula-madı. Gerillalar Eylül 85'te Alıxan Tatar'ın ilçe merkezindeki evine saldırıldı. Kendisi evde olmadığının kurtuldu, ama 6 çetesi öldürüldü. Gerilla saldırısının bununla sınırlı kal-madı, yapılan çeşitli saldırılarda bir-çok yakını öldürüldü. Ayrıca gerilla-ları, Tatarların köylülerden zorla gaspettikleri köy, orman vd. mal varlığına el ko eydüler.

ULUDERE: Ağustos ayı sonlan-ında Klıba (Uludere) ilçesi ve Hilal köyünden 15 genç daha ARKG'ye

katıldı. Ulaşan haberlere göre, Koma Ge'ller gençleri eğitim savaşta hazır hale getirdikten sonra ARKG'ye gönderiyorlar.

Diğer yandan Mala Bayrê çeteleri, 4 Eylül'de Hilal köyünde halk millisi Halit BENEKİ'ni alçakça katlettiler. Sömürgeci bu olayı "çarşımada bir teröristin öldürüldüğü" şeklinde ka-muoyuna yansıttılar.

Mala Bayrê çeteleri işledikleri bu son cinayeti, şimdide kadar en az 10 yurtsever insanımızın kanına gir-diler. Bu yüzden halk bu çetelerden kendini korumanın yoğun arayış içinde bulunmaktadır.

Şirış (Sapaca) köylüleri Ağustos başında zorla köylerinden çıkarılmışlardı. Bu tarhtan itibaren köylü Ripin (Yeşilyürük) köyü civarında, Uludere-Şirnak yolu etrafında ko-nulanarak köylerine geri dönmek için direnişeye başladılar. Sömürgeci-lerin hiçbir çözümüne ve vadinde iltibar etmeyen köylüler, tek çözüm olarak köylerine geri dönmeye dire-niyorlar. Kendilerine 100 kadro ve-

gerillalar düşman askerini pusuya düşürdüler. Böylece başlanan çarşı-malar 29 ve 30 Eylül günleri de sürdü. Bu çarşımalarda kesin tespit edilen düşman kaçırları 7 öldü.

Öte yandan Hozê köyü yakınında meydana gelen bir çarşımada 2 gerilla direnerek şehit düştü.

CİZRE: Irak'a giden İpek Yolu üzerinde bulunan Ernabat (Çavuşlu) köyü yakınındaki Saklene köprüsü-nün gövde ve ayaklarına ARKG gerillaları, 6 Eylül gecesi sabotaj düzenlediler. Patlama sesleri Cizre'den duyuldu ve köprü büyük oranda kullanılmaz hale geldi.

Özellikle Irak'a uygulanan ekono-mik ambigodan sonra TC, bu tarz yolları ve köprüleri tüm den amaçla kullanmaya başladı. E-24 karayolu askeri amaçlı kullanan yolların başında gelmektedir.

By eylemlen sonra TC, Mardin alanında bulunan yollar üzerinde köprüler etrafında askerî önelimleri artırdı. Özellikle Cizre ve Habur köprüleri etrafı askeri birliklerle dol-durulmuş durumdadır. Yine silah, cep-hane ve askerî malzeme aktarımına da olağanüstü önlemler alarak gerçekleştirmeye çalışıyor. Son dö-nemde Kürdistan'a askeri araç-gereç taşımada da büyük artışlar oldu. Fakat TC'nin bütün bu çabaları sonuç vermeyişi. Gerilla ve halk eylemliliği sürekli bir yükselişle yaşaya-rak TC'nin yönelimlerini boşa çıkarı-yor.

Eylül ayının başında Cizre ve çevre köylerden 30'u aşkın yurtsever gözaltına alındı. Gözaltına alınmaları teslim olan bir hainin ihbarları so-nuç sömürgecilerin yaptığı operas-yonlarla gerçekleşti. Gözaltına alınan yurtseverlere çok ağır işken-celer yapıldı. Nitekim 6 Eylül günü bu operasyonlarda gözaltına alınan Userê köyünden **Abdurrahim TAN-RİBLİR** adlı yurtsever alçakça katle-dildikten sonra boyuna iç geçirile-re kendisini astığı süsü verdirilmeye çalışıldı. Sömürgeci Eylül günü yurtseverin cesedini cemsetle köyüne götürüp kimseye göstermeden gömdü. Arından sömürgeci yetkililer yakınına açıkla-mada, yurtseverin kendisini astığı ni-yeti sürdürdü. Ayrıca düşman işlediği suçun açığa çıkmasını istedi dokto-run otopsi yapmasına da izin ver-medi.

Sömürgecilerin işledikleri bu ci-nayet Kürdistan'da vahşeti vardır-dıkları buytu bir kez daha ortaya koydu. Türk barbahtızın dizginisiz boyutları sömürgecilerin Kürdistan'da yaşadığı kıkmazın belgeleri olmaktadır. Düşman, gerilla karşı-sında içine düşüştü çaresizliğine yurtsever halkımıza saldıracak gid-ermeye çalışıyor. Ama TC'nin bu çarşımalarını ön beklemeden sonu-kurtarmayacağı gibi, daha hızlı kö-küşe gitmesine yol açacaktır. Çünkü halkımız düşmanın bu saldırılar karşısında daha çok kinlenmekte ve savaşarak kurtuluşu ulaşma azmi bilmektedir.

Nitekim yurtsever **Abdurrahim TAN-RİBLİR**'in katledilmesini pro-TEST etmek için 19 Eylül günü Cizre Lisesi öğrencileri kersan yürüyüş yaptılar.

20 Ağustos gecesi de gerilla kılı-na giran özel tim elemanları bir ailyeye uğrayarak evde bulunan yaş-lı den oğlu Gürşin'ı öldürdüler. Gelen silahlı kişilerin durumundan şüphe-lenen yaşlı köylünün, "Kimsiniz, öğ-lumu neşen soruyorsunuz?" gibi so-rular karşısında kimliklerini ortaya çık-tığını farkedene kontralar taşıya

köylüyü kurşunlayarak katlettiler.

Bu olaydan birkaç gün sonra aynı kişiler Lokman adında birini sormak için başka bir eve gittiler. Fakat evde yalnız bulunan kadımlar, bunların özel tim elemanları olduklarından şüphelendikleri için kapı koydular. Gürşüleri duyulan komşu evlere bulunanlar olayın olduğu evin etrafında toplandılar. Halk tarafından kuşatıldıklarını gören kontralar, tel-sizle yardım istediler ve silahları halka doğrultular. Bunun üzerine po-lisler olay yerine gelecek kontralar birlikte alıp götürdüler. Yine kontralar bu olaylardan kısa bir süre önce de Erühun Xurse (Aközgün) köyünde oturan Melîe Xelîin'ı oğlu Melîe Abdurrahman'ı ağır yaralamışlardı.

Sömürgeci öldür sürülerine so-nuç alamadıklarından, bu canî ve sadist ruthless unsurlar halkın içine salarak katliamlar yapmaktadırlar. Bunlar gerilla kılına göre halkın canına, malına ve namusuna en alçak şekilde saldırmaktadırlar. Bu-nunla sömürgeciler bir taşla iki kuş vurmaya çalışmaktadırlar. Bir yan-dan cinayetler işleyerek halkı korku-tup sindirmeye amaçlarken, diğer yandan da halkın canına, malına ve namusuna yönelttikleri saldırılarla gerillalara malederek halkı gerilladan uzaklaştırmayı hedeflemektedirler. Fakat TC, bu kapsamlı planlarında büyük bir yarınlığı yaşamaktadır. Zira mücademeliye artık halkımızı kucaklamıştır. Dolayısıyla halkımız ARKG gerillalarının hangi ulusal de-ğerler için savaşıklarını ve gerekçe namus beklileri olduklarını çok iyi bilmektedir. Gerillaların hedef tar-zetini ve kimlere düşman olduklarını yakından görüyor ve yaşıyor. Bu yönü halkımızda yoğun bir bilinç birikimi oluşmuştur. TC'nin özel sa-vaş bu tarzda ve kuralsız olarak ırmadığımızın ortaya çıkardığı sonuç halkımızda büyük nefret uyandırmaktadır.

ÇATAK: ARKG gerillaları 10-12 Eylül tarihleri arasında Müks (Bah-çesaray) barışı yakınında 2 köy korucusunu ölüme cezalandırdılar, 1'ini de birlikte götürdüler.

Diğer taraftan yaz aylarında Çatak'a aktarılan Kayseri ve Bolu komando tugaylarına ait hava sinir-de komando birlikleri Irak sınırında doğru kaydırlmaktadır.

ARKG gerillaları, 25 Eylül askarı çete reisi Sadun ağa (Sadun Ceylan)'ın Alıkan (Surmac) köyüne baskın düzenlediler. Köyde askerle-re karargah kurdularından çetelerle birlikte gerillalarla çarşımaya gir-di-ler. Gerillaların üstünüğü ile biten çarşımada birinin adı İhran olan 2 çete öldürüldü, Gürşün Tatar adlı çete de ağır yaralandı. Çarşımada bir gerilla da kahramanca savaşarak şehit düştü.

Gerillanın eylem kapasitesinin büyümesi kitlelerecki uyanışı ileri bir düzeye çıkarmıştır. Köylüler çetecilik dayatmalarını kesin bir tavırla red-ediyorlar. Ayrıca halk Sadun ağanın mutlak cezalandırılmasını istiyor. Son dört ayda ve azınlık halk düşmanı-nın karargahına iki gerilla saldırısı oldu. Fakat bu hain TC tarafından olağanüstü önlemlerle korundu-ğundan pası canı kurtarabilir. Bu hainin çetelerine yönelik gerçekleştiri-len çeşitli baskın ve çarşımalarda ise birçok çete öldürüldü.

HAKKARI: Bir çarşımada düş-mana ağır yaralı olarak esir düşen savaşçı **Adem TAŞ**'a ağır işkeneciler yapılarak katledildi. Kürcüceken Aşağı Pinyarış aşiretinden olan **Adem TAŞ**, ağır yaralı olmasına

rağmen işkencede büyük direniş göstermiş, bu direniş halk dilinde destanlaşmıştır. Sömürgecilerin iş vahşilikleri bir kez daha sergilenmiştir. Sömürgeçler savasta yare yapmıyê üstelik tabii almayı alçağa emellerine ulaşmada bir kez olarak kullandırlardı. Savagı suvulan bu tutum TC'nin kirli savagısını bir belgesidir.

28-29 Eylül geceleş ARKG gerillaları merkeze başke Kotranis (Ördekî) köyünde bulunan karakola saldırdılar. Saldırıda karakol tümüyle imha olup kullanılmaz hale gelirken, 1 asker öldü, 4'ü de yaralandı. Saldırıda gerillalar hiç kayıp vermedü üstlerine geri çekildiler.

Sömürgeçler eylemden sonra köylüleri baskı uygulamaları ve kişlik olarak yararak hayvanları ölüme terk ettiler.

ERUH: 6 Eylül günü özel timin döşediği mayına bir aracin çarpması sonucu şoför Şakir Kaçan ile Mehmet Yıldız öldü, 4 köyü de yaralandı. Okla, Serhata (Dağduz) ve Reşine (Dibagöz) köyleri arasında meydana geldi.

Özel timin Kürdistan'daki yerleşim birimlerini etrafında sağa-sola bombalar bıraktığı ve yollara mayın döşediği bilinmektedir. Şimdiye kadar bu bombalarla oynayan onlarca köy ölüme veya sakat kaldı. Yine mayınlarla çarpan çok sayıda insanımız da yaşamını yitirdi. TC'nin kirli savagı çocuk-yaşlı, sivil-asker ayırımı yapmaksızın tüm Kürdistan halkını hedeflemekte, yürütülen terör kampanyasıyla halk sınırdışı davasından vazgeçirmeye çalışılmaktadır. Yine bu yöntemlerle halkın köyünü terk edip metropoller ve yurdışına kaçış bir gözüm ölümün görmeşi sağlanmaya çalışılmaktadır. Ancak, TC'nin hesabı katmadığı bir şey vardır ki, o da halkın bu cinayetler karşısında biriken kin ve öfkesinin kaçınılmaz olarak taşma noktasına geleceğidir. Nitekim halkımızın serhildanı bu konuda çarpıcı bir örnek oluşturmıştır.

TC köylere zorla boşaltmayı sürdürüyor. Son olarak da Erhu'n Nıyavana Botan (Dağyeli), Nerhem (Bayramî), Siirt'in Xerte ve Şirvan'ın Beşe köyleri boşaltıldı.

25 Eylül günü Besnê (Bozali) köyünün Bêngov mıntıkası Dula-besir mevkinde askerler çobanları silahlarla taradılar. Taranan çobanlar Hasan Kaya, Sabri Ekinci, Hasan Özdemir ve Hasan Şen'dir. Hasan Kaya öldü, kurşun yaralarıyla hecesini dikenler, diğer çobanlar da çemşit yerlerinden yaralandılar.

BEYTÜŞŞEBAP: 20 Eylül'de gerillalar Beytüşşebap-Uludere karayolu üzerinde bulunan Derahine (Luzunçeti) köyündeki çetelere ve askeri karakola yönelik bir baskın düzenlediler. Baskında 2 çete kurşuna dizilerek ölüme cezalandırıldı. 2 asker öldürüldü, 1'i de yaralandı.

Eylem esasından yararlanılab da kesen gerillalar kimlik kontrolü yapıp bildiri dağıttılar. Araçlarda bulunan 2 kişi çetesine ve 1 polisi de birlikte götürdüler. Ayrıca çetelere ait bir minibüs de ateşe verildi yapıldı.

29-30 Eylül'e bağlayan gece gerillalar, Swarê Xelli geçidine yakın Herma köyüne konulan dükkânı kullanımla saldırdılar. Roketatar da kullanılan gerillalar dükkâna ağır darbe vurdular. Düşman kayıplarının kesin sayısı öğrenilemedi.

ÇUKURCA: Eylül ayında Çukurca kirasında meydana gelen bir çarpmada 2 düşman askeri öldürüldü.

Diğer taraftan 20-25 Eylül günleri arasında 8 Jirki çetesini taşınan minibüse tuzakla bombalı yerleştirdi. Bombanın infilak etmesi sonucu minibüs imha oldu ve içindeki çetelerin

tümü parçalanarak öldü.

26 Eylül'de Jıyanış (İşkîlî) köylüleri ilçeye giderek baskı ve işkencelere protesto ettiler. İlçe halkının desteğini de alan Jıyanış köylüleri hükümeti koynağına yürütdüler. Burada özellikle köylenindeki karakol komutanını baskı ve hakareetlerini çökeltme-ölümüne belirlip gövreden alınmalarını istediiler. Sömürgeç askerler baktıkları kararak itilmi engellemeye çalıştılar. Daha sonra göstericilerden tutuklanırları oldu.

Öte yandan, Çukurca'da boşaltılan köylerin ahalisinin perişan halde olduğunu bildirimektedir. Köylüler evsiz-barksız kalmış, ya açlıkla ya çadırlarda ya da yakınlarının yanına sığınmış olarak yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadırlar. Köç kuşullarının da bastırması başkası durumlarını daha da zorlaştırmaktadır. Açıkta bırakılan binlerce insanımız çaresizlik içinde. Bölgeye basın mensupları sokulmuyarak durumun kamuoyuna yansımaları engellenmektedir. Sömürgeçler kuralsız, acımasız kirli savagı yöntemleriyle halkımızın kitliamını boyutlandırmak hedefini gütmektedirler. Kurtuluş mücadelemize destek sundukları ve çeteleşmeyi kabul etmedikleri için insanlarımız bu açlıkta uygulamalara maruz bırakılmaktadırlar. Ancak tüm bu saldırlara rağmen halkımız kurtuluş gülerine destek sunmaktan geri durmamaktadır.

SİLOPI: İlçe merkezinde ajanklı savagı şoför Reşit ve sebzeci Mihemmed 18 Eylül akşamı gerillalar tarafından ölüme cezalandırıldı.

GÜRPINAR: 29 Eylül'de Gürpınar yakınlarında bir çarpması çıktı. Gerillaların elleri vurulmasını düşman ağır kayıp verdi. Fakat düşmanın çarpması ilişkin yaptığı açıklamada yalnızca 1 yuzaşı ve 1 bağıcvanus öldüğü belirtilmiştir. Bölgeden gelen haberlerde ise, sömürgeçlerin işkencelerine Van'a süreklî ölü ve yaralı taşdırları, ayrıca 1 helikopterin de gerillalar tarafından düşürüldüğü bildirilmektedir.

MARDİN EYALETİ

KERBORAN: Sömürgeçler aldıkları bir ihbara dayanarak Xirbêkan ile Marana (Yılmaz) köyleri arasında 3 ARKG savagısını çembere aldılar. Savagıların düşmana karşı göstermiş oldukları üstün direniş sonucu çok sayıda düşman askeri imha edildi. 13 Eylül günü meydana gelen çarpmada düşman kayıplarının sayısını gizlendiğini öğrenilemedi. Çarpmada kahramanca savagın **Ağit, Kazım ve Serhat** adı 3 savagı da şehit oldu.

Sömürgeçler, 3 yoldaşımızın cesedini halkta teslim etmediler. Bu durum halkta tepkiye neden oldu. 14 Eylül'de ERNK Bölge Komitesi'nin çağırısına uyarak halk kepenk kapatma eylemi ve kitellesi gösterilere hazırlanmaya başladı.

Eylem hazırlığını farkeden sömürgeçler, 14 Eylül sabahı erken saatlerde bütün cadde ve kavşaklara asker yerleştirdiler. Sabah evlerinden çıkan insanlar sokaklarda zırmata arataz askerler tarafından zorla evlerine geri götürüldüler. Ayrıca askerler sabah erkenden dükkânları açmaya başladılar. Bu arada 4 yurtsever esnaf gözaltına alındı, akbeteri bilinmemektedir. Diğer yandan şoförler kontak kapatarak bir günlük ölü Midyat ve köylerine sefer yapmadılar.

Öte yandan kadın, şehitlerin cenaze töreninde kitellesi olarak katıldı. Sömürgeçlerin saldırılarını karşın 2000'in üstünde kitle cenaze törenine katıldı.

Düşman, ilçeye yitdiği büyük askeri gözü kitellesi eylemleri şimdiki kısım olarak sınırladı. Kentte durum gergin, kiteller ayıklanma ve kitellesi

gösteriler yapma azim ve kararlılığını sürdürüyorlar. Düşmanın her türlü tahtığını boşa çıkarma azmi kitellerde egemen.

ÖMERLİ: Sömürgeçler vahşetlerine her gün yeni bir örnek daha ekliyorlar. Xirbê Baban (Kuruköy) 4 gün boyunca 2-3 bin asker tarafından kuşatmaya alındı, köylüleri süreklî hakeret ve işkence yapıldı. Buna neden olarak, çok yakınında ihbar sonucu bir sığınak ortaça çıkarılması gösterildi. Sığınakta gelen sömürgeç çapul sürüleri ile ARKG gerillaları arasında çarpmalar çıktı. Çarpması gerillaların manevra yaparak düşman çemberini arması üzerine kısa sürede sunulandı. Burada umduklarını bulamayan sömürgeçler, sabahın erken saatlerinde Xirbê Baban köyünü kuşatmaya aldılar. 26 Ağustos günü kuşatmaya alınan Xirbê Baban köyü 160 haneli ve 1800 dolayında nüfusu bulunuyor.

29 Ağustos'ta sona eren köy kuşatma hareketi esasında köylüler her türlü hakeret ve işkence yapıldı. 4 günlük işkence ve vahşette köyün bütün çocuk, kadın, genç insanlar bu uygulamalara tabi tutuldu. Evler yakıldı, hayvanlar öldürüldü. Halkta halkın dini ibadetlerini yapmaları bile engellendi. Evlerde yapılan aramalarda her şey yapılarık yaralar evlerin altı üstüne getirildi. Bazen aramalar bahane edilerek evler 8-10 kez baskına uğradı, aramalar yapıldı.

Kadın ve erkekler ayrı ayrı gruplar halinde okula toplandı. Erkekler günde üç kez kıtma yapıldı. 4 gün boyunca işkence ve hakeret devam etti. 4 gün boyunca okula tutulan köylüler aç bırakıldı, kimsenin evlerine gitmesine izin verilmeydi. Yine çocuklar anne ve babalarından ayrı tutuldu.

Sömürgeçler, köylülerin evlerini, ekili tarla ve bahçelerini talan ettiler. Üzüm bağlarına dalan çapul sürüleri üzümleli sadece yemediler, tümünü imha ettiler. Köyde bulunan ve köylülerin su ihtiyaçını karşılaman 3 kuyuya bomba atıldı. Bombalardan bir pattadı, diğer iki bomba patlamadığı kuyuların içinde duruyor. Böyle köylüler su ihtiyaçlarını da karşılamıyorlar. Bu yolla köylüler açlığını yansırta susuzluğa da terk edildiler.

Yine köylüleri fiziksel amacıyla tümü videoya kaydetti. Düşman biriklerini komutanı halka yaptığı konuşmada, "*Siz bizlere lazim değilsiniz. Biz Irak'a girerek sınırlarımızı genişleteceğiz, siz bizi uğraştırıyorsunuz. Biz Irak'a girerken önce sizi yok edeceğiz. Emriyeler de sizin gibi başkaldırı. Onların kökünü kazdık, sıra sizde"* diyerek TC'nin asil amacını ortaya koydu. Aynı sömürgeç komutan, "*Silah alın, kurucu olun*" şeklinde köylüleri dayatmada bulunmuş, Kİns'tan mal getirip satarak geçimini sağlayan köylüleri korucu olmalarına pasaportlarına el konulacağı tehditlerini yapmış, köylüleri "*Ya kurucu olacaksınız, ya da dağılıp çıkacaksınız, kararınızı verir' şeklinde dayatmada bulunmuş.*" Öte taraftan Nusaybin-Akarsu Jandarma Karakolu astsubayı üstçavuş, gerillaları bast edecek, "*Hepsi gidecek, başbaşa kalacağız, sizi öldürecekiz*" gibi tehditler yapmıştır.

Kocaların Kıbrıs'ta mal almaya giden kadınları "*Kocalarımız Kıbrıs'ta çalıyor, hepimizin ikinci kocası teröristlerdir'* şeklinde hakeretler yapılmıştır. Yine, sömürgeç caniler doğum yapan bir kadının yatağındaki kan izlerini bahane ederek, bu kanın "*teröristlere ait olduğu'* iddiasıyla kadına saldırmışlardır.

70-80 köylü seçilecek teş sıra dizildikten sonra özel tim komutanı, askerlere mermileri namulara sürmelerini emretmiş ve köylüleri nişan

aldırılmıştır. Bu yolla köylüleri gözdağı verimye çalışılmıştır. Yine sömürgeç binbaşı, 10 genç Kürd kadını seçip, köylüleri, "*Güzelleri seçtim, bunları götürüyorum*" diyerek ağır tahriklerde bulunmuş, provokasyon yaratmaya çalışmıştır. Bu ağır tahrik ve saldırlar karşısında köylüler albaydan kadınların bırakılmasını istemişlerdir. Halktaki öfkeyi gören sömürgeç albay, kadınları serbest bırakmak zorunda kalmıştır.

Yine bazı köylüler zorla kuyuya indirilerkek, yağlı kadınlar çukurlara gömülerek "*Şimdi sizi öldürecekiz*" diye tehdit edilmişlerdir. Bu vahşet ve saldırlar ortamında çok sayıda köyü yaranılmıştır. İsmi tespit edilen yaralı köylüler Sadık Koçhan, Yusuf Bayhan, Cemil Doğan, Yusuf Akat ve eşidir.

4 günlük kuşatma sonucu muhtar Azmi Karadeniz ile birlikte Mehmet Zengin, Mehmet Bal, Hamit Bal, Bahri Bal, Mecit Bal, Mehmet Gölcük, Süleyman Ay, İsmail Ay, Ahmet Gökhan, Cemal Alptekin, Faysal, Karahan, Abduselam Aykut, Şahbetin İlyan ve Celil Akat adı yurtsever köylüler gözaltına alındılar. Gözaltına alınan Şahbetin İlyan akıl dengesi bozuk olan 10 yaşındaki bir çocuktur.

Gözaltına alınan köylüleri ağır işkenceler yapıyor. Sömürgeç vali köy köylülerini ve gözaltına alınmaları inkar etmekte, gizlemektedir. Ayrıca Bayram Bal adlı köylünün de katledildiği söylenmektedir.

4 gün devam eden Xirbê Baban köyü kuşatmasında 2-3 bin asker yer aldı. Sayılabilen 57 asker reo, 2 askeri kariyer ve 1 askeri ambulans takıldı. Ayrıca bir askeri helikopter köyüne üzerinde süreklî uçuş yapıyordu. 29 Ağustos günü öğleden sonra, kuşatmanın duyulması üzerine SP Genel Sekreterinin sömürgeci valye köyde askeri kuşatmanın olduğunu, bu yüzden bir heyet halinde köyü ziyaret etmek istediklerini belirttiler üzerine, gerekçeleri gizlemek amacıyla kuşatma kaldırıldı. Fakat sömürgeç vali kuşatmanın olduğunu yalanladı.

30 Ağustos'ta SP heyeti köyü ziyaret etti. Köylüleri görüştü ve sömürgeci vahşeti görüntülemeye çalıştı. Heyetin köyden dönuşünde elinde bulunan sen bantları, notalar vd. materyalleri sömürgeçler el koydu. 4 Eylül'de ise, bu heyette bulunan 8 kişi hakkında tutuklama karar çıkarıldı. Daha sonra 4 kişi hemen tutulurken, 2'si hakkında da giyabi tutuklama kararı verildi. Geriye kalan 2 kişi de gazeteciler olduklarından serbest bırakıldılar.

Diyarbakir İnsan Hakları Derneği ve SP tarafından, Xirbê Baban köyünde uygulanan vahşete ilişkin basında geniş açıklama yapıldı.

Düşmanın 4 gün süreyle Xirbê Baban köylülerine yaptığı işkence, hakeret ve insanlık dışı uygulamaları çok daha göstermiş tir; TC tarafından kaybedilen bir halk vardır ve sömürgeçler tamamen şiddete dayanarak ancak halkı insiyatflerinde tutmaya çalışmaktadırlar. Bu derece halkımızdan tecrit olmuştü sömürgeçlerin Kürdistan'da ayakta kalması, varlık bulması mümkün değildir. Bu halk, barbarlığı yenecek bilinç ve kararlılığa ulaşmıştır, ölümden korkmuyor artık. Dolayısıyla TC'nin geleceğinin hazin bir sonla notalanacağı kesindir.

Gerillalar 25-26 Eylül geçesi Göle (Göllü) karakoluna saldırdılar, Karakola 4 adet B-7 (Bisiling) roketi isabet etti ve karakol büyük hasar gördü. Uzun süre ağır silahlarla taranan karakolda 40 düşman askeri bulunmaktaydı ve bunların çoğu ya kurşunlarla vuruldu ya da yıkılan karakolun enkazı altında kaldı. Nitekim helikopterler uzun süre Mardin ve Göle köyü arasında gidip gelecek

ölü ve yaralı taşdırlar.

ARKG gerillaları Kudî (Kaynarğa) köyünde 2 ajani ölüme cezalandırıldı. Cezalandırılan ajanlar, Halef Cıvık ve İsmet Bilen'dir.

NUSAYBIN: 3 Eylül günü Cibiline (Yaindî) ile Xatbe köylere aralık meydana gelen çarpmada 3 ARKG gerillası kahramanca savagı çarpması nedeniyle ölüme cezalandırıldı. Düşman, gerillaların Nusaybin'de bulunan ailelerine cezaneleri verimye halkın tepkisi büyük oldu. Hem bu durum hem de sömürgeçlerin Ömerli'nin Xirbê Baban köyünde yaptığı kitellesi bir ve öfkelerini doruğa çıkardı.

Bu gelişmeler üzerine ERNK Bölge Komitesi, halkı eyleme çağrdı. Alınan karar gereği, 5 Eylül akşamı saat 17.00'de başlamak üzere kepenk kapatılacak ve eylem 2 gün sürecek. Bu karar sözü olarak bütün eşekta iletildi. Cephe çalısanlar ve yurtseverler kapı kapı dolayarak karar halka duyurdular. 6 Eylül sabahı 2500'in üzerinde dükkânın kepenği inmüç durmuydu. İlçe mahalle ve sokaklarda yaygın olarak dağılan bildirilerle halk muhtemel gelişmeler karşısında duyarlı hale getirildi. Yine sözü olarak tüm süreklî halka aktarıldı.

Aynı gün öğlene doğru özel tim ve çevik kuvvet elemaları çekip vd. kırıcı aleterle işyerlerine saldırdılar. Kepenkler ve vitrin camları kırılmaya başlandı. Bu sırada 2000'in üstünde asker ile ilçeyi kuşatmaya aldı. Kapı ve vitrinleri kırmayla birlikte altın vd. zıynet eşyaları ve değerli mallar çapul sürüleri tarafından talan edilmeye başlandı. Bunun üzerine zorunlu olarak bazı esnafat dükkânlarına gidip açtılar, fakat asker uzlaşmaz uzlaşmazlık hareketi tekrar dükkânları kapatıyordu. Düşman bütün saldırlarına rağmen askama kadar ancak 100 civarında dükkânı açtıklarıdır. Yine düşman, belediyenin soğuk depolarında bulunan halkın peynirini de yağmalamaya çalıştı.

Bunun üzerine halk beldiyeye önünde toplanarak durumu protesto etti ve talan önledi. Düşman saldırlarına sonunda 80 civarında yurdısınser gözaltına alındı.

Eylem esasında ilçeye gitmek isteyen gazeteciler özel tim tarafından engellenerek ilçeye sokulmadılar. Ayrıca sömürgeci yetkililer, kepenk kapatma eyleminin olmadığını ileri sürüp, bazı esnafınlar İrak'a ambargodan dolayı burayla ticaretin kesilmesi yüzünden dükkânlarını kapatmaları iddiasında bulunuldular. Yalnız sömürgeçlerin bu yalanları tutmadı. Eylem geçiştiril basını-yurt kurumlarına yansıtılarak, Kürdistan halkı eylemden aldığı haberler oldu. Nitekim Cizre'de eyleme dayanışmada bulunmak amacıyla bir korsan yürüyüşü organize edildi. Fakat sömürgeçler bunu sezince ilçeye olağanüstü güç yığarak, bütün cadde ve sokakları tutmuş, talanlanmasına fırsat vermediler. Bu yüzden eylem gerekçesiz oldu.

18 Eylül'de Nusaybin'e yakın Tınatê (Doğlan) köyü yakınlarına gemallık anti-tank mayını döşediler. Mayınla işi asker ve sivil dolu bir askeri ceminen çarpması sonucu mayın infilak etti. Parçalanma cesede bulunan 11 yuzaşı, 10'u asker ve 2'si sivil 13 kişi parçalanarak öldü.

Eylemde ölen iki sivil, düşmanın kasıtlı olarak ceminse öldürdüğü şüphesiz. Düşman operasyonlarla çikararak yarıları yağışları veya kaldırarak gerilla saldırlarını önlemeye çalışıyor. Bir de çarpmalarında bu kişiler ölüme kendileri için devrimciler anti-protagon-dasını halkı yerleştiriyor. Böylece halkı gerillalardan söğütacaklarını hesaplıyorlar. Ancak düşmanın bu tahtığı de modası geçmiş klasik bir taktiktir. Sömürgeçler insanlarımız yanlarında rehlin tutarak mücadelemizi engelleyebileceklerini sa-

nyorlar. Tüm bu suçların hesabı misliyle sorulmaktadır, sorulacaktır.

15 Eylül günü sarhoş polisler, Nusaybin'den baskın bir otele baskın yaptılar. Baskın yapılan otelde stajyer petrol işçileri kalyorodu. İşçileri toplayıp kimlik kontrolü yapan sarhoş polisler, Türkiye doğumlarını bir tarafa, Kürdistan doğumlarını diğer tarafa ayırdılar. Kürdistanlı işçilere, "Bunlar gavar, böldü" vb. şekilde hakaretler yaptıktan sonra dövmeyle bastılar.

Ertesi gün Batman Petrol-iş sendikası basın açıklaması yaparak olayı kınadı. Olay sırasında Nusaybin'de bulunan Alman gazetecileri gazetesine ulaştırıldığı haberlerine zata yer verdiler. Bunun üzerine geri adım atan polis şefi, "Mazur görün, sorun yapmayın, bil-yorsunuz bu günlerde olaylar çok, bu yüzden polislerin sinirleri gergin" gibi gerekçeler ileri sürerek masum gözleri bürüne sahte kartıdırında bulundu. Halbuki bu tür olaylar her gün Kürdistan'da yaşanan sıradan olaylardır. Ve zulüm boyutları çok daha ileridir.

KIZILTEPE: Gerillalar, 30 Eylül'de gündüz Rezik köyünde çetelere baskın düzenlediler. Baskında köyün sahibi işbirlikçi Brahime Mamo ve 3 çete ölümlü cezalandırıldı.

Cezalandırma eylemi sonrası sömürgeciler 150 araçlık bir güçle operasyon yaptılar. Fakat operasyonda bir sonuç elde edemedeni geri döndür.

SAVUR: 13 Mart 1990 tarihinde yapılan bir ihbarla 13 ARGK komutan ve gerillası uzun çarpışma sonucu şehit düştü, bu görkemli direniş, halkımız için bir çığır olup, Orta Kürdistan'da halk ayaklanmasına dönüştü. İşte, yoldaşlarımızın bulunduğu yer düşmana ibhar eden Çoğlakapı Hasan Kerimoğlu adlı ajan ve ölümlü cezalandırıldı. Bu iki hain 17 Eylül günü Dengizan (Serenli) köyünde cezalandırıldı. Böylece iharet bir kez daha cezazısı kırılmamış ve yoldaşlarımızın kanının hesabı alınmış oldu.

16 Ağustos günü Savur'un kırsalında bir ARGK birliği düşman tarafından kuşatmaya alındı. Gerillalar, düşmanla üstün bir moral gücüyle çarpıştı ve çembere yarattı. Ancak çembere yarım sairasında 4 ARGK savagısı kahramanca savaşarak şehit düştü.

Düşman yoldaşlarımızın cesetlerini halka vermiyep topluca gömdü. Bu durum halkta büyük tepki yarattı. Düşman alana büyük askeri güçler yığmış, ayaklanmayı Mardin Eyaleti halkını denetim altında tutmaya çalışıyor. Bu durum karşısında olayda hemen her gün çarpışmalar oluyor ve düşman gücü gerilla tarafından darbeleniyor. Yine gerillalar yerleşim birimlerinde halkın güvene dayanarak ulusal kuruluşu faaliyetlerini aksatmadan yürütüyorlar.

Ote tarafatan Çiyayê Şêwê mmtkısında 7 ARGK gerillasının öldürüldüğü düşman tarafından açıklandı. Fakat 15 Ağustos'ta öldürülenler gerilla değil, sıradan savunmasız insanlardır. Hatta içinde küçük bir kız çocuğunun da olduğu söylenmektedir.

Sömürgeciler girişimleri bu tür katliamlarla bir yandan halkı sindirmeye çalışıyor, diğer yandan gerillaları "öldürüldü" deyip moral bozmayı amaçlıyorlar. Ancak düşmanın bu oyunları halkımız ve gerilla tarafından boşa çıkarılıyor.

DERSİM EYALETİ

13 Ağustos günü küçük bir gerilla grubu Yeşilkaya köyü muhtarının evine uğradı. Muhtarın eşi ARGK gerillalarının odaya bakarken hain

muhtar, gerillaları kurşun yağmuruna tuttu. Bu komplo sonucu **Mehmet YUKSEL (Cemil)** yoldaş açığa katıldı. Köy şehrê çok yakın olduğundan gerillalar hızla uzaklaşmak zorunda kaldılar.

Düşman, ismi Hasan Cengiz olan bu haini ailesiyle birlikte hemen şehir merkezine taşıyıp yoğun kurmayaya aldı. Bu hainin bir komrada yoldaşımızı katletmesi halk üzerinde nefret uyandırdı. Olaydan birkaç gün sonra bir kahveye uğrayan katil muhtar, halk tüm nefretleriyle karşılk ve her kendine sınırdı dönüp selamını almıyay dedi. Böylece halk ihanete nefretini açığa getirdi.

TC, Dersim'de aşiretçilerin çözümlenmesini dolaylı köy koruculuğuna geçiretiliyor. Çünkü aşiret silah alanları hemen çevreden tecrit oluyorlar. Bu yüzden de gizli koruculuğu geliştiriyor. Nitekim bu hain de düşmandan gizlice silah ve teltiz almıştır. Yoldaşımızın kanı yerde kalmayacak, yeni Rayber hain muhtar Hasan Cengiz hak ettiği cezayı bulacaktır.

ORTA EYALET

DIYARBAKIR: 1 Eylül gecesı saat 21.00'de "Şehit Mahmut Tanrıku Eylem Grubu" şehrin Balıkcıkarbaşı mevkisinde bulunan Fatmaşapa polis karakoluna baskın düzenledi. Karakolun girişinde nöbet tutan 3 polis gerillalar tarafından vuruldu. Bunlardan 2'si eylem yerinde, diğeri de hastaneye kaldırılarak yolda öldü. Gerillalar, öldürülen polisleri ait 1 adet MP-5 silaha el koydular. Nöbetçileri öldürerek etkisiz hale getiren gerillalar karakol binasına girip yoldaşlarımızla beraber kurşun yağmuruna tuttular. Binayı terkettikten sonra gerillalar işyeri yanıcı maddeler attılar.

Baskını gerçekleştiren gerillalar, sloganlar atarak kameralı omakları geri çektiler, karakolda sağ kalan 2 kişi kendilerini izlemeye başladılar. Gerillalar bunları da kurşun yağmuruna tutarak vurdular. Böylece öldürülen ve yaralanan polislerin sayıları artmış oldu.

Baskın eylemini başarıyla gerçekleştiren gerillalar, bunu Temmuz ayında Kerboran-İvan direnişinde şehit düşen **Mehmet TANRIKULU** yoldaş adına yaparak eylemi daha da anlamlılaştırdılar. Eylem Diyarbakır halkında coşku yarattı.

Bundan sonraki günlerde sömürgeciler kente operasyonu ve aramaları sıklaştırdılar. 8 Eylül'de Hal ve İstasyon semtleri arasında bulunan bir evdeki 2 ARGK savagısını kuşatmaya aldılar. Bina yüzlerce kişi tarafından kuşatmaya alındı, yine semte büyük askeri güçler yığıldı. 2 saat kadar süren çarpışmada gerillalar son meclimere kadar sağlaştılar. En sonunda kolkola giren iki gerilla, slogan atarak son meclimere kendilerini sıkıp şehit düştü. Kahramanca savaşarak şehit düşen gerillalar, **Mehmet Salt BİLEN (Seytan)** ve **Bayram DAMLAYICI** yoldaşlardır.

23 Ağustos günü Diyarbakır ve Batman şehri merkezinde yaygın olarak ERNK Bölge Komitesi'nin bildirisi dağıtıldı. Ayrıca, bildiri metninin okunduğu yer kasetleri patlayıcıyla Diyarbakır tepelerinde çalınarak Diyarbakır ve Batman'ın en işlek semtlerinde propaganda yapıldı. İlk kasetli propaganda eylemi Diyarbakır'ın en işlek semti olan Balıkcıkarbaşı semtinin üçyolunda yapıldı. Teyp "diklat, diklat" anonsuyla yayına başladı. Kısa sürede teypin etrafına toplanan halk, 10-15 dakika omak bildiriyi dinledi. Eylem Diyarbakır polisini alarma getirdi. Teypin etrafını kuşatmaya alan polisler, onlarca uzmanla korku içinde bombayı etkisiz hale getirdiler.

Polisin korkulu hali çevredeki halkın aleyahına karşılandı.

İkinci teypil propaganda eylemi İstasyon Çay Bahçesi yanında gerçekleştirildi. Polis hemen müdahale etmeye çalıştısa da halkın kaset dinlemesine engel olmadı. Ayrıca polis birikenleri dağıtmaya çalışması iştip kâksıklamaya neden oldu.

BATMAN: 13 Eylül günü Batman Askeri Hava Alanı'nda patlama oldu. Patlama sonucu çıkan yangında depodaki otok başlıklar da patladı ve çok sayıda kişi öldü ve yaralandı. Sömürgeciler 14 Eylül'e kadar yangını kontrol altına almaları.

Yangının Irak'a karşı kullanılmak amacıyla NATO savaş uçaklarına takılan roketlerin kimyasal bileşimlerinin korunduğu büyük depolarda, çaktığı bildirilmektedir. Patlama es-

Güneybatı Eyalet'nden bir gerilla grubu...

nasındaki ölü ve yaralı sayısı bilinmiyor. Ancak yangını söndürme esnasında 15 asker zahiflenerek hastaneye kaldırıldı. Çevreye yayılan kimyasal bulutların insan sağlığını etkilediği bildirilmektedir. Yangının gerillaların sabotajı sonucu mu meydana geldiği, yokska başbu nedenden mi çıktığı öğrenilemedi. Kfrez kızılın çakmasından sonra Batman hava alanını önemi arttı. Buraya sürekli yığınak yapılmaktadır. Dolayısıyla burası gerillanın önemli bir hedefi durumundadır.

Diyarbakır şehir merkezinde şehit olan gerillalardan **Mehmet Salt BİLEN (Seytan)** yoldaşın cenazesi Batman'a götürülürken 4000'in üzerinde kitlenin katıldığı bir yürüyüş yapıldı. Çoğunluğu gençlerin katıldığı yürüyüş, 9 Eylül günü Batman Sosyal Sigortalı Hastanesi önünde başladı. Yürüyüş korteji çarşıya doğru yönelince, polis yollarını kesti ve barikat kurdu. Fakat kitle karlıca polis barikatını aştı ve Dörtöl Meydanına kadar yürüdü. Burada çeki kuvvet müdahaleye kalktı. Kitlenin tümü yere oturarak alkışlarla sömürgeci vahşeti ve çevik kuvveti protesto etti.

Burada da görüldüğü gibi, halk istenince binler şehitlerine sahip çıkıyor ve binler cenaze törenine katılıyor sömürgeciler karşı ulusal bağımsızlık maddelerini yanından olduğuna gösteriyor. Halkımızda yunan bu ruh zafarı yaratacak ruh.

ŞİRVAN: 28 Ağustos günü ARGK gerillaları Gündé Dinarda 15 tane yakmak istedi. Bu köyde 15 köy korucusu bulunmaktadı. Gerillanın amak korucuları da toplantıya çağırıp, silah bırakmaya ikna etmekti. Nitekim, çağrıya yunan bazı korucular toplantıya katıldılar. Herüz toplantı başlamadan toplantıya katılmayan bir-iki çete, toplantıya gelen köylülere ve gerillalara ateş etmeye başladı. Çetelerin ateşi sırasında gerillalardan bir ağır yara-

landı. Bunun üzerine, gerillalar köylü ve kendilerini korumak için ateş eden evi roketlediler ve bu evde 4 kişi öldü.

Yaralı gerilla, arkadaşları tarafından çarşıma alan dışına çıkarıldıysa da kan kaybeden şehit düştü.

Bu alanda gerçekleşen ikinci büyük çarpışma 13 Eylül'de meydana geldi. Sömürgeciler çetelerinin desteğinde 11 kişilik köyü birliğini Gündé Kevir (Taşı Köyü) yakınındaki Botan Vadisi'ne pusuya düşürdü. Sömürgeciler havadan helikopterlerin takviyesiyle vadiye 1000'i aşkın asker yığıldı. Helikopterlerle vadiyi bombaladılar ve kimyasal silahla sınıfta giren etkil bombalar kullandılar. 3 gerilla güçlü düşman kuşatmasını yararken, 8 gerilla da kahramanca savaşarak şehit düştü. Düşman her zaman

ve giden araçları durdurup kimlik kontrolü yapan gerillalar yolculara propaganda yaptılar.

Barikat eyleminden haberdar olan sömürgeciler cesaret edip gerillaların üstüne gemediler. Ancak 30 Eylül günü operasyon başlatıldı. Operasyona katılan ağır konvoyu 2 kilometrelik bir uzunluk oluşturmuştu. Fakat gerillalar çoklu işlemlerle ulaştıklarından sömürgeciler eli boş geri döndüler.

BAKAN: 25 Eylül'de Gerillalar, Dodan (Ulaş), Gundo (Gündoğu) ve Mınar (Dilektepe) köyleri üçgeninde bulunan Derzalat (Adakale) civarında operasyon yapan sömürgeci ordu güçleriyle öğlen saatlerinde çarpışmaya girdiler. Gerillaların hiç kayıp vermediği çarpışmada düşmanın 1 üsteğmeni, 1 astsubayı, 1 askeri ve 1 çetesı düü. Öldürülen subay ve askerlerin cenazeleri düşman tarafından Siirt'e kaldırıldı. İne çarpışmada yaralanan 4 asker de Diyarbakır'daki hastanelere kaldırıldı.

HİZAN: 28 Eylül'de 4 ceme asker ve 4 ceme özel tim polislerinden oluşan 8 cemelik düşman göçü Hizan ilçesinin Konduz ve Os (Kayadere) köylerine baskın yaptılar. Baskın esasında köylüler camide namaz kılıyorlardı. Köylüler baskın haberini alında tutulmama ve işkence korkusundan camiden kaçtılar. Çünkü daha önce de bu köylere düşman tarafından baskın düzenlenmiş, ağır işkenceler yapılmış ve bazı köylüler tutulmuştu. Köylüler camilerden boşalırken, Konduz köyünün imamı İbrahim Ünzer kaçmayıp camide kaldı. İmam öldüğünden kendisine bir şey yapılmayacağı düşünmekteydi. Fakat sömürgeciler camiyeye baskın yapıp imamı köylüler kaçtırmak ve "teröristlere yardım etmek"le itham edip caminin ortasında öldürdüler. Üzerine de braktıkları bir tabancayla da intihar ettiği süsü vermeye çalıştılar.

TC çokça dinden ve müslümanlıktan sözeder ve dine saygı olduğunu, PKK'ilerin ise dinsiz, kafir olduğunu vurgular. Hatta bununla da yetinmeyerek, mücadelemizin halkı soğutmak için, duvarlara yapırdığı, dağıttığı ve helikopterlerle attığı ayetlere "PKK dinsizliğine karşı halkı savaşa çağırır. İmanın katıldığı olayında da görüldüğü gibi, TC çikanına geldiği dini kullanmaktadır. Özünde sömürgeci Türk rejimi halkın dini inançlarına saygısızdır, bu anlamda da din düşmanıdır.

BİSMİL: 20-25 Eylül tarihleri arasında çoğunluğu Bismil'den olmak üzere 30 yurtsever gözaflına alındı. Gözaltına alınanlardan biri 7 aylık çocuk annesi. Ayrıca, 2 bayrak ve yedi insanlar da vardır.

1 Ekim'e kadar gözaltında olan yurtseverlerden isim teip edilen 13 kişi şunlardır: Ali Avşar, Mansur Avşar, Servet Çerçel, Hüseyin Çerçel, Arif Çerçel, Yemihan Çerçel, Saat Avşar, Tevfik Avşar, Tahir Ulu (emekli astsubay), Burhan Yazar, (Bismil Refah Partisi ikinci Başkanı), Cevdet İpek, Sait Kılıç ve Şerif Pınar.

İlk kez bu kadar sayda insan Bismil'de tutuluyor. Bismil 12 Eylül 80 öncesi baskı DDKD olmak üzere reformist küçük-burjuva hareketlerini kalesi durumundaydı. 1980 sonrası ise işe ve köylereki derin sömürgecilerin operasyon birlikleri arasında çıktı. Düşmana ağır kayıplarını verdiirdiği çarpışmada 1 gerillanın da şehit düştüğü bildiriliyor.

BİNGÖL: ARGK gerillaları, 29 Eylül akşamı E-5 karayolunun Bingöle'ye bağlı Xezik (Kurca) köyünün Kuruca Tepesi mevkiinde bir saat süreyle barikat kurdular. Gelen

ve giden araçları durdurup kimlik kontrolü yapan gerillalar yolculara propaganda yaptılar.

Barikat eyleminden haberdar olan sömürgeciler cesaret edip gerillaların üstüne gemediler. Ancak 30 Eylül günü operasyon başlatıldı. Operasyona katılan ağır konvoyu 2 kilometrelik bir uzunluk oluşturmuştu. Fakat gerillalar çoklu işlemlerle ulaştıklarından sömürgeciler eli boş geri döndüler.

BAKAN: 25 Eylül'de Gerillalar, Dodan (Ulaş), Gundo (Gündoğu) ve Mınar (Dilektepe) köyleri üçgeninde bulunan Derzalat (Adakale) civarında operasyon yapan sömürgeci ordu güçleriyle öğlen saatlerinde çarpışmaya girdiler. Gerillaların hiç kayıp vermediği çarpışmada düşmanın 1 üsteğmeni, 1 astsubayı, 1 askeri ve 1 çetesı düü. Öldürülen subay ve askerlerin cenazeleri düşman tarafından Siirt'e kaldırıldı. İne çarpışmada yaralanan 4 asker de Diyarbakır'daki hastanelere kaldırıldı.

HİZAN: 28 Eylül'de 4 ceme asker ve 4 ceme özel tim polislerinden oluşan 8 cemelik düşman göçü Hizan ilçesinin Konduz ve Os (Kayadere) köylerine baskın yaptılar. Baskın esasında köylüler camide namaz kılıyorlardı. Köylüler baskın haberini alında tutulmama ve işkence korkusundan camiden kaçtılar. Çünkü daha önce de bu köylere düşman tarafından baskın düzenlenmiş, ağır işkenceler yapılmış ve bazı köylüler tutulmuştu. Köylüler camilerden boşalırken, Konduz köyünün imamı İbrahim Ünzer kaçmayıp camide kaldı. İmam öldüğünden kendisine bir şey yapılmayacağı düşünmekteydi. Fakat sömürgeciler camiyeye baskın yapıp imamı köylüler kaçtırmak ve "teröristlere yardım etmek"le itham edip caminin ortasında öldürdüler. Üzerine de braktıkları bir tabancayla da intihar ettiği süsü vermeye çalıştılar.

TC çokça dinden ve müslümanlıktan sözeder ve dine saygı olduğunu, PKK'ilerin ise dinsiz, kafir olduğunu vurgular. Hatta bununla da yetinmeyerek, mücadelemizin halkı soğutmak için, duvarlara yapırdığı, dağıttığı ve helikopterlerle attığı ayetlere "PKK dinsizliğine karşı halkı savaşa çağırır. İmanın katıldığı olayında da görüldüğü gibi, TC çikanına geldiği dini kullanmaktadır. Özünde sömürgeci Türk rejimi halkın dini inançlarına saygısızdır, bu anlamda da din düşmanıdır.

BİSMİL: 20-25 Eylül tarihleri arasında çoğunluğu Bismil'den olmak üzere 30 yurtsever gözaflına alındı. Gözaltına alınanlardan biri 7 aylık çocuk annesi. Ayrıca, 2 bayrak ve yedi insanlar da vardır.

1 Ekim'e kadar gözaltında olan yurtseverlerden isim teip edilen 13 kişi şunlardır: Ali Avşar, Mansur Avşar, Servet Çerçel, Hüseyin Çerçel, Arif Çerçel, Yemihan Çerçel, Saat Avşar, Tevfik Avşar, Tahir Ulu (emekli astsubay), Burhan Yazar, (Bismil Refah Partisi ikinci Başkanı), Cevdet İpek, Sait Kılıç ve Şerif Pınar.

İlk kez bu kadar sayda insan Bismil'de tutuluyor. Bismil 12 Eylül 80 öncesi baskı DDKD olmak üzere reformist küçük-burjuva hareketlerini kalesi durumundaydı. 1980 sonrası ise işe ve köylereki derin sömürgecilerin operasyon birlikleri arasında çıktı. Düşmana ağır kayıplarını verdiirdiği çarpışmada 1 gerillanın da şehit düştüğü bildiriliyor.

BİNGÖL: ARGK gerillaları, 29 Eylül akşamı E-5 karayolunun Bingöle'ye bağlı Xezik (Kurca) köyünün Kuruca Tepesi mevkiinde bir saat süreyle barikat kurdular. Gelen

GÜNEYBATI EYALETİ

NURHAK: 16 Ağustos günü Nurhak kazası gerillalar tarafından basıldı. Askeri bölük binası, içinde roketatörlerin de bulunduğu ağır silahlarla yoğun ateş altına alındı. Roket mermilerinden biri binanın içinde infilak etti ve 7 civarında asker yaralandı.

Sömürgeciler baskından sonra ilçeyi kuşatmaya adıldılar ve güncilerce giriş-çıkışları yasakladılar. Bu yüzden de ilçedeki saldırı eyleminde meydana gelen düşman kayıpları tam öğrenilemedi.

NARLI: 31 Ağustos'ta ilçe yakınlarında büyük bir çarpışma oldu. Çarpışmada düşman kayıpları olmasına rağmen bunlar gizlendi. Ayrıca çarpışmada birinin adı **Hasan BAŞÇI** olan 2 gerilla da kahramanca savaşarak şehit düştü.

2 Eylül günü de gerillalar, İskenderun petrol boru hattını korumak amacıyla devriye gezen düşman askerlerini pusuya düşürdüler. Karşılıklı çapraz ateşe alınan askerlerden 9'u öldü veya yaralandı.

ARABAN: Eylül ayı başında Aşağıgüzey köyü yakınlarında gerillalarla düşman askerleri çarpıştı. Çarpışmada düşmanın kayıpları öğrenilemezken 1 gerilla direnerek şehit oldu.

PAZARCIK: 28-29 Ağustos gecesi gerillalar Ulubaşı köyündeki orman işletmelerine ait depoya baskın düzenlediler. Baskında gerillalar depo bekçisinin silahına el koydular ve odun tomruklarını ateşe verdiler. Böylece düşmana büyük maddi zarar verildiği oldu.

19 yıl aradan sonra Türkiye devriminin öncülerinden **Sinan CEMGİL, Kadir MANGA** ve **Alpaslan ÖZDOĞAN'**ın intikamı alındı.

Ağustos ayının son haftasında ARGK'ye bağlı **Sinan CEMGİL** İntikam Grubu, İnkil (Yeşilbağ) köyünü basarak devrimcilerin kanına girmiş iki halk düşmanının evlerini yıktı ve ikisini de kurşuna dizerek ölüme cezalandırdı.

İnkil köyü denince akla, bu köyün o zamanki muhtarı Yaşar ve yandaşlarının Nurhak Dağlarında **Sinan CEMGİL** ve arkadaşlarıyla ihar etmeleri ve ordu güçleriyle birlikte onları katletmeleri gelir. Bu ihanet ta o dönem Kürdistan'da lanetlenmiş ve köy yöre halkı tarafından tacir edilmiştir. Ve bizzat ibrahim yapanların cezalandırılması halkın bir talebi haline gelmiştir. Bu talebin, 19 Eylül sona Kürdistan ulusal kurtuluş gerillaları tarafından karşılanmış, devrimcilerin öldükten kanlarının hesabının geçtikmiş de olsa mutlaka sorulacağını bir kez daha göstermiştir. Eylem, halkta büyük bir coşku ve sevinç yaratmıştır.

DOĞANŞEHİR: ARGK gerillaları askeri malzeme taşıyan yük treni trenine saldırdılar. 2-3 Eylül gecesi Polatdere köyü yakınlarında meydana gelen saldırıda yük treni büyük ölçüde hasar gördü.

İSLAHİYE: 29 Eylül günü İslahiye'nin İkizkaya köyü yakınlarında büyük bir çarpışma oldu. Çarpışma bir ihar sonucu kalabalık sayıda düşman gücünün gerillalarla örtü yandan çembere almasıyla başladı. Gece de devam eden çarpışmada gerillaların büyük kesimi düşman çemberrini yarıdı. Fakat 8 ARGK gerillası çarpışmada direnerek şehit olup yaralı bir gerilla da grihanı koruyup yalnız kaldı. Arzayı tamnamadığına tesadüf olarak yoruna devam etti. Fakat yaralı gerilla da ihar edilince düşman tarafından sardı. Son mermisine kadar savaşan gerilla, en sonunda düşmanın eline sağ geçmemek için ağzına koyduğu bombanın pimini çekerek şahadetle ulaştı. Böylece 9 kahraman ARGK gerillası şehit düştü.

Düşman kudurmuşçasına şehit gerillaların cesetlerine saldırdı ve parçaladı. Ayrıca gerçek kayıpları açıklamayan düşman, sadece Muhammed Getür adlı bir uzman çavuşu yaralandığını açıkladı.

BİRECİK: Haydar Öztürk 10 Eylül'de ilçe merkezindeki mobilya dükkanından evine döndüğünde evine karakol kurmuş polisler tarafından gözaltına alındı. Bugüne kadar ailesi Haydar Öztürk'ün akıbeti hakkında hiçbir bilgi alamamış ve endişe içindedir.

Güneybatı Eyaleti'nde çok sayıda yurtsverer gözetiltiline alındı

Bir itirafının ifadelerine dayanarak düşman, 40 civarında yurtsverer gözetiltiline alındı. Gözetiltiline alınmalar Elbistan, Araban, Halfeti, Pazarcık ve Bozova ilçe ve köylerinde yoğunlaştı. Gözetiltiline alınılanlar içinde çocuk ve yaşlılar da var. Örneğin Bozova ilçesinin Kırığı köyünde gözetiltiline alınan Adile Çoban 12 yaşındaki bir çocuktu.

Gözetiltiline alınmalar hakkında herhangi bir bilgi vermemiş sömürgeciler, yoğun işkenceler yapmaktadırlar. Gözetiltiline olanlar hakkında bilgi almaya çalışan yakınları ve çeşitli kuruluşların sorularına hiçbir cevap vermemişler görülmeye de kesinlikle izin verilmeyiştir.

SERHED EYALETİ

KAĞIZMAN: ARGK gerillaları 18 Eylül'de Böcekli köyünde kitle toplantısı yaptılar. Toplantıda sömürgeci vahşet ve asimilasyona Türk eğitim sistemi üzerinde duruldu. Buna karşın yurtsvererlik görevlerini dile getirip davaya sahip çıkma çağrısı yapıldı. Ardından bir Türkiyeleştirmeye yuvası olan köy ilkokulu ateşe verilerken, içindeki malzemelerle birlikte yakıldı.

Sömürgeciler okulun yakılmasıyla ortaya çıkan zarar-zıyan tespitini yapmak için köye geldiler. Fakat gerillalar düşmanın gelişini haber aldığından pusunu kurdular. 21-22 Eylül günleri atılan pusuya düşman birlikleri rast geldiler. Gerillaların çapraz ateşi sonucu 3 özet tim elemanı, 3 asker ve 1 polis öldürüldü. Böylece Böcekli köyünde düşmana bir darbe de böyle vurulmuş oldu.

DOĞUBEYAZIT: 15 Ağustos'ta kenep kapatma ve tohum **Nurettin TURAN (Doktor Ağıt)** yoldaşının cezasine kitesel katılmakla dolay gözetiltiline alınan ve Erzurum Cezaevi'ne gönderilen 300'ü aşkın yurtsvererden 80'i tutuklandı. Tutuklanan yurtsvererlerden 49'unun ilk duruşmaları Eylül ayının sonunda Erzincan-DGM'de yapıldı.

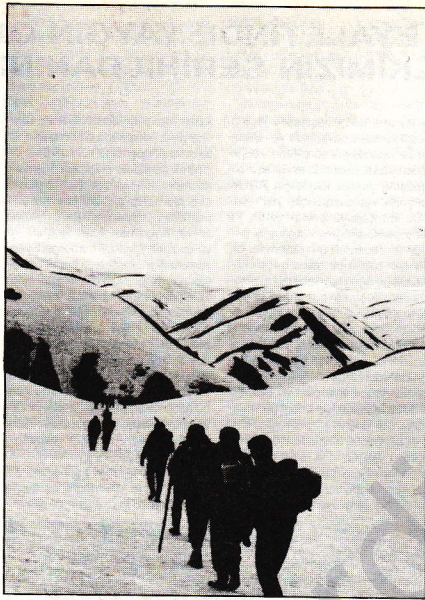
MUŞ: MIT ajanları 5 Eylül gecesi il merkezinde bulunan Zengök otelini ikinci kez bombaladılar ve iki kişi parçalanarak can verdi. Olanların ikisi de öğretmen. Öğretmenlerden Batmanlı olan Mehmet Türkmen yurtsvererdi. Cezası **Sayda'nın** götürüldüğü zaman çok batında yurtsverer babasına bağ sağlığına gitti. Diğer ölen öğretmen de Adanalı Erhan Semvî'dir.

MIT ajanları 6 Haziran'da da oteli bombalamışlardır.

Bombayı oteli yerleştilerinin MIT ajanları olduklarını herkes biliyor. Çünkü otel sahibi Sırrı Sadık yurtsvererdir. Bu tarz saldırılarla yitirdiği teslim alınmak istiyor. Aynı zamanda yıldıрма baskınları Zengök köyüne de yapıldı.

KÜRDİSTAN'DA YAYGIN GÖZALTILAR

Kürdistan'da sömürgeciler yaygın gözaltı ve tutuklamaları sürdür-

Orta Eyalet'ten bir gerilla grubu...

rüyorlar. Özellikle köylerin zorla boşaltılarak sürgüne gönderilmesi, kentlerde direnişçi bir kitlenin oluşmasına neden oluyor. Yani düşman kırılarak insanları arındırarak gerillanın kitle tabanını kurmayı hedeflerken köylerden boşalan ve gerillaların tamamen etkisiz hale gelen köyler şehirlerde TC için büyük tehlike oluşturuyorlar. Bu yüzden TC, gözetiltiline alma, tutuklama ve işkence ile direnişçi potansiyeli sindirmek istiyor.

Son olarak ülase bilgilere göre, Eylül ayının ilk 15 gününde Hakkarî merkezde 4 ve köylerinde 20, Sinan merkezde 83, Cizre merkez ve köylerinde 30, Nusaybin merkezde 80, Ömerli'de 16, Kerboran merkezde 3 ve köylerinde ayrıca çok sayıda kişi tutuklandı. Erhu'nun Nivla (Çizmelî) köyünden içinde korucularında da bulunduğuy - 28, Erhu'nun Terhem (Bayramlı) köyünden 4, Pervari'nin Erkent köyünden 2, Şivan-Sit köyünden 5 ve diğer köylerden toplam 15 kişi, Pazarcık'tan 15, Uludere'nin köylerinden 30, Şırnak'tan 20'nin üzerinde kişi gözetiltiline alındı.

Gözetiltiline alınmalar ağır işkenceler görüyor. İşkencede ölenler ve sakat kalanlar da oluyor ve çoğu gözetiltiline alınmalar tutuklanmayla senuçlanıyor. Yine gözetiltiline alınan veya tutuklananlar içinde çocuk, yaşlı ve kadınlar da vardır.

Ota yandan Konya'nın Cihanbeyli ve Kulu ilçelerinde ulusal kurtuluş yayımları bulunduruldukları ve okudukları gerçekleştirildi 10 yurtsverer gözetiltiline alındı. Daha sonra bu yurtsvererlerden 3'u tutuklandı.

Sömürgeci zulüm halkımızı yüce bağımsızlık emelinden alıkoymaz

Sömürgecilerin köy göçertme, yakma-yıkma, ormanları ve ekili alanları yakma uygulamaları devam ediyor. Özellikle Şırnak köylerinin çoğunluğu boşaltılmış durumdadır. Bestlerin çoğu ormanları tümden yakılıp tahrip edilmiştir.

Şırnak'ta boşaltılan köylerin halkı sorunlarını anlatmak için sömürgeci il valisine başvuruyor. Sömürgeci vali köylülere; "Kuz de devletin istediğini yapın, silah alın, Halukku siz devlete karşı geliyorsunuz. O zaman devletin isteğine uya-

cak, köylerinizi terkedebilirsiniz. Ne reyeye gideceğiniziz ve neyle gideceğiniziz ise bizi hiç ilgilendirmez" cevabını veriyor.

Bu sözler hemen hemen her gün sömürgeci yetkililerce köylülere söyleniyor. TC'nin mantığı, "ya korucu olacaksınız, ya köyünüzü terkedebilirsiniz ya da dağıtacakınızın" formülasyonunda ifadesini buluyor. Bu temelde köylülere yönelinileri ve başka da bir seçenek bırakılmıyor. Nitekim 4 yıldır silahlı kabul etmeyen Yüksekömerlin Diri aşireti başkaya dayanamayarak silah aldı. Diri aşiretine işkence ve baskı sistemli olarak uygulandı. En sonunda aşiretin 3 etkin reisi dağıtıldı, kendilerine işkence ve şantaj yapıldı. Bu baskılar sonucu aşiret silah almak zorunda kaldı. Silahın silahları 300 civarında olduğu söyleniyor. Aşiret silah dağıtan sömürgeci subay köylülere hitaben; "Bilyorum, bu silahları günün birinde bize kullanancaksınız, ama şimdi almak zorundasınız" diyor.

Ota taraftan, Şırnak-Eruh'ta boşaltılan 16 köy halkı yul kenarlarında çadırlarda kalıyor. Son olarak Erhu'nun Nivlan (Çizmelî) ve Sidavan (Ormanardı), Şıvan'ın İskambo (Ormanardı) ve Hevkiz (Kırızlı), Siirt'in Şemsê (Güneşli) ve Uluvul (Kelekek) köyleri ile adı belirlenemeyen 3 köy ya tamamen ya da kısmen göçertilmiş durumda.

Pervari'de düşman köy, orman ve ekili alanları yakmakla yetinmiyor, arıları da öldürüyor. Örneğin Aker köyünün arıları dağıtılıyor. Omnyanın binlerce insanın zincir geçim kaynağı olan ormanları artık yok. Çünkü ormanlar sömürgeciler tarafından yakılmış durumdadır.

Yine Çatak'ta silah almayan köylere istisnasız hepsi sürgüne gönderilmeye çalışılıyor.

TC'nin Kürdistan'da uyguladığı zulüm oldukça pervasızdır. Ülkeyi dünyaya da kapatan sömürgeci kör şiddetle sonuçu almaya çalışıyor. Fakat bütün bu hayalleri boşandıran düşmanın. Bu mazlum halk özgürlük ve bağımsızlık için başını kaldırmıştır. Artık hiçbir güç onu bu yüce emelinden alıkoymaz.

İSTANBUL: Kadıköy ve çevresinde korsan televizyon yayını yapıldı. Eylül ayının son günlerine denk

gelen korsan televizyon yayını televizyonun 1. programındaki haberlere denk getirildi. 20 dakika kadar süren yayında ağırlıklı olarak Körfez'deki gelişmeler ve bunun dünyada ortaya çıkardığı sonuçlar ele alınırken, TC'nin emperyalizmin elinde başta Kürdistan halkı olmak üzere bölge halklarına karşı kullanılan bir jandarma olduğu vurgulandı. Bölgedeki gerçek savaştan Kürdistan ve Türkiye halklarının çıkarılmadığı belirtilerek halklarımızın ortak mücadelesine faşist Türk rejimini yıkarak gerçek kurtuluşu yakalaması çağrısı yapıldı.

Hol ve Kal köylülerinin direnişçi düşmana korku salması

29 Temmuz günü Pervari'nin Gurzuva köyü yakınında düşmanın bir askeri konvoyu gerillalar tarafından pusuya düşürülerek imha edildi. Düşman bunun üzerine yakıp yaktığı Hol (Inçiler) ve Kal (Ulus) köylülerini sürgün etti. Şu anda köylüler çok perişan durumdadırlar. Bu köylerden 28 aile 142 nüfusuyla Van'da çadırlarda kalıyor. 42'si yaşlı olan bu köylülerin bütün yiyecekleri ve giyim eşyaları sömürgeciler tarafından tahrip edildiği için aç, çıplak ve sefil bir yaşam sürdürüyorlar. 100 dolayında olan çocuklar her an bir bulacağı hastalığa yakalanıp ölmeye tehlikesi altındadırlar.

Kal ve Hol köylülerinin önce evleri yakılmış sonra ormanları ve ekili alanları yakılarak imha edilmiştir. Bu köyler bütünüyle gerillaya desteklediklerinden "düşman" köyler ilan edilmişlerdir. Köylüler, sürgüne gönderilirken koruculuk bile teklif edilmemiştir, çünkü sömürgeciler kabul etmediklerini çünkü işi biliyorlar. Sa demeye; "başınızın çaresine bakın" denmiş sömürgeci yetkililer tarafından. Bunun üzerine 20 genç kız ve erkek ARGK'ye katılmış, geriye kalan 28 aile de Van'a göç etmişlerdir.

Hol ve Kal köyleri, Massiro Vadisi'nin iki yamacında karşı karşıydırlar. Hol, Korkandı Dağı'nın, Kal de Katoyê Xerkan Dağı'nın eteklerindedir. Bu köyler gerilla mücadelesine 1983 yılında tanıştılar. Bundan sonra gerillayla yaşadılar. Köylerin 10 dolayında şehidi var. Ayrıca 10 civarında savaşıncı da sömürgecilerce esir olmuştu.

Sömürgeciler 1985'te köylülere yönediler. Hatta bu dönemde, gerillay desteklemeyen, evlerini betondan yapılmış dediler. Fakat köylüler gerillaların destekleme kararından vazgeçmediler. Her direnişçi esas olarak düşmana korku saldırlar.

İki ay önce kendilerine yapılan bir telefon görüşmemizde şunları söylediler: "Direniyoruz, direnceceğiz, köylerimizi yıktırılmayacağız, köylerimizi terk etmeyeceğiz, köylerimizi yıkılsalar da teslim olmayacağız. Avrupa'daki tüm yurtsvererler ve Alman cezaevlerinde arkadaşlara selamlarımızı söyleyin."

Bu iki köyün yuhalkı halkı kararı direnişçilerle sömürgecileri kahrediyor. Düşman çare bulamayınca onları sürgüne göndererek açlık, soğuk ve hastalıklardan ölüme teklif. Ama onlar ölümlü pahasına da olsa özgürlükten asla vazgeçmiyor, direnişçi esas alıyorlar.

Bizlere düşen görev de dönemin sorumluluklarına doğru sahip çıkmak ve Türk sömürgeçliğinin ülkemizden söküp atncaya kadar durmadan, dimenden savaşmaktır. Bütün Kürdistanlılara düşen görev, sürgün edilmiş köylülere karşı yardım yapmak ve Hol köylüleri halkına ve diğer sürgünlerimize sahip çıkmaktır. Topraklarımızda özgürce yaşamak ancak bağımsız ve özgür Kürdistan'ın kuzik imci mücadele etmekle mümkündür. Bu, çağımızın bize dayattığı insanlık ve namus borcudur.

Serhed mektubu:

SERHED EYALETİNDE YAYGIN GERİLEME EYLEMLİLİĞİ HALKIMIZIN SERİHILDANINI YÜKSELTİYOR

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi 1990 atılımıyla birlikte Kürdistan serhildanıyla yeni bir aşamaya girmiş bulunmaktadır. ARGK'nin sömürgeci-faşist Türk devletlere karşı yürüttüğü gerilla savaşını kentlerdeki Batman vb. yerlerde kitlesel eylemlerle tüm Kürdistan halkının önüne açmış, başmısrız ve özgürlüğümüze ulaşmamız yönünü yakınlamıştır. Sömürgecilerin de tiraf etmek zorunda kaldıkları gibi halk PKK ile bütünleşmiştir. Sömürgeciler ömürlerini uzatmak için şüphe ve sansür yasalarını yürüttüğü yokarın, seferberlik ilan ederek, gerilla güçlerimiz karşı sürekli operasyonlarla darbe indirmek istedikler. Tüm amaçları gelişmelerin önüne tek vurmak, gerilla savaşının halkla bütünleşmesini engellemek, yoğun olan ARGK safına katılmı engellemek.

PKK önderliğinde geliştirilen ve yaygınlaştırılan gerilla savaşı, 1990 atılımı ünken her alanında güçlü gelişmeler yaşattı. Düşmanın tüm politikalarını boşa çıkardı. Atılımın gerçekleştiği alanlardan birisi de Serhed Eyaletimiz olmuştur. Baharla birlikte başlatılan eylemlilik, yaz atılımı ile devam ettirildi. Sömürgeci-faşist ordu birliklerine peşpeşe darbeler indirilirken, sömürgeci yapı ve kurumlara, karşı da saldırılar düzenlendi. Öte yandan onlarca köyde yapılan toplantılarla sömürgeci uygulamalar bir kez daha teşhir edilirken kitleler bilinçlendirildi, örgütlendirildi. Onbinlerce kişil ordu güçleri ile yoğun operasyonlar sürdürülmesine rağmen, düşman güçleri gerillaların darbelerinden kendini koruyamadılar.

Eyaletimiz çapında gerilla tarafından gerçekleştirilen eylemleri kısaca da olsa aktarmamız, gerekliliğini anlamışımıza yararlı olacaktır. Baharla birlikte meydana gelen gelişmeleri şöyle aktarabiliriz:

1- Kürdistan halkının başta Nusaybin ve Cizre'deki göstermelik serhildanlar olmak üzere onbinlerin katılımıyla faşist ordu birliklerine karşı "Yaşasın PKK", "Yaşasın Serok Apo" sloganlarıyla ellerindeki taş ve sopalarla saldırıya geçtiği ve gür Newroz atesini yaktığı bir anda ARGK gerillaları 21.3.1990 tarihinde Doğubeyazıt'ın İnek köyünde tüm köylülerin katılımıyla bir toplantı gerçekleştirdiler. Halkımızın direniş ve bağımsızlığını simgesi olan Newroz'un anlamı ve önemini anlatıldığı toplantıda, ulusal kurtuluş savaşında gerekli yerleri almamız için çağrı yapıldı. Toplantıda sömürgeci köylülerin de katılımıyla sömürgeci asimilasyon kurumu olan ve faşist ordu birliklerinin karakol olarak kullandığı İkkolü tamamen yıkıldı. İkkolü öğretmenler halka karşı bir suç işlediğinden dolayı affedildi. Gerillalar Ağrı Dağları aydınlatılan sitesini aydınlatıldıkça üslerine doğru sevinçle ilerlediler. Sömürgeci ordu birlikleri bir şey yapamamışın hıncıyla köylülere ve gerillalar tarafından serbest bırakılan öğretmenler saldırdılar. "Niye seni öldürmediler" gerekçesiyle köy öğretmenleri günlerce işkenceye tabi tutuldu. Sömürgecilerin nezdinde gerillalar tarafından öldürülen herkes suçludur. Bu da sömürgecilerin yeni bir buluşması.

2- 30 Mart 1990 tarihinde ARGK gerillaları, Doğubeyazıt'ın Nêço köyünde tüm köylülerin katılımıyla

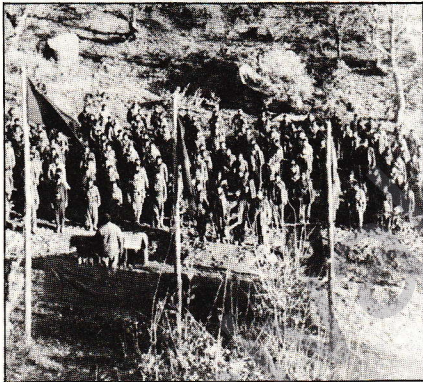
bir toplantı gerçekleştirdiler. Halkın ulusal kurtuluş savaşında yer almasını ve vatandaşlık görevlerini yerine getirmeleri konusunda aydınlatıldı bir konuşma yapıldı. Gençliğin ARGK safına katılmaları için çağrı yapıldı. Bu çağrıya cevap veren 11 genç birer katılımcı katıldı.

3- 1 Nisan 1990 tarihinde bir alandan başka bir alana geçen gerilla birliği, Ağrı Dağları'nın Halaç mntıcasında düşman pususuna düştü. Düşman pususunun farkedilmesiyle birlikte serpi ateşle karşılık verilen gerillalar, düşmanı kendi pususunda vurarak pusuya boşa çıkardılar. Faşist ordundan 3 asker öldürüldü. Ancak alana yabancısı olan bir savaşıç birikenin koştığı için ertesi gün düşmana esir düştü.

4- 23.4.1990 tarihinde İğdir'in Karfir köyü yakınlarında faşist ordu birlikleri ile ARGK gerillaları arasında bir çatışma meydana geldi. Görkemli bir direniş gerçekleştiren ARGK'nin de-

SUN) memnuniyetini bir anda üzerine gelen düşmana elbombarları ile saldırarak düşmana son darbeyi indirerek şahadetle uğlaşması düşmanı kahrederek, kitleler ise coşkulu direnişle sahip çıktılar. Nitekim çarşımanın duyulmasından hemen sonra Kağızman halkı gösteri ve yürüyüşleri yaparak sömürgeci yapı ve kurumlara saldırarak bir kez binayı yaktilar. Kağızman'da kitlesel eylemin boyutunun kamuoyuna yansımamasını için, 2 gün sokakta çıkmaya yasak ilan edilerek kitle gösterileri bastırıldı. Kars şehir merkezinde ise polislerle karşı bir itimam eylemi gerçekleştirildi. Bu eylemde de faşist bir polis ölümlü cezalandırıldı. Tüm bu gelişmeler için uygulanan sansür yasasıyla kamuoyundan gizlenirken, sömürgeciler sadece 1 askerinin yaralandığı şeklinde yudruk haberi ile kitleleri yanıltmaya çalıştılar.

6- 8 Mayıs 1990 tarihinde gerilla birliği İğdir'in Gevro köyünde konum-

ğeri komutanlarından Feyyat KAYA (İhsan) yoldaş şehit düştü. Bir ARGK savaşıç da yaralandı. Çatışmada ağır yaralanan İhsan yoldaş kurtulmaya çalışırken anılayınca faşist düşmanın eline sağ çekmek için PKK'nin direnişçi özünü sadık kalarak, düşmanın üzerine gelmesine fırsat vermeden elbombarını pimini çekerek kendi şahadetini gerçekleştirdi. İhsan yoldaşın kahramanca direniş, Partiyeye ve halka layık olmanın ve bağıllığın simgesi oldu. Kendi kayıplarını gizleyen düşman, direnişin halk üzerindeki etkisini kırmak için; aynı yılın zamanlarda 3 refer safıyla ile olayı yudururken İğdir-Aralık alanında çok sayıda yurtsvevi tutukladı.

6- 4.5.1990 tarihinde Kağızman'ın Tut köyünde faşist ordu güçleri ile ARGK gerillaları arasında günböyü devarı eden bir çarşıma meydana geldi. Düşman çok sayıda kayıp vermesine rağmen, her zaman olduğu gibi kayıplarını gizledi. Ancak düşman kayıplarını konusundaki haberler kitleler arasında açıkça konuşuldu. Düşman yaralıları Kars, Erzurum, İğdir ve Kağızman devlet hastanelerine taşıdı. Kars ve Kağızman devlet hastanelerindeki hastalar taburcu edilerek, günlerce hastane sivilere kapatıldı. Bu düşmanın kayıplarını ne kadar çok olduğunu bir işaretler. Alınan bilgiler göre 20 düşman surnayı ve konralan ölmüştür. Ancak aynı çatışmada Partimizin ve halkımızın en değerli evlatlarından Yaşar Hoca, Dilşad, Rubar, Ferhan, Seftan ve Serdar yoldaşlar son memnuniyetle karşı kahramanca direnerek şehit düştülerdir. Birlik komutanı Yaşar Hoca (Ahmet TO-

lanın faşist ordu birliklerine başarılı bir baskınla sömürgecileri unutmaya çalıştı bir ders verdi. Saat 19.30 civarında karakolun etrafını saran gerillalar roketlerle ve otomatik silahlarla saldırıya geçtiler. Günün bu saatinde kendilerinin emin ve saldırl beklemeyen düşman paniğe kapıldı. Karakolu savunmakla görevli bir düşman mevzi taslimen imha edildi. Gerillalar gerye çekilirken, bir mayın da döşediler. Ertesi gün operasyona çıkan düşman birliği bu mayına basması sonucunda kayıp verdi. Baskın esnasında bir işbirlikçi çetepe ait 50 koyun da imha edildi.

Sömürgeci kayıplarını gizledikleri gibi, olayı kamuoyuna yansıtmadılar. Baskını gözelemek için Kars Valiliği, TRT aracılığıyla "1 terörist ölü olarak ele geçi" şeklinde verdiği bir haberde 23 Nisan'da şehit düştü İhsan yoldaşın adı vererek yörede meydana gelen birçok olayı sorumlusu olarak gösterdi. Böylece kendilerinin psikolojik savaşın uygulanmasını yaptılar. 7- 15 Mayıs 1990 tarihinde İğdir'in Karahacı köyünde çeteçilik yapıldı ve faşist ordu birlikleri ile operasyonlara katılan Ramiz adlı işbirlikçinin 40 koyunu gerillalar tarafından imha edildi. Halkımıza karşı suç işleyen ve sömürgecilerin gönüllü usakları olan ceterlerin mal varlıklarına yönelik bu eylem yöredeki tüm hain ve işbirlikçiler arasında panik yarattı.

8- 20 Mayıs 1990 tarihinde Doğubeyazıt'ın Tavla Husye köyü civarında faşist ordu birlikleri ile ARGK birliği arasında büyük bir çatışma meydana geldi. Düşmanın devam eden çatışmada düşman 28

kayıp verdi. Sömürgeci kayıplarını kamuoyundan gizlediler. TRT aracılığıyla yaptıkları açıklamada "1 askerin yaralandığı" belirtilir. Büyük bir kararlılıkla direnen gerillalar bu eylemi yoldaşlarını şehit verdiler. Birlik komutanı Ekrem KAYALAR (Salt) ile birlikte Ahmet AYDIN (Ali), Bilal (Ferhan) yoldaşlar şehit düştüler. Peşpeşe atılan düşman mecmelerinin asma ve birliği korumak için üstün fedakarlık örneğini sergileyen Ekrem KAYALAR ve diğer yoldaşlar olağanüstü bir kahramanlık sergilediler. Yaralandıkları sonda artık hareket edemeyen Ekrem yoldaş, üzerine gelen çapulcu sürülerinin üzerine elbombarını atarak son görevini yerine getirmekten geri kalmadı.

Çarşımanın olduğunu duyan Doğubeyazıt kitesli, çatışma alanına sel birliği akınmaya başladı. Çatışma alanına binlerce kişilik gücünü yığan sömürgeci halkın bu akınına durdurmak için Tuğaydaki güçlerini harekete geçirecek zirhli araçlarla yollarda barikatlar kurduklar. Alınan tüm önlere halkın kitesel gösterilerine engel olmadı. Kitlelerin kabaran kin ve öfkesinden deşhete kapılan sömürgeci gerilla adim atarken, halk şehitlerin cenazelerini ararak muhtesem dini törenle Ferhan ve Ali yoldaşları doğubeyazıt mezarlığına göndürdüler. Ekrem KAYALAR (Salt) yoldaşın cenazesi, ailesi tarafından alınarak büyük bir konvoyla İğdir'e götürüldü. Doğup konvoyda Murşat'ın dini törenle toprağa verildi.

9- 30.5.1990 tarihinde gerillalar Göle-Şenkaya karayolunda yöl kesme eylemini başarıyla gerçekleştirdiler. 3 saat yöl denetimleri altına alan gerillalar, gelen tüm arabaları durdurarak biriken soför ve yolcuları bir toplantı yaptılar. 80 arabayı durdurdu. 200'ün üzerinde kitle toplandı. Yapılan konuşmada halkımızın sömürgeçlere karşı serhildanını anlatılarak sömürgeci uygulamalar ve politikaları teşhir edilerek, yurtsverilerin ulusal kurtuluş savaşında görevlerini sahip çıkmaları için çağrı yapıldı. Ve gönüllü yarımları alındı. Orman işletmesine ait bir kamyonunda kestereler ile çimento işletmelerine ait çimento yükü 2 kamyon yakıldı. Sömürgeciler milyonlarca liralık zarar verdirdiler. Gerçekleşen bu eylem, gerillaların istedikleri anda kaoyolları üzerinde denetim kurabileceğini göstermiş oldu.

10- 4.6.1990 tarihinde gerillalar bir yöl kesme eylemini daha gerçekleştirdiler. Bu eylem orman işletmelerine araçlarına yönelikti. Şenkayanın Kursina köyü yakınlarında gerçekleşen eylemde orman işletme mühendisi Şakir Güleri makam arabası ile tutuklandı. Mühendise birlikte olan orman memurunu devlete ait olan tabancası kamusalıdır. Tutuklanırları birlikte Kursina köyündeki orman işletmesini baskın düzenlendi. Bu baskında iki orman memuru daha etkisizleştirilerek tabancaları kamusalıdır. Orman işletmesine ait 2 odun deposu ile makam arabası olan taşı yakıldı. Mühendise ve memurlar serbest bırakıldı. Eylem karşısında garibet kalan sömürgeciler, mühendis ve orman memurlarını tutuklayarak işkenceye tabi tuttular. Memurlar neden serbest bırakıldıklarını habesabını verirken, sömürgeci uygulamaları ile kitleler nezdinde bir kez daha teşhir oldular.

11- 5.6.1990 tarihinde ARGK gerillaları Doğubeyazıt'ın Çiftlik köyünde bastılar. Akşam saat 19.00 civarında gerçekleşen baskında bir anda

köyde çeteçilik yapan Yusuf Öztürk'ün, köy muhtarının ve telefon bulunduruş evler basıldı. Çetepe ait bir adet G-1 silahı, bu silaha ait 100 mermi, muhtarın evinde bulunan telsiz cihazı ve köy telefonunu kamusalıdır. Göç halkı oklu bahçesinde toplanarak onlarla bir toplantı yapıldı. Bitmiş biçimde gerçekleştirilen toplantıda çocuklar gerillalardan ödüllü cesaretle bir anda oklu karşı saldırıya geçtiler. Bir anda kapılar, pencereler kırılarak okuldaki tüm eşyalar darımadığı edildi. Kantinde bulunan kuru yiyecekler çocuklar tarafından toplanan halka dağıtıldı. Oklu bahçesinde bu biçimde miting havası yaşanırken, bir grup gerilla da köyün girişinde muhtemel bir düşman müdahalesine karşı pusu atmışlardı. Saat 20.30 civarında yola arabak köye gelen bir düşman birliği farkedildi. Gerillalar düşmanı iyice yaklaştırdıktan sonra yoğun atışca altına arak önemli bir darbe indirdiler. Roketatarları da kullandıkları bu pusuda, düşman hiç kaçılmı veremedi. Genel komutanın geri çekilme işareti ile gerillalar planladığı biçimde hiç kayıp vermeden geri çekildiler.

Köyün 300 hanelik olması, ova ve düşman garnizonlarının çok yakın mesafede olması ve baskının gündüz gerçekleşmesi sonucu eylem çok kısa zamanda çevrede duyuldu ve kitleler üzerinde büyük etkisi oldu. Sömürgeciler, hiç beklemedikleri bir anda ve zamanda gerçekleştiren eylemin olumlu etkisini kırmak için ertesi gün büyük bir güce adeta gövde gösterisi yaptılar. Zirhli araçlar yolda 50'ye yakın cesetle komandolar köye yığıldı. Kayıplar hakkında hiçbir açıklama yapmadılar. Silahları ARGK'ye teslim eden çete ile köy muhtarını tutukladılar.

12- 12.6.1990 tarihinde operasyona çıkan düşman birliklerine büyük bir darbe indirildi. Doğubeyazıt'ın Şexmirzo köyüne giden yollar üzerinde puslu kurun düşman güçleri, gerillalar tarafından önceden görüldü. Firazit derelerinden gerillalar arsızın kayıklı olmasından dolayı yararlanarak düşmanın bir pusucüne iyice yaklaştılar. Kendilerinden emin bir vaziyette mevzilerini düşman, anı ve serbi bir anda altında neye uğradığını şaşırıldı. Can telaşıyla kaçmak isteyenler olduysa da gerillaların kurşunlarına hedef olmaları kurtulamadılar. 11 kişiden oluşan düşman gücü tamamen imha oldu. Saat 20.00 civarında gerçekleşen bu saldırdı düşman hiç karşılık veremedi. Gerillalar baskının başkınınsını sevindiler gerilla çekildiler. Düşmanın kurşunlu pusuda baskına uğraması, düşman güçleri arasında korkunun yayılmasına neden olmuş, daha önce sık sık köylülerin girişleri ve atıkları pusuların artık atamaz ve arızinin derinliklerinde operasyonlara çıkamaz oldular. Buna rağmen düşman bu saldırdı da kitle den gizlemeye çalışmış, ancak köylüler, gerillaların baskının çok kısa zamanda çevreye yaymışlardı. Düşman da baskının çapını habirettim için "2 askerinin yaralandığını" köylülere söylemek zorunda kalmıştı.

13- 13.6.1990 tarihinde Doğubeyazıt'ın Süle mntkasında konulan düşman karakolunun kullandığı yola gerillalar tarafından tahrip gücü yüksek bir mayın döşendi. Düşmanın personel taşıyan bir aracı (reç) mayına çarptı. Reço parçacık oldu. Bir atısbay askeri özüme çok sayıda düşman esir öldü. Düşman patlamayı kitleden

tamamen gizledi.

14- Sömürgeci Göle'nin Tolan sanık köyü yakınlarında stratejik bir noktada karakol güçlendirdi askerleri yerleştirme çalışmalarını sürdürürken, gerillalar sözkonusu noktaya önceden bir mayın döşediler. Döşenen mayın 13.6.1990 tarihinde patladı. Düşmanın ölü ve yaralıları olmasına rağmen, patlamayı gizli tuttu. Bu gelişmelerden sonra düşman güçleri karakolları erzak vb. ihtiyaçları helikopterlerle taşımasına başladılar. Mayınla, tuzak ve patlayıcıların kullanılmasını düşman üzerinde güçlü etkisi bir-iki olayda da olsa kendisini göstermiş oldu.

15- Şenkaya'nın Bağveren köyünde ajan-ihbarcı bir odak dağıtıldı. 16.6.1990 tarihinde gerçekleştirilen eylem ajan-ihbarıku muhtar Sinan Sınanoğlu ve karısı ölüme cezalandırıldı. Aynı eylemde Topçu adı bir ajan daha cezalandırıldı. Halkımıza ve ulusal kurtuluş mücadelemize karşı suç işleyen hainlerin nerede olduğu olsunlar, hakkettileri ölümler kendilerini kurtaramayacakları bir kez daha kanıtlanmış oldu. Hainlerin cezalandırılması kitleler arasında olumlu etki yarattı.

16- Ulusal kurtuluş mücadelemizi gelişip güçlenmesi kitlelerde ulusal bilinci derinleştirirken, politikleşme de güçlenmektedir. Kitleler halkımızın katilleri olan ve sömürgeci politikaların uygulayıcıları olan subay, astsubay, polis ve özel tim gibi düşman yetkililerinden her türlü ilişkinsi koparmaktadır. Ne suretle olursa olsun sömürgeci yetkililerle ilişkilerinde onlarla da ilişkinsini kesmekte ve onları teşhir etmektedirler. Ülkemizde sömürgeci savaş yürütenler her yönüyle kitleden tecrit olmuştur. Ancak özel savaşın kadroları olan subaylar çok az da rastlanırsa bazı alanlarda "evlilik" adı altında, bazı köylerde insanları düşürmekte ve böylece ajan-ihbarcı odakları yayratmaya çalışmaktadır. İşte Doğubeyazıt'ta Örtülü köyünde faşist bir subay, Hesen adı bir şahsın kızı ile sözümüne evlilik ilişkinsini vererek düşüdeki bir ilişki yurtseverler arasında tepki ve nefrete karışandı. Bunların cezalandırılması yurtseverlerin önemli bir talebi haline gelmiştir. Durumu değerlendiren gerillalar, 19.6.1990 tarihinde Örtülü köyüne bir baskın düzenleyerek Hesen ve kızını ölüme cezalandırdılar. Bu eylem Kürdistanlı her yurtseverin hangi ad altında olursa olsun özel savaşın uygulayıcı güçleri ile ilişki kurmalarını için bir mesaj olmuştur.

17- Sömürgecilerin savaşçı Kürdistanlaştırma politikalarını bir sonucu olarak, büyük bir umutla sarıdıkları ceteçilik çökertiliyor. Yaygın bir şekilde olmasa da Serhed Eyaleti'nde kısmi bir ceteçilik vardır. Bazı köylerde birer-ikişer sayıda ceteçiler vardır. Gerillaların sömürgecilerin bu uygulamalarına karşı sessiz durmaları beklenmez. Bir kişi de olsa halkımızın birliğini parçalamaya yönelik bu ceteçilik gerillaların hedefi durumundadır. İşte 21.6.1990 tarihinde Doğubeyazıt'tın Dumbo köyünde ceteçilik yapan şahsın evine baskın düzenlendi. Evde bulunan çete başı seferik kurtuldu. Evinde bulunan G-1 silahına ait 4 şarjör, 80 adet G-1 mermisi ile ihbarcılıkla kullanılan telsiz cihazına el konuldu. Yakın akrabaları ile de bir toplantı yapılarak bunun bir ihtar olduğu belirtilerek, ceteçilik terketmesi için süre tanındı. Ayrıca operasyon birliklerinin geçici karakol olarak kullandıkları köy ilkokulu ya kapatıldı. Eylemlerden sonra gerillalar bir kampanya olarak uzaklaştırıldı. Eylem kitle arasında olumlu etki yarattı.

18- 21.6.1990 tarihinde Tendürek'te operasyona çıkan faşist ordu birliklerine büyük bir darbe indirildi. Bek olan operasyonu sür-

düren düşman güçleri saat 14.30 civarında kendilerinden emir bir vaziyete geçtikten Diyadin'in Tutek köyü yakınlarında ARGK gerillaları tarafından pusuya düşürüldü. 13 kişiden oluşan operasyon kolu, gerillaların yoğun ve seri ateşi altında tamamen imha edildi. Diğer operasyon kollarının bir çevirme hareketine meydan veremelik işleri gerillalar hızla geri çekildi. Eylemden kısa bir müddet sonra iki helikopter de operasyona katıldı. Ancak helikopterler yüksek uçuş yapmaktan ve geniş çemberler atmak güç indirmek başka bir şey yapamadılar. Ölen ve yaralanan askerlerin de yavaş yavaş düşman, saat 17.30'da sözde sağlığı olan canlilerine beyaz önlük giydiren cenazelerine taşıyıcı. İki helikopter ölü ve yaralıları taşıdı. Çevredeki köylerden olayı gizlemeyen düşman, "4 askerim hafız yalandığını" sözü olarak tiraf etmek zorunda kaldı. Operasyon kolunun pusuya düşürülmesi ve düşmanın operasyonunu sonuçlandırıldığını inandığı bir anda beklenmedik bir yerde gerillaların saldırısını düşman üzerinde sok etkisi yarattı.

19- 2.7.1990 tarihinde ARGK gerillaları ile faşist ordu birlikleri arasında Tendürek'te büyük bir çatışma meydana geldi. Ulusal kurtuluşun savaşçı kararlılığı ve inancını şahsında somutlaştırılmayan, Kürdistan'ın toplumsal zayıflıklarını bünyesinde taşıyan, zayıf ve çarpık kişiliği sergileyen Çiya adı bir unsuru Diyadin'de düşman güçlerine teslim olması üzerine, düşman mevcut olan güçlerini harekete geçirip gerilla birliğini sararak kendilerince imha etmek veya darbe indirmek istedi. Düşman hareketini önceden gören gerillalar, çatışma için zaman uygun olmadıktan sonra 5.30'dan itibaren manevra yapma gereğini duydu. Birçok koldan iz köpekleri ile takiplerini sürdüren düşman birlikleri, saat 13.30 civarında uyuğun bir yerde gerillalar tarafından pusuya düşürüldü. Düşmana önemli darbe indiren gerillalar, pusunun gerçekleşmesinden hemen sonra kısa bir manevra daha yaparak stratejik bir noktayı tuttular. Sürrekli takipte olan düşman, gerillalardan aldığı darbe sonucunda "süt dökmüş kedi" misali sindi ve hareket edemedi. O çök güvencileri "özel timler", "rambolar" da sindikleri yerlere havaya kurşun salmaktan başka bir şey yapamadılar. Çatışmanın başlamasıyla birlikte iki helikopter de çatışmaya katıldı. Orta otomatik silahların kullanılmasıyla helikopterler çok yükseklerde uçmak zorunda kaldılar. Birkaç çevirme hareketine girişmek isteyen düşman, gerillaların isabetli saldırı sonucunda vazgeçmek zorunda kaldı. İlk alınan haberlere göre düşman kaçırları 11'i üzerinde idi. Düşmanın elinde kesin bilgiler olmasına, planlı hareketine ve yüzleri aşan kontra, çete, komondo vb. "seçme" birliklere operasyonu çıkmasına rağmen, gerillaların üstün manevra ve vuruşma kabiliyeti karşısında darbe alması onu zor durumda bırakmış, ihanetten de umduğunu bulamamıştır. Sömürgeci kamuoyundan çatışmayı gizlerken, TRT aracılığıyla yaptıkları açıklamada "1 bölücünün güvenlik güçleri tarafından ele geçirildiği" şeklinde olmuştur.

20- 5.8.1990 tarihinde ARGK gerillaları, Muradiye şehir merkezine bir saldırı düzenlediler. Gerçekleştirilen saldırıda Emniyet Müdürlüğü, kontrolranı komutanlığı jövanlar, kaymakamı baskı gerillaların otomatik silahlarına ve roketatarlarına hedef oldu. Saldırı karşısında etkisiz kalan sömürgeci hük güçleri veremediler. Bu arada bir grup gerilla da daha küçük yaşta faşist ideoloji ile

çocukları zehirleyen asimilasyon kurumuna olu ilkokulu tamamen yaktı. Sömürgeci kaçırlarını gizlerken "1 kadının öldürüldüğü" açıklamasını yapmakla yetindiler. Baskının zamanlaması da iyi planlanmıştı. Kontrolran, gerilla kılığında Muradiye'nin bir köyünden iki Kür kızını dağal kaldırıp namuslarını kirleterek en büyük halklığı gerçekleştirmişlerdi. Özel savas yönetimi, sık sık başvurduğu bu adı yöntemlerle halkı gerillalardan soyutlayıp, gerillaları kitle üzerinde etkinliğini kırmayı amaçlıyor. Politikasını Kürdistan kitleleri bu çirkiflere aldanamayacak düzeydedir. Ve nitelik kimliği gerçekliği kısa zamanda anladıklarından, sömürgeciere duyulan kin ve öfke doruğa çıkmıştı. İşte böylece adı bir oyunun tetgaahlandırığını hemen sonlandırma saldırdın gerçekleştirmesi kitesinde anında bayram sevincini yaratmıştır. Halkımızın namusuna zararlıan ellerin kırılacağı ve sö-

mürgecilerin her yaptıklarının misliyle ödettirileceği bir kez daha kanıtlanmış oldu.

Serhed Eyaleti'nde serhildan

1990'a girerken ülkede gelişen halk ayaklanmaları Diyarbakır'dan Dersim'e kadar uzanırken, 15 Ağustos'ta birlikte öle geneline sarılmış durumdadır. Bunun en açık örneği: Serhed Eyaleti'nin I. Bölgesi'nde gelişen gerilla eylemleridir. Kürdistan'tın gizlemesine rağmen Kürdistan'da mücadelemiz hızla gelişmekte, tüm dikketleri üzerine çekmekte, Kürdistan yaşamını savaşta doldurmaktadır.

Düşman, genelde izlemiş olduğu taktığın önemli bir parçasını Serhed alanının stratejik önemine dikkate alarak yürüttüğü olmuştur. Düşmanın izlemiş olduğu taktik, Serhed alanı sanki Kürdistan değişimi gibi bir politika şekline'dir. Bu politikasını 1989'lara kadar belli ölçüde devam ettirdi. 90'lara girerken Serhed Eyaleti'niyi yaptı. II. Konferans, Parti Önderliğinin Serhed halkına yaptığı çağrı, Partimizin Serhed alanına yüklenmesiyle çok kısa bir zaman kestinde düşmanın Serhed'e yönelik taktığını önemli oranda boşa çıkardı. Diye bilizir ki, Düşman Botan'dan aldığı darbenin ikincisini ummadığı bir anda Serhed alanına almıştır. Serhed alanında düşman açısından açılan yara, Serhed halkının tarihi alanında Partimiz önderliğinde atmış olduğu adımdır. Bahar atılımında Serhed alanının I. Bölgesi'nde yoğunlaşan gerilla eylemleri, büyük direnişlerle düşmana indiren darbeler, bunun yanı sıra Parti Önderliğinin direkt Serhed halkını direniş çağırması halk kitesinde

gerekten karşılığı bulmuştur. Gerilla birliklerimiz daha güneye girmez düşman tüm gücüne yüklenirken yanısıra, diğer taraftan halkımız yoğun bir biçimde silahlandırılarak gelişen mücadeleyi doğrak istemiştir. Ancak Partimizin doğru hattında ilerleyen gerilla birliklerimiz, en değerli yoldaşların kaybı pahasına da olsa gereken yayılması sağlandı. Ağrı Dağı, Sinekler, Tendürek ve Alaadığı etrafında birçok direniş sergilenmiş ve halk güçlü bir biçimde bu direnişleri kucaklamıştır. Başta ARGK'nın güçlü komutanlarından İhsan yoldaşların Ağrı Dağı çevresinde gösterdikleri direniş, bunun peşinden Saat yoldaşların Doğubeyazıt kenarında Xani Baba'da girmiş oldukları meydan muharebesinde sergilenen kahramanlık ve Doğubeyazıt halkının savaş alanında topekün hücum etmesi; aynı anda meydan muharebesinde düşmana ağır darbe vurulurken, burada kah-

ramanlıklar göstererek yiğitçe şehit olan **Deil, Doktor Ağıt ve Ali** yoldaşların cenazelerine başta Doğubeyazıt kitleleri olmak üzere, halkımız sahip çıkararak infidalar başlatmıştır. Düşmanın tüm ölemlerine rağmen 10.000'in üzerinde genç-ihthar-kadın-çocuk toplu bir halde ayağa kalkmış; Ağrı, Diyadin vb. alanlarda gerichte kırmızı-sarıyeşil gysiler çerşinde Doğubeyazıt'a akin ederek serhildan desteklemişlerdir. Bu durum Serhed alanında gerçekleşen ilk infidada hareketidir. Düşman şahsına önderik, korkutak tek bir müdahalede bile bulunamamıştır. Bu gelişme Diyadin, Ağrı, Aralık, Muradiye, Erçis ve Malazgirt'te desteklenmiş, düşman bunun ötüne gemek için kitle sel tutuklamalara gitmiştir. Sadece 200 kişi Doğubeyazıt'ta tutuklanırken, Muradiye, Qaldiran, Erçis, Diyadin, Aralık ve Iğdır'da yüzlerce insan gözaltına alınmıştır. Bu durumda düşman öyle bir azıcık izlenim girmiş ki, özel timleri şunu söyleyebilmetedir. "Biz garesiz, birisini vuruyoruz, kırk kişi PKK'ya katılıyor, birisini tutukluyoruz yüzlerce destek sunuyor." Operasyon komutanları ise şunu diyorlar: "Bunlar kanserdir, vücudumuzda girmiş, care-sini bulamıyoruz, bu kanser evinde sonunda bizi öldürecek." Yine bu gelişmeler karşısında TC ordusunda firarlar başlamıştır. Daha birkaç gün önce Erçis'te 10 asker firar etmiştir. Ceteçilik operasyona çıkmayı reddederken, hemen bu eylemler peşinden 3 köy silah bırakmış, birçoğusunun tavri ise, "Silahlarımız almazsanız, PKK'ye vereceğiz" biçimine dönüşmüştür. Bu gelişmelerle birlikte azılı bir çete odağına darbe indirilmiş; düşman bir suskunluk içerisinde girmişti. Bu durumda düşman operasyonla bir sonuç alamayacağı bilgidiğini, daha çok halk kitesini tutuklayarak almayı dayatmaktadır. Bunun da tutuklayacağı açıktır. Serhed Eyaleti'nin I. Bölgesi'nde yaşanan bu gelişmeler, II. ve III. Bölgesinde de hızla etkilenmektedir. Malazgirt'te bir köyün toptan şere yürümeye başlayan infidada düşmanı daha da çilgınlıştırmıştır.

Şuonun olarak diyebiliriz ki, Serhed alanında gelişmeler oldukça hızlı yaşanmakta, bu durum düşmanın birçok konuda her adım atmasını beraberinde getirmiştir. Nusaybin'e başlayan halk ayaklanmasını Doğubeyazıt'a yankısını bulmuştur. Tüm bu gelişmeler gösteriyor ki, Kürdistan genelinde Partimizin düşman taktiklerine karşı gelişmiş olduğu devrimci taktığı başarıyla sonuçlanacak, halkımızın topekün özlemleri olan bir çağı özgür vatana kavuşulacaktır.

Şu Serhed Eyaleti'nde de kanıtlanan açık bir gerçekçilik; Parti taktığını sınırlı hayata geçirmek bile muazzam gelişmeler yaratmakta, kitlelerde gereken işleri bularak halkın bağrında saklı duran enerjileri açığa çıkarıp harekete geçirebilmektedir; düşmanın coğrafya ve halk üzerindeki maddi ve manevi otoritesini kırıp silindirebilmektedir. Eyaletimizde verdiğimiz kayıpların nedenleri araştırılırsa bunun düşmanın güçlü olduğuna değil, gerillanın hareket tarzına uyulmayan ve yarılanlar olduğu görülecektir. Yine de kayırlarını düşmana pahalya ödettirilmiş, halka cesaret, güven ve "ayağa kalk" komutu olmuştur.

Serhed Eyaleti 2. Botan olma sürecini yaşıyor. Geçmiş büyük oranda aşılmıştır. Sahip olduğu coğrafyanın ötürü gerilla ile halk eylemlerinin güç dengeli bir biçimde gelişmesi gerekiyor. Yaşanan gelişmeler henüz başlangıçtır. Gelecekteki gelişmeleri müdelemektir.

Güneybatı mektubu:

Sömürgeci-faşist TC'nin yeni uygulaması:
İTHAL ÇETECİLİK

Kürdistan'da savaş gelişip güçlendiği, sömürgeci-faşist TC'nin halkımız parçalamaya ve birbirine kırma-durma politikasına bağlılığı umut-dürüst zayıfladığı, giderek yok olduğu birçok uygulamasında görülmüştür. Bu uygulamaların en önemlilerinden biri de, ilkel milliyetçi reformist küçük-burjuva milliyetçi Kürt örgütleri ve mezhepsel nitelikli paravan örgütleri-yükü oyla yuma yüz tulumları, satın alınarak silahlandırılan asker faaliyetleri ile "koy koruculuğu" yönünü geliştiren doğru devrimci yönlerini işlevini yerine getiremez durumda olduğu üzerine, faşist TC'nin yok-sul Türk köylülerini silahlandırarak Kürt köylerine yerleştirme politikasıdır.

Türk burjuvazisinin geçişten beri toplama egemen kıldığı "Türk ordusu güçlendirildi" hikayesi inanılırlığı yitirmiş, akli basadık olan hiç kimsede bula inanmamaktadır. Çünkü, düşman pratikte, Kürdistan'da 3-5 yaşta bebekleri bağlayacak duruma düşmüştür. Diğer yandan, mücahedeçiler gelişip uluslararası boyutlarını genişlettiğe, o, yeni uygulamaları gündemleştirme, halkları karşı karşıya getirme ömrünü uzatmaya çalışmaktadır. Tabii burada Türk solunun günümüzdeki çok sürdürdüğü sosyal-söylen politikalar, objektif olarak düşmanın bu politikasına destek olmuştur. Düşmanın yapmaya çalıştığı şey, zavalı ama "Türklük" adıyla kandırılan yoksul Türk köylülerinin birkaç kurulaş satın alınarak silahlandırılması ve halkımızın üstüne gönderilmesidir. Türk solu ve aydınları da bugüne kadarki politikalarıyla Türk burjuvazisinin hakları düşmanı politikalarının objektif suç ortakları konumundadır. Ve görürsünüz ki ortakiğin lanetlenen kurtulma doğrultusunda çok az gelişme vardır.

TC'nin sürdüğü olduğu, toplumdan dışlanan faşist, lümpen-serseri takımı devşirmeye "özel tim" adı altında mücahedeçilere karşı kullandığı politikasından esasla farklı ve daha tehlikeli bir yönüne karşı karşıya olmasaydı, bu yazıyı kaleme almaya gerek duymazdık. Sömürücü egemen güçler, meşru hakları için mücahedeçi kalkışan her halkın başına çeşitli isimler altında bu katli sürülerini bela emişlerdir. Oysa, sözkonusu olan yeni politika, TC'nin yoksul Türk köylülerini Kürdistan usulakı kurultu mücahedeçilerine karşı kullandıkları ilk halkı karşıya getirme politikasıdır. Bu nedenle sorun ciddidir. Birakalım devrimci-demokrat olmayı, ben insanın diyen her Türk, bu alçağca politikaya karşı bizden daha çok mücahede etmek zorunda.

Bu politika, ilk elde Kürdistan'da yaşayan Türk azınlık temel alınarak geliştirilmiştir. Ancak, buna karşı etkin bir doğru mücahede geliştirilmezse, bu politika boşa çıkarılmıyorsa, TC, onbinlerce varan Türk insanını Türkiye'den getirmek halkımıza karşı savuşturacaktır. Zira, Kürdistan'da olduğu kadar, Şifreza'da de milyonlar açığa ve sefaletle mahkum edilmiştir.

Sömürgeci-faşist Türk egemenleri bu politika için Güney-Batı Eyaletimiz ki uygulama alanı, bu alan içinde de Pazarlık pilot bölge olarak seçmişlerdir. Kuşkusuz pilot bölge olarak bu alanın seçilmesi tesadüfi değildir. Her şeyden önce bu bölge,

Kürdistan ile Türkiye arasında bir tampon bölge durumundadır. İkinci olarak; Osmanlılar ve Cumhuriyet döneminde azımsanmayacak oranda Türk getirilip bu bölgeye yerleştirilmişlerdir. Üçüncüsü; Kürtler alevi, Türkler ise sünni mezhebine mensuplardır. Dördüncüsü; ovalık gibi suyu ve verimli toprakların önemli bir bölümü Kürtlerin elinde bulunmaktadır. Buna karşılık Türkler dağlık alanlarda ve oldukça yoksul bir yaşam sürdürmektedirler. Bölgenin Türkleştirilmesi ve alanın zenginlik kaynaklarının talan edilmesinde "Türk burjuvazisinin bir maketi" yaratılması, bu Türk azınlığı işe yararlatın bu sınıf zeminin güvencesi haline getirmeye çalışılmıştır. Türk-Kürt ilişkisi mezhep çekişesine büründürülerek iki ulusa mensup halk, sürekli bir düşmanlık atmosferi içinde tutulmuştur. Bunun yanı sıra, Türklerin yoksulluğu, Kürtlerin zengin topraklara sahip olmasına bağlanarak, Türkler her fırsatta halkımıza karşı kışkırtılmış ve kullanılmışlardır. Sömürgeçliğin bu politikayı öncelikle Pazarlık'ta uygulamaya koyması, bu çekişkerleri ötürüdür. Ve kendince, bu politikayı uygulamakta başarılı da olacaktır. Aynı zamanda, bu yolla bölge kitlesi üzerinde baskı uygulamak ve kitelleri çete olarak zorlamak için bir amaç da gütmektedir. Yani, kitelleri "Ya silah alıp çete olursunuz, ya da biz dışardan silahlandıracağız çeteleri getirecek baskı bela ederiz" demektir.

Nitekim 1990 Temmuz başında, Pazarlık'ta bir dizi mutlak toplantılar yapıldı. Küste postuna bürünen kurt sakalı gekilen nutuklar "Vatan-millet-Sakarya" ile bitirilerle aka alındınan söpöğsterilmiş ve her köyün silahlı insanı istenmiştir. Bir aylık süre içinde her köy için "Ya şur kadur silah (ki çoğunlukta 5 silah) alacak, ya da bizim dışardan getireceğiziniz kuruculara yer vereceksiniz!" talimatı verilmştir. Verilen bir aylık süre bitmeden, birkaç Türk köyü ve bir Kürt köyünden 3 kişi dışında hiçbir kişi silah almaya ya da dışardan getirilecek çeteleri kabul etmemişler. Halk sömürgeçlere verdiği bu anlamlı karşıtlıkta sonra 85'te Botan'da uyguladığı politikayı uygulamaya başlamıştır. Buna göre yapılanlar kiteller baskı uygulamak, köylere konulanma, satın alma ve ağrıtlık olarak da yunusak davranma; böylece her yerleşim biriminde kitellerin ayrı ve güçlü yollarını tanıma, bunları beryere kadar vardırma amaçlanmaktadır.

Böylece bir yandan, getirilinen kitelleriği sınırlamak bir yandan da sarıslan devlet otoritesini kitellerin düşüncesinde yeniden canlandırıp tesdi etmek gibi çok yönlü ve uzun vadeli bir çalışma başlatılmıştır. Düşmanın ne denli baskılı olup-olmayacağı, Parti tarafından doğru temsil etmeye ve yetkince uygulamaya bağldır. Yazımızın konusu bu olmalıdır. Üzerinde durmuyorum. İşe, ulusal kurultu mücahedeçileri zayıflatmak için, bir bölüm Kürdül silahlandırarak diğerine karşı kullansa sonra üzerinde de durmuyorum. Çünkü bu sorun en ince ayrıntılarına dek Partimize açıklanmıştır. Ancak, özellikle yoksul Türk köylülerini silahlandırarak Kürt köylülerine konulanmdır politikası tehlikelidir. Aslında Türk burjuvazisi, uzun vadede böyle bir politikanın yükü

atıldının kalkamayacaktır. Bu politika kendiliğinden zıkmakla birlikte devrimciler de yeni ve ciddi görevler yüklenmektedir.

TC, ilk elde Maraş merkez kırdından 500 kişiyi silahlandırma

hazırlıkları içindedir. Sömürgeçlerin kırı politikalarına alet etmek istedikleri bu zavalıları Maraş merkezleri; bu alanda yaşayan Türk köylülerinin sosyal olarak en, fanatik ve ekonomik olarak yoksul olma-

larının yanı sıra, faşist ideolojinin sürekli beyinlerine enjekte edilmiş okları fikirlerinden kaynaklanıyor olsa da, başka amaçlarının da varlığındandır. Pazarlık gibi diğer birçok yerde de Türk azınlık yapılmaktadır. Pazarlık dahil, buralarda Kürtlere olduğu gibi Türklerle de silah alıp kendileri kopyelerinde çetecilik yapmaları temeline yaklaşmaktadır. Çünkü buralardaki Türk azınlığı, yalnız silahlandırarak mücahedeçilere karşı kullananmaya kalkılırsa, Kürt kitlesi bir bütün olarak Kürdistan usulakı kurultu mücahedeçisi safınaına itilacaklardır. Bu nedenle, daha çok Kürtlerin yaşamadığı alanlarda TC'nin azınlığı tamamen silahlandırma eğilimini yansıtırıyor ki, bu da yapılabildiğince oranda açığa mahkum ettiği Türklerin, sonradan parayla satın alabilirdi kadamlı Kürdistan usulakı kurultu mücahedeçisine karşı kullanan planlarını açığa vurmaktadır.

PKK, Kürt halkının olduğu kadar Türk halkının da kurultu işi elinden gelen her şeyi yapan bir hareket. Ayrıca, yürütüldüğü mücahede ile insanlık değerlerini kendisine en çok somutlaştıran bir partidir. Her PKK'li de halkların kurultu işi ateş hattında mücahede ederken, enğin halk sevgisini en iyi temsil edenidir. Bu böyle olmakla birlikte, ulusal kurultu mücahedeçileri üzerinde gönderilmek istenilen bu zavalıları, zavalı da olsalar, özgürlük savaşçıları arasında gerekli karşılığı almacaklardır. Bu, savaşın bir yasadır. Tez eden sömürgeçlerin silahşörtüğüne sunumkattan vazgeçerlerse, savaşın bu en temel yasadının şiddetli uygulamasından kendilerini kurtaramayacaklardır. Bu yasayı uygulamak, özgürlük savaşçıların en doğal hakkıdır.

Bu açıklama, sömürgeci-faşist TC ve onun uşaklığına soyunma eğiliminde onlara bir uyarı, halkları arada kardeşliğe, her iki halkı da açığa, sefaletle mahkum eden TC'ye karşı ortak çıkarlara sahip yoksul Türk köylülerine dostluğa çağdır.

Bununla birlikte derin derin de düşünmek zorundayız. Objektif olarak çıkarılan en çok devrimde olanlar, insanlık düşmanı bir sınıfı yine politikalarına alet olmaları tabii ki bizi düşündürür. O halde, bu politikanın haydi bulması halinde dokümanları sorulmuş yalnızca Türk egemen çevreleri mi olacaktır? Tabii ki değil; zira o, zaten insanlık düşmanı bir sınıftır. Tarih boyunca halkları birbirine kırdırmasıyla ünüdü. Ama, kendilerine devrimci, sosyalist, hatta komünist diyenlerin vurdumduymazlıklarına ne demeli? Yoksa hala "Türkiye'nin birliği-bütünlüğü" adına, "Halkların kardeşliği" (?) adına PKK'yi "terorist"likle suçlayarak işleri idare edip, insanlık tarihinin kendilerine yüklediği sorumluluklardan kaçabilecektir mi sanmaktadırlar? Eğer böyle ise, Türk burjuvazisi zaten bu yapılmışlardan da yararlanarak halkları karşıya getirmektir. O halde, sonuna doğru yaklaşılmalı ve halklarımızın gerçek kardeşliğinin sağlanması için bizim bizi vereceğimizi göstermek istenilmelidir. Halkların birliği ve kardeşliği gibi küllere ulaşma, kurultu işi dayanışmadan ve giderek ortak mücahedeleden geçer.

İşte, tam da bu nedenle, biraz dürüst olun; kendisine "demokrat", "devrimciyim", dahası "insanın" diyen herkesin Kürdistan'da gelişen ve Türkiye devriminin de yükünü hafifleten Kürdistan usulakı kurultu mücahedeçisine karşı; faşist Türk sömürgeçliği, bölge geneliği ve emperyalizmin onunları boşa çıkarma sorumlulukları vardır. Bu sorumlulukların yüklediği görevleri yerine getirmeyenler; en az TC kadar, doküman kanlıları sorumluluksuz olacaktır.

3 Haziran'dan 5 Eylül'e kadar Botan 1. Bölge'de gerçekleştirilen eylemler

1) 3 Haziran 1990: Çukurca'ya bağlı Bê köyüne baskın düzenleyen gerilla birliğimiz, safalanmış kaçarak İhanet eden ve çok sayıda halkın kışını yakalamasına yol açan Abdurrahman... yakalandı. Yapılan sorulama sonrası idama mahkum edilerek cezalandırıldı.

2) 16 Haziran 1990: Çukurca merkez güvenliği sağlayan görevli düşman timine baskın düzenlendi. Akşamı doğru saat 18.45'te gerçekleştirilen eylemde düşman askerleri toplu halde hazırlıksız yakalandı. Roket ve orta otomatikler de kullanıldığı eylemde 9 düşman askeri öldürülürken çok sayıda asker de yaralandı.

3) 28 Haziran 1990: Yüksekova'ya bağlı Pirinçken köyünde iki ayrı noktada güvenlik aşısına tepeye çıkan düşman askerlerine pusula kuruldı. Akşam saat 18.30 dolaylarında pusuya düşen düşman askerlerine açılan ateş sonucu 10 dolaylarında düşman askeri öldürülürken, iki adet G-3 ve bunlara ait malmelere el konuldu.

4) 6 Temmuz 1990: Yüksekova'ya bağlı Bıyık köyünde konulan düşman mevzilerine baskın düzenlendi. Baskında düşmana ait bir mevzi türden imha edildi. Düşman, kaybını iki askerin öldürüldüğü biçiminde yayınladı.

5) 10 Temmuz 1990: Yüksekova'ya bağlı Savaş köyünde konulan düşman güçlerine akşam saatlerinde bir saldırı düzenlendi. Valeyol oymakken yakalanan askerler yoğun ateşe tabi tutuldu. Düşman kaybını üç asker olarak verdi.

6) 10 Temmuz 1990: Çukurca'ya bağlı Şifreza köyüne baskın düzenleyen gerilla birliğimiz çetelere ait iki adet G-3, 1 adet Burko ile bunlara ait malmelere kamulaştırıldı. Yakında bulunan düşman birliğinin müdahalesi ile çatışma çıkmış. Birlik, köylülere yönelik yaptığı çalışı sonrası geri çekilmiştir.

7) 11 Temmuz 1990: Çukurca'nın Husê Dağı'nda düşman birlikleri ile çıkan çatışmada bir astsubay olmak üzere 3 asker öldürüldü, 2 düşman askeri işe yaralandı.

8) 14 Temmuz 1990: Çukurca Şifreza tabur yoluna düşen mayına çarpan düşmana ait bir yakıt tankeri ağır hasar görmüş. Devrilen tankerkedi yakıt akarak imha olmuştur.

9) 19 Temmuz 1990: Şifreza tabur yoluna düşen mayın, tabura erzak taşıyan kamyonunda patlamış, kamyon ağır hasar görmüştür.

10) 20 Temmuz 1990: Şifreza tabur yolunu mayınlarla temizlemek için bir askeri konvoyun denetiminde gönderilen doze taşıyan mayın aracı işlevsiz kalmış; Konvoy geri dönmek zorunda kalmıştır.

11) 20 Temmuz 1990: Maroğan-Siranê arasında bir düşman mevzisine düşen mayının patlaması sonucu, 1 düşman askeri öldürülürken, 1 düşman askeri yaralanmıştır.

12) 21 Temmuz 1990: Çukurca'ya bağlı Kuredere köyüne baskın düzenleyen gerilla birliğimiz çete evlerine düzenlediği baskında 6 çeteyi silahsızlandırdı. Eylemde 6 adet G-3, bunlara ait mühimmat ile bir telsiz kamulaştırıldı. Yapılan konuşma sonrası çok terkedildi. Eylem sonucu kaçan 20 dolayında çete de silahları devletle teslim ettiler.

13) 28 Temmuz 1990: Yüksekova'ya bağlı Bedir köyünde konulan düşman gücüne karşı sabah saat 05.30 dolayında baskın düzenlendi. Köyün girişine pusula atan düşman timinin hedeflediği eylemde mevziler B-7 ve orta otomatikler dövüldü. Düşman kayıplarını vermedi. Aynı anda diğer başka bir noktada gerçekleştirilen eylemde bir asker yaralandı.

14) 15 Ağustos 1990: Çukurca merkez güvenliği sağlayan düşman timine yönelik bir baskın düzenlendi. Akşam saatlerinde gerçekleştirilen eylemde iki düşman mevzisi imha edildi. Kayıplar hakkında düşman herhangi bir açıklama bulunmadı.

15) 15 Ağustos 1990: Yüksekova'ya bağlı Pirinçken köyünde konulan tabur tepelerine baskın düzenlendi. Baskında 6 düşman askeri öldürüldü.

16) 17 Ağustos 1990: Yüksekova'ya bağlı Bıyık köyüne düşen mayın patlaması sonucu 1 çete öldü.

17) 20 Ağustos 1990: Çukurca'ya bağlı Jlyan köyünde konulan düşman gücünün banyo noktasına düşen iki mayın patlaması sonucu 1 asker parçalanırken 3 asker yaralandı.

18) 20 Ağustos 1990: Çukurca'ya bağlı Destan köyünde konulan düşman gücüne ait bir pusula grubuna baskın düzenlendi. Düşman kayıplarını açıklamadı.

19) 20 Ağustos 1990: Hakkari merkeze bağlı Baze köyüne baskın düzenleyen gerilla birliğimiz, çete evlerini roket ve otomatik silahlarla dövdü. Düşmanın kayıplarını öğrenemedi.

20) 25 Ağustos 1990: Çukurca'ya bağlı Maroğan köyünde düşman mevzisine düşen mayın patlaması sonucu 1 düşman askeri öldürüldü.

21) 1 Eylül 1990: Çukurca-Erz arasında sabah saat 08.00'de pusuya düşen bir düşman birliğinden 1 astsubay öldürüldü, 1 çavuş yaralandı. 1 ve 2 Eylül 1990 tarihleri arasında Hakkari merkeze bağlı Deze köyü çevresinde çıkan ve iki gün süren çatışmada çok sayıda düşman askeri öldürülürken iki savaşçı yeralli olarak düşmana esir düştü.

22) 4 Eylül 1990: Yüksekova'ya bağlı Pirinçken taburuna 40 mrl'lik top atışı yapıldı. İki roket, tabura isabet sağlayarak araba garajı ve yemekhaneye tahribat yarattı.

23) 5 Eylül 1990: Şifreza tabur yoluna düşen mayın, tabura erzak taşıyan bir düşman aracına ağır hasar verdi.

Düşmanın döğediği çok sayıda mayın kaldırılarak etkisizleştirilmiştir. Ayrıca düşmana yönelik çok sayıda mayınla kamulaştırılmıştır.

Botan 1. Bölge Komutanlığı
10 Eylül 1990

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın, hızlanan son siyasal gelişmelerine yeni bazı yaklaşımlar ve görevimiz üzerine yaptığı değerlendirmenin bir bölümünü yayınlıyoruz.

"Dünyaya yeni biçim vermek isteyen güçlere en büyük darbeyi vuran Ortadoğu bölgesinde Kürdistan'a dayalı bir 'Ekim Devrimi' doğabilir"

Baştarafı 1. sayfada settirmek ve duymaktadırlar. Sovyetler Birliği politikasından çıkınma ile sosyalizme yaklaşmada birçok yönüyle başarısızlığını net olarak ortaya çıkıyor. 1980'ler ortasındaki yeni politika arayışını, geçtiğimiz yıl yaşanan çeşitli patlamalarda en zayıf kalerinin yıkılması, yeniden yapılanma derken daha da ağırlaşan durumların ortaya çıkması; ve bütün bunlardan başta Almanya olmak üzere, Batı Avrupa ve Amerika'nın kendi çıkarlarına yönelik alelacele ve hızlı sonuçlar elde etmek istemeleri, gelişmelerin derinliğinin kavranmasına fazla olanak tanımamaktadır.

Gerçekten Sovyetler Birliği'ne bizzat gelişmelere öncülük eden partinin, en azından Gorbaçov yönetiminin niteliği üzerinde çok durulmasına ve bu konuda çok şeyler söylenmesine rağmen, halen bunun kesin bir sonuca vardırıldığını söylemek zordur. Ve halen gelişmelerin nerede duracağı kestirilememektedir. Bilinen hususlar var: klasik Sovyet politikacılığında "emperyalizme karşı ortaya çıkan her hareket destek olma" anlayışı şimdiki sözkonusu değildir. Tamamen değişik bir politika, daha çok da eski politikadan vazgeçme ve yeni politikayı henüz oluşturamama; ya da çok gönülsüz, adına politika diyemeyeceğimiz, hatta ABD'nin yaklaşımına destek olmanın ötede gidememe, bir tutum olarak kendini ele vermektedir. İyi şüphesiz bununla kurtulmak istenen bazı durumlardır. Özellikle ekonomideki sıkıntıya giderilmek ve yeniden yapılanma dedikleri siyasal demokrasi orturtulmak isteniyor. Fakat bundaki samimiyet, tatmin edici olmaktadır uzak kalıyor.

Bu durum, emperyalist ülkelerin geleneksel politikalarında da değişikliklere yol açıyor. Bir yandan alabildiğine aç gözlücek bir yaklaşımı, diğer yandan "acaba gerçekleri böyle midir" endişesi birlikte yürümektedir. Ve en önemlisi de, tamamen reel sosyalizmin tikanıklığına dayalı bir ABD sisteminin mevcut yeni gelişmeler karşısında işleme-memesi ve anlamını yitirmesi de, kendini hissettirmekte ve gitmekte açığına kavuşmaktadır. Özellikle bu anlamda, Sovyetlerin konumu, sadece kendi politikalarında değil, emperyalizmin temel politikalarında da bir açmazı ifade etmektedir. NATO'nun yeni roller bulma durumu ortaya çıkmaktadır. NATO'nun yeni görevi ne olmalıdır? NATO neye karşı olmalıdır, hangi değerler yeniden gündemleştirilmelidir? ABD ve Avrupa'nın şimdiki yakını bir biçimde yaşadığı sorunlar da işte bunlar oluyor.

Bu durumlar, emperyalizme "acaba eskiden tek başına yönettiğimiz bir dünya konumuna ulaşabilir miyiz" olgusunu düşün-dürmekte ve biraz da umut vermektedir. Başta ABD ve İngiltere olmak üzere, bu yönü bir uluslararası politikaaya işlerlik kazandıran hayalyle, çeşitli devletlere tavır aldırma, örneğin, Türkiye'yi mevcut gelişmelerden önemli bir güç olarak ortaya çıkarma, Almanya'yı tekrar kendileriniyle uyumlu olmaya ikna etme, zorlama, emperyalistlerin arzun bir etkinlik sürdürülen çabalarındandır. Daha büyük bir anlam kazanan az gelişmiş ülkeler bu süreçte kendilerini özellikle Sovyetler Birliği tarafından yalnız bırakılmıyolar olarak hissetmekte ve ağırlaşan sorunların patlamalarına ulaşabileceğini göstermekte, eskimiş siyasal dengeler bozulmakta ve

yeni güçlerin kendini duyuracağı kaçınılmaz olmaktadır. Bu da, Doğu-Batı diye tartışılan gelişkin veya ABD-Sovyet yurumşamasının etkile-yiş gelişmelerine mümkün olmayacaktır ve hatta gelişkin bu mevcut uzlaşmaya karşı gelişebileceğini göstermektedir.

Öyle anlaşılıyor ki, dünyadaki gelişmelerin yönü; bir yandan ABD-

ğerlendirmelerin temel özellikleri ne olabilir? Burada da fazla açığa çıkmış yaklaşımlardan bahsedemeyiz. Özellikle Sovyetler Birliği'nin deyinimlediği "Bundan sonra Frank Sinatra doktrini geçerlidir" anlayışı, yani adigeçen sarcinirin bir şarkısından "Herkes kendi yolunda yürümeli" anlamına gelen bir tutumdan bahsediliyorsa da, bunun güvenilir bir yol

tan ve bu anlamda da gerçekten sosyalizm adına sosyalizmi en gerici ve tutucu ideoloji tutum haline getirebilirler. Yine buna dayalı olarak ulusal kuruluşuluşuğumuz, Türk solu sözkonusu olduğunda, asla kemalizmi aşmayan, onun sol kuyrukçusu olmanın kurtulmaması bir tutuma geldiği; Kürdistan sözkonusu olduğunda da, reformist bile diyemeye-

samimi görüşmeler yapılabilmekte, Karadeniz'de bir ortak pazar ve Sovyet Türkiye gibi konulara benzer yaklaşımlar içerisinde olma durumları görülebilmekte ve birbirlerinden oldukça memnun olduklarını söyleyebilecek kadar sözümüne yeniklerden bahsedebilmektedirler. Bütün bunlar taktik olabilir kaydı yanında, mevcut siyasal gelişmelerin yönünü kestirebilmek açısından da, Türk örneğinde iplacı olmaktadır.

Nereye gidilebilir sorusunu karşılığı bir iplacından çıkarmak mümkün olabilir. Burada önemli olan, eskiden yaptığımız klasik değerlendirmeleri şimdi yapamayacağımızdır. Şöyle sosyalizme dayalı ulusal kurtuluş hareketi, böyle ittifak tarzındaki belirlemeler, gerçekçiliği bir anlamda büründüğü kadar tehlikelidir de. Böylesi değerlendirmelere yönelmek, kendini kandırma anlamına geleceği gibi, aleyhine işleyebilecek ve çoktan tutum alınması gereken bir tavira kendini mahkum etmek, dolayısıyla tehlikeli bir gelişmeye kendini itmek demek oluyor. Biz durumun biraz daha anlaşılır kılınması için bu ilişkinin daha 20'lerde nasıl bir hastalık olduğuna gösterdik. Kemalizm, 1920'lerin başında çok sınırlı olarak bir taktik ittifak konusu olabildi, dedi. Daha cumhuriyetin kuruluşuna varmadan, bununla sınırlı bir taktik uzlaşma olabilir, dedi; ve Lenin'in yaklaşımını böyle olduğunu, bu konuda hem bilincili olduğuna hem de işlişkiye bu temelde geçtiğini söyledi. 1925'lerdeki ittifak bazı haklı yönlere olsa bile, daha sonra uzatılması ve hatta benzer ittifakın neredeyse dünyanın her tarafında sınır tanımaksızın, fazsız mider, ilerici mider demeksizin geliştirilmesi- buna Hitler'e yapılan ittifak da dahildir- ve tümüyle dış politikayı bina dayandırmamız; bir anlamda devrimci politikaya yerine, Sovyetlere ne kadar yarıyor, ne kadar ayakta tutabilir tutumuna hızla yönelmesini, günümüzde doğru reel sosyalizmin bu duruma düşmesinin en önemli bir nedeni olarak gösterdik. Bastakti teslimatız günümüzde oldukça doğrulanmış benzemekteydi. Ve Stalin'in bugünkü mahkumiyeti bile daha çok da bu noktadan yola çıkılarak sağlanabilmektedir.

Ortaya çıkardığı Doğu Avrupa ve Sovyetler Birliği kendisini buradan vurabilmektedir. Gerçek bir sosyalist enternasyonalizmin uygulanmasını, uygulanan devletçi ve milliyetçi bir politika olduğuna ve bunun ürünü olarak da mevcut sosyalizmin olumlu yanlarını bile tasfiyesinden kaçınmayacakları bir noktaya getirdiğini göstererek anlamaktayız. Lenin'de gösterilmesi gereken bir taktik olduğuna, ama daha sonraki gelişmelerin bu taktiği bir stratejik ilkeye dönüştürdüğünü, bunun en son gelişmesini Gorbaçov örneğinde tümüyle bir teslimiyet politikasına veya enternasyonalizm değil, tekallid devlet çıkarı ve tekallid devlet kapitalizmi; onun dış politikası da, Sovyet milliyetçiliği olmaktadır. Bu, günümüzde Yeltsin'lerde uc noktaya varmıştır. Fakat kaynağının kesinlikle bu tarihsel gelişmelerde bulunduğu da çok açıktır.

Bu tutum, bugün Lenin'e saldırıca- cık kadık ilerliyoruz, nedeninin milliyetçiliği olduğuna, bunu sosyalizm sananlara, ne kadar inarınak istemeseler de kulaıkları tırmayla- rırmayla, o eski düşünceleri beyinlere

Sovyet uzlaşmasıyla ve bunun yol açtığı Doğu-Batı Avrupa'nın içiçe geçmesiyle bir anlamda bir kuzezyenitler topluluğunun doğmasına bunlara Kanada ve Japonya da dahil-, diğer yandan bunların dışında kalan geniş bir yoksul dünya topluluğuna dokunmuş biraz daha olmaktadır. Daha da somutlaşacak olursa; Batı uygarlığıyla, çıkarları bundan geniş ölçüde zedelenen dünya hakları ikilemi, gelişkin kendini açığa vuracak, eskiye kıyasla daha fazla yöneleceği benzerdir. Bu yönü gelişmeler doğal sonuçları daha henüz varmamış da olmaların bunları eskiden yapılmış olanak veremeyen gelişmeler olduğu da açıkça bilinmektedir. Değerlendirmelerin temelinde kapitalist emperyalizm cephesi ile ona karşı sosyalist sistem, ulusal kurtuluş hareketleri ve Batı ülkelerinin işçi sınıflarını hepcesinden bahsedilir. Şimdi bu cephe yaklaşımı değişmek durumundadır. Artık bu tip klasik yaklaşımın geçerli olmayacağı vurgulanmalıdır; ona dayalı düşünce yapıları, politikalar, tespit ve tutum belirlemeler aşmalıdır. Bunun temelinde yer alması gereken bir Sovyetler Birliği bile, buna artık çoktan beri modası geçmiş düşünce ve politikalar demektir. Dahası, henüz hemen bütün dünyayı şartları ilgisizlik, bilakis desteklerini özellikle ulusal kurtuluş güçlerinden çekme, onların yıkılışına göz yumma ve hatta gerçekte ABD'yi anlayama, çok açığına gören bir tutum oluyor. Yine eskiden var olan "işçi sınıfı hareketi, hatta komünist hareketi, destekleyelim" tutumu da tamamen değişmiş bulunmaktadır. Artık bu hareketlerin arzun bir tutum olmayacak, destek vermemiş oluruz kal-sın, tasfiye olmalarına bizzat önyak olmaktadır. Böyle olunca, bu temelde bir işleme ve kutuplaşmayı iler sürmek, "dünya bu temelde değişiyor, herkes bu temelde safını belirlemelidir" tezine sarılmaya başları. Fazla gerçekçi sonuçlara da götürmez.

Peki yerine konulan yeni de-

olmadığı açıktır. Bu, dar milliyetçiliğe düşen Sovyetlerin durumuna belki bir açıklık gelebilir ama, karmasık durumları yaşayan ve çok çeşitli konularla bulunan ülkelerle, halklara, onların siyasal yaklaşımlarına yardımcı olabilir. Bütün bunlar için, acaba taktik midir, diye bir değerlendirilmede bulunulabilir mi? Yeni gelişmelerin bu yönü olması bir taktik midir, yoksul uzun vadeli sü-reçleri bütünüyle etkileyecek bir stratejik gelişme midir? Bunları da hemen cevaplandırmak zor olmaktadır. Taktik yani ağır basan gelişmeler demek mümkün olduğu kadar, buna yol açan kültürel gelişmelerin iplacı bir olduğundan stratejik yönü olabileceğine dair belirtiler de fazladır. Dolayısıyla, esasta ne kadar özlü rol oynayacak ve süreklilik kazanacak bir gelişme olduğunu görmek ve buna artan bir ilgiyle yaklaşmak büyük önem kazanmaktadır. Ama diğer yandan geçici de olabileceğini, karakter değişik-tirebileceğini düşünmek, buna göre yer yer tutum belirlemek, bu konuda en az diğeri kadar doğru yaklaşıma ve fazla yanlışlığı yer veremeyen tutuma ihtiyaç göstermektedir.

Yapılması gereken, hiç kuşkusuz çöktürmenin içine düştüğü klasik sol şartlarına ve hatta ulusal kurtuluşlukla saptırıldığı içinde bir moral bozukluğu, hayal kırıklığı olamaz. Baştan beri sosyalizme ve ulusal kuruluşuluşuğuna reel sosyalizmin ölçülerini dışarıya yaklaşımların, onun bürokratik aygıtlanmasını, çözümlerini düzenleyecek ve memuru olmaktadır öteye gidemeyenle-rim, bizim çoktan açığa çıkardığımız ve de hiçbir zaman bu tutuma inanmadığımız gibi, birakalım devrimci gelişmelerle yol açmalarını, aksine ciddi bir engel teşkil ettiklerini çok geç de parti olmaması rağmen bil-siyazlık. Denilebilir ki böyleleri, sosyalizm ve ulusal kurtuluş hareketle- rindeki bu engel kaynağında Sovyetler Birliği'ndeki bürokratik yapı-lanmada bulan, oradaki sağcı gelişmelerine daha tehlikeli bir biçimde özelliklere de Türkiye somutuna yansı-

likte olanları kadar, geçici taktik özellikli olanları da vardır. O nedenle ihtiyacı kendi önemimizdir, diyorum. Daha carlı, üretken, düşüncemize zorlamaktadır. Eski kıyafetlere şükran karı tutular belirlenemeyeceğini, özellikle dünya değeriendirilmesi, bölge değeriendirilmesi, sosyalize ve ulusal kurtuluşçuluk değeriendirilmesi yapılamayacağını belirtmeliyiz. Bunlar aşılıdır. Hiç şüphesiz birçok eski deyim yine kullanılacaktır. Eski değeriendirilmelerin yansımaları devam edecektir. Ama yeni olanları da ihtiva etmesi şarttır. Eskiden kağıtları, yeni gelişim özelliklerini tanıma önem taşıyor. Bu hem yarıci bir sosyalist düşünceye bir politika ve mücadeleye girmek açısından gerekli, hem de birçok yapılmış, özellikle birçok yanlışlı sosyalizm anlayışından kurtulmak için gereklidir. Biz, buna yabancı değiliz. Başları her Partimizin gelişimi, bu mevcut gelişimleri öncelikle teoride görebilm, daha sonra pratik doğrultusunda bu doğrulanmayı farketecek zorlanmayan ve bu anlamda günümüzün en devrimci anlayışım, devrimci gelişmelerinin nabızını elinde tutan ve hatta bu konuda ileri düzeyde bir devrimci öncülük etmek, Kürdistan devrimine öncülük etmek kadar, teorik açımları da uluslararası gelişmelere en iyi cevap verebilen hareket konumlarıdır. O nedenle mevcut gelişmeleri doğruya en yakın değeriendirme, teorik açıklamaları daha derinleştirme şansımız hafif yükselmiştir. Bugünkü gelişmelerden anlayız ki, bunu ileri aşımada daha da yetkinleştiğimiz uluslararası ana taşımacı mümkündür. Ve bu yetkinleştirilmesi gereken görev olmaktadır.

Bu gelişmelerin bölge üzerindeki etkileri zaten çok yakıcıdır ve Basra Körfezi'ndeki yıkık nedeniyle anbean büyümektedir. Bu nedenle Ortadoğu bölgesi, mevcut uluslararası politikayı sorgudan geçiren, ana amaç anlaşılması gerektiğini ortaya çıkar ve bu anlamda da gelişmeleri birinci dereceden etkileyen konuma daha şimdiden ulaşmıştır. Sadece basit bir Irak'ın Kuvayt'ı işgalinden mi geliyor bu iş? Sanmıyorum. Daha önceki değeriendirilmelerimizde de Ortadoğu'daki gelişmelerin dünyamız üzerindeki etkilerini de vermede ve gerekirse bunlara çözüm getirmeye belirtilmeye konularından birini işgal ettiği söylenirdi. Son hıznlan gelişmeler bu değeriendirmeyi doğru kılmaktadır. Esasta bölgenin çözümlenmesi sorunları ve bu sorunların doğusunda rol oynayan faktörler buna yol açıyor. Petrol üzerindeki savasım bunun belirleyici nedeni değil, bir sonuç olmaktadır. Ve yine Kuvayt'ın işgali basit bir işgal değil, bir değeriendirilmesiyse mevcut işgal değeriendirmemizle fazla ve değişik şeyler ilave etmek yerine, kısa bir özetleme daha doğrudur.

Ortadoğu bölgesi üzerinde gerek Batı kapitalist-empoyalist sisteminin yönelmesi, tahakkümü ve gerekse yeni bir güç olarak yükselen Sovyetlerin ilgisiz, gelişimi ve etki alanları yaratması bölge halklarının aleyhine olmuştur. Hiç şüphesiz Sovyetler açısından bu aleyhte olma durumu sürmüldür. Sovyetlerin yöneliminin ulumı yanı da olmuştur. Bazı halklar işgal bölgeleri olmuştur bir yansımada sözcüdebellir. Örneğin, başta M. Kemal önderliğindeki Türkiye için... Sovyetlerin Türk ulusçuluğuna katkılarını büyüttükür, ama Irak halkının daha sonra bu mutlakıyetten ne kadar zarar gördüğünü gözönünde getirebilir, yine klasik komünist partilerin bu ülkelerdeki kemalizm ve Şah kuyrukluğuna nasıl saldırdıklarını düşünürsek, olumsuzdur. Arap

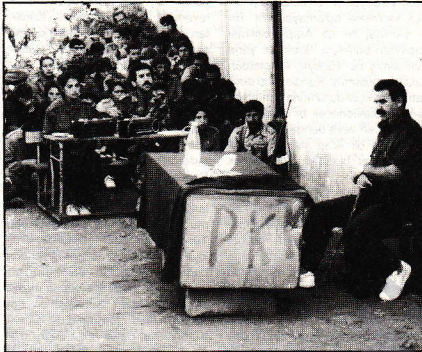
milliyetçiliğine büyük katkıları vardır. Herse kadar hınmet de dense, günümüzde bu milliyetçiliği bu denli güçlendiren Sovyetlerdir. Demokrasinin olmadığından sözcüdebellir. Bu özellikle Irak'ta çok çarpıcıdır. Bu demokrasinin olmaması durumundan, Sovyetlerin sorumluluğu birincil değeriendirilirdir. Tabii bu mevcut şahırlar, emirlikler, sultanlık ve krallıklar Amerikalı nesirdir. İngiltereye okuturdu. ABD devam ettirdi, ettiriyor.

Kısaca, gerek Sovyetlere dayalı olarak geliştirilen diktatörlükler, gerekse daha çok da ABD'ye dayalı olarak geliştirilen şahırlar, monarşiler bir bütün olarak dünya halklarının son derece aleyhindedir. Birakalım demokrasiye, sosyalizme ulaşmayı, normal bir siyasal gelişmeyi bile sağlayamamışlardır veya bunu engellemişlerdir. Ekonomik gelişmeyi değil, tümenüyle tahakkümü ve yanını bu konuda esas almışlardır. Bazı ileri tutulmuş var. Buğun bir Suriye, bir Kaddafi, bir İran ve İtli-ülkü bir çok örgüt neye karşılırdır? Bunlar tamamen bir yarıci teorik sosyalizm mücadeleye ederken, bir yarıdan da emperyalizme gerek kendilerini savunmaya çalışıyorlar. İnanın çizgi, çok netleşiyor. Sosyal temel ne kadar dar olursa olsun ve ne kadar ortaçağdan kalma olsun, son tahlikde iş tahakkümü gerek kendisi sanmıyuz. Ve bu anlamda olumlu yönü ağır basmaktadır. Küba'nın durumu Suriye'nin konumu benzerdir. Bunlar ister Sovyet ister ABD olsun diğeriendirmeye dayanmaktan ziyade, daha çok onlar arasındaki dengede hesaplayarak ve biraz da kendilerini bu dengeye gerek savunarak korumaya çalışmaktadırlar. Diğeriiler özellikle Batı'ya, ABD'ye dayanarak tamamen kendi halklarını kişiselleştirmiş ve adeta salırlırlar. Bu tahillir bizim eski tahillirlerimize ve günümüzde de oldukça kendizi kanıtımlar.

Bölgeler halkların gelişmesini yolunun ne olduğu iy ortaya çıkmış bulunmaktadırlar. Bölgeler halkları ister klasik sosyalist sisteme dayalı yagsınlar, isterse Batı uyarılığında dayalı yagsınlar gösterisler, her iki halde de iyi atlamayacakları bir noktaya gelip dayandırlar. Bazı rejimler yaşayabilecek midir? Hemen belirtmek gerek ki, eğer başkaları dayalı kalırlarsa yaşayamazlar. ABD'nin güçleri bir Kuvayt Emirliğine ne kadar yaşatabilir? Bugün Suudi Krallığına yaşatmak istiyorlar, bu amaçla bütün dünya ortaya yığnık yapt. Acaba kurtarılabilecek mi? Veya bu kadar işgali güce dayalı bir ülke ne kadar kurtarılabilir? Yine bir İran, bağımsız Libya, Suriye Batı'ya yaşlanmadık, özgüce dayalı olarak mevcut konularını ne kadar sürdürebilirler? Hiç şüphesiz bunlar günlük olarak tartışılan ve yoğunca çözümlü bulunmaya çalışılan sorulardır.

Su nokta çok açıktır; ister reel sosyalizmin silahlarına dayalı olsun, ister Batı'nın; bunlar halklara fazla bir güç vermedigi gibi ciddi bir savunmaya da götürmez. İran bunu gördü, onun için güce de dersini en iyi alan ülkedir. Diğeriiler de bunu görmek zorundadır. Dolayısıyla gelişmelerin yönü biraz da belirlenmiş gibi kendi halklarını esas alma biçiminde olacaktır. Çünkü kendi halklarını esas alan rejimler yaşayabilirler. Nitekim İran, Suriye daha çok bu temelde kendilerini yaşatmaya çalışıyorlar. Diğeriilerin yaşama şansını da bununla ortantırdı. Diğeriiler her ne kadar üstten halkı güdümlendirmek istiyorlarsa da, bunun fazla kartancı bir rol oynayacağı söylenemez. Halk çıkarının esas alınması da açık ki, tahakkümü güçlere gerek, kendi tarihsel güçleri ve kişilikleri kadar güncel çıkarlarını

da görmek ayaga kalkmalarına bağlı olacaktır. Bu yaklaşıım, bugün her zamankinden daha fazla doğrudur. Eğer gerçekten halk seveşesi esas alınıyorsa mümkün olan bir çok doğru yolun bu olduğu, bunun dışındaki seçeneklerin ne ilericilik adına, ne ulusal kurtuluşçuluk adına, ne de sosyalizm ve demokrasi

adına mümkün olamayacağı ortaya çıkıyor. Reel sosyalizmin perspektifleri esas olan klasik komünist partileri, artık çürüyür da demeyeceğiz, tasfiye olup gitişirler. Yine bu temelde dayalı ilericilik ve ulusal kurtuluşçuluk, kemalizm ve ona kuyruklu eden, ondan icazet alan ve günümüzde Evren-Ozal kılığında bulunışen TKP örneğinde görüldüğü gibi, bir fazisizden başka bir şey değildir. Bölgelelerin demokrasiye asla ilgilirinin olmayacağı açıktır. Bunun yerine gerçek demokrasiyi halkların ayaga kalkışı temsil ediyor. O halde Ortadoğu'daki gelişmeleri doğru kavrayabilmek açısından, mevcut uluslararası gelişmeleri ve yine bu ülke halklarının tarihsel, özellikle de yakın tarihsel gelişmelerini esas almak gerekir diyorum.

Dişta başlı olmaksızın kurtuluş halkı dayalı esas alındığı oranda bir ıleri doğru yolu açabilir. Bağlılıkta ıstır ediliği halde ise, ortam daha da tıkmayane ve bu halkların nefes alamaz duruma gelmelerine yol açar.

İşte tam da bu noktada görüldüğü ki, fakir bir sorundan dolayı dünya bu bölgeyi temel ilgi noktası haline getirdi. Sadece petrole bağımlılık değil, mevcut işbirlikçi rejimlerin yıkılması da dünya dengesinde bozacaktır. Özellikle mevcut yurumşama sürecine en büyük darbeyi Ortadoğu vuracaktır. Öyle anlaşılıyor ki, petrol daha önemli yarı vermektedir. Kürdistan'daki olan gelişmeyi değeriendirmeniz, bu biraz daha kendisi çıkacaktır. Ortadoğu halkları dış tahakkümden çok zarar gören ve rejimleri en işbirlikçi olan, ama aynı zamanda da en zengin halklardır. Bir İran hatta bir Irak neye kadırlar olacaktır? Bir Libya, bir Suriye öyle kolay yutulacak lokmalarmadıkları ortaya koyuldu. Ama bir de tümenüyle halkı dayalı konuma ulaşılar ve gerçekçileri doğru tutulması esas alınarak işbirlikçiler daha da daralası ve sıkılsa, Ortadoğu bu konuda dünyayı sürükler. Buna bir de madde zenginlikleri eklenirse mevcut yurumşama altüst olur. Zaten tutuşmaları da bu nedenledir. Öyle Kuvayt Emirini sevdiıklarından ya da onun çember sakinine hayran oldukları için değil elbet.

Hepsinin eli teğeli tutuşurken, çok tutuşanlardan birisi de Türkiye'dir. Bunun son derece anlaşılır nedenleri vardır. Bu statükunun parçalanması ve Kuvayt'ın ardından Suudi yönetiminin gilmesi demek, ertesinde de Türk yönetiminin git-

mesi demektir. İşte birdenbire tutuşması bu nedenledir. Özellikle dünya çapında hepsinin birleşmesi, Birleşmiş Milletler, ET ve NATO kanalıyla ir devletlerin çikar birliklerini sağlanmak içindir. Gelişmeler, dünyayı yeniden ve daha uygun yeni esaslarda, biraz da ortak sömürmeye dayalı olarak götürmeye karar ver-

gerekse de Türkiye ve Kürdistan halkları için böyledir. Yaşadıkları bütün tarihi ve somut koşulları, bu eskiden kalma rejimleri aşmaya götürür. Buna en yakın bölgeler. Bir gerekçen de sonuç olacak kadar stratejik bir konumu, yalnız coğrafi anlamda değil, toplumsal-tarihsel anlamda da, işgal etmektedir. Düşünelim; halkları tarihleri belizt bu kadar tayin ettiler, buna izzet ve günümüzün tıkmaklığını her düzeyde aşan bir yaklaşıma cevap buldular. Burada büyük bir ıhtilacı açılım geramada yavaş başladı. Bu, milli etkende de kendini oldukça açığa çıkartabilir; ıslam etkilerine de bürünebilir, sosyalizm rengine de. Bütün bunlarla dünyaya kafı tutan bu bölge nerelere kadar uzanmaz ki? Çiçe kadar uzanır. Afrika'yı tümenüyle etkisi altına alabilir. Gariye Latin Amerika kalır, o da zaten benzer bir konumdadır. Dolayısıyla Ortadoğu'daki devrim, en erkenden yeni dünyayı yaratmak isteyen güçlere en çok katkı sağlayacak bir güç durumuna yükselir. Rahatsızlıklar bundandır. Yoğun telefon diplomasi ve diplomatik ziyaretler, Körfez'e yapılan büyük yığnık, Türkiye'yi pohpohlamaları ve işbirlikçilerini göhürlemiş askeri destek sunmaları bundandır.

Ancak her şey rağmen tehlikeli adım da atmak istiyorlar. Çünkü bu haliyle bir patlamaya gidilirse ne olur? İrak kolay teslim olabilir mi? Bu biraz zor görünmektedir. O da elinde özellikle patlayıcı maddeyi bul bulundurmaktadır. Bu açıdan hem de sosyalizmden hem de Batı kapitalizminden çok iyi yarılandı. Muzdar silah adı ve bu konuda kendini oldukça da yetkinleştirdi. Şimdi bunu kullanmaya çalışıyor. Her iki taraf da bu konuda öfkeliyor. Bize nasıl böyle inhanet etti? Böyle yapamayacaktır. Uysal bir alet olmaksızın bekliyoruz" diyorlar. Bu anlamda hayal kırıklığına uğramaları iyi olmuştur, diyorum. Ama Saddam bunu kullanabileceğini mi? Gerçekten çizgisinde tutarı mı, yoksa o da bir taktik mi yapıyor bölgede? Ne kadar taktikçi olduğu söylenir ama, yine de eğer bunu yerinde kullanırsa, Irak halkının, diğeri Arap halkının milliyetçiliğini de gidererek etkilenerek ve gelişecektir. İradesi ve amaçları dışında da olsa, Saddam "bir tek hayvını iy yaptım" diyebilecek o da budur. Keşse sonucu getirebilse, statükuyu çok da oynatabilse!

Niyetleri ne olursa olsun, ortaya çıkacak olan, büyük bir devrimsel gelişmedir. Tıpkı Ekin Devriminde, Çin ve Vietnam devrimlerinde olduğu gibi, ardi gelirse, sırasıyla önemlilerdir. Kükümsememekte gerekir. Gelişmeler daha da hızlanırsa bölge halklarının hareketi yükselcektir. Bu yükselme mevcut rejimleri paramparça edebilir. Irak yotemini bile istemeyiş olabilir, ama Irak halkı böyle bir değişim sonucunda olacaktır. Tarihte bir kişinin keyfi yönelimi ve keyfi karakteri, asla sonuç belirleyici olmamıştır. İ. Dünya Savaşıım başlanmasında Avusturya Veliahtının bir Sırp milliyetçisi tarafından vurulması en iyi bahane olsa -konusunda Nasil Devrim oldu-, Saddam'ın da Kuvayt'ı işgali böyle bir bahanedir. Fakat sonuçları çok farklı bir devrimci gelişmeye yol açabilir. Hayalci olmamak adına, olası gelişmeyi de iyi kestirmeyi bilmek gerekir.

Ortadoğu bu temelde statükuyu tamamen zorlayabilir mi? Her şeyden önce, Ortadoğu'daki statükuyu parçalanması için başka bir takım kaynaklarının ve zenginliğin çok gereksinim bir yoksulluğa mahkum edilmiştir. O nedenle Ortadoğu halkları mevcut ve yeni oluşturulan istenir emperyalizme dünyaya karşı en fazla direnecek halklar olacaktır. Bu, gerek İran ve Arap halkları için,

gerekse de Türkiye ve Kürdistan halkları için böyledir. Yaşadıkları bütün tarihi ve somut koşulları, bu eskiden kalma rejimleri aşmaya götürür. Buna en yakın bölgeler. Bir gerekçen de sonuç olacak kadar stratejik bir konumu, yalnız coğrafi anlamda değil, toplumsal-tarihsel anlamda da, işgal etmektedir. Düşünelim; halkları tarihleri belizt bu kadar tayin ettiler, buna izzet ve günümüzün tıkmaklığını her düzeyde aşan bir yaklaşıma cevap buldular. Burada büyük bir ıhtilacı açılım geramada yavaş başladı. Bu, milli etkende de kendini oldukça açığa çıkartabilir; ıslam etkilerine de bürünebilir, sosyalizm rengine de. Bütün bunlarla dünyaya kafı tutan bu bölge nerelere kadar uzanmaz ki? Çiçe kadar uzanır. Afrika'yı tümenüyle etkisi altına alabilir. Gariye Latin Amerika kalır, o da zaten benzer bir konumdadır. Dolayısıyla Ortadoğu'daki devrim, en erkenden yeni dünyayı yaratmak isteyen güçlere en çok katkı sağlayacak bir güç durumuna yükselir. Rahatsızlıklar bundandır. Yoğun telefon diplomasi ve diplomatik ziyaretler, Körfez'e yapılan büyük yığnık, Türkiye'yi pohpohlamaları ve işbirlikçilerini göhürlemiş askeri destek sunmaları bundandır.

Ancak her şey rağmen tehlikeli adım da atmak istiyorlar. Çünkü bu haliyle bir patlamaya gidilirse ne olur? İrak kolay teslim olabilir mi? Bu biraz zor görünmektedir. O da elinde özellikle patlayıcı maddeyi bul bulundurmaktadır. Bu açıdan hem de sosyalizmden hem de Batı kapitalizminden çok iyi yarılandı. Muzdar silah adı ve bu konuda kendini oldukça da yetkinleştirdi. Şimdi bunu kullanmaya çalışıyor. Her iki taraf da bu konuda öfkeliyor. Bize nasıl böyle inhanet etti? Böyle yapamayacaktır. Uysal bir alet olmaksızın bekliyoruz" diyorlar. Bu anlamda hayal kırıklığına uğramaları iyi olmuştur, diyorum. Ama Saddam bunu kullanabileceğini mi? Gerçekten çizgisinde tutarı mı, yoksa o da bir taktik mi yapıyor bölgede? Ne kadar taktikçi olduğu söylenir ama, yine de eğer bunu yerinde kullanırsa, Irak halkının, diğeri Arap halkının milliyetçiliğini de gidererek etkilenerek ve gelişecektir. İradesi ve amaçları dışında da olsa, Saddam "bir tek hayvını iy yaptım" diyebilecek o da budur. Keşse sonucu getirebilse, statükuyu çok da oynatabilse!

şeyden önce işbirlikçi rejimler yıkıldığı oranda bu denge kurulabilir ve en büyük sonucu da daha çok Türkiye ve Kürdistan'a yansır. Her ne kadar Körfezi ilgilendirir. Araplar için bir meseledir deniyorsa da, aslında en çok Türkiye'yi ilgilendirecektir.

Son hızı gelişmeler neden? Çünkü, hemen sıralayalım, en başta da bir Kürt sorunu Türkiye'yi canından vurmaktaki ve onu son derece korkutmaktadır. Irak'ın çözülmesi, Kürt sorununu muazzam bir çözümlenme zemine kavuşmasına anlamına gelir. Kürdistan'daki çözüldü daha şimdiden hazırlıyor. İranda'tan çekilen, biraz da Kürdistan'da konumu zayıflayan Irak Saddam yönetimi, daha şimdiden tüm gücünü belki de birkaç yıllığına güneye doğru mevziendirecek ve bu temelde savışı güçlecektir. Bu ise, kuşeyde büyük bir boşluk demektir; Türkiye ile daha düne kadar olan ittifakının yıkılması demektir. Sadece ittifakın yıkılmasıyla da kalamayacaktır. Ekonomide ambargo yaşanıyor. Boru hatları kesildi ve bir daha zor kurulur. Bunlar Türkiye için çok büyük darbelerdir. Belki sonuçları şimdiden gözüküyor ama, biraz daha devam ederse, ne kadar yakıcı olduğu görülecektir.

Bir kere son derece ucuz petrol alıyorduk, şimdi onu almayız. Hem Irak hem de Kuveytten muazzam ticaret çıkarıyordu, o da gitti. Hatta denilebilir ki, бүтүнлүк Kürdistan ekonomisine, İran-Irak savaşına ve Kuveyt'e aynı yıl Irak üzerinden Suudiye'de gidilyordu dayalıydı. Binlerce, onbinlerce işçisi o alanlardaydı. Şimdi bu onbinlerin sayısı Türkiye'ye döndü. Irak'ta mihyarlık yatırım alanları vardı, hepsi durduruldu. Aynı durumlar bir anlamda İran için de geçerlidir. İran'ın kurduğu dengesi ilişkiler, bu anlamda son vermek zorundadır. İran kesinlikle artık Türkiye'yi ödidyce almayaacaktır. Nitekim ayaklarına gidilyor ama sonu alacaklarını hiç sanmıyoruz. Ayrıca Suriyeye yumusak davranmak zorundadır ve bunun da ne anlamı geldiği bilinir.

Dolayısıyla Türkiye Ortadoğu politikasında her ne kadar, rolümüz artmıştır, Batı'nın ne kadar iyi bir bekçisi olduğumuz kanıtlanmıştır, diyorsa da aslında çok şey yitirdiği açıktır. Batı'nın bekçi köpeği olduğu kadar devam edecekleri? Gerçi para veriyor, bekçiyi yardım edelim diyor ama, bu sözler pratikte ne kadar somutlaştı? Türkiye emiri tek rar başa gelirse bilmen ne kadar petrol vereceğimizi? Bunlar fazla bel bağlanacak politikalar değildir. Batı'nın nezdinde kıymeti artmış, stratejik değeri bir kez daha doğrulanmış, NATO destekliymiş, boş laf. NATO'nun kendisi işlevsiz kalmıştır, dedi. Ortadoğu'ya karşı gelişen Türkiye bir NATO ve onun Türkiye'yi jandarmalığı demek, бүтүнлүк Ortadoğu halklarının Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yanında yer almaz demektir. Heralde "astarı yüzünden pahalı" politika diye buna denir.

Görülüyor ki Türkiye, gelişmeler karşısında durumu en çok sıkışkan bir anlamda başında gelmektedir. İlk tavı geliştiren ülke olmasın evinden vurulmuşçasına hareket geçmesi nedensiz değildir. Biraz da bu patlamının gelişmesine bağlıdır.

Patlama olursa ne olur? Irak'taki çözüldü gelişire ne olur? Bunları biraz izlemek gerekir. Saddam'ın aşılması olasıdır ancak savaşta mümkünüdür, savışı kesinlikle sahneyi terketyeceklerdir. Böyle yıkıcı bir savaş halinde ortaya çıkacak olan durum nedir? Belki Kuveyt kurtarılabilir. Çok da güzel olur zaman kurtulsun! O kurtuldu da hemen belirtelim ki, Arap dengisinin önemli

oranda altüst olması, yeni Arap dengisinin kurulmasına anlamına gelecektir. Bu durumun Türkiye için eskiden daha iy olmayacağı açıktır. Çünkü böyle bir durumda gelişecek olan gü, en başta Suriye olur. Suriye ile Türkiye'nin ilişkileri eskiden daha iyi Türkiye'yi aleyhine döner. Türkiye eskiden Irak'a, Suudiye'den ayrılarak buğünü çıkarı antik kesinlikle bulamayacaktır. Bir bu yanıyla, bir de Arap politikası açısından bulamaz. İsrail'den yana tavı almış bir Türkiye, Arapların fazla yüz bulamaz. Kendisini bu denli Batı'nın bekçisi durumuna getiren bir Türkiye, alevencelecek bir Arap milliyetçiliğinden veya dengessize kurulacak olan bir Arap alaminden kesinlikle çıkar bulamaz; bilakis çok şey yitirir.

En önemli, olası bir Kürdistan gelişimine karşı politika belirlenirken Türkiye'nin hızla tavı almaya gitmesidir. Bakanlar kurulunda çözüm toplantıları yapılarak, tartışılmı Basra Körfezi krizi değil, Kürdistan problemi olduğuna burjuva basını belirtmektedir. Kürdistan teatrlarını tartıştığı söyleniyor ki, biz de aynı düşünceyiz: "Kürt sorununda olası gelişmeler ne olabilir, nasıl bir seyir izleyelim" tartışmaları yapılıyor. "Saddam gitli. Bizim de, Misak-ı Milli sınırları dahilinde gösterdiğimiziz

"Sosyalizm daha çok insanın-insanların sorunu olmaktadır. Sait sınıfta değil, daha çok insanı sorunları bir bütün olarak hem tarihte hem günümüzde kavrama dürunümlü ele almak durumundadır. Kapitalizmin egemen gücünün günümüzde artık mutlak anlamda düşürdüğü, her bakımdan düşürdüğü insanı бүтүнлүк açığa çıkarmayı, bu insana бүтүнлүк sahip çıkmayı amaçlamalıdır; ki, sosyalizm baştan beri böyleydi. Ama dar sınıft anlayışına mahkum edildi."

genelxsel bir Musul-Kürk meselesi var. Şimdiden basın onu açıyor. Kürdistan kurulacağına, acaba bu hızla el atsak olur mu?" Bunları düşünüyörler. Kendileri el atarsa ne olur? Batı'nın da çıkarının bulunmadığı böyle bir durumun, ne kadar tehlikeli olacağını belirtmeye bile gerek yoktur.

Şimdi Irak Kürt hareketinin klasik önderliği Batı'nın desteği konusunda oldukça faal durumda. Anlaşıldığı kadaryla ABD'ye, Suudi'ye kadar uzanıyor ve kendilerini yeniden yaşamının yollarını arıyorlar. Şimdi bu önderğin gelişiriyor Kürt hareketini bir yana bırakalım. Gelişirebilir mi, gelişiremez mi? Botan'ın çıkarına olur mu, olmaz mı? Bunlar ayrı mesele. En çok oluacak olan, denizden kurtulmuş bir Kürdistan'ın muazzam bir zemin zemini haline gelecektir. Klasik önderliğ, bu Kürdistan'ı zağdebilmeye, kontrol altına alabilmesi çok zordur. Bir şey vermediy ki, daha şimdiden buradaki etkisi yok deniecek kadar zayıftır. Bu anlamda Türkiye, Batı'ya aslında güç sorunu demeye getiriyor: "PKK gücünü bu işi. Her ne kadar Batı'ya sizin bazı işbirlikçi Kürtler geliyor, onlarla ilişkilerimiz vardır diyorsanız, da sonuç alacak yoktur. PKK'dir. Dolayısıyla çıkarınız yoktur. PKK'de radikal anti-Batıdır, ortodoks sosyalist vb." Bu yaklaşımınla Batı'yı ürktümete çalışıyorlar ama,

bu bir gereği de fade ediyor. Bu açıdan kendisinin işgalını ABD onaylayabilir, Batı onaylayabilir.

Türkiye'nin Güney Kürdistan'ın işgal etmesi bir defa muazzam yeni gelişmelere yol açacaktır. Her şeyden önce İran'a karşı; bütün Araplar karşı olur. Bir avuç işbirlikçi dışarıdan bütün Kürdistan halkı karşı olur. Sovyetler karşı olur, en azından destekleyemez. Bu adım Kürdistan'ın bir anlamda bitirilmiş, kurtuluşunun ciddi bir evresi olabilir. Türkiye işgal olmasa, Güney Kürdistan'ın kendisi Batı yıllarının önderliğinde de olsa, zayıf bir ihtimal de olsa bazı gelişmeler kaydedebilir. Bu da Türkiye için çok olümlü bir gelişmedir. Ve hatta Irak'ta yeni koşullarda бүтүнлүкce bir Kürdistan, Saddam sonrası ve Saddam'ın şimdiki durumu ile daha yumuşak bağlarla, daha biraz nefes alır bir konumu ile kurulacak bir Kürdistan daha Türkiye için çok tehlikelidir. Türkiye'nin бүтүнлүk askerî kuvvetlerini hudutlara yığması, Saddam'ın öşürmek için değildir eler. O maske ise aslı neğden Kürdistan'da boy verecek olası gelişmelerdir. Çünkü Kürdistan'ın nefes aldığı doğu göldü şehri. Hem de bunu daha ilkinden sezdi. Nitekim toplantılarındaki tartışmalar da bunu ele veriyor. Bakalım ki, Kürdistan'ın yeni bir aşamada kendine gelmesi, avuç kalkması sözkonusu. O halde, tedbir alalım ve yüklenelim, denildi. Ordu бүтүнлүkce hazırdır. Ayrıca son gelişmelerden öğreniyoruz ki, Kürdistan adeta yıkılıyor, boşaltılmaya çalışılıyor, bu demektir. Бүтүнлүкce bir ulusal kurtuluş hareketi, ki daha şimdiden bunu yapmışız; savışı görülmüş bir yapılmıdır; adeta bir Vietnam'laşmıştır; Kuzey ve Güney'in birleşmesidir. Oduğa geniş bir utulararası destek alma durumuna gelmesidir.

Faşist rejimin, özellikle son günlerde daha çok bastırılması ve en sınıs özel savışı yürütülmesi bu nedenledir. Batı uyurken Saddam'a karşı horlanıldığı ve enker tavı aldığı söyleniyor. Büyük bir yutturmaca. Maalessef Batı da uytuyor, veya çıkarsa geldiği için böyle anlıyor. Fırsattan istifade bir prestiji yaratmış, günlük telefon konuşmaları ve süreli raporlarla yapıyor. En azından şu anda yürütömete olduğu özel savışı ilgili dışarıya tek bir haber yansıtıyor. Ama çok altın da, 90 bin memur kadrosunu bu günlerde devreye sokuyor. Yine, ormanları ve köyleri yakılmalarında, bazı göçlerden bahsediliyor. Kuşkusuz bunlar özel savışı yeni gelişmelere bağlantılı olarak yürütölmüşlerdir. Ve de büyük bir korkunun ifadesidir.

O halde mevcut gelişmelerin Türkiye'yi, Türk rejimini çok ürktümesi anlaşılıyor. Bunun için de, gerçekten Kürdistan'ın kuruluşunda kadar gidebilecek çok ciddi bir devrimsel gelişme, bu yönlü gızl bir adım bulunması sözkonusudur. Biz çok daha önceleri, İran-Irak savaşının her bakımdan olumlu bir sonuç çarçeve yarattığı değerlendirilmesini yaptık. Ama İran bastırnsa daha da olumlu gelişmelerin hızlanabileceğini belirttik. Irak'ın bastırılması durumunda ise, İran halkı gücünü daha fazla ayaklanacağı ve bütün bunlardan da bir sonuç alabileceğimizi; otası bir uzlaşma durumundan da zararlı çıkmayacağımızı söyledik. Görüldü ki, her üç durumda da sonuç çıkarılması bilidik. Başta İran bastırıldı, sonra değerlendirildi; Irak'ın bastırılması durumunda ise değerlendirildi, uzlaşma durumunu yine değerlendirildi ve gerçekten devrimi bu süreçlerden güçlü çıkardık.

Her birisinden daha farklı sonuçlar

da çıkabilir. Yıkılan bir Irak, çok daha devrimi bir ortama yol açabilir. Hatta o zaman, I. Dünya Savışında yıkılan Çarlık Rusyası'ndan Ekim Devrimi'nin doğuşuna benzer bir gelişimin doğabileceği değerlendirilmesi yapmışız. Aynı değerlendirme şimdi de yapılmış. Bu anlamda, son yaşanan bunalmış bir dünya savışı durumuna gelinmişir. Irak'ın yıkılması veya rejimin yıkılması durumunda ortaya çıkacak olan, Kürdistan'a dayalı bir Ekim Devrimidir. Veya en azından onun zemininin oluşmasıdır. İşte Türkiye'nin korkusu ve Batı'nın da onu desteklemesi bu nedenledir.

Kürdistan'da gerçekten de büyük bir devrimi potansiyeli vardır. Buna arayımız zenginliği diyordır; hiç sanmıyoruz. Arayımızla kastettikleri Kürdistan halkının kendisidir. Devrim için Kürt halkı, arayımız maddesi kadar zenginidir. Saddam'ın buraya ziyareti var, deniyor. Hayır, her şey oradaki halkın kendisidir. Rejim de ilyiyor, dünya da ilyiyor bun. Sık sık soruyorlar; ne kadar rol oynayabilir Kürdistan halkı ve devirime ne kadar kalabilir? Ölçekme istedikleri budur. Bizden de görmek, öğrenmek istedikleri ve sorularıyla sorgulamak istedikleri budur.

Evete, böyleyse bir dünya savışından yarı bir Ekim Devrimi dağılır. Hiç şüphesiz doğmasını şartları çok değişik faktörler bağlıdır. Bir kere işbirlikçi gelişim çalışıyor. Onlar Ekim Devrimi'nin doğuşuna değil, olsa olsa bir Kerenski'ye teka-

"Bölge halklarının gelişiminin yolunun ne olduğu iyi ortaya çıkması bulunmaktadır. Bölge halkları ister klasik sosyalist sisteme dayalı yaklaşsınlar, isterse Batı uygarlığına dayalı yaklaşsınlar, her iki halde de yol alamayacakları bir noktaya gelip dayanmışlardır. Bazi rejimler yaşayabilecek midir? Hemen belirtmek gerekir ki, diğer başkalarına dayalı kalırlar yaşayamazlar. ABD'nin güçleri bir Kuveyt Emirliği'ni ne kadar yaşatabildi?"

böl edebilirler; onun kadar bile olmazlar. İşbirlikçi olurlar ve bunları geliştirilmeye isterler. Batı ile, Suudi ile geliştirilmeye istedikleri ittifak biraz da böyledir. Bir KDP örneği vardır. Bu daha baştan Türkiye ve aynı zamanda ABD teğahdır; ve yıkılış sonrası için bir önderdir. Ancak, tutulması zordur, bu denli altüst olacak bir bölgede, Kürdistan'da işbirlikçilerin ilyide gelişmeleri deñefeteyebilmek zordur. Bunu İran kabu etmez; Iraklı yutsever güçler ve Arap milliyetçiliği de kabul etmez. Bu anlamda, bir avuç işbirlikçi fazla etkili olmaz. Türkiye istediği kadar bunları desteklesin. Zaten bir işgal gerekçesiyle, bu, daha önce çıkarılan davetiyeye temelinde olacaktır. Bunun da ne anlamı geleceğine ve aleyhte ne kadar kuvvet toplayacağına yukarıda işaret ettik. Bazıları, özellikle de Türkiye'nin sağ kesimi bu konuda ne kadar düşünür ve ne kadar umutlar bestelere bestesin, Türkiye'nin işgal edeceği bir Kürdistan çözümü çok zor, hatta olanaksızdır. Türkiye, Güney Kürdistan'ın işgal etmesi kendisini ates çemberine atacaktır. Dolayısıyla böyle bir girişim bir çözüm değil, kendisi için denir bir çözümsüzlüğü; Kürdistan için ise, daha derinden çözüme gitmenin zemini oluşturacaktır.

Görülüyor ki, en uygun bir yöntemek istediğimiz çizgirdi. Kür-

distan devriminin derinleştirilmesi ve genişletilmesi. Şimdiden etkili olan ve çok daha gelişmeye yol açabilecek tutum budur. Kürdistan için bugünkünden daha kötü bir durum düşündüremez. Irak'ın olası çözüldüğünden sonra bir devlet seviyesine yükselilebilir mi? Güney Kürdistan için zordur. Ama ister o doğrutuya girsin ister girmesin, sonuç, kuşulu devrim için son derece olgunlaşmasıdır. Bir Ekim Devrimi gibi büyük bir devrimsel gelişme sürecine sokulması halinde, mevcut işbirlikçi önderlik, bunun önünde fazla bir engel teşkil edemeyecektir. Yeni güçlerin çıkması da zordur. O nedenle, burası için de en etkili olacak, iyi bizim büyük katkımız da görölmektir. Devrimsel gelişme biraz da buna bağlı olacaktır.

İşte Türkiye'nin de aldığı tedbirler ortada; kendisi de bir işgalin fazla gerekeceği olmayacağıdır. İşbirlikçi çevrelere fazla güvenemeyeceğini söylüyor. Nitekim yüz de vermiyor. O zaman genye PKK'nın yolu kalıyor: o yola da görölmüş bir yığınadığı dayatıyor. Bu amekda da Batı'yı, Ortadoğu'yu, kendi kamuoyunu biraz uyutmak için sözümlenme Saddam'a karşı en aktif tavıdır. Ulusal arası yasaları en iyi uygulayan ve işleten ülke invarını kazandı. Bu temeldeki maskesini düşürmek ve gerçek yüzünü bu olduğuna ortaya koymak son derece basittir. Türkiye, cumhuriyet tarihinin en büyük zorlanmasına bu anlamda yaşayacaktır. Eğer bu duruma iyi açılırsa, aslında her ne kadar Türkiye'nin birlik-bütünlüğünü koruyor, "Misak-ı Milli'yi" fazla dağta genişletiyor denilse de, bunun, Kürdistan gerekliliğiye bozumsuzness ve parçalanmaya doğru ciddi olarak gitmesini gerektireceği açıktır. En azından Ortadoğu yanında bir federal gelişmeye kapını sonuna kadar açılmasıdır. "Klasik "üniter devlet" politikasını sürdürüyor. Bu politika'ya gözden geçirecek, ya da paramparça olacaktır.

İşte burada, yoğunlaştırılmış Türk özel savışı, yoğunlaşacak Kürdistan ulusal kurtuluş savaşına geliyoruz. Türk özel savışının nasıl geliştirildiği, daha önce konuldu. Şimdiki yeni olan nedir? Biraz da Kürdistan'ın açacağı sonuçlara göre aldığı tedbirler anlatılmaya çalışılıyor. Nedir bunlar? Daha artan bir sayıya birlik yığma, tekniği hazır hale getirme, hudut boylarını geçme zorlama, özellikle de toplumsal önderlik dedikleri, her aleden iki kişiyi maşa bağlama, böylelikle bir sosyal zemin oluşturma ve bu işbirlikçi yeni gelişmeye yönelidii anlaşılacaktır. En önemlisi de son derece sıkı yürütölmü bu denli yoğun savışı, savışı demiyor ve fazla açmadan "teröristler grubu" diye lanse etmeye çalışıyor. Eskiden tek-tük ve bir-iki kişi biçiminde de olsa açığıdaki kapıları konuşulmuş artık tek sonuç sarfetmiyor. Gerçekten son derece sıkı ve yoğun bir özel savışı yürütüyor. Sansür yasasıyla, Türk sol basınındaki fazla gelişkin olmayan tahliileri de oldukça sınırlandırdı. Bakanlar Kurulu, Milli Güvenlik Kurulu tartışmaları kitlesel için yasakladı, tabanda kesti ve kendi içine aldı. Aslında bu durum, ne kadar zorlanırsa ve çözümsüzlüğün ne denil had safhaya ulaştığına da gösteriyor. Bütün halkta tartışılman kesiyor ve kendisi için en önemli konu haline getiriyor. Artık milli güvenlik kurulları ve eski klasik yaklaşımlar yetmiyor, deniyor. Multitemen tartışmaları biraz da meclise taşracaktır.

Sahte bir çözüm olanakı midir? Bu yol biraz daha düşünölmü araştırılabilir. Biraz da bağlanan ve bağlanacak maaslarla buna hizmet ettirmek istenmektedir ki, bu çok önemlidir. Çünkü halkta ölenemez

bir yükseliş vardır. Bu yükselişi barajlarının sadece terörle olamayacağı ve asker yılmakla önlenemeyeceği açığa çıkmış durumdadır. O açığın işbirlikçi model üzerinde daha fazla düşünebilirler. Bazı tarihçiler günümüzde özellikle talizanî yaşaşımın kalkması olabilir. Çünkü bu durum kendilerini çok daraltıyor. Genelerriler tartışmayı meclis ve partilere bırakmalı, artık sorumluluğu kaldıramayacaklarını gösteriyor. Bu da şu anlamda gelir ki, Türk halkı da artık meseleyi ciddiye alsın ve yeni çözüme hazır olsun. Bu yönlü gelişmeler, zorlanmaların açık göstergeleri olmaktadır. Bilinen diğer politikaların da devam ettirilecekler. Bütün yönleriyle iktisadi politikaları, asimilasyonun tutulma terörüne kadar sürdürecektir, ve bu konuda fazla bir yenilik beklememlidir. Son olarak gaz maskelerinin dağıtılmasından sözediyor. Sanmıyoruz ki, Saddam'ın kullanacağı silahlar için olsun. Kendisinin işleri bir kimyasal silah kullanımı için, yandaşlarına vermek isteyebilir. Ve bu, onun hazırlığı olabilir. Çünkü patlamalar gelişebilir ve patlamalar gelişti mi, kimyasal silahlara daha fazla ağırlık verebilir. Kaldı ki, Saddam vurmuş, vurmamış; bu temelde silah kullanmış veya kullanmamış; bunun, kendisi için o kadar önemsenmez bir durum olmadığı biliyoruz. Kıscak, Kürdistan üzerinde hıznanan siyasal gelişmeler, yürütülmekteki özel savaşın Türk cephesinden yönelişini göstermektedir.

Buna karşın Irak cephesinde özel savaşta zayıflama durumu söz konusu. Yani bu durumda Güney'de bir boşluk doğuyor. Irak cephesinde ise fazla bir değişiklik olmaz.

Unutulmamalıdır ki, hıznanan ve yoğunlaşmış bulunan bir özel savaşta da yıkılışın son aşamasına gelme anılamaktadır. Bundan sonra özel savaş artık gelişmeye değil, aksine yıkılışı yaşayacaktır. Özel savaş daha şimdiden bütün halkı ulusal kurtuluşun kapsamına aldı. Derlendirmeler ve gözlemler Kürdistan halkının ulusal kurtuluşun kapsamına girdiğini de doğrulamaktadır. Hareketliliğinin çok boyutlandığını da göstermektedir. Bunlar, özel savaşın başarısızlığının da en semli ipuçlarıdır. Özel savaşın Türkiye'de gündemleştirildiği, "terörizm" en er-kenden bastırılmı" dediği durum, eğer mücadelenin etkisi halka ulaşmadan sağlanabiliş olsaydı, keredisinin başarılı olduğunu iddia edebilirdi. Şaah halkı kaddemize almadan bir silahtan savasını bastırabilirse, özel savaşın başarısızından sözedilebilir. Ama halkı kapsamına aldı mı, istediği kadar teknik yığınak yapmış, özel savaş amacına ulaşmamıştır. Ve şimdi Kürdistan'da yaşanan durum da budur. Kitleyi kapsamızca almayı başarmamız, düşmanın kitleye bütün dayatmalarını boşa çıkarmıştır. Aslında bu son para dağıtım olayı bile muhtemul bir çirpışın getirdiği, kitleyi kazanamadı. Bu da kitlelerin ve halkın, elinden kaydırdığını dair diğer bir göstergesidir.

Dolayısıyla görüyoruz ki, ulusal kurtuluş savaşımızda özel savaş karşısında, hem uluslararası gelişmelerden, özellikle Irak'a yönelik yoğunlaşan askeri-siyasal baskılardan ötürü ve hem de Türkiye'nin en plana çıkan konumu yüzünden, önemli bir aşamaya gelmiş bulunmaktadı. Her ne kadar sorun ortbas ediyor olmasa da, açığa vurulmuşorsa da, kesinlikle her düzeyde kendini en çok hissettiren ve bu anlamda çözüme doğru götürün bir konumu, her zamankinden daha fazla ılgal edici durumdadır. Bizim şimdiki kadar yürüttüğümüz savaş, son dönemde bölgede yaşanan hızlı

gelişmelerle birlikte daha da ivme kazandı. Kürdistan'daki ulusal kurtuluş seeneği temel bir çözüm gücü olarak ve kitleleri de kapsamına alarak daha büyük güç kazanacaktır. Mevcut özel savaşta karşı başarı şansının yükseldiği, tuturmak istenen işbirlikçi eğilimin tutunma şansının çok az olduğu ve dolayısıyla böyle statükosunun dağılmasıyla birlikte, PKK'nın öncülük ettiği ulusal kurtuluş Kürdistan bağımsızlığının gelişmesini hızlandıracak kesinlik kazanacaktır.

İçine girilen ve giderek de hızlanan süreç, ulusal sorunun temel sorunu düzeyine geldiği sürece. Ulusal sorunda, işbirlikçi eğilimin başarı şansının çok zayıf olduğu anlaşılmıştır. Türk özel savaş sisteminin de fazla başarılı olamayacağı açığa çıkmıştır. Başarı şansı yükselk olan, PKK'nın önderlik ettiği ulusal kurtuluş hareketidir. Dolayısıyla bundan sonrası belirlemesine, sonuçları bu biçimde ortaya konan tutarlıların, karşılıklı ilişki ve ilişkileri tarafından olacaktır.

Bugün yaşanan gelişmelerden ne kadar yararlanacak ve ulusal kurtuluş savaşını ne kadar hızlandıracak? Önemli sorulara zaafırlar -ki çok öznel boyutlara ulaşmıştır- ne kadar kullanılabılır? En başta, özellikle getenelecek olarak dış çevrede bulunulan çemberin tamamen parçalanması söz konusudur. Eskiden sınırlı olarak yararlanığımız hudut boyları, şimdiki ardına kadar açtık.

Sadece hudut boyları değil, çevrede yaşanan bütün Kürt halk yığınları Partinin, Önderliğinin etkisi altına girmiştir. Bu, büyük bir gelişme potansiyeline sahip olmak demektir. Güney Kürdistan'ın elverişli coğrafyasına ve çok savasçı olan halkına dayanarak, başlı başına büyük bir güç kavuşmak demektir. Hem aseri faktörler açısından, hem de siyasi faktörler açısından büyük bir gelişme potansiyeline ulaşmak demektir ve bu yakalanmıştır. Doğu Kürdistan üzerindeki taktik oturma, daha da etkili olacak ve kendini kabul ettirecektir. Suriye hudut boylarındaki Kürt kitlelerine dayanma, var olan ortam ve bunların ovakları rolü daha da artarak devam edecektir. Türkiye ve Avrupa'ya taşınan halk yığınlarımızın hareketin etrafında yoğunlaşması, geçmişte olduğu gibi sürece, hatta şimdi daha da sürat kazanarak artık ayaklanma boyutlarına yükselmeye ve yükselcektir.

Oyle anlaşılıyor ki, 1990 baharında görülen halkanın kalkması, ayaklanma denemeleri, bu son gelişmelerle birlikte hem genelleşecek ve hem de cesaretlenip alanlar üzerindeki etkinliğini kesileştirecektir. Devlet denemeli tamamen silimsiz, askeri çıplak zordan başka bir etkili

yor bırakmadığı düzeye gelmiş ve daha da gelecektir. Bütün gelişmeler buna göstergedir.

Halkın çok yüksek bir kalkışması var. Bu ne demektir? Doğal olarak devletin siyasal etkinliğini bitirilemezdir. Son seçimlere ortaya çıkan oğular var. Deniliyor ki, iktidarı ve muhalefeti ile düzen partileri battı. Doğrudur. Bu bitiş biz sağladık. Bilirorsunuz, Kürdistan'da başlatıldı ve şimdiki Türkiye'ye de yayıldı bu süreç. Gerçekten iki icazetli parlamento partisi, ama muhalefeti ve iktidarı partileri düşüyor. Kürdistan'da özel savaş aygıtı altında bir güç vardır, onun dışında, çok tamamen Partimizin denemisine geçiyor. Burjuva partileri tamamen bitmiş durumdadır. Bu bir anlamda devletin siyasal dayanışmasının yıkılması demektir. Yeni olan çok büyük önem haiz olan, halkın devlet denetiminden, onun sahte partilerinin denetiminden kurtulmasıdır. Bu durum, ilk kez bu yıl bu denli kapsamlı gelişti. Bu ne demektir? Hem geliştiğine hem derinliğine halkın katılımının çok yükseldiği, devletin oldukça girdiği, ulusal kurtuluş savaşına katılan kitlelerin kazandığı anlamına gelmektedir. Ki son 15 Ağustos Atılımı'nın 7. yıla giriyişi münaseletiyle yapılan kutlamada, burada bile halkın gerek ayaklanmaya, gerek gerilla-yatılı katılıma çok yüksek bir istek ve irade belirlediği ortaya çıktı. Bu, bütün Kürdistan için geçerlidir. Kür-

likle komuta kademesi mevcut gücü büyütme ve gereğini savaşırılmazsa, bunun büyük çabası içinde olmak da mevcut gücü yaşamayı yerine geçiçer çok açık ki, tutucu ve tasfiyeciler bir konuma düşmeye olacaktır.

Gelişmelerde yetkince karşılık verebilmeleri için, öncelikle veya gerilla-katılımcı için, komuta kademesinin dönüştürme istediği dedik. Yeniden inşa, oldukça acımlarımızla gözlemleme ve talimatlar temelinde görev olarak konmuştu. Üzerine yürünmesi, fethedilmesi gereken bir yönüyle budur. Gerilla savaşını en çok engelleyen tutumdan bu tutumun aşılmasından sözediyoruz. Görüldü ki, her bölgenin yüzlerce-birlerce kişi gerillaya katılmak istiyor ve yine şunu da çok iyi görüyoruz ki, bunu eğitme, örgütleme ve yürütmekten sorumlu olan komuta kademesi bu gücü derlendirmeye ve bu anlamda görevini yerine getirmeye yetersiz kalıyor. Hazır olanı bile almamak bir anlamda suçtur, ama bir gerçekçektir. Bir düşünün, bir bir savasçı; almak için çemiste savaşın nasıl yürütüldü. Ama şimdiki hazır olanı bile alamamak eşitlemeye yürütmekle kabul edilemez bir durumdur. Ve bunun aşılmasının ne kadar büyük önem taşıdığı açıktır.

En önemli gelişmelerinden birisi de, gerillanın derinliğine ve geliştiğine büyümüne cevap olabilmektir. En çok üzerinde durduğumuz ve aşmakta müddet olduğumuz, özel savaşın yitilmesinden en çok rol oynayacak savasçının bu gerilla savasçı olduğu çok somut olarak ortaya konmuştur. Ama daha önemlisi, yeni devreye girer ve harekete geçen bir devrim kuvveti olarak serhildani devrelerindedir. Bu yeni bir olgudur dedik ve son gösterilerde gördük ki, halk muazzam bir kararlılığa ulaşmıştır. Ayaklanmacı güç gerillaya katılmı gücünden on kat daha fazladır. Olanaki ayaklanma için daha elverişlidir. Ama yine bir bakıyorsa ki, bunu sağlamlağa görevli öncü örgüt, burada da yetersiz kalıyor ve nezdinde bile bile aç içinde birakacak kadar soru soruyorlar.

"Biz savasçı katılmak istiyoruz, bize görev verin. Öncümüzdeki bazı partiler engel oluyor" biçiminde halktan eleştiriler ve şikayetler geliyor. Bu doğrudur. Öncülerle halk yığınlarının bulundugu şehirler ayaklanma gücüdür ve işlerinde doğru dürüst bir öncü güç çalşıyor. Halk yığınlarının içinde sorumlu ayaklanma komiteleri bile yetincesine yerleşmiş değillerdir. Fakat buna rağmen halk yine de Partinin genel etkisiyle, Partiyeye dayanarak, onu büyük bağlılıkla ve cesaretle öne çıkıyor. Bu her yerde benzerdir.

Öncünün ciddi yetmezliklerine rağmen, halkın kalkışması çok ciddi ve bu anlamda bir halkın katılmıdır. Bu noktayı iyi görmek gerekiyor. Kürt halkının bir türlü uykusundan uyanacağı, bununla da yetinmediği, ölümüne bir ayaklanmaya varım dediği bir noktaya gelmesi söz konusudur. Bu gerçekten son derece önemli bir gelişmedir ve öyle kolay kolay gelinecek bir halde değildir. Ulaşılmaması halinde birçok durum değişikliği söz konusudur. Yukarıda da belirtildiği gibi, özel savaşın temel başarısızlığı bu noktadadır. Sorun aktir, öncü ne kadar ayaklanmaya kendini hazırlayacak, onun sorumluluğuna ne kadar alacaktır sorusuna gelip dayanmıştır. Bizde Parti öncülerinden bir bölümünün kaçırdığı bir çalmışa da budur. Halkın kuyruğuna takılıyor veya başına despot kesiliyor. Bu gibi durumlar kendisi zaman zaman ele vermektedir.

Oysa böylesine bir kitleye sahip olmak, gerçekten Ekim Devrimine

bile nasip olmamıştır. Gördüğünüz bu kitle Ekim Devriminde bile yoktur ve gördük ki, yine kadroya rağmen gelişiyor. Halkın talepleri gerçekçi, haklı; fakat kadronun yaklaşımı çok tehlikeli ve sorumsuzca oldu, çözümlenmesi hakkedecek kadar ezilecek bir durumu yaşıyor, farkında değil. Bu denli görkemli bir halk iradesi, ama bu kadar karmaşık, kendisine düşünün, sadece emvıralı hareket eden bir hareket! Aşılması halinde Kürdistan, gerilla kadrosu daha şimdiden bir ayaklanma içindedir. Bir defa halkın, Partinin yereli siyasal hattına katılması ve ona sınırsız bağlanması, güç verme anlamındadır. Ve ayaklanma için de bu temelde çekimdir. Fakat pratik ayaklanmada şehir şehir, köy köy grupları katmada ve öncü gücünün pratik hazırlanması açısından ciddi bir eksiklik ve bu anlamda da sorumsuzluk ve görevlere sahip çıkılamadılar sözkonusudur. Bu zafın aşılmasıyla birlikte ve aşılması halinde, düşmanın karışmazda durabilmesi gerçekten zordur. Kimyasal silahın, mevcut teknolojiyi aşı kullanamayacaktır. Yüzbinlerce kentlerin yaşanması kimyasal silahları atabilir? Hangers dünya biter. Hangi uçakla bomba-ayalabilir? Bombalı mı kendisi birer. Tankı, topu kullanması, aynı şekilde zordan ve kullanamaz.

Dolayısıyla, özel savasçı gerçekten güçlü yerle bir edecek ve zaferi gelecek bu ayaklanma sürecini mukalla örgütlemek gerekir. Örgütlenmesi halinde daha şimdiden devrimde zafere inan edimesinin zor olmayacağı bir aşamada bulunuyoruz demektedir. İşte bundan sorumlu olan Parti öncülerinin ne kadar hazır olduğunu belirttik. Gerillada Parti öncülüğü, ayaklanmada Parti öncülüğü sorununun ne denli yakıcı olduğu ortadadır.

Görüyoruz ki, ulusal kurtuluşun objektif zemini, özel savasçının kö-rüklemesiyle birlikte çok kızgın bir hal almıştır. Son Körfez bunalmı her an olası bir patlamaya, Kürdistan'da bağımsızlığın hızlı gelişmesini sağlayabilecektir. Türk dış politikası son bir yıldır zaten çok zorlanıyor. Doğu-Batı ilişkilerinde meydana gelen gelişmelerden ötürü öykündüğü Ortadoğu jandarmlarını boş bırakması, onu tamamen tecritine ve Kürdistan'ın gücü itfaklarına kavuşmasına götürcektir. Böylece Partinin öznel hedefini gerçekleştirebilir. Türk dış politikasının çirki çekilmesi bile denilebilir. En hızlı gelişmeler yaşanıyor.

Gerillanın önemli aşamasında temel adımları atılmıştır. Ayaklanmanın denemesine geçmiştir. Öncü güç, bu anlamda en kritik evreye veya en can alıcı bir dönemi, temel atma dönemi aslında başlamıştır. Olmayan nedir? Olmayan, artık pratik bir ayaklanma olgusunun gücü olabilmek ve gerillanın çığı büyümesine yol açmaktır. Buna cesaret edilmeye ya da buna güç yettirilmeye veya sağ tasfiyeciler tutum kendini burada bir kez daha ele veriyor. İşte Partinin en son üzerinde taktik önerileri tartışmak ve giderek ulusal kurtuluşun stratejik açılımları ve taktik oturmayla birlikte işlerlik kazandırılmak açısından yükülediği görevleri bunlar olmaktadır. Her zamankinden daha fazla strateji ve taktiklerin geliştirilmesi, Kürdistan için en önemli gelişme, bir siyasal-askeri stratejiye taktiklerin oldukça yenilmesi ve dengeli tutulması, işlerlik kavuşturulması ve tüm bunların olağanüstü boyutlarda yürütülmesi söz konusudur olmaktadır.

Olanaklar artmış, mevziler açılmış, yöntemler belirlenmiştir, geriyeye yerine getirilmesi gereken görev, yürütmeyi bilmektir.

ONUNCU YILINI DOLDURURKEN 12 EYLÜL FAŞİST REJİMİNİN DURUMU VE OLASI GELİŞMELER

12 Eylül'ü protesto yürüyüşü-Köln

Baştarafı 1. sayfa

Böylesi gelişmeler nasıl ortaya çıkıyor? Her şeyden önce, doğru bir bilinç ve siyasal öngörüyle; daha sonra da isabetli siyasal kararlar, dişediş bir örgütsel ve pratik çalışmayla. PKK, daha 1978 yılı sonunda Maraş katliamı üzerine yaptığı değerlendirmeler, Türkiye'de yeni bir askeri darbeye doğru gidildiğini, rejimin faşist-askeri temellerde kendini yeniden biçimlendirmeye doğru yuı aldığını açıkça belirtmişti. Bu nedenle, 12 Eylül faşist-askeri darbesi karşısında görüşüz ve şaşkın olmadık. 12 Eylül darbesinin ikinci yılında şu belirlemeye çok açık bir tarzda yaptık: 12 Eylül faşist-askeri darbesi, işbirlikli-tekelci Türk burjuvazisinin çıkarları ile emperyalizmin Ortadoğudaki çıkarlarını bir üründü. Ve bunlara şunu ekledik: 12 Eylül darbesi, devrimci hareketin hata ve eksikliklerinden yararlanarak başan kazanmıştır. Bunlar birer tesbittir, en temel tesbitlerdir. PKK, bu temel tesbitleri yapıptan sonra, bunlara göre kendi devrimci politikalarını oluşturmuş ve bu politikalar doğrultusunda yoğun bir örgütsel-pratik çalışmaya, mücadeleye yürütmüştür. Her adımda, 12 Eylül rejiminde ortaya çıkan ya da çıkmaya belirtsiz gösteren en küçük biçimsel değişiklikteler bile duruma yeniden değerlendirmiş, ortaya çıkan gelişmeleri anlamaya, açıklamaya ve buna göre kendi politikalarını ve mücadelesini yürütmeye çalışmıştır. İşte on yılın sonuçları ortadadır. Geçen on yıl, sadece PKK'nın tespitlerini doğrulamakla kalmıyor, onunla birlikte devrimci çabaların sonuç aldığı olduğunu da açıkça gösteriyor. Buna karşılık, sonra böyle köklü ve doğru temellerde yaklaşmaların, 12 Eylül rejiminin döndürücü-beşinci yılının "demokrasiye dönüldü" hayallerine kendilerini avutup bunları topucuya yaimaya çalışılanın, onunca yılında "Türkiye'de demokrasi olmadı", "demokrasiye dönülemediği" söyleyerek sızlanmak zorunda kalyorlar. Daha da vahimi, rejimin anayasasını, yasalarnı, kurumlarını savunmaya çalışıyorlar, fakat rejim bunlara aldırış bile etmiyor, kendi mantığını istediğı gibi sürdürüyor, işletmeye alıyor.

Demek ki 12 Eylül gerçeğini, onun temeli olan kemalist rejim gerçeğini çok iyi kavramak büyük önem taşıyor, işin temelini oluşturuyor. Bu rejimin her adımı ayrıntılı irdelemek ve gerçekleri anlamak, ortaya koymak gerekiyor. Onuncu yıldaya

şananların anlamı nedir? Rejim ne tür değişikliklere uğramıştır ve bugünkü durumu nasıldır? Geleceğe ilişkin öngörüler ve muhtemel yönelimleri nedir? Önümüzdeki yakın dönemde ne tür gelişmeler yaşanabilecektir? Bunlara ve benzeri sorulara yanıtlar verebilmek işin rejimin bugünkü iş ve işçis durumunu değerlendirmek ve rejimin on yılını kısaca gözden geçirmek yararlıdır.

Rejimin askeri-faşist karakteri azalmamış, artmıştır

Bilindiğı gibi, 12 Eylül faşist rejiminin onuncu yılının ilk aylarında yaşadığı önemli değişiklik cumhurbaşkanlığı düzeyinde olmuştur. 12 Eylül darbesinin askeri şefi Evren ayrılmış, yerine 12 Eylül döneminin başbakanı Özal getirilmiştir. Özal'ın cumhurbaşkanlığına getirilmesi burjuva basınında bir yili aşkın bir süre eğlencilerle bir tartışma tartışılmıştır. Gerçekten de 12, 1989 Mart'ında yapılan yerel seçimlerde istediğı sonucu alamazsa istifa edip gideceğini söylemiş, fakat seçimde istediğı sonucu alamazsa nisan rağmen bırakıp gitmiştir. Nisan ayında yerel seçim sonuçları üzerine yaptığı değerlendirmelerde Genel Sekreter Abdullah ÖCALAN yoldaş; "...Aslında Özal'ın bırakıp gitmek istediğini, fakat kendisine savaş için de bir komutanın yolda bırakıp kaçamayacağına söyleyerek zorla tutuklanın, çünkü Kürdistan'da yürütülen özel savaşın siyasal sorumluluğu durumunda bulunduğuna ve muhtemelen cumhurbaşkanlığına getirileceğini açıkça belirtmiştir. Daha sonra yaşanan olaylar bu belirlemeleri bütünüyle doğrulamıştır." (Serxwebûn, Haziran 1989)

Özal'ın cumhurbaşkanı yapılmasını önemli nerededir? Bununla güya cumhurbaşkanlığı düzeyinde de rejimin sivilleştirildiği, artık 12 Eylül döneminin asıldığı, demokratikleşmenin tamamlandığı görülmüşü özellikle iç çevrelere verilmiş istenmiştir. İçte de sahte muahaleet çevrelerinde bir süre eleştiri konusu yapılmışsa da, eleştiri bile denemeyecek bu laf dalaş daha sonra çok olarak yeni düzenlenmiş benimsenmiştir. Faşist rejim yanlılar her birden ve sevinçle "artık sivil cumhurbaşkanımız var, meclisimiz, partilerimiz var, sivil toplum ve demokrasiye geçtik" derlerken, gündeme 28 Mart 1990 darbesi, yani

424 sayılı kararname gelişmiş, daha sonra Kuveyt bunalımı nedeniyle yaşanan olaylar ve rejimin işleyiş tarzı bu sözleri sahiplerinin boğazına tıkamıştır. "İstikrarlı ve demokratik bir düzene geçiyoruz" denirken, sadece Kürdistan'da yürütülen savaşla da değil, Ortadoğudaki çapında bir savaşla yüzüyle gelinmiştir. Rejimin her alandaki uygulamaları 12 Eylül darbesi döneminde bile geride bırakacak düzeyde askeri ve faşist bir niteliğe sahiptir. 12 Eylül rejiminin niteliğinden herhangi bir değişikliğin olmadığı şimdiki daha çok çevre tarafından kabul edilmekte, fazla açık olmasa da bu gerçek ifade edilmeye çalışılmaktadır. Peki, bu duruma nasıl gelinmiştir?

Çok iyi bilinir ki, 12 Eylül rejiminin bilinçli ve örgütlü bir faaliyete dayalı uzun bir hazırlık dönemi vardır. Kemalist rejimin, birinci emperyalist paylaşım safhası sonunda, Osmanlı ordusunu ayakta kalantılar tarafından kurulum bir ordu rejimi olduğu, kemalist ordunun rejimi her dönemde yöneten temel güç durumunda bulunduğuna, bu askeri karakteri yanında rejimin daha baştan beri birçok faşist özellikli bünyesinde taşıdığı, 12 Eylül döneminde ise rejimin bu iki karakterinin bütünüyle açığa çıkıp egemen duruma geldiğı buğün büyük bir çoğunluk tarafından kabul edilmektedir. Bu faşist-askeri gelişme içinde 12 Mart 1971 darbesi çok önemli bir durak olmuştur, bununla faşist mihraklar büyük bir güç kazanmış, aynı zamanda 12 Eylül darbesinin de bir provası yapılmıştır. Daha sonra 1970'li yıllar boyunca bir yandan MHP eliyle faşist saldırılar, sürekli tiranidrilirlerken, öte yandan da biranda gerisinde ordu içinde ve Özel Harp Dairesi çevresinde faşist darbe örgütlenmiştir. 12 Eylül darbesine giden yolda Maraş katliamı da önemli bir adım ve yeni bir provadır. Darbeye bu olayla karar verilmiş ve bu temelde planlanarak köşe taşlarına adım adım atılmış bugün belgelerine açıkça çıkmış bir süreç durumundadır. Bu hazırlık faaliyetleri içinde "24 Ocak Kararları" diye adlandırılan emir, darbenin ekonomik temellerini döşeyen yeni bir adım olduğu bugün sahipleri tarafından bile tiraf edilmektedir. Böylece 1980'lerin ortalarından itibaren Özal ve her alanda adım adım geliştirilen askeri-faşist rejim, toplum iyice gücün düşürülerek ve devrimci hareket MHP-polis ortaklığının saldırıları ile etkisiz hale getirilerek, bu temelde darbenin önündeki engeller temizlenerek, 12 Eylül 1980 darbesiyle ortumluştur.

1980-83 dönemi, askeri-faşist rejimin egemen olma ve kendi düzenini şekillendirmeye dönemidir. Bu dönemde Kürt ve Türk halkları üzerinde nasil bir baskı, işkence ve katliamlar uygulandığı halklar tarafından çok iyi bilinmektedir. Yönetime bütünüyle el koyan faşist cunta, önce devrimci hareketleri ezmek ve halkları sindirmek için, büyük bir baskı, işkence ve katliam makinası olan faşist orduyu bütünüyle harekete geçirdi. Faşist darbenin başı Evren, buğün, "biz olmasaydık onlar gelecekti, komünistler alacak" demektir. "Onların geleceği" tartışmalı olsa da, faşist cuntanın mantığını ve politikalarını göstermesi bakımından bu sözler önemlidir. Öte yandan, Türk burjuvazisinin çok derin bir bunalımı yaşadığı, büyük bir çözümsüzlük, tıkanma ve çürümeye eğilimi girdiği, burjuvazinin eski tarzda artı yönetemez hale geldiğı bir hareket. Bunun karşısında devrimci gerekçer de (büyük

örgüt ve gruplarıyla) takatden düşmüş durumdadır; fakat bunalım o kadar derin ve çelişkiler o denli keskin ki, bu durum devrimci gelişmeyi zorlamaktadır, bu ortamda bir devrimci toparlannın ve sızranın yaşanması an bir mümkündür. Bu açıdan faşist şef Evren'in sözleri önemli bir anlam ifade etmektedir. Ve bu sözlerden, böyle bir amaç gelişmeden duyulan büyük korkuyla hareket edildiği, devrimci hareketler ve halklar üzerine bu temelde saldırıldığı anlaşılabilir.

Bu ilk dönemde faşist cuntanın uygulamalarını kısaca özetleyelim: Faşist ordu ve onunla birlik içinde olan işbirlikli-tekelci burjuvazinin kurulları (TUSİAD, Türk-İş, vb.) dışındaki toplumun ve rejimin bütün kurum ve kuruluşları lağvedildi; meclis, partiler, sendikalar, dernekler, devrimci basın vb. kapatıldı, diğer basın-yayın organları cuntaya bağlandı. Faşist cunta dışında siyasal nefes alan her gücün üzerine baskı ve işkenceyle gidildi. Yeni bir rejimin örgütlenmesi ya da rejimin faşist askeri temellerde yeniden örgütlenmesi için önamları yapılmaya geçildi. Dünyada benzeri sayılı olan baskı, işkence ve katliam uygulamaları Türkiye devrimci hareketi (büyük örgüt ve gruplarıyla) tamamen ezdi, devrimcileri ya katledildi ya da faşist zindanlara dolduruldu, bazıları da yurt dışına kaçırıldı. Kürdistan devrimci hareketi üzerine zaten daha Maraş katliamı ve bu temelde Kürdistan'dan ileri edilen sükunetleme yürütülmüş, burada yönetimi ve mücadeleyi daha o dönemde ordu eline almış, rejim için büyük tehlike olarak gördüğü ve darbenin en önemli gerekçesi yaptığı PKK'ye karşı geniş tutuklamalar ve katliamlar başlatıldı. Bu saldırılar 12 Eylül darbesiyle Kürdistan'ın köy köy, mahalle mahalle, mirtika mirtika yeniden ıgal edilmiş hareketi düzeyine çıkartıldı. Köyde, şehirde, dağda, evde, sokakta ve zindanda insanlara ve tüm topluma eşit az bulunan baskı ve işkence uygulandı. Faşist cunta, bu uygulamaları ile devrimci hareketleri tamamen ezdiğine ve halkları sindirdiğine iyice inandıkları sonra kendi rejimini örgütlemeye ve kurumsallaştırma yöneldi. Hazırladığı anayasa Kasım 1982'de toplama tarzda onaylatı. Bu anayasa faşist askeri rejimin çerçevesini çiziyor, organlarını belirliyor ve bir spor kulübünün yönetmeliğı düzeyinde toplumu nasil yönetileceğini ortaya koyuyor, askeri-faşist rejim bu temelde örgütlenice, kurumlaşacak ve şekillenecek. (Bugün çok geniş bir çevre, demokrasi adına bu anayasayı ve onun kurumlarını korumaya ve savunmaya çalışıyor. Bu durum, askeri-faşist rejimin topluma nasil haznetirilmiş ve sindirilmiş olduğunu göstermesi bakımından ilginç ve aynı zamanda Türk toplumu için utanç vericidir.) Bu temelde 1983 yılında partiler ve seçim kurulları hazırlandı, faşist cuntanın denetiminde iç parti kurultulmuş bunlar adayları belirlerken Kasım 1983'de seçim yapıldı. Böylece temel taşları döşenen faşist-askeri rejime bir sivil maske geçirilerek, rejimin ve toplumun tal plandaki kurumsallaşması bu maskeli yönetim eliyle sürdürülerek ve sağlanan barış temeline, aynı rejimin örgütlenmesinin ve kurumsallaşmasının sağlanacağı temeline 1988 ve 89 yıllarında daha rahat yönetici değişiklikleri yapılarak askeri-faşist rejimin maskelenmesi ve iç-işçis ka-

muoyuna "demokratik bir rejim" olarak kabul ettirilmesi tamamen sağlanacaktır. Rejimin kurumsallaşma planı böyleydi. Görüldüğü gibi, kendi planına göre rejimin doğucunu ve onuncu yılları önemliyi, rejimin şekillenmesini sona erdirdi ve herkeşe itirazsız benimsenildiği bir dönem olarak öngörülmüştü. Oysa bugün Demirel'in bile "12 Eylül rejiminin devam ettiğini" söylemesi ve rejime askeri ve faşist dayienlerin sayısını 1985 yılına göre kat kat fazla olması dikkate alınırca, 12 Eylül'ün planının ne denli başarısız kaldığı ve rejimin nasil yenililere uğramış olduğu rahatlıkla görülebilir.

12 Eylül rejiminin bu ilk döneminde, rejime karşı, başta Diyarbakır olmak üzere zindanlarda gösterilen direniş, Kürdistan'da orduyla girilen kısmi çarpışmalar ve yurt dışındaki sınırlı-edilmiş muhalefet dışında örgütlü ve radikal ciddi bir direniş olmamıştır.

1984-86 dönemi, 12 Eylül faşist-askeri rejiminin göstermelik sivil kurullarla kendisini maskelemeye çalıştığı, bu temelde bir yğün kurum ve kuruluşun ortaya çıkarıldığı, rejimin ortodogu yerlerde işleyiş kalan sivil yönetimin adım adım kaldırıldığı, iş ve özellikle iç kamuoyunda "demokrasiye döndüğü" ve rejimin demokratik olduğunu kabul ettirilebilmesi için yoğun çaba harcandığı bir dönemdir. Bilindiğı gibi, bütün bu çalışmalar göstermelik ANAP'lıktarı adı altında yürütüldü. Üzerine sivil maske geçirme planı 12 Eylül faşist-askeri rejiminin kendisi açısından en önemli planıydı. Bu, halkı aldatma ve kitileri rejime kanalizasyon bağlamanın en etkin yoluydu. Böyle yapmama 12 Eylül döneminde topluma uzun süre kabul ettirilebilmesini önemi yaktı. Bu nedenle, halk açısından en tehlikeli durum buydu. Halkın bunu anlamaması ve kendisini aydınlatıcak önce gücün yok-sun olması tehlikeli olduğu büyü-tüyordu. Yine sivil maske takmadan 12 Eylül rejiminin kendini dış kamuoyuna kabul ettirebilmesi mümkün değildi. Bu ilk anda da ANAP'ın daha etkin bir rol oynayabileceği başka bir gücü Türkiye'de ortaya çıkarmak "doğru" olarak düşünülürdü. Bunu T. Özal'ın yeye Türk ordusunu mahareti olarak bakı etmek mümkün müdür? Kaldı ki cuntanın partisi değildi. ANAP, 12 Eylül darbesinin hazırlanışından daha etkin bir tarzda rejimin biçiminde örgütlenmesi NATO ve CIA tarafından yürütüldü.

12 Eylül faşist-askeri rejiminin şekillendirilmesinin bir tarzda yürütüldüğü ve bunun başarısına artık tamamen inanıldığı bir sırada Kürdistan ulusal direniş savaşına palak verdi. Tarih 15 Ağustos (1984) Atılımıyla Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bir evreye giriyor, Türkiye için Kürdistan'dan gerçek devrimci-demokrasi cephesi, faşizme karşı direniş cephesi açılıyordu. Bu, her açıdan, 12 Eylül faşist-askeri rejiminin bütün yapısına karşı ve özellikle onun sivil maskelenmesine karşın, bütün bunlar önce asına çıkaracak, sonra bu onurları bozacak ve giderek yıkılığa götürecektir bir olaydır. Bundan da öte, tümüyle kemalist rejim gerçeğini, Türk egemenlik gerçeğini ve bunun Kürdistan üzerindeki sömürgeci varlığını 12 Eylül faşist-askeri rejim, "kılık atıkları" diyerek Kürdistan'daki devrimci çalkışığı küğmsüyor gibi görünmeye çalıştıysa da, aslında baştan itibaren bu gerçeğı olduğu gibi kabul ederek ve kavrayarak tutumunu bu temelde

geleştirmeye esas aldı. Zaten kemalizm ve 12 Eylül darbesi gerçekleştirilinceye kadar başka türlü olması da mümkün değildi. Rejim, bütün politikalarını derhal Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşılığında esaslı üzerine oturttu, bütün gücünü Kürdistan silahlı direnişini hemen ezme-bilmek için seferber etti. Yüksek bir propagandaya birlikte yürüttüğü bu mücadelede her kendine yeni biçimler vermeye, içte ve dışta herkesi bu mücadelede katmaya yöneldi. Kitleler üzerinde Kürdistan'daki direnişin etki yapmasını önlemek ve kitleleri daha sıkı denetleyebilmek için rejim partileri birleştirdi; HP-SODEP birleşmeye SHP yaratıldı, cunttan partileri MDP ANAP'a kattı, bir mahalefi gücümüzü birleştirip, bir öze çıkarılmaya ve Kürdistan'a yönelmeye çalışıldı. Bütün emperyalist gücün temelinde "tehlükeliye" diktatör çökükleri, PKK'ye karşı mücadelede girmeleri istendi. Daha da önemlisi Kürt işbirçiliği ve reformist-bünyesiz sol seferber edilerek PKK'nin faaliyetleri tecrit edilebilmesi için çaba harcandı. Bu amaçla Avrupa'da Sol Birlik kuruldu, Güney Kürdistan'dan İKP-İKDP ortaklığına PKK'ye karşı silahlı savaş kararı verildi. Bu güçler, gerekçe kılıç artıkları, her birden PKK'ye karşı saldırıda 12 Eylül rejiminin kurucuları olarak rejimin önünde hareket ettiler, ağzı laf yapan dilhane, iki kalemlen talimci, silah tulan silahlıya, kafası fitne fesatla dolu olan her türlü kompo ve provokasyonla PKK'ye karşı saldırı cephesini yerinde aldı, üzerine düştü ve görevi yerine getirmeye çalıştı. Ancak, 12 Eylül rejiminin bu kadar çok yönlü gayret ve çabaları sonuç vermedi. 12 Eylül rejimi ve yandaşları ilk ve en ağır darbesi 15 Ağustos silahlı direnişinincin verdi, rejim önemli bir yenilgiyi tattırması ve planları belli ölçüde bozulmuş oldu. Silahlı direnişin sürebilmesini etkisiyle Türkiye'de de rejime karşı çıkışlar oluşmaya başladı. Rejimin sivil maskeler katkırı "demokrasiyi öndüğü" iddia etmesi sahte-kararlılığı ve dış kamuoyuna tamamen boşa çıkarıp etkisiz kılınmadığına da büyük ölçüde açığa çıkarılarak teşhir edildi.

1987-89 dönemi, 12 Eylül faşist-askeri rejiminin "sivilleşme" ve "demokrasiye öndüğü" maskesinin tamamen düşürülmesi, rejimin plan ve programlarının başarısız kılındığı, Kürdistan'da açık bir özel savaş göçü olarak örgütlenmeye çalıştığı, önemli siyasal yeniliğe ağır pratik-askeri darbeler aldığı bir dönemdir. 12 Eylül faşist-askeri rejimi, bu dönemde Kürdistan'da çok yönlü ve tam bir savaş yaşadı. Bütün iç ve dış politikalarına PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yürüttüğü bu savaşta göçü oluşturdu, her türlü olanağı ve gücünü böyle bir savaşa seferber etti. Buna rağmen, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi karşısında önemli siyasal yeniliği almakta ve ağır askeri darbeler yemekten kurtulmama. Aslında rejim 1982 anayasası ile ortaya koyduğu kend planına göre rejimin yaşandığı böyle bir dönem olmayacaktı. 1988 sonunda başlayan dönem 1988 sonunda ve 89'da tamamlanacak, rejim askeri kend düzeni ile işleyen bir yapı kazanmış olacaktı. Bu nedenle, 1987 yılında yeniden yapılmış durumda kalması ve yaşandığı böyle bir dönem ortaya çıkması bile, rejimin başlangıçta planlanan nasi boşa çıkmış olduğunu gösteren açık bir olgu olmaktadır. Bunun sonucunda yönetsel değişiklikleri dönemlerinde kend biçimde zorlandı, baştan planlanan yumarış işi yapılmadı, ön görülmesi güç değişiklikleri gerçekleştirildi. Rejim kend içinde zaman zaman ciddi tartışmaları, parça-

larına, dağılma ve çözümlere sürecini yaşadı.

1987 yılında girilen 12 Eylül rejiminin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yürüttüğü savaşta mücadeleye daha fazla götürebilmeyeceği artık iyice açığa çıkmıştı. Bu nedenle, etkisiz kalan sıkıyönetim kaldırılarak, 12 Eylül anayasasına göre savaş halinden biri olan Olağanüstü Hal ilan edildi. Bu, Kürdistan'a karşı, Kürt halkına karşı, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı resmen savaş ilan etme, savaş açmak demektir. Daha önceden yürütülen sömürgeci savaşta böylece resmiyet kazandırılmış oluyordu. Rejim, resmen ilan ettiği bu sömürgeci özel savaşta göç kendisini yeniden sekillendirdi. Kürdistan için bir sömürge valiliği oluşturuldu, savaşı yürütenlere bir özel savaş ordusu örgütlendirildi, göç koruculuğu sistemi yapıldı ve kalıcı hale getirildi, pısmıklık yasası daha da geliştirilerek sürekliliği kılındı, ayrı ve yeni bir ekonomik program hazırlanıp uygulanmaya kondu, bütün savaş bunlar temelinde denetim altına alındı. Böylece Kürdistan'daki yönetim Türkiye'den resmen ayrıldı ve Türk devleti iki ayrı yönetim göçü haline gelmiş oldu. Bu durum, daha önceki temel resmî yarıncı değişmesi demektir, Türk devleti için önemli bir siyasal gerileme anlamına geliyordu. Fakat böyle yapmaya rejim Kürdistan'daki savaşa artık dayanamıyor ve savaşı yürütmüyor.

Yukarıda süresini belirlediğimiz bu dönem, belirgin öğelerini çidizdiğimiz temelde yürütülen bir sömürgeci özel savaş dönemi oldu. Rejim, bir yığın yan tedbirle bu yönelimi gücündermeye ve özel savaşta sonuç almaya çalıştı. 1987 Eylül'ünde yapılan referandumla 12 Eylül anayasası ile konan bazı kişiler için savaşa yasakı kaldırıldı. Bu, özel savaş çerçevesinde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yürütülen "mili mütabakat" politikasının bir parçasıydı. Böylece burjuva muhalefet partilerinin gücündermesi ve bu yolla daha geniş kitlelerin rejime bağlanması amaçlanıyordu. Hatta söze sosyal-demokrat olan, gerçekte ise enrikçi ve faşist mirrakların oluşturduğu bir parti durumunda bulunan SHP, iyice cilalanarak sosyal-demokrat görünümünde rejim tarafında daha çok Kürdistan'a yöneltildi. Kitlelere iktidar alternatifini ve yeni umut olarak sunulmaya çalışıldı. "Mili birlik ve bütünlük" politikası, özel savaşta desteklemeye ve PKK'ye karşı olmak koşuluyla sölün her çeşidini içine alacak kadar genişletildi. Böylece tasfiyecî sölun ve Kürt işbirçiliğinin desteği bu dönemde de aktif olarak sağlandı. TBKP şeffaflığı kaçma Ankara ya indirildi, sınırda Barzanlılar "tici" ticareti yapıldı. Irak-Iran savaşının durdurulması olayından yararlanılabilmek için yığın çaba harcandı. Toplama kamplarına doldurulan Güney Kürdistanlı kitlelerden PKK'ye karşı yararlanılabilmek için her yonteme basıvrıldı. 12 Eylül rejimi, geliştirmeye çalıştığı özel savaşta tüm NATO'lu dostlarını aktif desteğe çağırdı. Zaten özel savaş, ABD ve NATO'nun karar ve katkılarıyla geliştiriliyordu. NATO devletleri, Türk rejimini savaşa destek politik, ekonomik ve askeri açılarından aktif desteklemekte de kalmadılar, bunlarla birlikte "terörizme karşı mücadele" adı altında PKK'ye karşı istihbarat düzeyinde bir savaş da başlatılarak. Her devlette yığın PKK kovuşturulması yürütüldü, tutuklamalar yapıldı ve bunlar siyasal davalara döndürüldü. Bu denli yoğun ve çok yönlü bir saldırı içinde Özal yönetimi, yine de başarısız emnin değildi. Bu nedenle, 1988 yılında yapılması gereken seçimi bir

yl erkene aldı, PKK'nin yürüttüğü direniş mücadelesi karşısında daha fazla yıpranmadan beş yıllık yeni bir iktidar dönemi garanti altına almak istedi. Savaş içerisinde göstermelik siyasal sahnesinde fazla yürütülmesini istemeyen devletin esas yöneticileri de bunu uygun gördüler. Aynı uygunkul 1989 sonunda Özal'ın cumhurbaşkanlığı yarışımında da işletildi. Evrenin yönetiminde sadece Evren geri çekilerek kişilür düzeyinde yeni bir düzenleme yapıldı. Her türlü yöntem ve araçla üç yıl boyunca geliştirilmeye çalışılan sömürgeci özel savaş, PKK'nin yürüttüğü direniş tarafından süreklili dö-vüldü, ağır darbelere vuruldu. Rejim, hiçbir dönemde özel savaşta hedeflerine ulaşamadı ve amaçladığı sonuca alamadı. En son 1990 Newroz'unda gelişen kitle eylemleri ve ayaklanmaları, sömürgeci özel savaşın başarısızlığını açıkça göster-

"Türkiye'deki bugünkü hükümet gibi kukla bir hükümet Hitler diktatörlüğünde bile yoktu. Bu durum ciddi bir mesele yapılabacağına, Türkiye'de eğlence konusu olmaktadır. Söze siyasat çizen bakanların yüksek düzeydeki bürokratlar kadar bile fonksiyonları yoktur. Meclisin ve partilerin durumu ise gözler önündedir. Devletin gizli yönetimi aldığı kararları bunlara onaylatma gereği duyarsa bunu yapmaktaki, onun dışında hiçbir şeyi karışmamaktadır."

rilmesi ve dünyaya ilan edilmiş oldu. Çünkü, özel savaş, gerillayı ezmeye hedefliyordu; bunu başaramadığı gibi, gerillanın süreklili gelişmesini de engelleyemedi. Özel savaş, halk kitlelerini gerilladan uzaklaştırmaya ve kitleleri devlete kazanmaya amaçlıyordu; 1990 Newroz ayaklanmasını halk kitlelerinin devlete karşıtlığının ve gerillayı desteklediğinin açık öymleri referandumu oldu. İste tarihi anlam olan bu büyük politik ve pratik gelişme karşısında, faşist rejim, 28 Mart darbesini, yani 244 sayılı kararnameyi gündeme getirdi. Bu, rejimin yıllardır üzerine geçirmeye çalıştığı sivilleşme maskesini çıkarıp atması, kendisinin koyduğu kanun ve kuralları bile dilmeye hale gelmesi, 12 Eylül darbesi döneminden bile çok daha ileri düzeyde örgütlenmiş bir askeri-faşist rejim, bu özel savaş rejimi olarak kendini çirçilçiplak ortaya koyması demektir. Bununla, Kürdistan için yaygın katliam ve sürgünü içeren bir soykırım ve özel savaşın Türkiye'ye taşınması öngörü-lüyordu. Devletin illegal yönetimi tarafından hazırlanan bu plan, görünümde kukla güçlere de dikte edilerek "mili mütabakat" içinde uygulanmaya kondu. Mart'tan beri Kürdistan'daki özel savaş bu temelde yoğunlaş-tırıldı. Kuveyt krizinin yarattığı ortamdan da yararlanılarak, genel olarak Kürdistan'daki, özel olarak da Botan ve Hakkari'deki özel savaş, her şeyi yık, her yeri yaka ve herkesi ödür çizgisine vardiirilmişti. 244 sayılı yeni anayasa Kuveyt krizinde de birleşince rejimin niteliği ve işleyiş tarzı herkesin görebileceği bir açıklık kazanmıştı.

Şimdi rejimin durumu üzerine bütün bunlardan hangi sonuçlar çıkarılabilir? Bir kez, Özal'ın kişisel diktatörlük kuruğu, her şeyi kişisel planda yürüttüğü üzerine burjuva

basını ve muhalefeti tarafından her gün kıyamet koparılmaktadır. Öyle ki toplum, insanlar adeta bu yaygaraya boğulmaktadır. Söze siyasat ve eğlence adına yapılan bütün bunlar, gerçekte yata ve sahtedir. Durumun böyle olduğunu aslında bunu yapanlar da bilmekte ve içreng bir utanmazlıkla her gün bu sürdü-rülmemektedir. "Eşegini dövmeyen palanını dövr" diye bir halk sözü vardır. Rejimin her alanda gerçek yönetimi olan Özal Harp Dairesi'ne ve faşist orduya karşı açığırlarına açamayanlar, bunların karşısında sadece cepkananlar, palan dövr gibi Özal'a verip verişmektedirler. Ayrıca bütün bu yapıların maksatlıdır, bu noktada Özal Harp Dairesi'nden Özal'a, oradan burjuva muhalefete ve basına kadar aralarında bir anlaşma vardır ve her şey bu anlaşma çerçevesinde yapılmaktadır. Yani bunların hepsi gerçekte bir dansıklı dövüştür. Böylece halk kitlelerinin aldattılması, uyutulması, değişik görünümde altında faşist rejime bağlanması ve rejimin yaşatılması amaçlanmaktadır. Özel sadece bu onursuzluğu kabul eden, bundan zevk duyan iyi bir emanları ve kişiksiz biridir. Evet, Türkiye'de katli diktatörlük vardır, fakat bu Özal diktatörlüğü değil, gizli güçler tarafından yönetilen askeri-faşist diktatörlüktür.

1987 Kasım'daki erken seçim üzerine yaptığı değerlendirmede Başkan Abdullah ÖCALAN yoldaş, Türk rejiminin gerçekte gizli-ilegal bir örgüt tarafından yönetildiğini, görünür kuramların kukla, göstermelik ve verilen talimatları uygulayan kurum ve kişileri olduğunu belirtmiştir. Değerli bilim adamı İsmail Beşikçi de, daha sonra yayımladığı kitaplarında aynı sonuçlara varmakta ve rejimin bu niteliğine özel dikkat çekmektedir. Bu belirlemelerin doğruluğu günümüzde çok daha net olarak ortaya çıkmaktadır. Türk faşist rejiminin durumu şudur: Devletin bütün temel siyasal kararlarını alan ve devletin yöneten gizli-ilegal bir örgüt vardır. Bu büyük olasılıkla Özal Harp Dairesi'ne, Türk işi örgüt, her şeyiyle CIA'ya ve NATO'ya bağlıdır, dolayısıyla kendisi de bu güçler tarafından yönetilmektedir. Türkiye'de yönetici değişiklikleri esasla bu güçler örgütüne değişiklikleri, bu da dış güçlerin direktif doğrultusunda yapılmaktadır. Bu düzeyde yönetici değişiklikleri yapıldıktan sonra, diğer göstermelik kurumlardaki değişiklikler zor olmaktadır. Yönetici gizli örgütün belirlediği ilgili ilk kurum Milli Güvenlik Kurulu'dur, temel dayandığı örgütler ise ordu ve MIT'tir. Devletin yönetim düzeni ve organları esas olarak bunlardır; cumhurbaşkanı, hükümet, meclis, partiler gibi sivil kurumlar, bunların belirlediği politikalar içinde hareket eden ve bu politikalar temelinde kendi rollerini oynayan göstermelik, kukla kurumlarıdır. Bu tür kurumlar gizli yönetimi asma yapırağı olarak, birer maskesiz olarak ortaya çıkarılmakta ve kullanılmaktadır. Çok ciddi sorunlarda, gerektiğinde bunlar bir kenara bırakılmaktadır. 244 sayılı kararnameden Kuveyt krizine kadar yaşanan olaylar rejimin bu durumunu açıkça göstermiş ve deşifre etmiştir.

Şimdi "kimci kez sivil cumhurbaşkanı seçtiği" yaygarasına ve bu sözde sivil kuramların durumuna bakalım. Özal'ın cumhurbaşkanlığına getirilmesiyle 12 Eylül rejiminde nasıl bir düzenleme yapılmıştır? Bir kez Özal, öyle yabana atılacak bir değıldir. ABD'nin ve işbirçili-kelci burjuvazinin en has adamlarından biridir. Eski MESS başkanıdır, 12 Eylül darbesinin hazırlanmasında, 24 Ocak Kararlarında önemli rolü vardır. Darbe hükümetinin en etkin kişisidir, 12 Eylül faşist-askeri rejimi-

nen örgütlenmesinde ve maskelemeye gelişiminde birinci dereceden rol oynamıştır. Bu role özellikle ABD tarafından getirilmiştir. Böyle bir "sivil" demek bile çok zordur. CIA'nın, burjuvazinin ve ordu-nun dediklerinden dışarı çıkmayan, onlara son derece bağlı olan bir kişidir. Böyle birini cumhurbaşkanı yapmak hem öзде bir değişiklik doğurmamaktadır, hem de iyi bir maskeleme olmaktadır. Buna rağmen, yanına hemen Kemal Yamağ yerleştirilmiş, cumhurbaşkanlığı böylece de ikinci bir denetim ve güvence altına alınmıştır. Kemal Yamağ'ın buraya getirilmesi, devletin gizli yönetimini bir atamasıdır. Kemal Yamağ, 12 Eylül darbesinde Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanıdır ve 12 Eylül rejimini Kürdistan'da örgütleyen kişidir. Benzer bir atama da başbakanlığı yapılmış, 1987'de özel savaş ordusunu örgütleyen Hulusi Sayın başbakanlık danışmanlığı getirilmiştir. Bunlar sıradan veya tesadüfî atamalar değildir, Kürdistan'da özel savaş rejimini örgütleyen Özal Harp Dairesi'nin bu iki önemli emaneti bu alana yerleştirilerek cumhurbaşkanlığı ve başbakanlık böylece düzenlenmiştir. Esasata yönetici olan bunlar, kuklalar bu biçimde kullanılmakta ve gerçekte özel savaş yönetimi güvence altına alınmış olmaktadır. Bütün bunlar son derece açık değil mi? Nerede sivil cumhurbaşkanı ve sivil başbakan?

Türkiye'deki bugünkü hükümet gibi kukla bir hükümet Hitler diktatörlüğünde bile yoktu. Bu durum ciddi bir mesele yapılabacağına, Türkiye'de eğlence konusu olmaktadır. Söze siyasat çizen bakanların yüksek düzeydeki bürokratlar kadar bile fonksiyonları yoktur. Meclisin ve partilerin durumu ise gözler önündedir. Devletin gizli yönetimi aldığı kararları bunlara onaylatma gereği duyarsa bunu yapmaktaki, onun dışında hiçbir şeyi karışmamaktadır. ANAP, 1980 öncesi partilerin en rikçi, faşist, gönen, dalkavuk ve vurguncu kesimlerini birleştirmiş, özellikle 12 Eylül düzeni altında böyle bir kesim geliştirmiştir. Buğün bir ay vurduğumuz milli gerilim yüzde yirmistenden fazlasını alırken, toplumun yüzde doksanı olan halka ancak yüzde onbeş düştüme. 12 Eylül düzeninin nasi bir vurgun ve çapul düzeni olduğu ortaya çıkan istatistikleri bol bol gösterilmektedir, bu nedenle burada yer vermeye gerek yoktur. Bu gün vurguncu topluluğunun yüzü epeyce açığı çıkmıştır ve toplum içine çıkamaz hale gelmiştir. Çok açık görülen işi, SHP ve DYP gibi partilerin durumu da bunlardan farklı değildir, bu partiler ANAP'a karşı yeni bir göstermelik iktidar alternatifini bile olamamaktadır. Kürdistan'da sivilcilik ve PKK karşısında siyasat yapamadıkları büzast kendileri ilan etmişlerdir. 19 Ağustos'ta yapılan ikinci yeri seçimler Türkiye'de de silindirekleri ortaya koymuştur. Halk kitleleri "sivilleşme" denerek ileri sürülen bu kuklaklar tanımı ve artık bu onyulara karşı durur hale gelmiştir? 12 Eylül rejiminin kendisini maskeleme onyulara bozulmuştur. Rejime, onu gerçekten temsil eden ordu ve polisle halk yüzüyle, karşı-karşıyadır. Askeri-faşist rejimin maskeleri düşmüş, çirçilçiplak ortaya kalmıştır. Faşist ve askeri karakterinde bir azalma olmamış, tersine geliştirilen özel savaş kurumsallaşmaya daha vahşi ve barbar bir diktatörlük haline gelmiştir.

12 Eylül rejimi altında Türkiye Ortadoğu'dan tecrit olmuştur

Her ne kadar çok çeşitli burjuva

çevreler Türkiye'nin bir Avrupa ülkesi olduğunu söyleyebilir ve bu temelde emperyalist devletlerin eteğine sarılmaya çalışabilir, Türkiye bir Ortadoğu ülkesidir, Türk toplumu Ortadoğu'dan farklı değildir. Ortadoğu ise, tarih boyunca dünyanın en önde gelen merkezlerinden biridir. Bazıları, bugünkü dünya barakak Ortadoğu'nun bu derinim petrolün kaynağı olduğunu söylemektedir. Bu, yeterli ve doğru değildir. İnsanlığın petrolle ilgilendiği, petrolü tanımadığı dönemlerde de Ortadoğu benzer öneme sahip olmuştur. Ortadoğu, insanlığın oluşumunun ve köleci uygarlığın bir merkezidir. Avrupa, Asya ve Afrika gibi üç temel kıta birleşiren bir oadaktır; tarih boyunca çeşitli biçimler alan kıtalararası ticaret yollarına sahip olmuştur. İnsanlığın önemli bir kesimini kucaklayan ve feodal uygarlığa damgasını vuran temel birçok dinin doğuş alanıdır, bu dinlerin kutsal yerlerini kendi topraklarında bulundurmaktadır. 19. yüzyılın sonlarında bunlara bir de petrol eklendi. Bütün bunlar nedeniyle Ortadoğu, tarih boyunca büyük güçlerin egemenlik mücadelesi verdiği bir alan olmuş, büyük savaşları yaşamıştır. Şimdi yaşamakta olan bunların bir benzeridir.

Birinci emperyalist savaşta paylaşılacak istenen en önemli alanlardan biri Ortadoğu olmuştur. Alman emperyalizmi Osmanlı İmparatorluğu aracılığıyla bölgeye egemen olmak istersen, Rus Çarlığı, İngiliz ve Fransız emperyalistleri ise bölgeyi kendi aralarında paylaşmaya ve sömürgeleştirmeye amaçlamışlardır. Savaş sonunda, savaşın galipleri olan İngiliz ve Fransız emperyalistlerinin anlaşmaları doğrultusunda bölge toprakları parçalanmış, bölgedeki bugünkü statüko İngiliz ve Fransız emperyalistleri, kemalistler, İran moğarı ve Arap şeyhlerinin çıkarları temelinde oluşturulmuştur. Bu statüko bölge halklarının ulusal ve toplumsal çıkarlarına tamamen karşıdır. Bölgedeki sorunların temeli budur ve bundan en çok Kürt ve Arap halkları zarar görmektir.

İkinci Dünya Savaşından Almanya yenilip İngiltere ve Fransa da güçsüz düşüncü emperyalist sistemin jandarması ABD olmuş, diğer emperyalist devletleri kendi önderliğinde birleştiren dünya çapında Sovyet bloklarına ve halkların başmıgızlık ve özgürlük istemlerine karşı mücadele yürütmüştür. ABD'nin bu mecadeledeki temel yöntemi, değişik alanlarda "güvenlik" sistemi adıyla askeri paktlar kurmak olmuştur. Avrupa'da NATO'nun oluşturulmasından sonra ABD, benzer bir askeri paktı da Ortadoğu'da oluşturabilmek için günümüze kadar çaba harcamıştır. Bunun için çok çeşitli planlar hazırlamış ve bir yığın onun tezgahlanmıştır. Bunların hepsi Ortadoğu'da İngiliz ve Fransız emperyalistleri tarafından oluşturulan statükoyu korumak ve bölgeyi emperyalizmin egemenliği altına sokmaktır. ABD'nin Ortadoğu politikası, geçmişteki Alman ve İngiliz yayılmacılığın birleşimidir. Dünya çapında Sovyet blokuna karşı yürütülen mücadele ile bölge halklarının başmıgızlık, özgürlük ve birlik istemlerinin bastırılmasına dayanmaktadır.

Politika bölgesi işbirlikçi güçler eliyle ve onları bir askeri paktta birleştirerek denetim altında tutmak oluncu, her şeyden önce buna uygun işbirlikçi hazırlamak gerekiyordur. Türkiye'ye işte bu temelde el atıldı. Türk devleti bunun için NATO'ya alındı ve ikili anlaşmalarla ABD'ye işçisi bağlandı. Baş mütefiki Almanya'nın savaşta yenilmesi sonucu ortada yapayalnız kalan TC, böyle bir gelişmeye dört elle sarıldı, hatta istenenden daha fazlasını kabul ederek ve yaparak kendisinin

güvenilir bir işbirlikçi olduğunu kanıtlaymaya çalıştı. Olanun bu yapı içinde TC'nin görevi, NATO'ya ve ABD'ye Ortadoğu'da beklendiği köpekliği yapmaktır. İşte Türk emperyalistlerinin "bölgesel rol", "stratejik önem" dedikleri budur. Emperyalizmin çıkarlarını korumak için bölge halklarına karşı bir NATO karakolu olarak hareket etmektedir.

ABD, Türkiye'yi kendine işçisi bağladiktan sonra, TC önderliğinde bölgesel pakt oluşturmak için çaba-

12 Eylül'ü protesto yürüyüşü-Paris

larını yoğunlaştırdı. Bu doğrultuda Türkiye'nin bölge devletleriyle ilişkileri geliştirilerek için bütün emperyalist devletler çaba harcadı. Arap devletlerini zor durumda bırakıp böyle bir işbirlikçi mecrur etmek için, İsrail defalarca saldırıldı. ABD ve NATO'nun tam kırk yıldır bu doğrultuda harcadığı çaba somut ve kalıcı sonuç vermedi, her başarısızlığı uğradı. Bağdat Paketi girişimi Nasir önderliğindeki radikal Arap miliyetçileri tarafından kısa sürede boşa çıkarıldı. CENTO etkisiz bir oluşum olarak kaldı. Türkiye-İran Pakistın ittifakı Sovyetlere karşı durmasına rağmen bölgeye yönelik etki olmamış. TC'nin önderliği bölgeye hiçbir geçişe kabul ettirilemedi. İran, tarihi kimliğini uygun olarak her kendi önderliğini öne çıkardı. Osmanlı geleneği ve NATO ile ilişkiler nedeniyle Arap dünyası TC'den hep uzak durdu, bu durum halk ve Arap miliyetçileri tarafından Türkiye karşıtlığı biçiminde ortaya çıkarken, Arap emirleri bile sınırlı ve ihtiyatlı ilişkileri esas aldılar. Emperyalistler TC ile barıştılabilmek için çok çaba harcaadılar, fakat bunun olanaaksız olduğunu nihayet anladılar.

1970'lerin ikinci yarısında Ortadoğu'da emperyalistleri hem utandırdılar, hem de karamsarlığa düşüren gelişmeler yaşandı. Bu dönemde İran-İsrail anlaşması sağlandı, Irak, Arap gerillçileri ve emperyalizme ilişkileri yöneldi, Mısır'la İsrail arasında Camp David anlaşması imzalandı. Bu gelişmeler temelinde ABD istediği bölgesel paktı yaratılabileceğini umut ediyordu ki, karşı gelişmeler bu umudu eritti. İslam Devrimi ile İran'da Şahlık yıkıldı, Afganistan'da devrimci gelişmeler oldu ve bu ülkeye Sovyet askeri gönderildi, İsrail'e anlaşan Mısır, Arap Birliği Örgütünden atıldı, İsrail, Lübnan üzerinde sürekli dövdür hale geldi, Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci gelişmeler TC'yi tehdit eder boyuttan kazandı, Arap miliyetçileri ABD karşıtlığı derinleşti. Bölgesel kamp yaratmayı umut eden ABD, bu gelişmeler karşısında çıkarlarını ve işbirlikçilerinin yaşamalarını ciddi bir tehdit altında gördü. Özellikle İran'dan yayılan devrimci gelişmelerin durdurulması ve Körfezi denetim altına almak için, daha 1979 yılında, bugünkü gibi asker sevkياتını planladı. Ancak Tahran aldığığindeki vatantaşlarını kutlamak amacıyla düzenlenen askeri hareket başarısız kalınca bu plandan vazgeçti ve dev-

rimci gelişmelere karşı işbirlikçileri mücadele etmeyi esas aldı. Bunun için Türkiye'de de 12 Eylül darbesini tezgahlamak gerekeli oldu. Bugün Suudi ve Körfez'e yönelik asker sevkياتını bu denli hızlı olarak nasıl yürüttükleri sorulduğunda, ABD uzmanları, bu planın 1979'da hazırlanmış olduğunu ve askeri gücünün o zamandan beri hazırlanmış olduğu şeklinde söylemektedirler.

1980'le birlikte bölgedeki geliştirilen karşı-devrimci saldırılar bi-

lerek anlayan ABD, Irak'ın Kuveyt ve Suudi ile ilişkilerinin gelişmesinden de iyice telaşa düşmüş, Kuveyt olayını bir fırsat ve bahane bilerek, Sovyetler ve Doğu Avrupa'daki gelişmelerden de yararlanarak, emperyalist çıkarlarını kendi gücüne korumak üzere bölgeye yönelik yoğun bir askeri müdahaleye girişmiştir. Şimdi bütün bunlardan hangisi sonuçlanabilir? Bir kez, ABD'nin bölgeye yoğun bir askeri kuvvet olarak çıkması, onun kırk yıldır benzer uygulamaların faydasızlığına sonunağının kanıtı olmaktadır. Bu durum, ABD'nin Ortadoğu'daki gücünün değil, tersine güçsüzlüğüne ve başarısızlığına ortaya koyar. Öyleyse, egemenlikçi işbirlikçileri aracılığıyla sürdürmek, kendi gücünü doğrudan kullanmaktan daha çok kendi çıkarınıdır. Eğer işbirlikçileri aracılığıyla emperyalist egemenliğini sürdürebilseydi, kendi silahlı güçlerini kullanmaya hiç gerek duymayacaktı. Emperyalist egemenliğini geçmekteki bir sürümede olduğu için, silahlı kuvvetlerini kullanmak zorunda kaldı. ABD'nin bölgeye askeri kuvvet olarak çıkması kendisi için açık bir servirdir. Bu durum, bölgede anti-emperyalizm hareketlerinin güçlenmesine yol açacaktır. ABD'nin bir silahlı savaşta girmesi ise, kendisi için tam bir macera olacaktır. Irak ve Ortadoğu bir Panama değildir. Şimdiki Ortadoğu, 1910'ların, 20'lerin Ortadoğu'suna da değildir. Günümüz Ortadoğu'suna, geçmiş olduğu gibi emperyalist askerle düzen vermek ve halkları emperyalist askeri işgal altına tutmak mümkün değildir. Buna karşı halkların gerçek ulusal ve toplumsal kurtuluş hareketleri gelişecek, Ortadoğu halkları toplumsal gerçek nedeniyle 1910'lar da yapamadıklarını şimdi yapacaklardır. ABD, bir askeri harekate çıkması başarısız kansasa da, bu durum uzun süreli olamayacak, sonunda halk direnişleri karşısında mutlaka yenilecektir. Eğer böyle bir işe girişirse ABD, Ortadoğu'dan "süper devletliliğini" kaybetmiş olarak çıkacaktır. Nitekim bu durum sezen birçok ABD'li çevre, daha şimdiden büyük bir korku ve telaş içine düşmüştür.

12 Eylül rejimi açısından durum nasıldır? Kuveyt kırk ve ABD'nin bölgeye asker sevkياتı ortaya çıkınca, Türkiye'de politikacı, gazeteci vb. birçok çevre, "bölgesel önemimiz arttı" diyerek zil çalıp uyanmaya başlamıştır. Bu durum haftalar sürmektedir. ABD'nin beklendiği köpekliği yapma onursuzluğuna böyle sevinçle karşılanamamı utanç verici olması bir yana, gerçek bu bayların söylediği gibi hiç değildir, bunları açığa yalan söylemekte ve halkı aldatmaya çalışmaktadır. Mevcut gelişmeler emperyalist sistem çevresinde Türkiye'nin bölgesel rolünün arttığını değil, tersine bittirğini göstermektedir. TC, Ortadoğu'da bitmiştir, 12 Eylül rejimi altında Türkiye Ortadoğu'dan tamamen tecrit olmuştur. Kırk yıldır atfedilen rolü başarısızlığına sonlanmıştır. Oğularına bakalım. ABD ve NATO, Türkiye'ye için ihtiyaç duyuyordu? Sovyetleri kuşatmak ve bölgede emperyalist çıkarları korumak için. Sovyetlerle artık kendileri anlaşmışlardır, bu nedenle TC'ye ihtiyaçları yoktur. Bölge TC'den daha fazla savaş gücü çıkararak emperyalist egemenliklerini bizzat kendi güçleriyle sağlamaya girişmişlerdir. TC ayakkırı kırk yıldır başarılı bir sonuç vermemiştir, bu açıdan da TC'nin sıradan bir piyon olmanın ötesinde bir fonksiyon kalmamıştır. TC ve ordu su Kürdistan ulusal direnişine başa çıkamaz haldedir, bunun bölgedeki emperyalist kuvvetlere faydasızın olamayacağı açıktır. Faydadan da öte, TC kurtar-

ılması gereken bir güç durumuna düşmüş, emperyalist devletlere iyice boyun olmaya başlamıştır. Peki, bunun neresinde "bölgesel önem artması"? Çok açık ki bu tür çirkinliklerin dünyada herkes güldürmektedir.

TC'nin bölgesel ilişkilerinin durumu bakalım. Bölgede herkesle ulusal çika ilişkileri ve bölge güçlerinin tarihsel güvensizliği vardır. Hemen herkesin bölgedeki iddialı iddiası vardır ve bu nedenle TC'ye karşıdır. Yıllardır ABD'ye uşaklık yapması, ABD karşıtlığı güçleri halkı düşmanlığını kazanmıştır. Kriz öncesi sadece Irak ve Kuveyt'e iyi ilişkileri vardı ve bölgeye yönelik ticaretine ana kaynağı burasıydı. Şimdi bunu da tamamen kaybetmiştir ve kısa sürede yeniden kazanması mümkün değildir. Sadece İsrail, Mısır ve Suudi ile sınırlı ilişkileri kalmıştır ve bunlar da geçmişten gelen ve daha fazla önem taşımayan ilişkilerdir. En önemlisi, kendisinin can derdi olan Kürdistan üzerinde kontrolü kaybetmiştir. Bunun İrak'la olan ilişkileri sağlıyordu ve şimdi bu durum parçalanmıştır. Bu nedenle TC'nin diplomatları Tahran'dan Şam'a koşturup durmakta, Kürtlere karşı işbirlikçi yapabileceği için herkeş yalamaktadır. Bu nedenle savaş işbirlikçileri yapmakta, ABD'nin hemen saldırısına geçmesini istemektedirler. Öyle ki, ABD uzmanları bile "Türkiye'nin bu gayretinin nedenini anlamadıklarını" söylemektedirler. Peki savaş bir kurtuluş mudur? Hayır, kendileri için nihai sonuç başlangıcı olacaktır. Ancak, en azından savaş boyunca yaşayabileceklerini umut etmektedir. Çünkü savaşsız mevcut durum sürmesi onları daha çok hızlı ölüme götürmektedir. Ekonomik kayıplarının hesabını bile yapamamaktadırlar. Yardım dileyenleri fazla ciddiye alan yok, mal satmak istiyorlar alan bulunmuştur. Öte yandan, Kürdistan'da zaten savaş içindedir ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi mevcut koşullardan müzadece yararlanıyor. Kendileri ise, her dönemde Kürdistan üzerinde sağladıkları sömürgeci arası ilişkileri şimdi sağlamaya çalışıyor. Bu durumun uzun sürmesiyi çözümlerinin hızlandırıyor. Saddam'ı düşürmek adıyla gelen durum daha erken ve daha hızlı TC'yi çökertiyor. Eğer bölge savaş başlarsa, en önce Mısır ve Suud'nin çöküşünden kuşku duymayabilir. ABD'nin giriştiği macera bölgedeki işbirlikçileri birlikte yurdu.

İşte bu ortamda Özal ABD'ye gidiyor. Peki, neler yapacak? Herhalde "biz onunla geldik" diyemese de, "zor durumdaki" diyebilir. İrak'taki yönetim sorununun çözümlerini acele edilmemesi isteyebilir. Fakat, bu noktada ABD de çözümsüzdür, Özal'a verebileceği fazla bir güvence yoktur. O zaman daha fazla maddi yardım, silah, cephane dönecek, PKK'ye karşı yürütülen savaşta daha etkin katılmalarını isteyebilir. Belki de Kürdistan'da savaşması için ABD'nin özel askeri timleri göndermesini isteyebilir. Zaten meclisten çıkarılan kararların esas amacı da budur; Kürdistan'da başarısız olan Türk ordusunun başka yere gönderilmesi diye bir olay olmayacağına göre, esas amaç emperyalist devletlerin Kürdistan'a savaşmak üzere asker göndermelerini sağlamak, bunun kasını açmaktır. Fakat böyle bir şey Kürdistan'da gerçekleştirilemez, işbirlikçileri darbedeyleyeceği ve Kür halkının anti-emperyalist bilincini ve direnişini güçlendirileceği için. ABD bu noktada da çözümsüzdür. Böyle bir şeyin astarı yüzünden pahalı olacaktır. Bu nedenle, Özal'ın biraz yardım vaatlediği gen dönmesi en güçlü olasılıktır. Bu durumu

PKK 2. ULUSAL KONFERANSI BELGELERİNDEN...

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın savaş ve ordu sorunları üzerine değerlendirmelerini sunmaya devam ediyoruz.

SAVAŞ VE ORDU SORUNLARI ÜZERİNE

-II-

Baştaraf 1. sayfa

türmekler. Bu, objektif olarak düşman etkisinin ve çürümüş feodalizmin temsil oluyor. Buna zemin sunan, Parti için alınca eğitime ve pratik kendine geleneksel kölelikten kurtarmaya, köleliği bu sefer Parti ortamında şu veya bu düzeyde yapılmış istisnai savaşı yapıyor. Parti davasında ve savaşı gelişiminde kararlı olanlar ise, Kürdistan devriminin kanunlarına nüfuz edemediklerinden, amansız bir taktiği ısrarla uygulamadıklarından, bunun kudretli önderleri olmadıklarından dolayı kölelikle de uzlaşıyorlar. Dolayısıyla bunlar için en kolay bir yöntemdir. Bu, kendini eğitime, örgütlenmeye, savaşmaya biçiminde bir uzlaşmadır. Düşmanın, feodalizm eğitimiyle ve ağacık eğitimiyle savaşmaya, savaşmama oranında da uzlaşma biçiminde kendini ele veriyor.

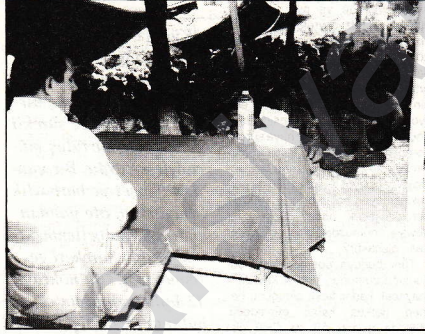
PKK'de yaşanan bu iki eğilim arasında ilişki ve çelişki adeta bir denge yaratmış ve birçok atılımın başarı şansını etkilemiştir, durdurmuştur. Evet, adeta bir şeytan üçgeni gibi "hani okyanusta bir Bernunda Şeytan Üçgeni vardır, işte o gemileri nasil yutuyorsa" bizim de devrim gemilerimizi yutan böyle bir durum vardır. Eğitimin çözümlü rolüne derinden inandığını için, ben burada, derinden erasitan bir eğitim dünyada erasitan bir eğitim sistemini, bizzat geliştirdim. Mücadeledeki rolüne inandığını için bunu yaptım. Eğitimi, çağdaş veya tarihi hiçbir hareketin tahammülü ve sabır gücü göstermediği bir yöntemle mümkün kıldı. Bununla da yetinmedik, denemeye ihtiyacı olanları, denemeye ihtiyacı olanları, uygun ortamlarda deneyimlere kazandıracak girişimlerde bulunarak en az tehlikeli kendidirini geliştirdi. Bu denemeler de sıkı bir çözümlü gücüne imkân veriyor. Fakat buna rağmen çoğunlukla halk önderliği tutturamadık. Geleneksel kölelikli özellikleri aşmadığı gibi, düşman ve işbirlikçi etkiler de hiç de hak etmediğimiz halde gelişimimizi destekleyebildi. Hele objektif olarak bu etkilerin temsilcisi durumuna geçenler, çabalarını çok ötesinde ve daha çok da yapının galfetinden ötürü inanılmaz zararlar verdiler. Tabii, bu karşılıklı ilişki ve çelişkiler ortamında oldukça dengesi, katışı karışık, işlere nüfuz edemeyenimiz de az değil. Bunlar da Parti içinde serseñce yuvarlanıp duranlar konumundadır.

İnsan şüphesiz ki, soy olarak doğa karşısında ve toplumsal süreçte yalrın zaafıdır. Bunlar ne PKK'de ortaya çıkan zaaflardır, ne de Parti içinde sosyalist toplumlarda ortaya çıktığından giderecek zaaflardır. Devam eder gider. İnsan soyunun varlığı ile mümkün olan ve ancak soya erseñ ortadan kalkacak olan zaaflardır. Fakat, bizim için, oldukça çağdaş kalımlı ve tamamen yaşamımızı önünü tıkanan, işleri mahkum eden zaafı sözkonusu ise, bunları parçalamak mümkün değil. Kürdistan da sıradan bir devrimci yitimi değil parçalanacak özellikler yoktur. Bunlar fazla direnemezler. PKK'nin çıkışı buna defalarca ispatlandı. Sizin, halen bu kadar, bir askar devrimci gelişiminin önderi olmayı, onun engeli olmamızı, kendinizi sadece yüremekle de kalmayı yürütme menemeri bir ögesi durumdaki tutmanız işeñ edilecek bir tutumunuzdur. Parti içinde buna cesaret etmek kötüdür.

Bizim olduğumuz sahalarda, sorumluluğumuz altında, böyle yaşamı kendisi tehlike ve kendi başına bir meydan okuma olur.

Bu saydığımız düşman ve işbirlikçi etkilerin sürdürülmesi, ortaya koyduğumuz birçok husus -güç getirmem, kendini aşamada da dahil- dışlanıyor önderin boyunca emgider. Eyleyilem-gevelemek, düşman ve işbirlikçilerin aksını, yetkisi önderine, tehlike olduğu kadar da en çok kafa patlatmayı gerçekten, plan, terfif, düzen, eğilim isteyen bir ocak, bir karargah için, bazları buraya geliyor, en pasif, en kural dışı bir konuma kendini düşürüyor. Bunlar hep yaşadığınız hususlar oluyor.

Bu konuda artık eleştiriyi yapmaya da gerek yoktur. Kürtler için, savaş yasalarnın gündinardır veya hep güdüleri bastırılan, dolayısıyla da ne söyleşse öyle yavaş durumdadır denir. Fakat, biz buna bakılmadık. Kalıcı halk bile savaşı ne anlama geldiğini, silahın ne anlama geldiğini bilir ve onunla oynamaz. Biz tüm çözümlü sizlerin bu durumlara düşmemeniz ve bu durumlara fazla yaşamamanız için her şeyi ortaya koyduk. Evet, günümüzde hiçbir yerde görülen eğitimi, denememize yaparız, siz biraz geliştirecek sorumlu kılacak için layıkıyla verdik, veriyoruz. Bunların hepsi sergiledi. Buna rağmen sonuçta çözümlenmediğini yine sizler oluyor-

Parti, devrim, savaş sorunlarına nasil bu kadar aptalca yaklaşıyor ve korkuyorsunuz? Halen kem-kümlüydünüz! Sömürgeci teröre karşı devrimci terör, gerçekten bunca imkandan sonra hala doğru dürüst geliştirmek, bunca fırsatardan sonra düşmanın üzerine yürümemek, izah edilir gibi değil. Bir şaşkınlık mı var? Sizin, kendinizi bir kargaşa içinde tutmanız durumu mu sözkonusu? Veya erkenden bir sınıfsal gelişimi mi yaşamak istiyorsunuz? Eskiden baskı altında kendini ifade imkânı bulamayan bazı sınıfsal özelliklerini, erkenden kendini öngörmek istiyor. Durumun bazı yönleriyle izahı biraz da böyle oluyor. Kişilikte erkenden kemikleşme ve ayrı tutum; bu erkenden bir sınıfa girer. Hatta sosyal bir özellik, bir gelenek kazanmadır. Dolayısıyla, çok erken ve başlangıçta bir hastalıktır. Ama, buna nasil cesaret ediyorsunuz? Daha savaşım doğru dürüst veriliş parçalanmaması, fakat siz, yapı içinde adeta buna koşuyorsunuz. Biz, her gün savaşıyoruz, siz "benim keyfime göre ösün" diyorsunuz. Burada bazı arkadaşları da izah etti, aksını konutan, rahatsız arama nedeniyle komutanlığı istiyor. Yani bina-kök kurmak istiyor. Yetkili böyle anlayanlar az

değildir. Hatta, topluma normal yaşamında dikış tutumayanlar, genellikle safına geliyor ve bir yaşam tutumunu istiyor. Halbuki, gerilla, fırtınalı bir savaş ortamıdır ve günün her saatinde ateşle oynama yeridir. Yine gerilla, yaşamın en tehlikeli, tehlikeli olduğu kadar da en çok kafa patlatmayı gerçekten, plan, terfif, düzen, eğilim isteyen bir ocak, bir karargah için, bazları buraya geliyor, en pasif, en kural dışı bir konuma kendini düşürüyor. Bunlar hep yaşadığınız hususlar oluyor.

Bu konuda artık eleştiriyi yapmaya da gerek yoktur. Kürtler için, savaş yasalarnın gündinardır veya hep güdüleri bastırılan, dolayısıyla da ne söyleşse öyle yavaş durumdadır denir. Fakat, biz buna bakılmadık. Kalıcı halk bile savaşı ne anlama geldiğini, silahın ne anlama geldiğini bilir ve onunla oynamaz. Biz tüm çözümlü sizlerin bu durumlara düşmemeniz ve bu durumlara fazla yaşamamanız için her şeyi ortaya koyduk. Evet, günümüzde hiçbir yerde görülen eğitimi, denememize yaparız, siz biraz geliştirecek sorumlu kılacak için layıkıyla verdik, veriyoruz. Bunların hepsi sergiledi. Buna rağmen sonuçta çözümlenmediğini yine sizler oluyor-

Bütün bu gerçeklere rağmen ne-redeyse Kafa'dan imniyorsunuz. Niye düşüyorsunuz? Neden savaş hatına tam giremiyorsunuz? Ne deriniz var? Niye ögremli halk önderliğini yüceltini, gururunu, onun şerefini kazanmıyorsunuz da, kendinizi böyle düşkün bir konumda tutmaya çalışıyorsunuz? Neden kendinizi yük haline getirip, bizi de yürütmeye duruma getiriyorsunuz? Çözümlemeye sorunlar 87'den beri o kadar kapsamlı ele alındı ki, sıradan bir dürüstlüğü yaklaşım ve ilgi siz bu için en iddialı önderi yapılabildi.

Eğer yaşamak istemiyorsanız, o zaman sorun şudur: Siz düşmanın ve işbirlikçiliğinin çürümüş ifadesi oluyorsunuz. O zaman bu özellikleri kesip atmamak gerekiyor. Bir köle gibi yaşamak istemiyorsanız, o halde köleliği tekmeleyip atmamak gerekiyor. Önder örgüt, bunları kabul etmez. Sorunun karmaşıklığı, acı veren yönü şuradadır. Sizde birçok özellik bir arada yaşıyor. Zaman zaman bazı özelliklerinizle önderliği varsınız, ama ardından yine kölelik konuşturuluyor, çürümüş yaşıyor. Sizde bir tek hastalık olsaydı onunla mücadele ederdik. Evet, ameliyat masasına yatırmak gerekiyor. Fakat birçok hastalık, hem de aynı bün-yede, bir arada yaşıyor. Vücutta diğer parçalamak, ama aynı zamanda sağ bırakmak, işte zorluk buradan geliyor. Bu işe büyük bir inatla yaklaşılanız, bu hastalıkları bün-yelerinde fazla taşımaları, zamanında halletmesizi bilmiyorlar. Zamanında halletmesizi bilmiyorlar. Ben, kişilik olarak kendimi bundan ayırt etmiyorum. Bu, benim de sorunumdur. Ama benim teşhis ve tedavi üzerinde çok duruyorum. Bütün bu eleştirilerime rağmen teşhis ve tedavi çabalarını sürükler, gelişme de var aslında. Gerçek halkın sağlığına kavuşması, gerekse sizin sağlığını kavuşmanız konusunda gelişme vardır. Ama yine de eleştiriler geçecekler. PKK'nin gelişimini istediği savaşıçığı anlamına açısından tekrar tekrar belirtiyoruz. Bunlar çok iyi işlenmiştir.

gürevimizdir" dedi. Bu, anlaşılır ve mülk ulaşmamız gereken bir hedef. Dünyada bizden daha rezilane bence başkalarını askeri olan bir halk oluyor. Şu, sonucunu ortaya çıkarır: Hangi koşullarda olursak olalım, olanakları ne olursa olsun, kendisi için savaşan bir halk olmanın başka hiçbir seçeneğinden bahsedemeyiz. Ve "İnsanın" diyen her halk mensubunu, dört elle ve işe sarılmadın başka çaresi yoktur. İnsanın tanımlı, bizim için bundan başka bir anlama sahip değildir.

Bütün bunlar, PKK'nin belirlemeye geldiği, PKK'nin ideolojik gerekçeleri, siyasal gerekçeleri, doğrudur ve oldukça da sonuç alıcı olduğununu biliyoruz. İdeolojik-politik çizgimiz ne kadar güçlü olduğundan hiç kuşku yoktur. Ve herkes buna öykünüyor. İşte burada asıl sorun, PKK için savruldukları oturma, kendini zamanında terbiye etmemedir. Savaş, hem terrik olarak hem de pratik sonuçlarıyla ruhuna yansımaktadır. Sanki, Kürdistan bağımsızlığı ulaşmış, özgürlüğü elde etmiştir de, her sınıf, hatta her bireye öğretilen, oranda hak verilmişlerdir. Kendini bu konuda görenlerden tutalım, hard-çığı emeğin sonuçlarından habersiz olmaya kadar, köleliğe yatanlar vardır.

Bütün bu gerçeklere rağmen ne-redeyse Kafa'dan imniyorsunuz. Niye düşüyorsunuz? Neden savaş hatına tam giremiyorsunuz? Ne deriniz var? Niye ögremli halk önderliğini yüceltini, gururunu, onun şerefini kazanmıyorsunuz da, kendinizi böyle düşkün bir konumda tutmaya çalışıyorsunuz? Neden kendinizi yük haline getirip, bizi de yürütmeye duruma getiriyorsunuz? Çözümlemeye sorunlar 87'den beri o kadar kapsamlı ele alındı ki, sıradan bir dürüstlüğü yaklaşım ve ilgi siz bu için en iddialı önderi yapılabildi.

Eğer yaşamak istemiyorsanız, o zaman sorun şudur: Siz düşmanın ve işbirlikçiliğinin çürümüş ifadesi oluyorsunuz. O zaman bu özellikleri kesip atmamak gerekiyor. Bir köle gibi yaşamak istemiyorsanız, o halde köleliği tekmeleyip atmamak gerekiyor. Önder örgüt, bunları kabul etmez. Sorunun karmaşıklığı, acı veren yönü şuradadır. Sizde birçok özellik bir arada yaşıyor. Zaman zaman bazı özelliklerinizle önderliği varsınız, ama ardından yine kölelik konuşturuluyor, çürümüş yaşıyor. Sizde bir tek hastalık olsaydı onunla mücadele ederdik. Evet, ameliyat masasına yatırmak gerekiyor. Fakat birçok hastalık, hem de aynı bün-yede, bir arada yaşıyor. Vücutta diğer parçalamak, ama aynı zamanda sağ bırakmak, işte zorluk buradan geliyor. Bu işe büyük bir inatla yaklaşılanız, bu hastalıkları bün-yelerinde fazla taşımaları, zamanında halletmesizi bilmiyorlar. Zamanında halletmesizi bilmiyorlar. Ben, kişilik olarak kendimi bundan ayırt etmiyorum. Bu, benim de sorunumdur. Ama benim teşhis ve tedavi üzerinde çok duruyorum. Bütün bu eleştirilerime rağmen teşhis ve tedavi çabalarını sürükler, gelişme de var aslında. Gerçek halkın sağlığına kavuşması, gerekse sizin sağlığını kavuşmanız konusunda gelişme vardır. Ama yine de eleştiriler geçecekler. PKK'nin gelişimini istediği savaşıçığı anlamına açısından tekrar tekrar belirtiyoruz. Bunlar çok iyi işlenmiştir.

Uyulama için oldukça imkanlara kavuşturulmuştur. Brevitlenizde kavrama ve uyulama birleşip yürütseydiniz, bunca aksaklık hiç de çıkmazdı, bizim sorunları tartışma düzeyimiz bu olmazdı. Tartışma gündemimiz; hatafık, aylık programlar dahilinde köle-köy, aile-aile, kent-kent nereyi nasil düşümlüçü konuları olurdu. Yedi kişilik bir birim, bir takım, bir bölük nereyi, ne kadar düşürebilir? Ona göre hareket tarzı nasil olmalıdır? Ki bu, çok rahat anlaşılır bir şeydir. Komutan, bu konuda kendini konuşturabilir, her şeyini ortaya koymuş bir savaşı birliğine vura-mayaçığı yer düşüremeyeceği düşman olmazdı. Bir bölükte, vura-mayaçığı bir köy, kent sözkonusu olmazdı. Hele o dağlarda düşmana kan kusturması mümkün değildi. Gerçektiğiniz bir gücü birleşip bir vilayeti işgal etmek de dahil, savaşı yüksek boyutlara taşımaması işten bile değildi. Bütün bunlardan anlaşılması gereken şudur: Biz neyiz, ne kadar varız? Madem ki yaşamak istiyorsunuz, o halde neden kafa yormak istemiyorsunuz? Diliniz var, bununla insanları niye eğilemeyeceksiniz? Beyniniz var, niye askeri hususlarda takliği işleme-meyeceksiniz? Ve bir de savaş ortamında, her an birleşebilirsiniz. Yaşamınıza niye bu kadar kıyak-çalışıyorsunuz? Yaşamınıza niye pahalya patlatılmayacaksınız? Bütün bunlar anlaşılıyor ama, buna rağmen ortaya çıkan tablo "dediğim dediğim, bildiğim bildik, ötürdüğüm düğük" türü Bazi-irnin taktik önderlikler anladıkları bu oluyor. Almış ağzına düğük, kulağımıza zırdı patlatırcasına ötürüyor! Evet, "düğük" böyle ötürürüm, kendimi böyle konuştururum" diyor. Kürt gerçekçi sözkonusu olduğundan, buna bile sabırlı olmak gerekir.

Hani topluma aymızlar, sokak serilerini vardır, çok oynanmış bir durum üzerinde ve toplum dışı biridir. Halk olarak belki bu böyle durumlara düşerem sözkonusu olabilir. Ama devrimciyim dediğiniz sonra böylesine düğüklüğü halen yaşamayı istemek tamamen baştan kendini umutsuzluğa mahkum et-mektir. Böylesi, üzerinde alabildiğince oynanmış kişilerdir. Böyle terfif az da değildir. Lümpenler, sokak serileri, sözünün sahibi olmayanlar, düğümlüçü tipler var, erkeli de, kadını da böyledir. Bilyorsunuz, toplum da bunları dışlamıştır. Devrimde de sözünün er olmamak ölecek olarak siyasi yönüyle faydalan-olacaktır. Böylesinin söhbetleri şeyler demagji ve satarkanlıktır. Yum durumlari görmek gerekiyor. İsrarla, taktilte ve devrimci yaşama oynamak kişili bu duruma sögür.

Diger bir anlamda da bu köle gibi yaşamak: Köleci alı satmalar, har-carlar. Biz devrimler de bunları çok etkisiz buluruz. Düşman, işbirlikçi etkileri, bir karmasıya ve karşı-mızda ya bizim için bir savaş anlamına gelir. Biz, dediği ona boyun eğme ve onunla uzlaşma, aksine onun vurunuz! Tek kelimeyle ideolojik ve pratik düzeyde vurunuz. Artık bundan sonra kurallarımızı uygulamayaçığız. Bütün bunları anlaşılacak ve gere-geği yapılmayacak hususlar değildi. Sizinler de bunları böyle değerdendiriz ve devrimci benliğini, kimliğini konuşturmanız gerekirdi. Siz kimsinizi ve niçin buraya geldiniz?

Ya da yıllardır için PKK'ye yaşıyorsunuz? Eğer anlamıyorsanız, bazılarınıza özel tedbirlerle yaklaşalım. Çoğu eğitimci yöntemler vardır; bir Pavlov'un köpeklerini öğrenme yöntemleri vardır, bir de gelinlik zeki çocukların öğrenme yöntemi vardır. Biz, şunu da söylüyoruz: Kürt halkına, Pavlov'un köpeklerine uygulanan öğrenme metodolarıyla öğretmeye çalışıyoruz. Ve böyle öğretiyorlar. Bunu da Kürt halkının üzerinde etkiye bulunmak isteyen güçler yapıyor ve onları anlatıyor. O halk sahipsiz olduğu için, bu yöyledir. Bizim içimizde bu gerilikler taşırlıdır da, aynı yöntemlerle, çok geri düzeyde bir öğrenmeyi beklemeye yapışmaz. Bir yönüyle bu da bir izah tarzıdır, ama çok geri bir izah tarzıdır. İkel bir adam bile her çocuk bir gününü karşısına hassasiyetle gösterir. Yani, nedir bu dağlarda hiç unutulmadık durumlara düşer? Bazıları da, "Birkaz büyük darbe verdikten sonra aklılar başına geliyor" diyor. Söyleyelim; bu durumu vayanların öğrenme metodu, Pavlov'un köpeklerini öğrenme metodu, Pavlov'un köpeklerine uygulanan öğrenme metodu. Yani, zil bindirbene çalar, köpek harekete geçer ve canlanır. Zil işareti, emektir, yemektir. Oyle bir öğrenme metodu vardır. Gerilla gibi bir mücadelede bu kadar ilkel bir öğrenme metodu olamaz. Sen ölümcül darbeler ye, sonra aklın başına gelsin! Bu çok geri bir öğrenme metodu. Ne yazık ki, halkımızın üzerinde uygulanan metodlardan bazıları için öğrenme vardır. Fakat bunuru yaşıyanlar vardır. Fakat bunuru fazla garip de gelmemelidir.

Diğer zaman bazıların bilerek veya bilmeyerek, düşman ve işbirlikçilerinin özelliklerini karşımıza çıkarmaları sözkonusudur. Kendine emredilen doğrultuda ürün veremeyenler büyük bir kısmını bu kategoriyeye sokmak gerekiyor. Bakıyorsunuz, aslında durumu veriyor, zekidir ve istese yapabilir. Böyleleri için, "kavraya ama, pratiğini yapmıyor" deniliyor. İşte, bu adam gerçek feodalizmin ve kemalizmin temsilcisidir. O zaman kısırkavır onu tutmalı ve hesap sormalı; biliyorsunuz ama niye uygulamıyorsunuz diye. Partinin doğru yaşam tarzı, saygı, sevgi, öğretme, partileşmenin bütün ölçülerini tutturma, savgularınadında oldukça bilinci ama, savgularıyla? Böylelerini düşman diye yargılamaya çalışıyor. Çünkü biliyor, fakat uygulamıyor, yapmıyor, yapmıyor. Bu teşhisi burada kesin yapılabilmeyi.

Halk önderleri nasıl olur ve kimlerdir? Sızden halk önderi olmak isteyen var mı diye soralım. Eğer çok az sayıda parmak kaldırca hareket ediyor, o zaman daha değişik hareket edebilir; "karşımdakiler benden on kat daha fazla düşman etkilerinin temsilcileridir. Daha diktaati olmalı, ne olur ne olmaz" derim. Bir bakarsın bastırıldı ve herhangi bir yöntemle saldırıldı, bir yangınıın kurbanı oldun. Bu münkümdür ve içimizde de ortaya çıkıyor. O zaman bunların hesabını vermezmiş gerekiyor. Biliyorsunuz, bizim ağalar çok gafil ve katmerli işbirlikçilerdir. İçimizde böyle gafililer olabilir. Kimdir bunlar?PKK'ninlik ad altında dört dörtlük faaliyetlerini ve kemalizmi uygulamıyor. Yoldaşın sevip-saymama, halkını sevip-saymama, örgütlenmeyi, bilincendirme, ona kurtuluş yolunu göstermeyi ve korumama, ya kemalizmin jandarmasıdır ya da ağanın usakları ve temsilcisidir. Bu yöyledir. Biz bu konularda artık çizgiyi konuşturmasını bilmiyoruz. Biz burada kendi halkımız esas aldığımızı söylüyoruz. Fakat her yoldaşın kalkın "proleter çizginin temsilcisini" diyor. O zaman biz de bunlardan, çok iyi emredici tutumlar isteriz ve işlerimize kimse uygulamaz. Ama yine de, "bu kadar olumsuz

etkinin kurbanıyım" diyorsunuz. O zaman biz şunu söyleriz artık: Sen böyle olamazsın, ilki geldiğinde bu etkiler belki olabilir ama, ikinci gün atman gerekli ve doğrusu da budur. Uzun yıllar Parti içinde bu etkileri taşıyarak, Aslında Partide karşı bir savaş sürdürmek demektir. Silahlı birimleri üstünde bunu uygulamak demek; birimleri birimleri karşı savatmak, birimleri işletmek, savatmak demek. Çoğunlukla karşı savatma çıkan bu oluyor.

Görülyür ki halkımızın bazı temel özellikleri, Partimizin içine ve özellikle de savaş hattımıza taşırlıdır ve biz bunun farkındayız. Bu özelliklerin devrimleşmesi için de elimizden geleni yapıyoruz. Eğitime, deney-tecrübeyi yine sonuna kadar varız. Aklımızı başımıza toplamaya gerektirdiği de açıktır. Özüne savatma silah takmışsınız ve düzensiz hale kaldırılmışsınız. Benim de bir canım var, bu canı halk için kullanmaya çalışırken, her gün inanılmaz duygu ve duygulanımları içerisindeyim. Bu halk benden ne ister, bu halka nerele veremeyi diye sürekli muhabese yapıyorum. Bu temelde yaşamaya çalışıyoruz. Sizin de bir canınız vardır, bunu biraz namusluca kullanın. Kendi halkımıza bu canınızla bir şeyler verin. Bu kadar duyarsız olamazsınız, bir halkın hiçbir koşul altında kabul edilemeyecek yaşama karşısında. Onu kurtarmaya an içmişsiniz. Sizler sorumsuzca hareket edemezsiniz. Gerek kavrayış düzeyinde, gerek algılama düzeyinde ve mücadelede, örgütlenme ve eylem sorunları karşısında duyarsız, çözümsüz olamazsınız. En az donanımlı yola çıkan, en yalnız olan, büyük engellerle karşı karşıya kalan ben bile, her aşamada günün koşullarına göre çözüm gücü olurum. Yine, kişi olarak kendim için, bütün Parti için ve bütün halk için var olablirim. Sizi bu kadar imkânlarla donatıktan sonra, çözüm gücü olamazsınız, kendinizi çok kuyulara atın, daha iyidir. Ya da PKK'ye karşı savatma için açık ilan edin, bu da anlaşılır bir tavırdır. Ama böyle karma-karışık durmak, önderlik hattında yürümeyi bilmemek anlaşılacak ve kabul edilmez. Ben şunu söyleyeyim; örneğin siz "Parti önderliğimiz bizim açımızdan böyle önemlidir, böyle korunmalıdır" diyorsunuz. Yine halk her gün "aman bir sen varsın" diyor. Bizim de bir canımız vardır. Ben buna yüzdü yine egemen değiliz. Bilirsiniz, doğa kanunlarına göre su veya bu biçimde akbitmez belli bir sonuca bağlanacaktır. Kendini ilahı haline koymak mümkün değildir. İnsanlığın başlangıcındaki tanrı imparatorları yerine koymak da ve hatta günümüzün sosyalist diktatörleri haline getirmek de mümkün değildir. Bunu ne kavrayış düzeyinde kabul etmek, ne de pratikte yaşatmak mümkündür. Geriye, bizim de halk hizmetleri olarak hareket etmemiz kalıyor.

Hepiniz kendi yaşamınızı bu temelde değerlendirin. Kendinizi halkın hizmetine sunmaktan başka çareniz yoktur. Size bunları çizgi söyleyeyim; ateşle oynama sanatını kabul etmişsiniz. Benim için militanların erkenden etkisini yandırmak ve yamaa kadar etkisini duyuyorum. Böyle olduğuna göre, yamayacaksınız, kavramayacaksınız. Bizde, kendini sembolik olarak yankarlar da vardır. Gerektiginde insan kendini yakar da ama biz, kendimizi yakacak durumdadeğiliz. Biz halkımızın içinde bulunduğu ateşli sönümderece duruyoruz. Görev, halkımızı yakarak söndürmek. Fakat siz, savatma kendinizi adeta kavramalık olarak sürmüştünüz. Dehşetli! Aslında ateşli söndürme için kova kova su otu söndürme gerektirdi.

Burada düşüme imkanı vardır. Yine bizimle her düzeyde büyük

adayış, uyum birliğine gitme imkanı vardır. Zorla savatma sözkonusu değildir. Söyleyelim; kendinin çok zorlandığını hissedene varsa, kısımın "ben zorlanıyorum ve savatmam" desin. Kendisine "sen busun" deriz, yine "sen bu işe yakışmazsın, yükletilmezsin, git başka işlere uğraş" deriz. Ama "ben varım" dedim mi, PKK önderliğinde beraber savatış yürütmeye karar verdin mi; o zaman senden her şey çıkar. Büyük önder, komutan ve kendi kaderini çizmede, giderek insanlığı karşı görevlerini yerine getirmede çok keskin bir kılıç olursun. Bu da adil bir kılıçtır, iyi keser, yerinde keser. Budur PKK militanlığı. Sözü de, askerliği de, örgütü de öyle anlatır ve kurar. Başta PKK adına her şeyini vererek ortaya çıkabilir, dedi. Parti tarihini istediğini kadar inceleyin varacağı sonuç budur. PKK'nin silahlı devrim, hatta siyasal şiddet temelinde bütün çabalarını inceleyin, göröceksiniz ki, her yerde en iyi eylemleri yapıyor. Bugünkü koşullarında, bu kadar imkân dahilinde ve işlerde zaferden başka hiçbir şey

"Bütün dürüst partilere sesleniyoruz: Olduğunuz her yerde partileşmeyi, Partiyi savaşa önder etmeyi başaramayanları, kim olursa olsun ve hangi gerekçeye yapsa yapsa alacağı edin. Bizde eskisi-yenisı veya yetkilsiz-yetkistsı ayrımı da önemli değildir. Bunları alacağı etme bir çözümdür. Geriye çok az sayıda kalsak da, bunlar kendii Partilerine, silahlına sahip çıksınlar onlardan kırk kat daha fazla iş yaparlar. Kendilerine güvensinler, yapsınlar. Bütün birlik sorunlarını; komite faaliyetlerini, Parti işlerine, ötü işlerine atsalın."

kabul edilemez. Tarihi incelememiz tamamtına sız, bu sonuca götürür. Bu temelde oldukça iddialısız ve büyük bir ihtimalle hepimiz Parti doğrultusunda iyi görevler de alıp başabiliriz. Mesele yalnız sizler de değilsiniz, bütün Partidir. Özellikle canalıcı görevlerde bulunulmaları doğrultuda savatmaları çok açıktır.

Kürdistan'da PKK'leşmeye bir savatışçılık, ne olabilir? Kirk-elli yıldır Kürdistan'da savatışanlar da var, ne-reye, hangi sonuca gittiler? Bunlar gözler önündedir. Deniliyor ki, "bazıları Partiyi bir tarafta bırakmış, öncülüğünü silinmiş savatışçısı sanıyor". Sizlere şunu belirtiyim; PKK olmazsa, birak komutan olmak, düşman jandarması karşısında süküm-büküm olurlar. Ben bunları tanyorum. Bir sömürgeci dairede çöçü bile olmazlar. Şimdi karşımıza gelip de böyle silahlı savatışçımı, komutanım iddiasında bulunmak gerçekten küstahlıktır. Yine, Partinin sıyrı ortofesini kullanarak kendin Kafdağı'da sananlarla mücadele bildirmek lazım. Günümüzde PKK olmazsa, Kürdistan'da siz bir selam bile alamazsınız. Söyleyin; çoğunuz nerede olurdunuz? Hangi ağanın, patronun eli altında olurdunuz? Gafil olmayın, beslediğinin aza kaynağı inkar edin de, kendinize pay çıkarıp, ayrı endam etmeye hakkınız yoktur. Bizim PKK'leşme çabalarını olamazsınız, siz nefes bile alamazsınız. Partiyi aldatmanız mümkün mü? Bunu benim de emeğim vardır, benim de çabalarım vardır demek, ne anlama gelir? Kendini tanımadır bu. PKK olmasaydı, elinize tek bir tabanca alabilir miydiniz? Diyelim ki, diğer siyasetlerde olsaydınız, ideolojii ve siyasi anlamda olsun, var mı onların elinde bir tek silah? Kendiniz bir PKK yaratabilir miydiniz? Bizim Partimizin içinde "ayrı bir PKK", her yitidin ayrı bir yüğürt yitisi vardır" diyenler alçakça omuzlanmaya basıp, sirtımızda asaklık gibi çenimler istemiyorlar mı? Ve kaldı ki bugün, şimdide nerede? Kendi başına Kürdistan'da tek bir eylem yapılabiliyor mi veya tek bir kişi silahlandırabilir mi? Yine, desteğimizi çekelim içimizden birisi bir gün bile ayaktalabilir mi? Partiyel laik

ve saygılı olma gereğini bizzat yaşamak, ilet önderlik budur.

Ben milтана ne kadar değer biçtiğimi çok iyi koydum. Militan çözümlenmez eszdiriz, ama buna rağmen militanlıkla bu kadar oynamak algalıktır. Hadidini zhi bilmecek, çözümlenmez bir tarafta bırakmakta, kendinizde her türlü zarara yol açacak durumları yaşatmaktasınız. Akil kan değeri de. Kendinizi bu durumlara düşürmekten kendiniz sorumsuzsunuz. Ben edebim, PKK karşısında, Kürdistan halkı karşısında ve de bütün dostlar karşısında asla bozmadım. Herkes iyi biliyor ki, biz yola çıktığımızda, Kürdistan'ın adı dahil kimse bir tek söz söyleyordunuz. Biz edepliyiz, yani hadidimiz bilizir ama, sonuç da almazsın bilizir. Sizler de en azından asgari düzeyde böyle edepli olmanız zorundasınız. Hala "edep tanımayız, bildiğimizi okuyoruz" diyorsanız o zaman biz de "açık savatış ilan et" deriz. Ne istiyorsun? Serseriyen, serserinin burada işi yoktur; bir hizıpbasıyı, hizbini açık ilan et; yoldaşın, o zaman yoldaşlığını gerektiriyor yap.

Terich çok kesin ve yerinde olmalıdır. Bugün Kürdistan'da sıradan köylü bile namussun silahlı korumak ister. Hani, "silaha sevdi" derler ya, işte bunun bir anlamı vardır. Çok çarpılmış da olsa, silah onun elinde en son onur aracıdır. Silahı eline almakla, benim de biraz şerefim vardır demektedir. Ama saffamızızdaki bazıları bir cağı köylünün bile silaha verdiği değeri vermiyor. Parti, seni ideolojik, politik, pratik olarak a kadar yetkilmişim; size de kalkar bu silahlı kullanması, onunla oynarsanız, çok paralık namusun vardır denilir. Senin eline her şeyi Parti verecek, ama sen Partiyi tanımayacaksın, onun bir komitesini işletmeyeceksin, onun en iyi anlam bilmişleri gereken bir talimatını okumayacaksın ve sonuç okumayacaksın! İşte de hakkın olmadıği halde emrine verilen değerlerin hesabını, dökümünü yapmayacaksınız, hatta çarçur edeceksin! Yine, "ben nası da iyi diktiğün tutun, nam yapam bir savatış, ünü bir kişiyim" diyecüksün! Bu büyük bir gaffettir. Belirttik; böylelerindin destek çekilene, anında bir hiçtir. Aslında, sen Parti değerleri üzerinde yaşıyorsun. Ben de bölyeyim; ben kişi olarak kendi başıma bir hiçim ama, PKK ile yaşadığımız oranda, Kürdistan halkının işlerini yaptığın oranda, bir değerim vardır. Yine, bizim içimizde bazıları kendini Partiden, savatış yapıdan soyutluyor, hatta bastırıyor ve bir tarafta bırakıyor, hatta sonra da "ben her şeyim" diyor. Bunlardan hesap soracağız. Geçen seze bazı sözler vererek durumları kurtarılar. Ama sözlerinin adını olamadılar. Kocakarı gibi gözayışi dökerek, ağlayarak, sızyıyarak bazıları kendilerini kurtarmak istidiler. Bunların hepsi namertlik ve bezde önderler böyle olamaz. Biz, Kürdistan halkına layık önderler olmasını bileceğiz. Onu bütün düzeylerde yaşatacağız.

Görülyür ki, doğurlar belli ve sizler de bu doğurlar için her şeyinizi ortaya koydunuz. Savas zor, ama yiğitliğe soyunan ve onsz yaşayamam diyenler sizsiniz. Ve de gerçekten öyledir. O zaman haklıyla bu işlere sarılacaksınız. Aslında bunu, bu kadar tartışmak da gereksizdir.

Ama, ikide bir Botan pratiği, Siverek pratiği deserseniz nasil olur? Utanmak gerekir. Eğer çok olumsuz olmusaa, büyük dışılık gelişmişe, büyük hatalara ve sapmalara düşülmüşse, bu konuda rahatsızlık duyanların mücadelede doğru temellerde sonuç almaları gerekir. Kendini israrla düzmleyenler varsa da, bunları çok önceden halletmek gerekiyordü. Bütün bunları görüblir, yapılabilsiniz.

Şimdi, bu temelde savatış yürütmeye, PKK önderliğinde olur ve savatış sorunlarına çözüm olablirmeyiz. Bununun için eğitim oldukça kapsamlıdır. Tecrübe, özellikle ilk üç ayda coğrafyayı tanıma ve bazı temel ilşikleri yakalama garantisi bizden. Onu da sağlıyız, gerisi size düşer. Size, örgütlenme için birkaç halkayı sunuyor. Tekrar belirtiyim; biz ortaya çıktığımızda sıfırdan başladık ve e atığımızı her çalışmadan sonuç alıyoruz. Biz böyle başladık, hiç şikayet etmedik, geliştirmeyemedik, ağlama-sızına hiçbir zaman olmadı. Sizden elinize bu kadar olanak veriyoruz, ancak kendinizi büdündürmediziğiz, renkten renge içine girmediziğiz durumlar kalmıyor. İyisi naza, küskünlüğe vurma, hak talep etme, bir vermiyep on isteme, ne olur ne? Kendinize gelin. İnsan doğrudürüst sizlerle konuşuyoruz. Ne oludunuz? Hani halkın önderiyindiz? Halkın önderi işiktir, şerker-sebektir, güç ve cesareti; halkın önderleri halkın geleceğini yürüğünde, beyinde yatsandırı. Bunun unuttunuz mu? Sizin böyle olduğunuz ilişkin ispatlamızız vardır. Halez bize kasa sevdayta bağlanıp, çeşitli yerlerde kara ihaneti dayatılanları ne olduğunza da biliyoruz. Bu tür işlere karmızımsı tuktur. Her şeyden önce bizde doğru yoldaşlık gerektirir. Siz halk çokluksınız, halkımızdan içinden geldiniz ve doğru çözüme gitmek için destek istediğiniz. Biz de yoldaşca sunuyoruz. Her alanda bölyedir. Bizim sorumluluğumuz altında "Sayın Parti Önderimize bu kadar bağlıyız" diyenlere açığıca söyliyoruz; bizim bu işlere Parti adına nasil önderlik ettiziğizi bileceksiniz ve ona göre çalışacaksınız. Yine zorlama yoktur, isterseniz; zaten serbestsiniz, özertiziğiz ilan etmişsiniz, hatta ağalığınızda ilan etmişsiniz, ama bizim adımız değil, bize dayanarak, bazı kulanarak değil. Bunu yaptığınızda, en namussuz, en namert biri olursunuz. Biz yoldaşlar için hiçbir şey esirgemeyiz, ama bizimle nasil ilişki yoldaş olacağına herkesin bilmesi gerekir; hiç olmazsa bundan sonra iyi bilmeniz gerekir. Biz sizinle yoldaşlık kurmak isteriz; yenilsiniz, eksiksiz diye bir ayırım da yapmıyoruz. Hatta dün çok kötü birisi de olabilsiniz. Bugün dürtüşe söz vermişsiniz sizlerle de yoldaşlık yapmaya varız. Evet; çok bağılı olduğukça, sadakate yürünebilecektir. Aksi halde, bizim de bir önderlik tarzımız, yoldaşlık tarzımız vardır; affetmeyiz. Bu bizde sadece şahsi önderlik ilkesi değil, Kürdistan halkı ve de insanlık için bir yaşam ilkesidir. Bir kimlik sahibi olmaksı istiyor-sak, onuru bir yer ıgall etmek işittir-sak, insanlık ailesi içinde bu şarttır. Biz, niye böyle, bu temelde yoldaş olamayacağı da; tarhizimden her türlü köleliğe, lanete giren durumu bir kez daha Parti içinde ve hem de yoldaşlık adına yaşatacağız? Bunu yapmayın; gücünüz, inançınız el vermiyorsa hiç olmazsa şu cesareti gösterin; "yapmıyoruz" deyin, kocakarları gibi ağlayın, size bu yararır.

Biz, şimdide kadar ağlamadık. Bu, bir yaşam tercihidir. Bu sadece bizde de kaynaklanıyor. Yaşamı böyle tercih etti; ağlamadık, sızlanmadık, kimseden bir şey istemedik, hele hele zorlamaya hiç kimseden hiçbir şey istemedik. Sürekli bir

PKK II. ULUSAL KONFERANSI KARARLARI...

İttifaklar sorununda çözüme gitme, dost ve düşman netleştirme

I- Kürdistan'da düşman güçler ve ittifak belirlenmesi

Sömürgecilğin ulusal kurtuluş savaşımıza karşı yürüttüğü mücadelede karşı-devrimci özel savaşta açık destek verenler ve bu savaşın bir biçimi olan sahte reformcu programlar geliştirilen savaşımızda karşı tavrı almış düşman güç, kurum ve kişilerdir. Bu çerçevede, Kürdistanlı güçlere yaklaşımlarımız şöyledir;

a) Bütün düzen partileri Kürdistan'da bir özel savaş kurumu olarak işlev görmektedirler. Bu partiler ulusal kurtuluş savaşımızın düşmanlarıdır. Bunlardan ANAP iktidar partisi olarak özde savaşı yürütenler; SHP sosyal-faşist bir parti olarak oldukça sınırlı tarza savaşıma karşı konumu sürdürüyor, bugün düzenin en güvencisi partisi durumuna gelmiştir. DYP de aynı durumdur. RP de özünde aynı durumdur.

Bunları bir özel savaş kurumu olarak değerlendirdiğimizden, bunların Kürdistan'daki çalışmalarını son vermek ve bunun için de, bu partilerde çalışanları parti üyeliklerini bırakmaya çağırarak ve bu partilerde çalışmaya, savaşımıza karşı bilinci bir tavrı düzeyinde tutmaları düşman ilan etmek ve ona göre tavrı geliştirmek gerekmektedir.

Özellikle RP'nin dini kullanması, buna karşı yoğun bir defansörünü zorunlu kılmaktadır.

Bu partilerde yer alan kimi iyi niyetli kişiler de vardır. Daha ziyade inka ve kazanma temeline, olanı burulardan koparmak esas alınmalıdır.

b) Özel savaşın sahte reformculuk politikasını göre kendisini hazırlayanlar ve bu politikalarını savaşımız yıkımına bağlayanlar düşmandır. Bunları mutlak devrimden tasfiye etmeli ve tabanlarını kaldırarak kimi iyi niyetli kesimleri mücadeleye kazanmaya çalışmalıyız.

c) Kürdistan'daki bütün devlet kuruluşları düşmandır- sivil olsun, asker olsun-, bu kurumlarda çalışan dostlarımız bulunabilir ama, bir özel savaş aygıtı olarak geliştirilen resmi kuruluşların düşman niteliği ortadan kalkmaz.

Bu çerçevede, "Kürdistanlı milletvekilleri ve belediyeler" olarak adlandırılan başlanan teklifi bir kuruma başlamaktadır. Biz, parlamento ve belediyeleri, ancak ulusal kurtuluş savaşımızın propaganda kürsüleri olarak kabul ederiz. Bunun dışında, Kürt kimliğiyle açığa çıkıp, sahte reformcu propagandalarını piyonu olmaya hazırlanan ve bu temelde, özel savaşın geliştirilmesine programları dahil olmak isteyenler ulusal kurtuluş savaşımızın düşmanıdır.

d) Nakişbenlik adına sünni kesimi, alevilik sorunu adına alevi kesimi emgen Türk ulusal kültürü içinde eritemek ve merkezi otoriteye bağlamak isteyen tüm kurum ve kişiler düşmandır, özel savaşın ajan faaliyetleri içindedirler.

e) Özel savaşın değişik politikalarından medet umarak, kendini bu programlara bağlayan diğer kurum ve kişilerin tümü savaşımızın karşısında tavrı alan düşman kurumdur.

1- Cephemiz, sömürgeciliğe karşı bir konum içinde olan ve mücadele etmek isteyen ve bunda samimi olduğunu ispatlayan her güç ve kişiyle ulusal kurtuluş savaşını temelinde ittifak yapar

Buna göre;

a) Cephe programımızı kabul eden ve bu doğrultuda savaşma samimiyetini gösteren herkesle cephe içinde birlik yaparız. Buna bağlı olarak, yurtsever kişi ve grupları cepheye çekmeye çalışırız.

b) Cephe dışında kalıp, değişik ittifak arayışları içinde olan güçlerle de, anti-sömürgeci mücadelede samimiyetlerini gösterirlerse, değişik ittifaklar biçiminde bir araya gelebiliriz. Bunun için de geliştirmiş olduğumuz model Ulusal Kongre'dir.

2- Ulusal Kongre

Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin örgütlenmesi sürecinde ve örgütlenmesi biraz tamamlanmış, geliştirilebilecek, anlamı olabilecek bir kurumaşma süreci. Kürsey-Batı Kürdistan'daki ulusal kurtuluş cephesini sağlayacağı gelişmeye paralel olarak diğer parçalarda da, buna dayalı bir gelişme olacaktır. Dış alanlardaki halkımızın da belli örgütlenmesi sağlandıktan sonra ve daha çok bu Kürdistan genelinde çeşitli halk hareketleri birbiriyle destekleyeceklerdir. Bunun aynı karara götürülebilir esaslarla ve ilkelere bağlamak için, düşünülerek, uygulanmak istenen bir kurumaşma olarak Ulusal Kongre.

Önümüzde koyduğumuz bu model, sadece PKK taraftarlarından oluşan cepherin birliği değil, dışımızda kurulum olan yurtsever ve ulusal nitelikli diğer örgütleri de bağnada toplama hedefler. Bu, bir türlü partileşmeyen, cepheleşmeyen çeşitli unsur ve grupları ve partileri bir araya getirmek için gerekli oluyor.

Ulusal Kongre, parçalar arasındaki değersizliği gidermeyi, parçaların birbiriyle distalmasına ve birbirlerini aleyhine politika üretmesine engel olmayı ve birbirini güçlendirmeyi hedef alır ve bunu mümkün kılar. Ulusal Kongre, bu amaçla, Devrimci Ulusal Yasama Meclisi'ni geliştirebilir ve geliştirebilir.

3- Ulusal Meclis

Ulusal Meclis, Ulusal Kongre'den çıkar, Kongre böyle bir kuruluşa gider. Ulusal Meclis'in yüklenecisi rolü; Kürdistan genelini ilgilendiren, yurtseverliğin esas ilkelere bağlı olarak, güçler arasındaki çelişkileri azaltan, bütün yurtsever güçlerin çıkarını amaçlayan yasaların çıkarılması olacaktır.

Ulusal Meclis bütün halkı bağlayan yasalar çıkaracaktır. Bu yasalar, halk daha fazla askerleşmeye ve savaşa beslemeye çekilir. Yine bu meclis, dış politikalara ilişkin kararlar da alabilir.

Emperyalızım, "Ulusal Arasası Kürt Konferansları" adı altında geliştirmek

istediği oluşumlara karşı, halkımızın iradesinin bir ulusal mecliste temsilî Kürdistan Devrimi açısından can alıcı bir sorun olmaktadır.

Buna yönelik politikamızı daha derinleştirmek, propagandasını yapmak ve koşullar uygun olduğunda bazı girişimleri başlatmak ve takviye etmek yerinde olacaktır.

II- Türkiye'de dost güçler ve ittifak belirlenmesi

Kürdistan'da yürütülmüş olduğumuz savaşın Türkiye'deki sosyal-siyasal yaşamı direkt etkilediği bir ortamda, ezilen Türk halk kesimlerinin mücadelesi yükselmektedir. Kürdistan halkının en temel ittifakı olan Türk halkının içinde girmiş olduğu bu süreç, halklarımız arasındaki dayanışma ve dostluğu doğal olarak geliştirmektedir. Ancak, bu yetmez. Hiçbir zaman, Türkiye halkıyla olan ilişkilerimizin resmi düzeyini yeterli görmez. Bu, daha çok Türk halkına öncülük yaptığını söyleyenlerin tasfiyesi sosyal-şoven yaklaşımlarından ileri gelmiştir. Biz, kendi cephemizin savaşçı yükseltiler, Türk halkının devrimci mücadelesini yürütebilecek alabildiğine elverişli bir ortamı yaratarak, bugüne kadar üstümüzde düşeni yapmaya çalıştık. Bundan sonra da, bu yönlü çabalarımızı sürdürürüz ve daha bir anlamı kılmak görevimizdir.

Yeni süreç, Türkiye'de dost ve düşman güçlerin ayrım noktalarını hızla ortaya koymakta ve birbirlerine ihtiyaç olan güçler, birbirlerini daha iyi anlamakta ve yakınlaşma süreci işleri girmektedirler. Mevcut durumda, sürece yapıcı, olumlu yaklaşımlı yükseltilen yaraları tartışılmaktadır. Buna göre;

1- Kürdistan'da yürütülen ulusal kurtuluş savaşımızın varmış olduğu bu aşamada, ulusal sorunumuz "dil sorunudur, geri kalmışlık sorunudur" gibi yaklaşımlarda bulunarak, özel savaşın geliştirilmesini istediği kısmi reform içinli beyaz terör politikalarına zemin hazırlayan ve salt Kürdistan'a yönelik değil, Türkiye devrimine yönelik de, iktidarı bir barajlama hareketi olarak geliştirmek istediği ve bazı politikalarına hazırladığı reformist hareketler ve kişiler sömürgeci iktidarı ülkemize döndürüldüğü özel savaşın suç ortağıdır ve düşmanıdır. Bunlar tüm hesaplarını PKK'nin öncülük ettiği ulusal savaşımızın tasfiyesi üzerine oturtarak, düşmanlıkta başka hiçbir yaklaşımı hakletmemişlerdir.

Bunlar, Kürdistan ulusal kurtuluş savaşının ve Cephemizin düşmanıdır, ancak özel savaşın politik ortakiğinden vazgeçip, ulusun baskınsızlık ve demokrasi hakları bağlamında bir yaklaşımı benimser ve bunu yaşama geçirirlerse, kurtulabilirler.

2- İçine girilen yeni süreçte, olumlu gelişmeyi sağlayan ama, hala yeterli bir devrimci politika ve örgüt yaratılabilecek seviyeye yakalayamayan güçler vardır. Bu süreci ilgilendiren ve sempatiyle izlemekteyiz. Buna göre;

a) Bütün bu güçlerle, ikili görüşmeler ve hasta topu birliklere gitmek, bu konuda her türlü çabayı sergilemek gerekir. Bunlar arasında ayırım yapmadan dostluk geliştiriliriz. Tüm bu güçlerle dostluk geliştirmeyi

bir yandan sürdürürken, bunların içinde daha güçlü gelişmeleri sağlayabiliriz, doğal olarak, daha köklü birliklere geçebiliriz.

b) Bu güçlerle ortak yayın organları çıkararak, dostluğun ve birliğin gelişmesini hızlandırmalıyız.

c) Kürdistan ulusal kurtuluş savaşının ve uluslararası koşulların zorladığı ve iktidarı devrimci barajlamak için kullanmak istediği ve somut ifadesini 141-142-163. maddelerin yumuşatılması veya kaldırılmasında bulun yeni değişiklikleri getireceği bazı imkânlarla da faydalanarak, Türkiye dostlarımızla bir bloklaşma temeline yasal parti oluşumuna geçebiliriz.

Bu muhalif kişi, grup ve partiler temeline bir birlik esprisyle gerçekleştirilecek bir durumdur.

d) Bunun dışında, tüm olumlu gelişme eğilimi işleri giren kişi ve kurumların düzeni için güç ve partilerle ve düzenle olan ilişkileri daha iyi açığa çıkarmak için, -küçük-burjuva, reformist, devrimci ayırımı yapmadan- bunlarla dostluk kurmak ve geliştirmek her imkanı zorlar.

3- Diğer muhalif gruplarla ilişkiler; bunlar, özellikle Türkiye'de güç kazanan dinsel ve Yeşilci veya kadın hareketleri oluyorlar. Bunlara özgün bir yaklaşım da bulunmak esastır.

Buna göre;

a) Özellikle dinsel hareketlerle -gerçekten düzen karşıtı- dostluk uygundur. İnanç dayalı dinsel ideolojik hareketler bir dostluk yaklaşımı içinde bulunabilirler. Bunlar, radikal bir çizimde hareket edip, Batı yanlısı rejimleri devrimci amaçladıkları, düşman olarak görülemezler. Özellikle, kendi din politikasını yaşama geçirirken, bunlarla bir yarış ve dayanışma içinde bulunulmalıdır.

b) Yeşilçiler ve kadın hareketleri de, ilişki noktası bulunabilecek güçlerdir. Dolayısıyla, burjuva hareketleri deyiş, distalama yerine, muhalif yanlarını geliştirecek dostluklar, ilişkiler içinde bulunabiliriz.

Uluslararası ilişkilere ilişkin

Dünya ve gelişmeler, bizim oldukça aktif bir tavrı almamız zorlu ve böyle bir tavrı açık şekilde takdirde, sonuç alabile imkânları artıyor. Bu kıyasıyla bir savaş içinde bulduğumuz TC'nin, uluslararası gelişmelerin, insanlığın gelişsinin tersine bir karaktere sahip olmasından ve buna karşı, hareketimizin yüklenmiş olduğu mışondan kaynaklanmaktadır.

TC, NATO ve Varşova statükocuğunun dağılmasıyla başladığı, genel olarak, ister sağa, ister sola yönelik olsun, kitlelerin gücünü konuşturduğu ve genel demokrasi, insan hakları sorunlarının güncelleştirilmesini, soğuk savaş döneminin önemli oranda aşılması, silahsızlanmanın, askeri indirimlerin kendisini dayattığı bir ortamda da eski tarzda bir varlık savaşı vermektedir; ki, bu, başta Avrupa kamuoyu olmak üzere, tüm dünya kamuoyundan tecrit olmaktadır.

Bugün TC'nin Kürdistan'da yürütülmüş olduğu kırık savaş, TC'yi sadece dünya kamuoyu nezdinde teşhir etmekle kalmamaktadır. Doğu blokundaki değişimi hızlandıran işleri de olsa, gelişen geneldevrimci demokrasi akımının daha fazla kabul edilebileceği bir durumu da aşmıştır.

Yeni sürecin, özellikle kitlelerin gücünü konuşturduğu ve genel vurgusunu insan hakları, demokrasi ve çevre sorunları olduğu bir süreç

olması, dünya insanlığı arasındaki ilişkileri de etkilemiş, yakınlaşmaya sağlamıştır.

Bütün bu gelişmeler, bize inisiyatif ve hareket imkanı açıyor. Bu durumda, içine girilmiş bulunan sınırlı doğrultuyu daha da örgütleme planlayarak, yetkince uygulamak gerektiriyor. Fakat yine de, bu durum olduğundan fazla beklentiler gerektiriyor. Başkan APO, bu konuda şunları söylüyor: "Her şey Kürdistan için cephenin gelişmesine bağlıdır. İç cephe gelişmeden, dış cepheden sonuç almak mümkün değildir. Bu yaklaşım daha çok zararlara yol açar... Onun için, gücümüzü esas olarak içteki savaşıma bağlamak, tamamen ona hizmet eder halde tutmak ilkesel bir yaklaşımlarımızdır."

Bu yaklaşım baştan beri içinde bulduğumuz tutumun özli ifadesi olmaktadır. Savaşımızın özgüncü ortamıyanların dünya politikasında oynamaya rolü, dünya politikasına hükmedenlerin karşısında tavrı bir amir-memur ilişkisinin ötesine geçmeyecektir. Bu açıdan, Başkan APO'nun "Diplomatik faaliyet, daha çok bürokrasiyi ve kendini yaygınlaştırmaya dayalı bir faaliyete dönüşür" belirlenmesi, uluslararası ilişkileri nasil ele almamız gerektiğini özünü vermektedir.

Bu yaklaşım, bugüne kadar gerçekleştirilmediği için, ulusal kurtuluş hareketi, Kürdük adına hareket edenler uluslararası alanda içinde girmiş olduğu ilişki tarzını temeline reddeden ve ona karşı olarak, halkımızın yürüttüğü olduğu ulusal kurtuluş savaşımızın dış alanları, ilişkileri kendini taşıması biçiminde geliştirilmektedir. Buna göre;

1- Uluslararası toplantılara, konferanslara çeşitli açılımlar sağlanarak, yürüttüğümüz haklı savaşımızın tanıtımı ve propagandası geliştirilecek, TC'nin teşhir ve tecritine hız kazandıracağız.

2- Uluslararası alanda gerek enternasyonal olsun ve gerekse tek ülkeler düzeyinde olsun, çeşitli dost gruplarını oluşturmak; bu grupların bilim, kültür ve siyaset alanında aktif bir şekilde hareketini sağlamak;

3- Enternasyonal birliklere girmek ve bu birliklerde çeşitli etkinliklerde bulunmak; bunun aracılığıyla tanıtım ve dayanışmaya karşılıklı sağlamak;

4- Kürdistan komitelerini daha da yaygınlaştırmak ve gerçek işlevine uygun bir rolle işlev kazandırmak, etkinliğini arttırmak;

5- Bu alana dönük yayınların içeriğini, ihtiyaca göre düzenlemek ve daha geniş kesimlere ulaşımını sağlamak gerekir.

Bölgesel ilişkiler

İçinde bulduğumuz bölgemiz Ortadoğu'da, alana açılıp yapıldığı gündüme, Partimizin doğru, devrimci politik yaklaşımının güçlü bir uygulamasını yaşandırmaktayız. Bu uygulama, PKK'nin Ortadoğu bölgesinde yer aldığı mevzilenme, Kürdistan tarihinin en verimli sonuçlarını vermiştir.

Gerçekten, ideolojik-politik bağışlılığımdan hiçbir şey vermedik; halkımızın ezici bir kesimini, ulusal kurtuluş temeline, dışardan bu kadar etkileyebileceğimiz, bölgemizin olanaklarını taktik düzeyde de olsa, bu derece kullanıp geliştirebileceğimiz, büyük bir çaba ister ve bu çabanın olduğu bir tarza sarfedilmesi, varmış olduğumuz düzeyle ispatlanmış bulunmaktadı. İspatlanmış bu doğru tutumun bütün alan genelinde sür-

Devami 27. sayfa

"PKK, sadece Kuzey Kürdistan'da değil, genel olarak Kürdistan'da da dikkate alınması gereken en temel güçlerden birisidir"

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Serxwêbn: Günümezdə Kürdistan halkı Partisi PKK, Cephesi ERNK, Ordusu ARGK ile kölelikten ve esaretten kurtuluş için, büyük adimlara çağda insanlık arasında yer alması için büyük mücadele ve mücadelemize ilişkin bizim isteğimizin bir mesajın var mı?

Beşikçi: PKK'nın düşüncesinin, ideolojik ve politik faaliyetlerinin, sadece Kuzey Kürdistan'ın tarihinde değil, genel olarak Kürdistan'ın tarihinde önemli bir süreci başlattığı açıktır. PKK, her türlü ulusal ve demokratik hakları elinden alınan, adı yasaklanan, olağanüstü derecede aşağılanan, düşürülmüş Kürt insanına ruh ve heyecan vermiştir. Leş gibi, pelle gibi ortada duran, tam anlamıyla köleleştirilen bir halka, kişisizleştirilen bir halka ruh vermiştir, heyecan vermiştir. Emperyalist ve sömürgeci uygulamalara bellegini tamamen kaybetmiş bir ulus, PKK ile bellegini kazanma sürecine girmiştir. Kişilik ve kimlik kazanmıştır.

PKK, elbette bombos, bakır bir alanda ortaya çıkmamıştır. Kürdistan'ın çeşitli yerlerinde, çeşitli za manlarındaki ortaya çıkan başkaldırı hareketleri vardır. Güney Kürdistan'da, Doğu Kürdistan'da, Kuzey Kürdistan'da cereyan eden pek çok başkaldırı hareketleri vardır. Güney Kürdistan'da Kürdistan Demokrat Partisi'nin, Molla Mustafa Barzani önderliğinde sürdürdüğü ve 1970'li yıllar ortalarına kadar getirdiği bir mücadele vardır. İran'da Mahabat Kürt Cumhuriyeti oluşu yaşanmıştır. 1960'lı yıllardan itibaren Kuzey Kürdistan'ın toplumsal gelişiminde rol oynayan pek çok olay vardır, 49'lar olayı, 23'er olayı, Türkiye işçi Partisi'nin kurulması ve "Doğu'daki örgütlenmesi olan Türkiye-Kürdistan Demokrat Partisi'nin kurulması, Doğu Mitingleri, Devrimci Kültür Ocakları, 1971 Doğu Du-ruşmaları vs. yine önemli olaylardır. Devrimci Doğu Kültür Ocakları kökenli Rizgari-Komal, Özgürlük Yolu, Kawa, Devrimci Demokrat gibi yayımlar, bu yayımlar etrafında oluşan örgütlenmeler bugünkü etkileyen önemli süreçlerdir. Bütün bunlar önemli omakla beraber, bugünü be-berleyen esas süreç, PKK'nın başlat-tığı süreçtir. PKK sadece, Kuzey Kürdistan'da değil, genel olarak Kürdistan'da da dikkate alınması gereken en temel güçlerden biridir. PKK ile birlikte Kürt devrimi ve demokrat hareketlerinin, Kürt ulusal hareketinin ideolojisinin sınıfsal yapısı değişmiştir. PKK, Kürt halkının yok-sul kesimlerinin, işçilerin, köylülerin, devrimci küçük-burjuvazinin, aydınları, öğrencilerin hareketi olarak bellemektedir. Artık Kürt hareketleri'nin önderliğinde şeyhler, şeytler, aşiret reisleri, toprak sahipleri yer alma-maktadır. Bu tür insanlar artık Kürt hareketlerinde yurttaşevren oldukları ölçüde yer alamamaktadırlar. Bunlar kuşkusuz çok önemli dönmüşlerdir. Nitelik değişikliktir.

Bütün bunları yakından bilmekte beraber, Kürt hareketlerinin dikkate alınması gereken bazı özellikler oldu-ğunu düşünüyorum. Bunları kısaca şu şekilde belirtmek mümkündür: a) Hint ulusu kurtuluş hareketinin önde gelen önderlerinden Gandi'nin bir sözü var. Gandi şöyle diyor: "İngilizlere vergi veremeyelim. İngi-lizlere aserlik yapmayalım. İngi-lizlerin fabrikalarında dokunan ku-maşları gıymeyelim. İngilizlerin okuluna gitmeyelim, İngilizlerin di-ni kullanamayız..." Gandi'nin bu çerçevede gerçekleştirdiği ve Tuz Yürüyüşü denen bir yürüyüşü vardır.

Gandi'nin Tuz Yürüyüşü, Mao'nun Uzun Yürüyüşü kadar anlamlıdır. Bu yürüyüşte, Gandi'nin Hindistan'ın güneyinde kuzeyi yürüyerek katettiğini, Hindistan halkını, İngiliz tuzunu kul-lanmama çağırdığını görüyoruz. Molla Mustafa Barzani'nin 1947 yılı Nisan-Mayıs aylarında Irak-Iran-Türkiye sınırları arasında İngiliz uçaklarının bombardıman altında savasarak Sovyetler Birliğine kadar yürüyerek varması, o ülkeye iltica

ele alınmalıdır. İkinci kategoride yer alan Kürtler, Kürçe konuşabilen fakat Kürçe okuyamayan ve yazamayan Kürtlerdir. Bu tür Kürtlerin sayısı epeyce yüksektir. Üçüncü kategoride yer alan Kürtler, Kürçe konuşabilenin yanında Kürçe de okuyabilmekte-dir. Bunların sayısının çok az ol-duğunu sanıyorum. Dördüncü kate-goride yer alanlar ise, Kürçe konuşabilen, Kürçe okuyabilen ve

Sağmalcılar'da Newroz kutlamasında I. Beşikçi ve PKK'lı S. Rüzgar

etmesi yine önemli bir yürüyüşüdür. Gandi'nin özellikle dil konusundaki görüşlerinin dikkate değer olduğunu düşünüyorum. Kuzey Kürdistan'daki Kürt hareketlerinin, bu arada PKK'nın Kürteye yeterli kadar önem vermemesi büyük bir eksiklikdir. Bil-diriler Türkiye yayınlanmaktadır. Der-giler Kürçe yayınlanmaktadır. İki Kürdün birbiriyle yaptıkları konuş-maları, tartışmaları Kürçe yapılmak-tadır... Burada Gandi'yi hatırla-mamak mümkün değildir. Kürtler Gandi'nin konuşmalarını içeriğini kavramak durumundadırlar...

Kürtler, bu konuya dikkat çekilme-sine, bu konudaki eleştirilere çok ilgi çekici cevaplar veriyorlar. "Biz Türk yönetimiyle, Türk sömürgeçliğiyle mücadele ediyoruz. Türkiye, Türk halkının diline düşman değiliz." Bu sözler benim ifade etmeye çalıştığım-kın cevabı değildir. Örneğin, İsrail işgali altında Filistin topraklarını düşünün. Orada, Filistinli Araplar, Arap dilini doğal olarak kullanıyor. Bunun için, Arapça konuşmaları için Yahudilerden özerk falan dilemiyor. Filistinli Araplar belki zaman zaman Yahudi dilini de kullanıyor olabilirler. Bu işkilerin doğallığı ifade ediyoruz. Bu işkilerin yüzüne karşı Filistinli Arap, bu işkileri "Yahudi diline düşman değiliz, Yahudi devletiyle mücadele ediyoruz" biçiminde açıklıyorlar.

Aslında, durum ifade edilenlerden çok daha olumsuzdur. Olumsuzluk derindedirler. Kürtenin kullandığı açısından, Türkiye'deki Kürt aydınları belli başlı dört kategori içinde ele almak mümkündür. Birinci kategoride olanlar Kürteyi unutmuşlardır. Bunlar Kürteyi konuşamamaktadırlar. Kuşkusuz bunlar, Kürteyi okumayı ve yazmayı da bil-memektelerdir. Devlet bunlara, "asile mülmsü"... "desimle ettim" nazarıyla bakmakta... "Asimle"ten anlayışının doğru olmadığını kanıslanıyor. Eğer, Kürteyi tam anlamıyla unutmuş bir Kürt, yaşıntısının belirli bir döne-münde Kürt olduğunu farkına var-bırınca, neden asimile edildiğinin bi-ricine vermesi, bu konular sorul-maya başlarsa, Kürt toplumu ol-ma özelliklerini savunuyorsa, bu-nun için mücadele ediyorsa, mü-cadelenin gerekliliğini inanıyorsa asimilasyon durdurulmuş demektir. Kanımca, asimilasyon 1969-1970 yıllarında Devrimci Doğu Kürt Ordusu'nun kuruluşu ile dur-du muştur. Bu ayrı bir konu, ayrıca

Kürte yazablenlerdir. Bu Kürtlerin sayılarının çok az olduğunu besbellidir. Belki de parmakla sayılacak kadar az... Kürteyi okumak ve hele hele Kürteyi yazmak, kolayca kendil-ğinden kazanılmıveren bir beceri de-gildir. Sabırlı ve ciddi bir eğitim so-nucunu kazandırır.

Görüldüğü gibi Kürtlerin Kürte yazamamaları, Kürte dergiler yayınlamamaları'nın nedeni, Kürte-ye duyulan dostluktan değil, Kürte bilmemektir leri geliyor... Bunu elbette, Kürtlerin büyük bir ayabı olarak değerlendirmek gerek. Fakat, Kürtler bu ayıplarını kolay kolay itiraf edemiyorlar. Enternasyonalizm, devrimcilik, sosyalizm falan diyerek bunu örtmeye çalışıyorlar. PKK'nın ifade ettiği bir anlayış var. Bunu, PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan, 1989 yılında, 2000'e Doğru Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Doğu Perinçek'in kendisiyle yaptığı söyleşide ifade etti. Kısaca şöyle deniyor: "Biz Türkiye kullanma-yı bir müddet daha devam edeceğiz. Kendi devletimiz kurduğumuz za-man Kürteye gerekli ağırlığı vere-ceğiz. Hatta devletimiz kurduktan sonra bile, işlerimizi bir müddet Türkiye ile sürdüreceğiz."

1960'lı ve 1970'li yıllarda, Türk devrimcileri Kürtlere şöyle söy-lüyorlardı: "Ömuz omuzla mücadele edelim. Bölünmezimiz, parçalan-mayalım. Bölün-yönet politikası emperyalizm politikasıdır, emperyalizmi ekmeğine yaz söyleyelim. Tür-küye de sosyalizm birlikte kuralım, Türkiyede sosyalizm kurulunca Kürtlerin hakları da kendiliğinden verilir." Bu sözler, Kürtlerin kurtuluşunu bilmeyen bir tarife etmektedir. Bunun ötesinde, Kürtlerin kurtuluşu yolunda herhangi bir öne-ri de sunmuyorlar. İste, Kürtenin kul-lanımını Kürt devletinin kurulmasına eteleyen bu görüş de, Türk sosya-listlerinin anlayışına benzer bir anlayış eserdir.

Halkbki Kürte ciddi bir şekilde ele alınmalıdır. Kürte konuşulması, yazılması ve okunması için gerekli her türlü önlem alınmalıdır. Kürt dili üzerinde çalışan uzmanlar, Kürt dilinin çok zengin bir dil olduğunu söyle-mektelerdir. Halkbki dil, konuşulmadığı, yazılmadığı sürece, yani işlenmediği sürece unutulmaktadır. Halkbki konuşulan, yazılan bir dil gelişebilir, serpilebilir. Kürt dili emperyalist ve sömürgeci etkilere en çok

maruz olan dillerden biridir. Türk, Arap ve Fars sömürgeçliğinin müdahaleleri karşısındadır. Türk, Arap ve Fars Kültür emperyalizmi, Kürteyi çok edibilmek, zobozlemek için her önlemlü düşünmekte ve uygula-maktadır. Bunun için her türlü firsatı değerlendirmektedir. Kürt dilini bu emperyalist ve sömürgeci etkilerden kurtarmaya çalışmak çok büyük ve acil bir görev olarak durduğunu halde, bunu küçümsemek, önemli bir konu olmadığını belirtmek başkaları bir davranış olarak değerlendirilmeye. Bu, sömürge yönetimlerimiz, kültür emperyalizmi uygulayan çevrelerin ekmeğine yaz süren bir davranış olur. Onlar, zaten Kürt dilinin ilkel bir dil olduğunu, bu dil ile hiçbir edebiyat ürünü yaratılmadığını söylüyorlar. İlkel bir dilin geliştirilmesinin devrim-cilik ve demokratik olmadığını vur-guluyorlar. Yani, bir taraftan Kürte'nin konuşulması ve yazılması karşısında en şiddetli baskı yöntem-lerini uyguluyorlar, bu cabalara karşı çok şiddetli cezalar veriyorlar; de-yanda da "Bu zaten ilkel bir dildir, bu dil ile hangi edebiyat türü ortaya konabilir, böyle ilkel bir dilin yayılması için sürdürülen cabaların ilkellikle bir ilişkisi yoktur" diyorlar. O halde emperyalist, sömürgeci ve ırkçı propagandanın önünün ke-silmesi gerekir.

Kürtlerin Kendi'yi çok iyi anlamaları gerekir. "Gandi pasif mücadele yapıyordu, silahlı mücadele yap-mıyordu" diyerek Kendi'yi küçümse-mek çok yanlılıktır. Bütün bunların ötesinde Kürt dilinin kullanılması'nın, ortak bir yazı dilinin geliştirilmesinin politik bir anlamı, politik bir işlevi daha vardır. O da şudur: Bilindiği gibi Kürdistan bölünmüş, parçalanmış, paylaşılmış bir ülkedir. Kürt ulusu da öyle... Böl-yönet politikasının hiçbir zaman gözden uzak tutulmasıyla gereken bir özelliği var. Bu politika her zaman ve her mekanda kendini yeniden üretelir. Kürt toplumundaki bölünme, parçalanma ve paylaşılma çok daha derindir. Kürtler Türkiye'de ve Avrupa'da İnanlı harflerini, İrak'ta, Suriye'de ve İran'da Arap harflerini, Sovyetler Birliği'nde iki harflerini kullanmaktadırlar. Farklı alfabe kul-lanan Kürtler, Kürteyi çok iyi bilseler de birbirlerini anlayamamakta, bir-birleriyle iletişim kuramamaktadırlar. Bu da aslında böl-yönet politikasının çok farkli bir düzeye yeniden üretilmesinden ve sürdürülmesinden başka bir şey değildir. O halde em-peryalizmi ve sömürgeçliği oluşturdu-ğu böl-yönet politikasının aşma-nın, bunu hükümsüz kılmanın en önemli yollarından biri Kürtler arası-dında ortak bir yazı dili oluşturmaya çalışmaktır. Bunun için çok ciddi, sabırlı cabalara girişmek. Bunun için devlet aşamasını beklemek çok büyük bir yanlışlıktır. Bu tavır ve davranış bunu, bilmeyen bir tarife et-tirmek olur. Halkbki dil ve kürtçü-ğünleşmesine ağırlık veren bir an-layış devlet aşamasını yaklaşıntır, bu aşamaya giriş hızlandırılır. Zira diline, kültürene sahip çirlik, tarihin, edebiyatını araştırarak, öğrenen bir halk başgimsiz ve özgür yaşamak için gerekli siyasal bilince de ulaşır.

Bu konuda Mustafa Kemal Ata-türk'ün söylediklerini hiç unutmamak gerekir. Mustafa Kemal Atatürk 1930'lu yılların başlarında, Anka-rada Kürt Tarih Kurumu tara-fından düzenlenen bir kongrede yücelere şunları söylüyor: "... Biz Balkanları neden kaybettik, biliyor musunuz?... Bu konu üzerinde düşün-mülmüden çok büyük yarar vardır. Balkan halkları Bulgarlar, Hırvatlar, Romanlar... önce kendilerine alfab

yaptılar. Dillerini araştırdılar, edebiyatlarını araştırdılar. Dillerine, kültürlerine, kültürlerine sahip çıktılar, geliştirdiler. Hep kendi dilleriyle konuş-tular, yazdılar. Türk diline, Osmanlı kültürüne hiç önem vermediler... Bu konulara epeyce geliştiğimiz inandıktan sonra Osmanlıdan ayrı-lma kararı aldık ve bunun için mücadeleye giriştik...". Mustafa Kemal Atatürk'ün benzer sözleri Üze-rinde çok dikkatli bir şekilde durmak gereği vardır. Bu sözlerden iki şe-kilde yararlanılabilir: Veya bu sözler iki şekilde yorumlanabilir. Birinci olarak şöyle söylenebilir: şöyle dü-şünebilir. Demek ki, sömürgeci poli-tikaların etkisi altında kalan bir ulusun özgürlüğüne ve bağımsızlığına ulaş-sayabilmesi için kendi dilini, edebiyatını gün işçine çıkarması gere-kir. Kendi kültürünü folklorunu yaşamaya gerekir. Kendi ulusal de-ğerlerini koruması gerekir. Veya baş-gimsiz olan bir ulusun özgürlüğünü, bağımsızlığını güçlendirmesi, kök-lendirebilmesi için ulusal değerlerine sahip çıkması, bunları kurum-laştırmaya gerekir. Mustafa Kemal Atatürk'ün Türk ulusu için gösterdiği cabalar bu çerçevede ele almak gerekir. Kürt Dil Kurumu'nun, Kürt Tarih Kurumu'nun, Türk enstitülerini, Kürt dilini, Türk edebiyatını, Türk tarihini, Türk folklorunu, Türk kültürünü inceleme enstitülerinin ku-ruluşu, bu kuruluşların maddi ve manevi olanaklarla donatılması bu anlayışın bir gereğidir.

Yukarıdaki sözleri ikinci bir yönde daha değerlendirmek mümkündür... Dil üzerinde, edebiyat üzerinde, kül-tür üzerinde yapılan çalışmalar ma-demki özgür, başgimsiz, herkesle eşit bir şekilde yaşamaya amaçlanmaktadır; o ulusu özgürleştiren ve bağımsızlığını mahrum etmenin en önemli yolu onu dilisiz bırakmaktır. Dil, kültür, tarih, edebiyat, folklor araştırmalarının engellemektir. O ulusu bağımlı tutmanın, onun öz-gürleşmesini engellemenin en önemli yolu budur. Yine Mustafa Kemal Atatürk'ün Kürdistan politikası-ını, Kürt diline ve kültürene karşı geliştirdiği baskı politikalarını da bu şekilde değerlendirmek gerek-ir. Amaç Kürt toplumunu baskı altında tutmak, Kürt kimliğinin gelişmesini engellemek, Kürt ulusal hareketinin gelişme sürecini cid-dileştirmek oldu, böyle bir hedefe ulaşmanın en önemli yolu da Kürtleri dilisiz ve kültüresiz bırakmak olmalıdır.

1971 döneminde de görülen, bu-gün de görülen bir olay üzerinde ciddi bir biçimde durmanın gerektiğini düşünüyorum. 1971'de siki-yonem tutukveinde eğer iki Kürt Türkiye bilforsa, her türlü konuş-malarının Kürte sürdürüyorlardı. Bunlar aslında Kürte de biliyorlardı. Fakat konuşmalarını Kürte sürdür-menin gereği üzerinde hiç dur-muyorlardı. Neden Kürte konuş-madıkları sorulduğunda "alskanlık", "Kürtçüyle her düşüncemizi ifade edemiyoruz" vs. diyorlardı. Bunun edis de, ciddi bir bağlama yoktu. "Biz devrimciyiz" gibi bu bağlamda hiçbir içeriği olmayan sözler de söy-lüyordu. Bazen de "Kürt arkadaşları karşı ayıp olmasın, onlar Kürte biliyorlar" deniyordu. Bunların hiç-bir Kürte konuşmama için muze-ret olmadıkları açıktı. Kürte konuş-ma da devrimcilik olmadı, enternasyonalizm ile sosyalizm ol-madığı besbellidir. Bunu sömürgeci devletimiz, sömürgeci asimilasyon politikalarına karşı bir teslimiyet ola-rak değerlendirmek mümkündür. Çünkü sömürgecilerin istediği tam

da böyle Kürtlerdir. Türkçe konuşan, her türlü sorunlarını Türkçe anlatan, Türkçe işi itibar etmeyen Kürtler. Türk sömürge yönetimi şu ırnsatı her zaman aramaya ve bulmaya çalışmaktadır: "Kürtçe ilkel bir dildir, her düşüncüyü ifade etmeye yetmez, bunun için unutulması, unutturulması ilerici bir yoldur, ilerici bir davranıştır." Bunlar elbette emperyalist ilkeleri ve sömürgeci görüşleridir. Fakat Kürtlerin tavrı ve davranışlarının da bu görüşlere meydan verdiği besbellidir. Halbuki Kürtlerin bazı şeyleri ifade edememesi, onun konuşulmaması, yazılmaması, okunmaması ile ilgilidir. Bütün bunlara rağmen 1972 senesinde Kürtçe politik-ideolojik araçları ve kararları bir şekilde savanlarıydı. Arakeri savcının, "Kürtçe yoktur, herkes Türkçü. Kürtçe diye bir dil yoktur" şeklindeki iddialarına karşı şiddetli bir tepki gösteriliyordu. Yazılı savınmalarda Kürtlerin köken itibarıyla ayrı bir ulus olduğu, Kürtçenin de bağımsız bir dil olduğu savunuluyordu. Bir gün arkadaşlara, "Mahkemeye Kürtçe vardır, ayrı bir dildir, Kürtler dil ve kültür itibarıyla ayrı bir ulustur diyerek yazılı savunmalar verince, doğrudan doğruya Kürtçe konuşun, bu tavrı ve davranışınızda ısrarlı olun, tercüman isteyin. Böyle bir tavrı Kürtçenin varlığını mahkemeye daha garipce bir şekilde duyurun" demiştik. Arkadaşlar bu öneriy benimsemediler. Nedeni, gün içerisinde Kürtçe konuşamayanlar vardı. Kürtçe konuşanlar da bu tür düşünceleri Kürtçe ile ifade edebilecek kadar Kürt dilini bilmiyorlardı. Söylediklerini yazabilecekler ise hiç yoktu. Ayrıca mahkemenin, askeri savcılığın tepkisinde de çekiniyorlardı.

Aynı dönemde, Kürdistan Demokrat Partisi davasında argılanan birkaç tane ağa vardı. Kanımca onların tavrı ve davranışları daha iddenciler, daha protestocuydular. Bu ağalar, eğer herhangi bir Kürt genci Kürtçe bildiği halde, kendisiyle Kürtçe konuşuyorsa, Türkçe konuşmaya kalkışuyorsa, onunko konuşuyorlardı. Böylece onun teslimiyetini, sömürgeciğin dayatmalarına teslim olmasını ince ince eleştiriyorlardı.

Bugün de bu durum hiç değişmemiştir. Bugün de Kürtçe bilen iki Kürt Türkçe de biliyorlarsa konuşmalarını Kürtçe yapıyorlar. Gerilla hareketinin bu durumda hiçbir değişikliği yapamaması olması beni yarıdığının konularında başında yer alır. Toplumsal ve siyasal bakımlardan çok yoğun, çok geniş bir değişikliği yaratan, Kürt toplumunun yapısını altüst eden, zihnen ideolojik olarak alpak bulaık eden gerillanın Kürtçeye verilen değeri konusunda bir değişiklik yapamaması, yapmaması anlaşılır şey değildir.

Köy isimlerinin de bu çerçevede değerlendirilmesi gerekir. Bir indirdiği gibi Kürtçe köy isimleri 27 Mayıs 1960'dan sonra Milli Birlik Komitesi yönetimi tarafından değiştirilmiştir. Kürtçe köy isimlerini yazsaklarım, Türkçelerinin söylenmesini buyumustur. Kürtler Kürt dili ile, Kürt folkloru ile ilgili yasaalara pek rahat, rahat bir şekilde inatlık ediyorlar. 1960'lı yılların sonlarında Kürt köylerinde komando zulmü başladığı zaman demirledi arkadaşları köy isimlerinin hep Türkçelerini söylüyorlardı. Köy isimlerinin Kürtçelerini kullanmakla direnmek, parantez içinde Türkçelerini yazarak belirttikte değillerdi... Aynı tavrı bugün de sürdürüyorlar. Köy isimlerinin Kürtçelerini söyleyiyor. PKK'nın yayın organlarında da böyle. Halbuki Türk sömürgeciğinin direnmesini on önmeli göstergelelerinden birinin bu olması gerekir. Kürtler bu tür süreçleri çok

küçümsüyorlar. Aslında ise bu tür süreçlere, yasaalara kolaylıkla ittibak etmenin, yasaalar doğrultusunda hareket etmenin bir göstergesi olarak değerlendirilmelidir. Kürtçeye önem verilmeyince, Kürt folkloruna da gerekli önem hiç verilmiyor... Benim izlenimim şu: Kürtler, Kürtçe olarak doğru dürüst Türkçe söyleyemezler, şarkı söyleyemezler, koros, saz çalması yapamazlar, marş söyleyemezler, hele hele govend tutması gibi bilmezler. Bunlar benim cevaplarım olduğum tipleridir. Okur yazar Kürtlerdir. Kürt köylülerinin işleri çok ciddiye aldıklarını yakından biliyorum.

Bu konuda 1971 ile 1990 arasında en ufak bir fark yoktur, her şey aynıdır. Çünkü Kürtler folklor gibi, dil gibi şeylere pek önem vermezler, bunları küçümsüyorlar. Önem verdikleri nedir? Önem verdikleri hiçbir şey değildir... Önem verdikleri bir değer falan yoktur... Bu alanda sömürgeciğin dayatmaları, politikaları başıyaya ulaşmıştır: Ulusal değerler için edilen, parçalanın genç insanlar... Tabii bu koşullar içinde Kürtler için önemli olan bütün değerler, Kürtler için de önemli oluyor. Kürtler, ancak Kürtlerin önem verdiği değerlerin arkasından giderek kendilerini kanıtlaymaya çalışıyorlar... Türkçe şırı yazyorlar, Türkçe saz çalıyorlar vs.

Bütün bunların ötesinde dil ile düşünce arasında, dil ile düşüncenin içiçeri arasında çok önemli bir bağ vardır. Organik bir bağ vardır. Eğer Türkçe konuşuyorsanız Türkçe düşünürsünüz, Türk dili düşünürsünüz. Kürt sorunu da Türkçe düşünmeye çalışırsınız. Kürtçe konuşursanız, Kürtçe düşünürsünüz. Kürt dili düşünürsünüz; Kürt sorunu konusunda Türk dili düşünmek veya Kürt dili düşünmek elbette önemlidir. Kürtçe konuşan bir kişisin suurunun altına Türk mesali ideolojisi zamanla yerleşir, en azından tortularını bırakır.

o halde Kürt dili ile ilgilenmek acil bir görev olarak ortaya çıkmaktadır. Kürtlerin erelenemey, vazgeçilemez olan pek çok görüleri vardır... Kürtçe konuşmak, Kürtçe yazmak da bu görüleri arasında yer almaktadır.

b) Bu bölüme vurgulamak istediğim önemli bir konu daha var. Bu da Kürdistan konusunda bilimsel incelemeler yapma gerekliliği olarak ortaya çıkmaktadır. Kürdistan konusunda araştırma ve inceleme yapan kişiler ve kurumlar sorun derece özgür bir zihniyete hareket etmemişlerdir. Bu kişiler ve kurumların düşünceleri ve kafa yapıları çok özgül olmalıdır. Bütün tehlikelere rağmen Kürdistan sorunu Kürtlerin tarihleriyle, toplum yapılarıyla, dilleriyle ve kültürleriyle ilgili sorunlar ele alınabilmelidir. Çünkü bizim Kürdistan hakkındaki bilgilerimiz çok eksiktir. Var olan bilgiler de yanlışlar. Çünkü, Kürdistan'ın doğru sömürge olarak kullanılan devletler, Kürtler bilginlemesinler, kendi tarihlerini, kültürlerini incelemesinin diye her türlü önlemler almışlardır. Kürtlerin tarihlerine ilişkin tutacak belgeleri yok etmişlerdir. Bir taraftan Kürtlerin varlığını inkar etmişler, bir taraftan da Kürtlere ilişkin her türlü yazılı belgeyi yakmışlar, yok etmişlerdir. Kürtlere ait arkeolojik eserleri, anıtları yok etmek, ortadan kaldırmak için her türlü önlemler almışlardır. Kürtlerin ve Kürdistan'ın tarihini karartmak ve kanıksatılmak için her yolu kullanmışlardır. Ve bunları birbirleriyle ortaklaşa olarak, işbirliği ve gümbürlü yapıarak gerçekleştirmişlerdir. Bu koşullarda Kürtlerin düşünce, erbetle Kürdistan'a ilişkin araştırmaları ısrarı ve kararlı bir şekilde yapamazlar. Bilinim ince ihtiyacı varsa o yarek: Kürtlerin bilime ihtiyacı çok büyük... Öyleyse, Kürdistan'a bas bilgiler Kürtler üretmelidir.

Ortadoğunun tarihi elbette yeniden yazılmalıdır. Türkiye'nin, İran'ın, Irak'ın, Suriye'nin, Lübnan'ın, Filistin'in tarihi yeniden yazılmalıdır. Bunu ancak Kürtler yazabilir. Çünkü, bütün mevcut olan yazımlarda Kürtler çok büyük zararlar görüyorlar. Yeniden yazım, kuşkusuz Kürtlerin toplumsal ve siyasal varlığını da dikkate alacaktır. Kürtlerin çıkarlarını da gözetecektir. o halde Kürtler şimdiden bu konudaki kurulumlaşmaları da yaratmaya çalışmalıdır. Araştırmacı kişilere ve kurumlara yardımcı olmalıdır. Onların araştırmalarını, özgür bir kafa yapıyla yapmalarını teşvik etmelidir. Özgür düşünce yapısı konusunda ısrar etmek, Kürtler için çok önemlidir. Çünkü, Kürtler artık Ortadoğ'da varlığı inkar edilemez, önemli bir askeri ve siyasal güçtür. Bu gücü de günden güne artırmaktadır. Bu koşullarda, Kürtlerin bazı grupları, bazı devletler tarafından desteklenebilmektedir. Özgür kafa yapısı, bu tür ilişkilere eğilimli yaklaşımı gereklidir. Yardımlarında dolayı, o devlet de eleştirinin dışında tutulamaz.

“Kürdistan konusunda araştırma ve inceleme yapan kişiler ve kurumlar sorun derece özgür bir zihniyete hareket etmelidirler. Bu kişilerin ve kurumların düşünceleri ve kafa yapıları çok özgül olmalıdır. Bütün tehlikelere rağmen Kürdistan sorunu Kürtlerin tarihleriyle, toplum yapılarıyla, dilleriyle ve kültürleriyle ilgili sorunlar ele alınabilmelidir. Çünkü bizim Kürdistan hakkındaki bilgilerimiz çok eksiktir.”

Bilimsel çalışmalara duyulan ihtiyaç, genel olarak toplumsal ve siyasal konularda önemli bir bilincin gelişmesi sonucunda ortaya çıkar. Fakat incelemlerin kendisi de savunulmalıdır. Kendisini dost olan, politik merkezden denetimden olmayan, araştırma ve inceleme kurumlarının oluşması için özen göstermelidirler. Mümkün olduğu kadar, özzer kurulum oluşturulması çabası içinde olmalıdır.

c) Tarihe, topluma, dünyaya Kürtlerin bir bakışı olmalıdır. Kürtler, tarihe, topluma ve dünyaya farklı bir bakışla bakmanın bilincine ulaşmak durumundadırlar. Kürtler tarihi ve toplumu Kürtler gibi, Araplar gibi, Farslar gibi algılayamazlar. Toplumsal ve siyasal süreçlere bu kategoriler gibi bakamazlar. Örneğin, Lozan Antlaşması, Kürtler için tam anlamıyla bir esarettir. Lozan, Kürdistan'ın bölünmesini, parçalanmasını ve paylaşılmasını onaylayan, Kürtleri devletlerarası bir sistemden esaret altına sokan bir anlaşmadır. Bu anlaşmaya, Kürtlere, dünyada bir eşi daha bulunmayana bir kölelik dayatılmıştır. Halbuki Lozan'ın örneğin Kürtler için ifade ettiği anlam böyle değildir. Lozan, Kürtler için bir kurtuluş, yeniden kuruluş, Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmasını üstüne yeni ve diğ bir devletin ortaya çıkmasını, İsgalçilerin Anadolu'dan kovulması ve Türklerin özgür ve bağımsızlık kazanmasıdır. Bunlar herhangi bir Türkün derinlemesine değildir. Lozan'ın devrimci Türkler, marksist olan Türkler de aşığı yukan böyle değerlendirilmektir. Bu koşullarda Kürtlerin kendilerine özgü bir bakış oluşturmaya çalışmaları kuşkusuz çok önemlidir. Bunun gibi, örneğin

Ermeni soykırımı konusunda Ermenilerin ve Türklerin ileri sürdükleri tezler birbirinden çok farklıdır. İran-İrak savaşıyla ilgili Arap ve Fars görüşleri de öyle...

Bu görüşler şu şekilde eleştirilmeye çalışılıyor: Deniyki, "Şimdiye kadar Kürtlerin varlığı inkar ediliyordu. Tarih, Kürt olgusu dikkate alınmadı, Kürtler yokmuş gibi yazılıyordu. Şimdi de bunun tam tersi yapılmak istiyor..." Bu şüpheci çok yanlış bir algılama, çok yanlış bir kavrayış... Çünkü Kürtler başkaları, örneğin Türklerin, Arapların, Farsların ulusal varlığını inkar etmiyor ki Kürtler onları görmezden gelmiyor, onları yok saymıyor ki! Sadece tarihte yerini almaya çalışıyorlar. Ortadoğ'da 30 milyonu aşkın bir nüfusa sahip olan Kürtlerin görmezden gelinmesini, yok sayılmasını bilimsel ciddiyette bağdaşmadığını vurgulamaya çalışılıyor. Bu bakımdan Kürtlerin kendilerine, kendi tarihlerine, kendi toplum yapılarına Türklerden, Araplardan, Farslardan farklı bir yaklaşım geliştirmeye çalışmaları sakınca yaratmayacak bir durum değildir.

Kaldı ki, Kürtlerin tarihi, Kürt insanının, Kürt toplumunun nasıl köle düzineye düşürüldüğünü, koleleşiminin yoğunluk kazanarak gelişmesini tarihdir. Çağdas Kürtler, ancak bu tür köle ilişkilerini reddederek, bu utançtan sıyrılmının gerektiğini bilincine ulaşarak, tarihine ve toplumuna yaklaşmaya çalışıyorlar. Bütün bunların ötesinde, en önemli kategori düşünce özgürlüğüdür. Herkes kendi düşüncesini sorun derece özgür bir şekilde ortaya koyabilmelidir. Başkalarının yazdıklarına eleştirebilmelidir. Kürt insanı önemli bir vurgulamaya yapılmasını bir sakınca yaratmayacağı kanısında değildir. Fakat böyle bir sakınca olsa bile düşünce özgürlüğü bu sakınca ortadan kaldırılabilecek en önemli kurum olarak ortaya çıkmaktadır. Halbuki, Türk üniversitesi, Türk profesörleri, Türk basını, Türk araştırmacı Türk insanına vurgulamaya yaparken, örneğin, "Ne mutlu Türküm diyene" derken, Kürt insanını inkar ediyorlar. Ayrıca, düşünce özgürlüğü de savunuyorlardı. Kendilerini eleştiren düşüncemizin cezalandırılmasına karşı çıkmıyorlardı. Böyle bir vurgulamaya kuşkusuz çok büyük bir sakınca vardır.

Türk devrimcilerinin, Kürt tarihine, Kürt toplumu yapısına Kürt olarak bakmaları büyük bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmaktadır. Bu gereksinim kendini günden güne daha fazla duyurmaktadır. Kürt komünist önderlerinden İbrahim Kaypakkaya Kürdistan'ın, Lozan'da dördü bölünmesinin haksızlık olduğunu belirttiğini sonra şöyle diyor: "... Bu tarihi haksızlık artık günün meselesi olma niteliğini çoktan yitirmiştir. Sosyal gelişmeye ve sınıf mücadelesinin doğrudan doğruya kösteklemeye gibi bir mahiyet taşımaktadır. Bu nedenle komünistlerin onun düzeltilmesini isteme akizliğini ve basretmişliğini gösteremeler... Türkiye'de komünist hareket, Türkiye sınırları içerisinde milli meseleleri en iyi, en doğru çözüme bağlamakla yükümlüdür. Irak ve İran'daki komünist partileri de milli meseleleri kend ülkeleri açısından en doğru çözüme kavuşturursalar sözünümü haksızlığını hiçbir değeri ve önemi kalmayacaktır." (Bütün Yazılar, s. 215-217)

Kürtler böyle düşünmezler. "En doğru" denen çözümlerin Kürtler için çözüm olmadığını bilincine varmak durumundadırlar. Kürdistan'ın bölünmesinde, parçalanmasında ve paylaşılmasında emperyalizmin ve sömürgeciğin çıkarlarını, bunların isteklerini ve eylemlerini hiçbir zaman gözen gözde tutmak gerekir. Kürdistan, İngiliz ve Fransız emperyalizminin, kemalistlerin, Arap ve

Fars monarşileriyle yaptığı işbirliği ve gümbürlü sonucu bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Kürt devrimcileri hem bu süreci kavramak, hem de bu süreci onaylamak durumundadırlar. Kürt devrimcileri ise, bu süreci kavrayamıyorlar. Kavrayamadıkları için de onaylıyorlar.

Bu konuda İbrahim Kaypakkaya yalnız değildir. Mihri Belli, Mahir Çayan, Mehmet Ali Aybar, Deniz Gezmiş, Hikmet Kıvılcımlı, Doğan Avcıoğlu, Behice Boran gibi Türk solunun önde gelen önderlerinin düşünceleri de aşığı yukarı bu doğrultudadır. Burada kemalist ideolojinin Türk solu üzerindeki etkisi tartışılmaz derecede ağırdır. Ve bu etkiden kurtulmak sanıldığı kadar kolay değildir. Örneğin, İbrahim Kaypakkaya bu görüşlerini Mihri Belli'nin milli meseleye ilgili yazıyı eleştirdiğini de getirmektir. Mihri Belli'yi kemalist olmakla suçlayan İbrahim Kaypakkaya'nın kendisi de kemalizmin oluşturduğu çelik çerçeveyi parçalayamamaktadır, düşüncesini özgürleştirememektedir. Öyleyse, Kürt devrimcileri de, olaylara Kürt olarak yaklaşmanın yolunu yordamını öğrenmek, bu konudaki yeteneklerini geliştirmek durumundadırlar.

Şu da söylenebilir: Türk devrimcilerinin olaylara bakışında, bilimsel bir bakış açısı yoktur. Kürt devrimcileri ise olaylara bilimsel bir yöntemle bakmak durumundadırlar. Çünkü, kimin bilime ihtiyacı varsa o üretir. Kürtlerin bilime ihtiyacı çok büyüktür. Çünkü mevcut anlatımlardan en çok zarar gönen Kürtlerdir. Kürt devrimcileri ise kemalizmin etkilerinden kolay kolay kurtulamıyorlar. Mevcut tarih yazımı, mevcut anlatımlar, Türk devrimcilerini çok fazla rahatsız etmemektedir. Bu bakımdan tarihin yeniden yazımını Türklerden beklemek safdillik olur. Devrimci Türk önderlerinin kemalizmin kurduğu çerçeveye çok köklü bir eleştiri getirmeleri, bu çerçeveyi tartışması bir biçimde kabulmeleri bu anlamda gelmektedir.

Bu anlamda, Kürtlerin bir olgu üzerinde düşünmeleri, onu da değerleri emeleri gerektirir. 23 Nisan, 19 Mayıs, 24 Temmuz, 30 Ağustos, 29 Ekim vs. Kürtün bayramı falan değildir. Bu ırkı ve sömürgeci devletin ulusal bayramlarıdır. Kanunlarla, emirlerle, yasaaklamaları Kürtlerin de bu bayramları kutlamaları istenmektedir. Kürtlerin bu, bir ilince de ulaşmaya başladıklarını, ırkı ve sömürgeci devletin milli bayramına katılmayacağını özen gösterdiklerini görüyoruz. Zira, bunlar Kürtler için bayram değildir. Kürtlere dayatılan esareti, Kürtlere dayatılan devletlerarası sömürge sistemi bir az daha perçinleyen tarihsel dönem noktalarıdır.

Kürtlerin milli bayramı 21 Marttır. Onu da Kürtler ancak biribir türlü ceza, işkenceye, baskıya göğüs gerecek kutlayabilmektir.

Bir de Kürdistan'da, Mardin'in kuruluşu, Hakkarî'nin düşmandan kurtuluşu, Bitlis'in düşmandan kurtuluşu, Van'ın düşmandan kurtuluşu gibi kurtuluş günleri vardır. Bunlar da tarihin en büyük ironilerinin biridir. Bugünlerde Kürdistan, düşmandan falan kurtulmamıştır. Yeni bir düşmanın, Türklerin işgali altına girmiştir. Kaldı ki bu işgal çok daha gerici, çok daha barbardır. Tarihte böyle bir gericiğin, barbarlığın bir örneği daha görmek mümkün değildir. Çünkü, Kürdistan ve Kürt ulusu bütün maddi ve manevi değerler gaspedilme üzere işgal altına alınmıştır. Kürt adını ve Kürdistan adını tarihten ve yüzüzdünden silmek üzere işgal altına alınmıştır. İşgal, ilhak, sömürgeleştirme birlikte yürüten süreçlerdir. Kürdistan işgal edilmiş, ilhak edilmiş, sonra işgal tekrar per-

çinleştirilmiştir. Kürdistan siyasal ve askeri yönden zaten sömürgeçdir. İlgalin, ihlakin perçinleştirilmesinden sonra ekonomik anlamda sömürgeleştirme de gerçekleştirilmiştir.

"Düşmanın işgalinden kurtarıldık" deniyor... Şurası çok açık: Kürdistan eğer, gerçekten başka bir düşmanın, örneğin İngiltere'nin işgal altına girseydi şimdiki kadar çoktan kurtulurdu. Hiçbir emperyalist güç muhtakkak ki Türk yönetiminin, Türk sömürgeçliğinin Kürdistan'da yaptığı yıkımları gerçekleştirmezdi. Zira, Türk sömürgeçliği Kürt insanlarını en yuce değerlerine saldırmıştı. Onları aşağılamıştı, onlara hakaret etmişti. Türk sorunları düştürmüştü. Böylesini hiçbir emperyalist ve sömürgeç güç hiçbir yerde yapmazdı. Buna rağmen bayramlara, "kurtuluş günleri"ye, ikiyezül devlet politikası sömürgeçliği gizlemeye çalışmaktadı. Kürt ulusunun zihni açıktı, bu sürece gayet açık bir şekilde bütün ayrıntılarına öğrenilecekti. Türk sömürgeçliğinin kırıklığını geniş olgusal zenginlikle ortaya konacaktı.

"Bölücüler" deniyor. "Vatan hainleri" deniyor. Ne kadar yanlış algılamalar... Kürtler için kullanılan bölücü sözü, sorun dercesine yanlış. Çünkü, Kürtler Türkiye ülkesini, Türkiye'yi bölmüyorlar ki Kendi ülkelerini, Kürdistan'a sahip çıkmıyorlar. Bölünmüş, parçalanmış, paylaşılmış devletlerarası sömürge sistemi altına sokulmuş ülkelerin kurtarmaya çalışıyorlar. Bu süreç de gösteriyor ki, burada esas bölücüler, İngiliz emperyalizmi, Fransız emperyalizmi, kemalistler, Arap monarşileri ve Fars monarşisidir. Esas bölücüler bunlardır. Bunlar birbirleriyle işbirliği ve güçbirliği yaparak Kürdistan'ı ve Kürt ulusunu bölmüşler, parçalamışlar ve paylaşmışlardır. Türk sömürge yönetimi, kendi bölücülüğünü, emperyalizmle yaptığı işbirliğini gizlemek için hep Kürtleri bölücü olarak suçlamaya çalışmaktadı. Böylece, esas tarihsel gerçek, can alıcı gerçek konusunda herhangi bir bilincin oluşmasına engel olmaya gayret etmektedir. Artık, bu ikiyezül devlet politikasını sürdürmek için günün güne daha da zorlaşmaktadır.

"Vatan hainliği" kavramını yine bu çerçevede içinde değerlendirmek gerekir. Kürtler kendi vatanlarını, Kürdistan'ı savunuyorlar. Kürdistan'ı sömürgeçi boyunduruktan kurtarmak için çaba harcıyorlar. Bu bakımdan onlar elbette yurtseverdir. Fakat Kürdistan'da da vatan hainleri vardır. Onlar kendi ülkesine, kendi ulusuna karşı Türk sömürge yönetimiyle işbirliği yapanlardır. Türk sömürgeçliği, Türk basını, Türk siyasal partileri, Türk üniversitesi vs., bu kavramların içeriğini çarpıtılabilmek için çok büyük bir çaba gösteriyorlar. Fakat günümüzde, artık her şey daha sağlamlı bir şekilde algılanmaya ve kavranılmaya başlanıyor. Düşman güçlerin ve bu düşmana karşı mücadele eden yurtsever güçlerin "vatan haini" kavramına yükledikleri içerik elbette farklı olacaktır.

d) Burada, üzerinde durulması gereken önemli bir konu da Kürt sorununun niteliğiyle ilgilidir. Kürt sorunu uluslararası bir sorundur. Bu, en azından, Kürdistan'ın bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılması yapısının ortaya çıkardığı bir durumdur. Bunun ötesinde ABD, SB, İngiltere, Fransa, F. Almanya... gibi devletler Kürt sorununa yakından ilgilnenmektedirler. Kürt sorunu uluslararası bir sorundur. Fakat şimdiki kadar Kürt sorununun çözümünü iç içe yapılan görüşmeler, hep ikili görüşmeler olmuştur ve gizli görüşmeler olmuştur. Türkiye ile Irak, Türkiye ile İran, Türkiye ile Suriye, İran ile Irak arasında yapılan ikili ve gizli görüşmeler olmuştur. Böyle toplantılarda

Kürtlerin temsil edilemeyeceği çok açıktır. Kürtlerin temsil edilmesi şöyle düşünür, başlarına yeni yeni çoraplar örüldüğü de açıktır. O halde, sorunu mümkün olduğu kadar uluslararasılaştırarak, uluslararası kurumlara götürmekte yarar vardır. Bu Kürt sorununa ideolojik ve politik bakımdan hızla geçilsektir. Bu tür kurumlarda, Kürtlerin temsilcileri de yer alacak ve görüşlerini açıklayacaklardır. En azından Kürtlerin dostları yer alacaklardır.

Bir konunun altının çizilmesinde yarar görüyoruz: Avrupa Parlamentosu, Avrupa Konseyi, Helsinki Nihai Senedi, Uluslararası Af Örgütü gibi kurumlar Kürt sorununu çeşitli düzeylerde konuşmaktadırlar. Zaman zaman bu ulusal parlamentolarda da konuşulmaktadır. Amerikan Kongresi, Fransız Meclisi, İngiliz Parlamentosuna benzer konularla ilgili karar tasarıları sunulduğu zaman, bu konuyla ilgili görüşmeler yapıldığı zaman, "emperyalizm Kürdistan'la ilgili olarak yine ne hianetler döşüyor" diye endişeler ifade edilmektedir. Bu devletlerin Kürt sorununu boşuna kurcalamadıkları, kendi çıkarlarını, fakat Kürtlerin kesinlikle aleyhine birtakım cabar icra ettikleri görülmektedir. Bu konunun biraz derinlemesine gerektiği kınasındadır.

Kürdistan konusunda emperyalizm etkeni elbette vardır. Fakat bu, kendini 20. yüzyılın ilk çeyreğinde 1915-1925 yılları arasında göstermektedir. Kürdistan ve Kürt ulusu, bu yıllarda İngiliz ve Fransız emperyalizminin, kemalistlerin, Arap ve Fars monarşileriyle yaptığı işbirliği sonucu bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Bu tarihin görüldüğü en büyük, en etkili böl-yönet politikasıdır. Dünyada ortaya çıkardığı sonuçlar bakımından bunun kadar ağır olan bir böl-yönet politikası daha yoktur. Ve bu politika Kürtlerin dostlarını azaltmış, hatta hiçe indirmiş, fakat düşmanlarını çoğaltmıştır. Düşmanların saldırılarını, dostlarını pasif yapmıştır. İşte, Kürdistan konusunda emperyalizm etkeni bu tarihte keskinleşir. Kürdistan'ın parçalanması, bölünmesi ve paylaşılması süreci tüm teferruatıyla, zengin olgusal dayanıklarla incelenmelidir.

Günümüzde, ulusal parlamentoların Kürdistan sorununu ele alıp incelemelerinin, bu konulara karar tasarıları hazırlamalarının Kürtlerin çıkarlarına zıt bir süreç olduğuna düşünmüyoruz. Böyle bir süreç, bilakis Kürdistan'ı ortaksıra bir şekilde denetim altında tutan, Kürdistan'ı devletlerarası sömürge haline getiren devletler rahatsız ediyor. Deniyor ki, "ABD, Fransa, İngiltere, Almanya gibi devletler Kürdistan sorununa burunlarını sokarak Kürdistan pastasını daha önemli bir pay almanın mücahadesini yapıyorlar." Bu ifade insanı şöyle düşündürüyor: Kürdistan pastasını Kürtlerin elinden kapıp kendileri aralarında paylaşacaklar... Halbuki durumun öyle de böyle değildir. Kürdistan pastasının Kürtler kınıtı olarak bile yararlanılmamaktadır. Bu pasta, zaten Türkiye, Irak, Irak gibi sömürgeci devletlerin denetimindedir. Örneğin Saddam Hüseyin'ün pastanın çok küçük kısmında kimyasal silahlar üretip, MiG'ler, Su-26'ları satın alıp Kürdistan'a göndermektedir. Türkiye Dicle, Fırat sularının nasıl kullanılacağı konusunda Kürtlere danışarak ihtiyacını hiç duymamaktadır. Kısaca Kürdistan pastası zaten Kürtlerin denetimindedir. Fakat sorun uluslararası kurumlara götürülmesinin, oralarda tartışılmasının Kürtlerin lehine bir gelişmeye yaratacağını düşünmüyoruz. Bu tür çabaların güdük bir özertik planının hayata geçirmesine hizmet edeceği, sağlıklı ve güçlü ba-

ğımsızlık ve özgürlük mücahadesine darbe vuracağı ve onu gerileteceği anlayışı var. Benzer çabaların, uluslararası girişimlerin, elbette silahlı mücahedeyle, özgürlük ve bağımsızlık mücahedeyle koordineli bir şekilde yürütülmesi gerekir.

Kürdistan'ın bölünmesinin, parçalanmasının ve paylaşılmasının ortaya çıkardığı bir durum vardır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücahadesinin, devrimci mücahadesinin son derece bağımsız bir çizide gelişebilmesi pek olanaklı değildir. Çünkü Kürdistan'ın her tarafı işgal ve istila altındadır, ihlak edilmiştir. Kürdistan'ın etrafı düşman güçlerle çevrilmiştir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücahadesini yürüten örgütler bölünmenin, parçalanmanın, paylaşılmanın bilincine, toplun bilincine ve tarih bilincine ulaştıkları ölçüde, bağımsız bir çizgi tutarlabilecek ve bu çizgiyi sürdürmeyle yeteneğine sahip olabilirler. Uluslararası ilişkilerde çıkar esasına dikkat etmek önemli bir özelliktir. Çıkar uluslararası ilişkilerin en temel boyutudur. Hiçbir örgüt veya devlet sırf iyilik olsun diye, adalet gereği diye ulusal kurtuluş güçlere yardım etmez. Burada muhtakkak kendi çıkarını da gözetiyor. Ulusal kurtuluş güçlere yardımcı olunarak, yardımları verirken muhtakkak onlardan, kendi çıkarlarını gözetir bir şeyler istiyor. İşte, ulusal kurtuluş devrimci örgütleri alınacakları, ne verecekleri bir hesap kitabı sorundur. Bu hesap kitabı sonucunda eğer bir denge varsa, ilişkiye girmekten hiç kaçınılmamalıdır.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücahadesini Avrupa merkezlerinden yürütmek adına değildir. Ulusal kurtuluşçu örgütleri için Avrupa mer-

politikayı sürdüren kişi ve kurumlar arasında önemli bir farklılık olmalıdır. Hele hele politik faaliyetleri sürdüren kişi ve kurumlar, bilimsel çaba içerisinden olanları yönlendirmeye çalışılmaktan özenle uzak durmalıdır. Bilimsel çaba içinde olanlar özgürlükleri bütün politik kurumlara karşı korumaya çalışmaktadırlar. Bu tavır ve davranışın, Kürtler herkesten daha çok gerekli olduğu kınasındadır.

f) "Kürt milliyetçiliği" kavramı üzerinde de ciddi bir şekilde durmamız gereği vardır. Türk milliyetçiliği, Arap milliyetçiliği, Fars milliyetçiliği gibi kategoriler Kürt milliyetçiliği arasında çok büyük farklar vardır. Bu farklar birbirleriyle uzlaşmaz derecede büyük olan farklardır. Bugün Avrupa'da, Batı dünyasında milliyetçilik eskimis bir akım olarak kabul edilmektedir. Milliyetçiliğin çağdaş bir akım olmadığı belirtilmektedir. Milliyetçilik, Ortadoğu'da, Asya'da, Afrika'da ve benzer yerlerde ise çok güçlü bir akımdır. Örneğin Türkiye, Araplarda, Farslarda çok güçlü milli duygu ve milliyetçi hareketler vardır. Bu hareketlerin, bu ideolojilerin içeriğiyle Kürtlerdeki milliyetçi hareketin içeriği arasında çok büyük bir fark vardır.

Kürtlerin milli duygularını açılmaları yasaklanmıştır, baskı altındadır. Kürtlerdeki milli hareketin içeriği tam anlamıyla demokratiktir. Çünkü Türk, Arap ve Fars sömürgeçliğinin baskılarına karşı direniş için. Bu baskıya karşı direnmek demokratik olunamaz, devrimci olunamaz. Bu bakımdan Kürtlerde, milli duygularına sahip olmak, milli özellikleri savunmak, devrimci ve demokrat olmak için vazgeçilmez bir koşuldur. Kürt milliyetçiliğinin saldırgan hiçbir yönü ve özü olmaz. Fakat Türk,

Sağmalolar'da Kürdistan'ın ilişkin panelin konuşmacıları, İ. Beşikçi ve Seyfettin Rüzgar

kezlerinde olmak, oralarda bürölar kurmak kuşkusuz çok önemlidir... Fakat bu örgütlerin Kürdistan'da bir tek tabanları varsa Avrupa'da olmak pek daha işlevsel bir hale gelmektedir. Önemli olan ise Kürdistan'da olmaları. Veya Kürdistan'a mümkün olduğu kadar en yakın yerde olmaları. Bu da yukarıda kısaca belirtmeye çalışıldığı gibi bir hesap kitabı yapmayı gerektirir ki, ilişkilerde belirli bir denge durumu varsa bu ilişkiyi sürdürmek herhangi bir sakınca yoktur.

e) Bilimsel faaliyet sürdürmek ve politik faaliyet yürütmek farklı farklı süreçlerdir. Politik bir faaliyet sürdürmede taviz olabilir. Bazen sınırlarınza karşı taviz verirsiniz, bazen taviz koparınız. Politik faaliyetlerinizi bu şekilde geliştirmeye çalışınız. Bilimde ise taviz olmaz. Bilimde kavramlar yerinde kullandırılır. Olguların arasındaki ilişkiler sağlam bir şekilde kurulmaya çalışılır. Olguları gözlemde görmek, yok saymak, mümkün değildir. İnceleme ve araştırma ya insanın zihinsel bakımından kendi kavrayışları çerçevesinde, son derece özgür bir kafa yapısıyla olayları incelemeye çalışılır. Bu konularda en ufak bir taviz sözkonusu olmaz. Bu bakımlardan emperyalist çaba içinde olan kişi ve kurumlarla

Arap ve Fars milliyetçilikleri saldırganlardır. Türklerdeki, Araplardaki ve Farslardaki milliyetçilik hareketleri emperyalist ve sömürgeçi bir içeriğe sahiptir. Halbuki Kürtlerin milli hareketi sömürgeçlikten kurtulma, Türkiye, Araplarda ve Farslarla eşit yaşamaya amaçını taşımaktadır. Kürt toplumuna yönelik yürütülen saldırganlığı karşı özdeşleşmeye amaçlamaktadır.

Kürt devrimcilerinin yanlış bir anlayışı var. Milliyetçi deyince, milli duygu deyince feodal sınıfların, aşiretlerin, şeyhlerin, toprak ağalarının değerlerini anlıyorlar. Bu değerlerin gözetilmeye çalışıldığı düşünmüyoruz. Bu çok yanlış bir kavrayıştır. Çok büyük bir baskı ve zulüm altında tutulan bir halkın milliyetçiliği her zaman emekçi sınıfları gözetir. Bu milliyetçilik her zaman emekçi sınıfların çıkarları doğrultusunda gelişir. Çünkü, Kürdistan'da feodal sınıflar burjuvazlaşmamıştır. Burjuvazlaşmadık, burjuvazlaşmadık anlaşılırılmıştır. Böylece, ulusalılık iddia edilebilir, ulusal istekler heri sürebilecek sınıf çürütülmüştür. Böyle olunca bu ulusal özelliklerin de elbette devrimciler ve demokrat unsurlar tarafından geliştirilmesi ve savunulması gereği ortaya çıkmaktadır.

Kürt devrimcilerinin milliyetçilik

kavramını, milli duygu kavramını yanlış ve eksik kavramlarıdır. Türk solunun etkisi çok büyüktür. Türk solü Kürd hareketini hep milliyetçi olarak eleştirmiştir. Yani, Kürt hareketini milliyetçilikle suçlamıştır. Bu eleştiriler aslında hep resmi ideoloji doğrultusunda yapılmıştır. Örneğin 1925 Şeyh Said hareketi "milli değeri, dinsel bir ayaklanmadır" diye eleştirmiştir. Bundan milli bir ayaklanma olması kabul edilebilir anlamı çıkmaktadır. Halbuki eleştirip yıpratmak sözkonusudur. Zira, kemalizm Kürt hareketlerinin hiçbir çeşidini istememektedir. Hangi doğrultuda olursa olsun, Türk solu 1960'lı ve 1970'li yıllarda Kürt hareketlerini de milliyetçi olmakla, devrimci ve enternasyonalist olmamakla suçlamıştır. Aslında milliyetçi sloganlara hareket eden Türk solunun bizzat kendisidir. 1960'lı, 1970'li yılları düşünün. En devrimci slogan mingtonglar, gösteri yürüyüşlerinde haykırılan en önemli slogan "Bağımsız Türkiye" idi. "Bağımsız Türkiye" nasıl oluşmuştur? Kürdistan ve Kürt ulusu İngiliz emperyalizminin, Fransız emperyalizminin kemalistleri, Arap ve Fars monarşileri ile yaptığı işbirliği ve güçbirliği sonucu bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmıştır. Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun çok önemli bir kesimi de yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin sınırları içinde bırakılmıştır, temelinde emperyalizmin ve sömürgeçliğin bölme ve yönetme politikası olan, emperyalizme bu yönde işbirliğine ve güçbirliğine girişmiş bir Türkiye nasıl bağımsız olabilir? Türk solunun bu sloganı dilinden düşürmesinden rağmen, Kürtlerin her türlü istediğini, hareketini milliyetçilikle suçlaması bir ironidir. 1960'lı, 1970'li yıllarda Kürtler bu durumu deşifre edemedi-

şilerdir. Kürtlerin bu durumu deşifre edememeleri toplum bilincinin ve tarih bilincinin gelişmiş olmasıyla ilgilidir. "Emperyalizmle işbirliği ve güçbirliği yaparak Kürdistan'ı bölüp parçalayan, önemli bir parçasını da denetim altına alan sizsiniz... Bu bakımdan sizin de bir Kürdistan'ınız var" denememiştir. Bilindiği gibi kemalizm Türk solu üzerinde çok etkili olan bir ideolojik akımdır.

Öte yandan Türk solu, o yıllarda Vietnam'da Filistin'e, Nikaragua'dan Angola'ya kadar her halkın, her ulusun bağımsız devlet kurma hakkını savunuyordu. Kürtleri ise bağımsız devlet kurma hakkı şöyle dursun, Kürteden sözetmeler, Kürte konuşmaları bile yadrganıyordu. Kürt devrimcileri de Türk solundan gelebilecek suçlamalara muhatap olmamak için, Kürt dili, Kürt edebiyatı gibi konularla hiç ilgilenmiyorlar, enternasyonalist oldukları, marksist-leninist olduklarını söylüyorlardı.

Kuzey Kürdistan'da yaşadığımız şu aşamada, Kur'an'ın Kürte okunması bile, Mevlüt'ün Kürte okunması bile devrimcilerdir. Çünkü sömürgeci ve ırkçı olan devlet Kürt olan her şeyi yok etmeye çalışmaktadı. Kürt dilini, Kürt folklorunu, Kürt müziğini yok etmek için her türlü önlemleri düşünmekte ve yürürlüğe koymaktadı. "Biz devrimciyiz, enternasyonalist" deyip bundan önemsiz saymak, önemsiz sayılan bu kategoriler üzerinde ısrar etmemek ırkçı ve sömürgeci Türk yönetiminin emkeğine yağ sürmektir. Kürteyiye, Kürt olan her şeyi sahip çıkmak, Türk ırkçılığını ve sömürgeçliğine karşı çıkmak anlamına gelir.

Kürtler milliyetçiliği Türkler gibi, Araplari gibi, Farslar gibi düşünmezler. Onlar gibi algılayamazlar. Türk milliyetçiliği, Arap milliyetçiliği, Fars milliyetçiliği saldırgandır. Emperyalist ve sömürgeci özlere sa-

hiptir. Kürt milliyetçiliği ise bu soldan milliyetçiliklere karşı, ırkçı ve sömürgeci uygulamalara karşı Kürt ulusunun savunma, onu öteki halklarla eşit kılma amacını taşımaktadır. Zülme karşı emperyalist, sömürgeci ve ırkçı uygulamalara karşı durduğu için son derece demokratik bir içeriğe sahiptir. Avrupa'daki gelişmelere, özellikle Avrupa Ortak Pazarı ile ilgili gelişmelere baktığımız zaman, oralarda da milliyetçilik hareketlerinin artık çok gerilerde kaldığını görüyoruz. Bütünleşen bir Avrupa'da bu doğal bir süreçtir. Bu süreç Kürdistan'da bu şekilde kavranılmaz. Çünkü Kürdistan'da çok ağır baskı ve zulüm vardır. O halde Kürtleri milliyetçilik kavramını yeniden değerlendirilmek durumundadır. Burada ölçüt Türk solu olmamalıdır. Türk solunun kendileri hakkındaki neler düşündüğü olmalıdır. Kürtlerin kendine özgü düşüncesi, kendine özgü kavrayışı olmalıdır...

Kürtlerde eskik olanım, marksist-leninist düşünce, tavr ve davranış olmadığının bir kere daha belirtmek yarar vardır. Kürtlerde eskik olanı milli duyudur. Milli duyuyu eksikliği bir örnekle açıklamak yarar görüyoruz: Bir arkadaşından dinlediğim olay şöyle: Bir Fransız arkeolog Kara Afrika'da incelemeler yapıyor, yerlilerin ürettiği kapıya, ağaçlara, ağaçlara çizdikleri resimlere çok ilgi duymuş. Çevrede bazı yerlerde kazılar yapmak istemiş. Fakat yerliler arkeologun düşüncelerini, yetmelerine şiddetle karşı çıkmışlar: "Buradan bir tek taş parçası, bir avuç toprak bile, bir küçük ağaç dalı bile götürmezsin, buralar bizimdir. Atalarımızın kaldırdı" demişler. Fransız arkeolog, kendi bölgelelerinden taşlarla, sopalara, oklarla, bağrıncak, öfkelenerek kovmuşlar. Aynı Fransız arkeolog bir süre sonra Diyar ve Firat vadilerinde de incelemeler yapmaya başlamış. Bu sırada çevredeki Kürtler kendisine olağanüstü derecede yadın emişler. Küçük küçük taş, toprak, çömlek parçaları getirmişler... "A! bunu da götür. A! bunu da götür" demişler. Üstelik hizmetleri karşılığında çok az bir ücret almışlar. Taş, toprak, çömlek parçalarından ise hiçbir ücret almamışlar. Fransız arkeolog Kara Afrika'daki incelemelerini de dikkate alarak şöyle söylüyor: "Kürtlerde milli duyuyu, vatana bağlılık duygusu çok az, çok cılız. Neleri var, neleri yok hepsini bana vermeye çalışıyorlar. Bunların yurtlarından kaçınmalarından hiç endişe duymuyorlar. Halbuki bu parçaları onların tarihleriyle, geçmişleriyle ilgili önemli belgelerdir."

Milli duyuyu deyin, Yahudileri ve Ermenileri hatırlamamak mümkün değildir. Bu uluslar da, tarihte çok büyük zulümlere, haksızlıklara, soykırımlara karşılaştılar, yurtlarından kovuldular. Fakat, bu halklar geçmişlerini, kendilerini yapları haklıklarını, soykırımları unutmadılar. Nisiden nesile aktardılar. Milli duyguların onların yok olmalarını önledi. Kürtlerin ise kendilerini yapılan haklıklarını, zulümleri, soykırımları kolayca unuttuğunu görüyoruz. Milli duyuyu eksikliği burada da kendini göstermektedir.

g) Birçok üzerinde daha durmanın gerekli olduğunu düşünüyorum. Türkiye'de devrimciler hala Kürdistan'ın sömürge olup olmadığını, ayrı örgütlenmenin gerekli olup olmadığını tartışmaktadırlar. Hala bu tartışmalar, bu konuşmalar... Bu konuşmalar karşısında insanın yüreği burkuluyor... Fakat bunları da ciddiye alıp bazı açıklamalar yapma gereğini duyuyorum.

Kürdistan'ın sömürge olup olmadığı konusunda, Halbuki, Kürdistan sömürge bile değil. Kürt toplumu namusu gaspedilmiş bir toplumdur.

Buradaki namus sözcüğü bilimin bir kavramı değildir. Anlakin bir kavramdır. Fakat Kürt toplumunun bu perişan halini bilimin kavramlarıyla açıklamak çok zordur. Bilimin kavramları bu süreci kavramakta, açıklamakta yetersiz kalmaktadır. Fakat son yıllarda bu süreci açıklayıcı kavramlar ürettiğini de görüyoruz. PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan'ın, Serxwêbûn'un sık sık vurguladığı "düşürülme" kavramı bunlardan biridir.

Kürdistan elbette Türkiye'nin sömürgevidir. Deniyor ki, "Türkiye'nin kendisi zaten emperyalizmin yarı-sömürgevidir. Yarı-sömürgeğin sömürgeci olamaz." Peki, Türkiye'nin sömürgeci yapması için neyi ekler? Ordu, polis, jandarma, karakol, mahkeme, gizli servis vs. gibi zorlayıcı baskı araçları mi yoktur? Kamu yönetimine, memur kadrosuna mi sahip değildir? Gazete, radyo, televizyon, sinema gibi kitle haberleşme araçları mi eksiktir? Türk yönetiminde, Türk bürokrasisinde, Kürdistan'da sömürgecilik yapacak karacı ticaret ve sanayi bilinci mi gelişmiştir? Kapitalist biririm ki eksiktir?

Türkiye'nin sayısı 800 binin üzerinde ordusu var. NATO içinde ABD ordusundan sonra en kalabalık ikinci ordu. Ayrica, polisi, jandarması, özel timi, gizli servisi, korucusu, mühlbi var. Bine yakın cezaevi var. Polis karakolları, jandarma karakolları var. Özel tim merkezleri, gizli servis mer-

kezi var. Hem de çeşit çeşit... Bunlar emperyalist bir güçten, ABD'nden veya benzerlerinden izacet alınarak kurulumu, yönetimini. Türk devletinin bu kurumları kurma ve yönetme kabiliyeti var. Türk devletinin, 20-30 yıllık, 50-60 yıllık, 100 yıllık mazileri olan Afrika ülkeleriyle, Orta Amerika ve Güney Amerika ülkeleriyle karşıtarmak gerekir. Türkiye Osmanlı İmparatorluğu'nun devamıdır. Sadece Anadolu'da, Ortadoğu'da bin yıllık devlet geleneği vardır. Machiaveli'nin "Hükümdar" isimli eserinde neler yazdıklarını biliyoruz. Fakat benzer şeyler daha 11. yüzyılda Selçuklu veziri Nizamü Mülk tarafından yazılmıştır: Siyasetname... Türkiye'nin sömürgecilik yapmak için ABD'nden veya İngiltere'den izacet alması gerekmektedir. Bilgi almaz... Türkiye'de cezaevleri siyasi mahkumlarla doludur. Siyasi tutsaklara nasil muamele edileceğini Türk yönetimi zaten biliyor. Bunun için İngiltere'den, Amerika'dan bazı şeyleri öğrenmesi gerekli değildir... Bütün bunlar Türkiye tarafından bilinmektedir. Türkiye bu konularda hem yoğun bir bilgi birikimine, tecrübeye sahiptir, hem de bunları etkin bir şekilde kullanmaktadır. Kamu yönetiminin idarektileri doğrudanla hizmet veren bir üniversiteye dünyanın pek az yerinde rastlanır.

"Sömürge'nin sömürgeci olamaz, yarı-sömürge'nin sömürgeci olamaz" mantığı elbette anlamsızdır. Yarı-sömürge Türkiye'nin neleri olduğunu yukarıda kısaca ifade etmeye çalıştık. Ordu, polis, cezaevleri, mahkemeler, kitle haberleşme araçları, üniversiteleri, eğitim kurumları, gizli servisler vs. Peki, Kürtlerin nesi var? Türkiye bütün bunlara sahip olmasına rağmen, yarı-sömürge oluyorsa

bunların hiçbirine sahip olmayan Kürtlere ne demek gerekir? Kürdistan'daki önemli ekonomik işletmelerin devlet işletmeleri olduğunu da unutmamak gerekir. Kürdistan elbette Türkiye'nin sömürgevidir. Düşünelim ki, Kürdistan'da en yoğun, en kapsamlı zulümler, işkenceler, sömürgeci uygulamalar, soykırımlar Mustafa Kemal Atatürk döneminde, yani, Türkiye'nin emperyalizme karşı en çok bağımsız olduğu bir dönemde gerçekleştirilmiştir.

Sömürge tezi Kürtlerin örgütlenmesiyse, devrimci ve ulusal kurtuluş mücadelesini yönetilmesi konularıyla çok yakından ilişkilidir. Sömürge tezi Türk soluna mensup siyasetçiler Kürt soluna mensup siyasetler arasında esaslı bir ayrımını meydana gelmesine neden olmuştur. Kürt soluna mensup siyasetlerin hemen hepsi de sömürge tezini kabul etmektedir. Kürt soluna mensup siyasetlerin çok büyük bir kısmı ise sömürge tezini reddetmektedir. Gerilla mücadelesini yükselterek gelişmesi, gerillanın görülmemesine olanak hazırlamaktadır. Sömürge tezi günümüzde daha geniş gruplar tarafından benimsenmiş durumdur.

Kanımca sömürge tezi toplumsal yapıyı, tarihsel gelişmeyi açıklamakta çok yararı olan bir kavramdır. Fakat Türk soluna bu kavramı kullanmaktan kendini mahrum etmiştir.

"PKK örgütlenmesi düşündüğünden çok daha derindir, yaygındır. PKK artık, tek adamla yürüyen, bir adam tarafından çekilip çevreni bir örgüt değildir. Hepsinden önemlisi PKK ve Başkan Apo bunun bilincindedir. Gerekli önlemlerin alındığı anlaşılmalıdır. Bütün bunlara rağmen Apoları çoğaltmak gerekir. Onlarca, yüzlerce Apo olmalıdır. PKK'de 'yeri doldurulamayan' insanlar olmalıdır... Dikkate almak gerekir. Düşman güçlerin PKK'ye karşı, Başkan Apo'ya karşı yapmayacakları hiçbir şey yoktur. Bu konuda devletin bir yıllık bütçesi bile, daha fazlası bile ortaya konabilir. Böyle düşmanca bir süreç karşı verilebilecek en güzel cevap ise, herkesin Apo olmaya çalışmasıdır."

Çünkü sömürge tezini örgütlenmenin su veya bu doğrultuda olması konusunda iyi yakından ilgili olarak düşünmektedir. Sömürge tezini savunuların ayrı ayrı örgütlenmeyi kabul ettikleri belirtilmektedir. Örgütlenme sorunu Türk solunun Kürtlere dayattığı konuların başında yer almaktadır. Türk solunun bu konudaki düşüncesi, tavr ve davranışı bir dayatmadır. Su bu sadece Kürdistan'da görülün bir ilişki biçimidir. Daha doğrusu egemen ulusun solu ile ezilen ulusun solu arasında görülen bir ilişki. Dünyanın başka yerlerinde böyle bir ilişkiyi rastlanmaktadır.

Filistin Kurtuluş Örgütü ile İsrail ilişkileri ele alalım. Hiçbir İsrail devrimcisi, hiçbir Yahudi komünisti, Filistinlilere ortak örgütlenme önermemektedir. Filistinlinin İsrail Komünist Partisi'nde örgütlenmesi istenmemektedir. Türk solu da Filistinli devrimcilerle hiçbir zaman İsraili komünistlerle birlikte örgütlenmeyi gerektirmediğini bildirmiştir. İsrail işgali altındaki Arap topraklarında da Filistinlinin ayrı örgütlenmesini çok doğal karşılamıştır. Doğal olan da zaten budur. Kaldı ki İsrail Komünist Partisi Türkiye'deki benzerlerinden çok daha inanılır, güvenilir bir partidir. İsrail Komünist Partisi Filistinlinin kendi kaderlerini tayin hakkını kabul etmektedir. İsrail komünistleri İsrail'i Filistinlilere karşı sürdürdüğü savaşın en sıcak anında bile Filistin Kurtuluş Örgütü'nün yetkilileri ile konuşabilmektedir, görüşebilmektedirler. Bu durum, kamuoyuna, basına açık görüşmeleridir. Bunlara rağmen, Filistinlinin ayrı örgütlenmesi elbette daha doğrudur. Kürtlerin ayrı örgütlenmesi Güney Kürdistan'da veya Doğu Kürdistan'da herhangi bir sorun yaratmamaktadır, bütün bunlar

çok doğal karşılanmaktadır. Fakat Türk solu Kürtlere devamlı ortak örgütlenmeyi dayatmaktadır. "Emperyalizmin ve devrimciğin gereği budur" demektir.

Halbuki Türk solu emperyalizmi, devrimciyi, 1969-1970 yıllarında Filistin'i karşı göstermiştir. O yıllarda Dev-Genç üyeleri Filistin'i geliyordiler. Filistin kurtuluş örgütlerinin İsrail'i karşı yürüttüğü mücadeleye katkıda bulunmaya çalışıyorlardı. Orada istasyon istediği kadar kalıyordu. Bazıları orada sadece eğitim görüyordu. Bazıları ise, aktif mücadeleye katılıyordu. Fakat Filistin Kurtuluş Örgütü'ne program dayatma, su bu koşullarda sizinle birlikte olunuz gibi şeyler söylemek çuşkuzusuz konuşmuş demektir. Bugün, Türk solunun Kürdistan'daki devrimci ve demokratik mücadeleye, ulusal kurtuluş mücadelesine böyle bir yaklaşımı yoktur. Türk solunun örgütsel olarak Kürdistan'daki bu mücadeleye yapacağı önemli katkılar da yoktur. Fakat üyeleri serbest bırakarak bu mücadeleye önemli destek sağlayabilirler.

Sömürge, ortak örgütlenme vs. derken, Kürdistan'ın sömürge bile olmayan bir ülke olduğunu unutmamak gerekir. Kürdistan'ın bölünmüş, parçalanmış ve paylaşılmış bir ülke olduğunu, Kürdistan'da devletlerarası sömürge sisteminin uygulandığını unutmamak gerekir. "Türkiye'deki Kürtler Türk devrimcileri ile bütünleşsin", "İran'daki Kürtler İran

tır. Biz bu politikanın nasıl düşünüldüğünü, nasıl uygulandığını, ne tür sonuçlar ortaya çıkardığını, bu politikanın neden Kürdistan'da ve Kürtlere karşı uygulandığını yakından biliyoruz. Kürt toplumunun bünyesinde taşıdığı zaafı da biliyoruz. Burada bu politikanın haksız bir politika olduğunu ifade etmeye çalışıyoruz. Emperyalizmin ve sömürgeciğin ürettiği ve uyguladığı politikalar elbette haksız politikalar. Kürdistan'da bu politikaların çok daha haksız şekilde uygulandığını düşünüyorum. Bu politikanın Kürdistan'ın bölünme ve yok et biçiminde uygulandığını, bunun da Kürt toplumuna büyük bir yıkıma uğrattığını anlamaya çalışıyoruz. Ürattığı ve Türkiye'de demokratik kamuyu Kürtlere utulanan bu politikayı daha yakından kavramaya, Kürdistan'da uygulanan devletlerarası sömürge sisteminin protesto etmeye başlamıştır.

Gerek dünyada, gerek Türkiye'de devrimci-demokratik kamuyu Kürdistan'ın nasi yetnediği konusunda daha sağlıklı ve daha geçerli bilgiler sahibi olmaktadır. Bugün, Kürt toplumu çok büyük tehlikelere karşı çalışıyor. Türkler, Araplar ve Farslar Kürtleri iyi yönetmemektedir. Kürdistan'da sürgünler vazgeçilmez bir devlet politikasıdır. Kürtler, Araplar ve Farslar Kürtleri kıymasız silahlar kullanarak yönetmektedir. Kürtler bok yedikleride yönetmektedir. İnsanlara bok yedikleride devlete itaatları ve sadakalarını sağlanmaktadır. Masum insanlar sorgusuz sualsiz öldürülüyor, sonra da suç delillerini ortadan kaldırarak amacına ceseller yakılmaktadır. Kürdistan böyle baskı ve zulüm yöntemleriyle yönetilmektedir. Bu koşullar altında insan ister istemez Kürt halkının kendi kaderini belirlemesi gerektiriyor düşünmektedir. Kürtleri neden ille Türkler yönecek, ille de Araplar yönecek, ille de Farslar yönecek? Kürt halkı kendi kendini yönetmeye ehildir. Buna layıktır. Kürt halkının kendi kendini en çok yönetimi bile sömürgeci, ırkçı ve faşist güçlerin en iyi yönetiminde daha iyidir.

Kürdistan'da insan haklarının kırılması bile yoktur. Kürdistan kararnamele, emirlerle, yasaklarla, sansürlerle, sürgünlerle yönetilmektedir. Türk sömürge yönetiminin Kürdistan'daki organları, Kürt halkını kati surette temsil etmemektedir. Türk devleti Kürdistan'da sömürgeci bir devlettir, halkı Kürdistan sömürge bile olmayan bir devlettir. Kürt ulusu sömürge muamelesi bile görmemektedir. Türk devleti Kürdistan'daki zulmünü, baskısını emperyalist güçlerle işbirliği yaparak sürdürmektedir. Emperyalist güçler Türkiye'yi en modern silahlarla donatmakta, o silahlar da her mazlum ve mağdur Kürt halkına karşı kullanılmaktadır. Fakat dünya sadece devletlerden ibaret değildir. Demokratik kamuyu Kürt halkının gelişen devrimci ve demokratik özemlerini, özgürlük ve bağımsızlık mücadelesini daha iyi anlamaktadır. Bu konuda daha duyarlı olmaktadır. Çeşitli biçimlerde Kürtlere destek vermeye çalışmaktadır. Bu ilgi, bu yardım elbette Kürtlerin devrimci ve demokratik mücadelesini, ulusal mücadelesini daha önemli aşamalara ulaştırmaktadır.

Günümüzde artık insan hakları sorunu, ezilen uluslar, baskı altında olan uluslar, sömürge olan uluslar sorunu insanlığın bir sorunu olarak kabul edilmektedir. Eğer insanlara, devlete sadakat göstermelerinin sağlanması için bok yedilinyorsa bu insanlığın bir sorundur. Kıymasız silahlar, benzeri uygulamalar yine çağdaş insanlığın sorundur. Bunlar bir devletin iç işi olarak kabul edile-

Serxwêbûn: Türkiye ve dünya ilerici insanlığına ilişkin bir mesajın var mı?

Besiki: Daha önceki bir soruya cevap verilen ifade ediyoruz. 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Kürdistan'da uygulanan bölme, parçalamaya ve paylaşım politikası Kürt ulusuna çok büyük bir darbe indirmiştir. Bu politika ulusa çok büyük bir yıkım ge-

mez. Bugün Kürtler, Kürdistan'da uygulanan eşi bulunmaz sömürge sisteminin karşı canla başla bir mücadeleye yürütmektedirler. Kürtler çağdaş dünyada bütün haklarına ve uluslararası eşit ve onurlu bir şekilde yer almak istemektedirler. Bu mücadele elbette çabaldır. Çağdaş baskı ve zulüm politikalarına karşılık. O halde gerek dünyada, gerek Türkiye'de devrimci ve demokratik kamuyu Kürtlerin canla başla, çok büyük yoksulluklara, çok büyük ölümlere rağmen yürüttükleri çağdaşlık mücadelesine, insanlık mücadelesine yardımcı olmak durumundadırlar.

Ote yandan Türkiye, Balkanlarda ve Ortadoğu'da bir ulusun varlığını güç sayarak onun ulusal ve demokratik haklarını inkar eden yegane devlettir. Eğer Bulgaristan ülkesindeki Türklerin kimliğini inkar ediyorsa, bu uygulamanın hocası Türkiye'dir. Bulgaristan bu uygulamayı Türkiye'den öğrenmiştir. Yunanistan Batı Trakya Türklerini Türk toplumu olma haklarına karşıtamlar getirebiliyorsa bunu yine Türkiye'den öğrenmiştir. Bu çeşit bir ırkçılığın hocası Türkiye'dir. Dünyada Türkiye'nin sahip olduğu bu ırkçılığa benzer bir ırkçılık daha yoktur? Böyle bir ırkçılık Güney Afrika'daki ırkçılıktan çok daha geridirdi, barbarıdır, yıkıcıdır. Uzun yıllardan beri süredüğü için iyice kurumlaşmıştır. Bulgaristan'da, Batı Trakya'da, Güney Afrika'da bu konularda rahat bir şekilde iyiyeye doğru değişiklikler yapılabilir. Türkiye'de ise böyle değişiklikler, iyileştirmeler yapmak güçtür. Türk usulü ırkçılık böyle olur... Kürtlerin ulusal varlığını inkar etmek, Kürt dilini, Kürt kültürünü küçümsemek, horlamak, aşağılamak, Kürtlere Türk dilini ve Kürt kültürünü dayatmak; ancak Türkleşmesini yaşayabilirsın, demek...

Dünyada bu kötü örneğin ortadan kaldırılabilmesi bakımından da Kürt ulusunun özgürlük mücadelesine katkıda bulunmak gerekir.

Serxwebûn: Kürdistan kökenli bireylerin, Türkiye devrimci-demokratik hareketi safalarında yer almalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

Beşik: Kürt kökenli olan devrimci insanları Türk soluna mensup çeşitli siyasetlerde yer almaları, bu siyasetlerde faaliyet göstermeleri 1960'lı ve 1970'li yıllarda yaygın bir hareketti. Günümüzde böyle bir süreçte daha az rastlanıyor. Kürtlerin Türk soluna mensup çeşitli siyasetlerde yer almalarını biraz yadırgadığımızı belirtmiştik. Bu yadırgama daha çok enternasyonalizm kavramıyla ilgili olarak ortaya çıkmaktadır. Çünkü, bu tür kişiler kendilerini "enternasyonalist" diye sunmaktadırlar. Bu tür insanlar örneğin, "Kürt dili üzerinde çok büyük baskı yapıyor. Bu baskıların giderilmesini için bir şeyler yapmak gerekir. Ne yapmam gerekir? Senin bu konuda bir düşüncen, bir önerin var mı?" gibi şeyler söylendiği zaman, "ben devrimciyim, ben enternasyonalistim, benim için önemli olan devrimci olma, marksist-leninist olmaktır. Kürt, Türk, Arap olmak benim için önemli değildir. Ben enternasyonalistim!" Bu sözler yuvarlak ifadelerin bir cevabı bile değildir. Kaldı ki, enternasyonalist olduklarını söyleyen bu insanlar, hep Türkiye konuşurlar, Türk müziği dinlerler, Türk sazi çalarlar. Türk şiiir, Türk edebiyatı okurlar. Türk kültürünü yaşarlar. Otalama bir Türk gibi yaşarlar, çocuklarına Türk adları koyarlar. Cengiz, Alpaslan vs. gibi. Hiç Kürtçe konuşmazlar, çoğunlukla da hiç Kürtçe bilmezler. Kürt tarihi hakkında ciddi bilgileri sahip değildirler. Kürt tarihini öğrenme konusunda herhangi bir heyecanları da yoktur... Asimile olmuşlardır. Zu-

lüm, baskı, soykırımdan söz etmeleri gerektiğinde başka halkların tarihine başvururlar. Halbuki, Kürdistan'ın sınırlarını Kürtlerin ulusal ve demokratik zamanlarında, katliam, soykırım yaşamıştır. Zilan Deresi (1930), Qutu Deresi, Laç Deresi (1937-1938), Tilerder Deresi, Sefo Deresi (1943) soykırımları yaşandı (1943) öneki yerlerdir. Enternasyonalist(!) olmasın bu Kürtlerin hiçbirini bilmezler. Dedelerinin neden soykırımı uğradıklarını merak etmezler. Bu konuda heyecanları da yoktur.

Bu konuda sunları düşünüyorum: Bu Kürtler, Kürt olduklarını vurgulamadıkları, Kürt olmanın büyük bir bedeli olduğunu bildikleri için "enternasyonalist" demektelerdir. Çünkü, "enternasyonalist" diyenlere polisler, savcılar fatura uzatmaktadır. Bu insanlar, her kesten daha çok devrimci olmakta, hem de hiçbir faydaya karşılıkmamaktadırlar. "Kürdüml" diyenlere, Kürt ulusal ve demokratik haklarını savunularna ne kadar büyük baskılar yapıldığı, şiddet uygulandığı bilinen bir gerçektir. Öte yandan Türkçe konuşmak, Türk müziği dinlemek, Türk sazi çalmak, Türk kültürünü yaşamak, Türk gibi yaşamak, yeni doğan bebeklere Türk isimleri koymak, insanları enternasyonalist yapar mı? O zaman bütün Türklerin enternasyonalist olmaları gerekir. 1971'de Diyarbakır'da sıkıyönetimde bir Kürt arkadaşım vardı. Avukatlık yapıyordu. "Ben enternasyonalistim, çocuklarım Cengiz, Alpaslan isimleri vereceğim" diyordu. Halbuki, Türk sömürge yönetimi ona zaten böyle davranmasını emrederiyordu. Kürtçe isimlerin verilmesi yönetimelikte yasaklanmıştır.

Kendi kimliğini, halkının, ulusunun aşılmasını, horlanmasını, düşürülmesini, onuru kırılmasını, durumunu sorgulayamamış Kürtlerin enternasyonalist olmaları şöyle düşün, dogru dürüst demokrat, devrimci olmak bile olası değildir. Çünkü, bir kişi halkın temel özellikleri ve bu özellikleri çözümlenmede kendi durumunu sorgulama surecinde devrimci olur. Halkının sorunlarına yabancılaşarak devrimci olmaz, sağlıklı bir devrimci değildir. Kendi halkının temel özelliklerini kavrayamayan, o özellikleri çözüme ulaştıracak kuvvetleri ortaya çıkaramayan, bu süreçte kendi fonksiyonlarını kavrayamayan bir kişisi sağlıklı bir devrimci olmaz pek olası değildir. Kendi halkı için devrimci olmayanların, başka halkların devrimci ve demokratik mücadelesine, ulusal kurtuluş mücadelesine katkısı da sınırlıdır. Kürtler değildir.

Enternasyonalizm, ancak ulusların eşitliği temelinde kullanılabilir. Sosyalist bir ülkenin, bu ülkenin vatandaşlarının, sosyalistlerin ezilen halkları, sömürge halklarına enternasyonalist bir dayanışmaya girmeleri gerekir. Bu ye anlaşılır bir şeydir. Çünkü bu ülkenin, bu ülkenin vatandaşlarının çok sorunları çözülmüştür. Ezilen halkları, sorunları olan halklara yardım etmeleri, onlara dayanışmaya girmeleri bir görev olarak ortaya çıkmaktadır. Ama, ezilen halkların, sömürge halkların, köle düşündükleri halkların, gelişmiş ülkelerin işi sınıfla vs. dayanışmaya girmelerinin, o işi sınıfların sorunlarının çözümlenmesini katkıda bulunmalarını bir anlamı olur mu? Kendi işi, acil sorunlarını birakıp gelişmiş ülkelerdeki işi sınıfların sorunlarına uğraşmaya kalkışmak, kendi sorunlarından kaçış mıdır? Böyle bir enternasyonalist dayanışma olabilir mi? Bugünkü koşullarda Kürtlerin, örneğin Sovyetler Birliği'ndeki, Almanya'daki, İngiltere'deki, Hindistan'daki, Mısır'daki işi sınıfların sınıfla mücadelelerine bir katkısı olamaz... Çünkü,

Kürtler ezilmiş, bütün maddi ve manevi değerleri gaspedilmiş bir ulustur. Fakat bu ülkelerin, bu ülkelerin işi sınıfların Kürtlerin ulusal ve demokratik mücadelesine yardımcı olabilir, olmalıdır. Enternasyonalizm kavramını bu ilişki çerçevesinde değerlendirmek gerekir.

Kürtlerin ulusal kurtuluş mücadelesine ve devrimci mücadelesine karşı böyle bir enternasyonalist dayanışmanın gösterilmesini düşünyorum. Bu durumun da ayrıca sorgulanması gerekir. Kürtlere zaman zaman enternasyonalist olmadıkları hatırlatılıyor. Enternasyonalist olmak sadece Kürtlerin görevi midir? Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği'nin, Çin Halk Cumhuriyeti'nin, Amavuttu Halk Cum-

Nevröz kutlamasında İ. Beşikçi ve eşleri

huriyeti'nin, Bulgaristan, Çekoslovakya gibi devletlerin, Türkiye işi sınıfların, Fransız ve Japon işi sınıflarının vs. enternasyonalist görevleri yok mudur? Bütün bu kategoriler şimdiye kadar neden Kürt sorununu, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini hep gözmezden gelenlikmiş? Kürtlerin bu konular da incelemeleri, tartışmaları gerekir. Enternasyonalist olduklarını vurgulamayan Kürtlerin, işi sosyalist devletlerin, çeşitli ülkelerdeki işi sınıflarının Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini neden gözmediklerini, gözmezden geldiklerini fakat, neden hep Kürtleri ezen sömürgeci, işçi, faşist devletlerin yanında yer aldıklarını da sorgulamaları gerekir... Bütün bunlara rağmen, ezilen halkların elbette birbirleriyle dayanışma içinde olmaları gerekir. Bu konuda da örneğin Filistin Kurtuluş Örgütü'nün, Kürtlerle neden herhangi bir dayanışmaya girmedikleri, hep Kürtleri ezen devletlerin yanında yer aldığı sorgulanmalıdır.

Serxwebûn: Bu için röpörtaj için teşekkür ederim, mücadelenizde başanlar dilerken, halkımız size sıcak dostluk mesajını iletmek istiyoruz...

Beşikçi: Ben de Kürt ulusunun özgürlüğü ve bağımsızlığı için savaşan bütün Kürtlere, Partiyi, Cepheyi ve Orduya selamlarımı, başarı ve sağlık dilekelerini yolluyorum. Kürdistan'daki toplumsal ve siyasal dönüşümde, PKK'nın, ERNK'nın ve ARGK'nın çok büyük rolü olduğu açıktır. Bu hızlı dönüşümü sağlayana, bu süreçte yer alanlara, Kürt ulusuna, insanlık ailesi içindekini yerini aldirmaya çalışan, bu onurlu mücadeleyi yaranatları ve sürdürenlere, bütün genitralara, Başkan APO'ya selamlarımı, sevgilerimi, saygılarımı gönderiyorum. Başarıları dilyorum. Sağlık dilyorum. Bu uğurda şehit düşmüş, Kürdistan'ın bir vatani, bir yurt, bir ülke olarak algılanmasını sağlamış binlerce Kürt devrimcileri derin saygıları anıyorum.

Bu açılmaları yapma fırsatı verdiğiniz için teşekkür dilyorum.

Son olarak bazı dilekelerini iletmek

istiyorum. Son yıllarda, şu süreçte de ilizyorum: Artık Kürtlerin dostları da çoğalıyor. Dünyadaki devrimci ve demokratik kamuyunun nezdinde, Kürtlerin özgürlüğü ve bağımsızlık mücadelesine arka çıkanlar da gün den gine artıyor. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin haklılığı her gün daha iyi anlaşılıyor. Kürtlerin düşmanları da elbette çok durmuyorlar. Yeni yeni teklemlerle donanıyorlar. PKK'yi dağıtmak, etkisiz hale getirmek için, her türlü entrikayı mübah sayıyorlar. PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan'ı öldürmek için biribir türlü planlar yapıyorlar. Mahsum Korkmaz Akademisi'ne casuslar gönderiyorlar.

Bu koşullar altında PKK'ye, ge-

riyalara, Cepheyi, Orduya çok önemli görevler düşmektedir. PKK'nın bu görevin bilincinde olduğu da açık bir gerçektir. PKK'de hiçbir makam "yeri doldurulamaz" kişiler tarafından temsil edilmemelidir. Bu özelikle Genel Sekreterlik makamı için, Başkan APO için böyledir. Türk güvencileri güçlerini, sömürgeci basında, Türk kamuyunda yerleşik bir anlayış var: Eğer Abdullah Öcalan öldürülürse PKK biter, dağılır. Abdullah Öcalan'ın bir PKK'nın kabul edilebileceği bile ifade ediliyor. Önceleri, "Kürt sorununa evet, PKK'ya hayır" biçiminde formüle edilen bu süreç, daha sonraları, "PKK'ya evet, Apo'ya hayır" biçiminde ifade etmeye başlamışlardır.

Durum kuşkusuz Türk sömürge yönetiminin, sömürgeci Türk basınının düşündüğü gibi değildir. PKK örgütlenmesini düşünülendiğinden çok daha derindir, yaygındır. PKK, Kürt hareketlerinin önderliğini ve Kürt hareketinin sınıfla yapısını değiştirmiştir. PKK artık, tek adama yürüyün, bir adam tarafından çekilip çeviren bir örgüt değildir. Hepsinden önemlisi PKK ve Başkan APO bunun bilincindedir. Gereklili öntemlerini alınıdğı anlaşılmalıdır. Bütün bunlara rağmen Apoları çoğaltmak gerekir. Onlarca, yüzlerce Apo olmalıdır. PKK'de "yeri doldurulamayan" insanlar olmalıdır.

Surası da bir gerçektir. Apoları çoğaltmak sandığı kadar kolay değildir. Toplumlar sık sık Apoları yetiştirmiyorlar. Ama, toplumlarda zaman zaman bu tür önderler ortaya çıkıyor. Üstelik Apolar okullarda da yetişiyor, bir resmi eğitim sonucunda ortaya çıkmıyorlar. Toplumlar ne zamanlar ve hangi koşullar altında Apoları yetiştirtiler, Apolar ortaya çıkardıkları, aslında, irdelenmesi gereken çok önemli bir konudur ve bu tarife fetesinin bir konusudur. Bütün bunların bilimimize rağmen şuunu ifade etmeye çalışalım: Apoları çoğaltmak gerekir. Çaba bu yönde olmalıdır. Onlarca, yüzlerce Apo olmalıdır. Herkes Apo olmasına çalışmalıdır.

BBC'nin, 19 Mayıs 1990 tarihinde

23.00 haberlerinde "20 Mayıs 1990 tarihli Türkiye gazetelerinden özetler" bölümünde söyledikleri bu bakımdan önemlidir. BBC 20 Mayıs 1990 tarihli Milliyet gazetesinin ilk sayfasında manşette "PKK'da kaç saça" başlıklı bir haber olduğunu söylemiştir. "Örgütün Bekaa'daki kampanya silahlı çatışma" biçiminde devam eden habere "Apo vuruldu mu?", "Kampta karışıklık", "İdamlar sürüyor", "Türkiye işçileri gibi ara başlıklar var. Böyle bir haberin, sadece Kürt gerilla dağları, milyonlar Kürt insanında endişeler, kaygılar, üzüntüler, skintırlar yaratması doğaldır. Nitekim, BBC 20 Mayıs tarihinde yine aynı saatte yaptığı yayınında, sözü edilen haberin yalanlamış ve dinleyicilerinin özürdülemiştir. Aynı haber Milliyet'ten atfen İstanbul başkısının bazı kısımlarında kullanılan Cumhuriyet de 21 Mayıs 1990'da haberini yalanlamak zorunda kalmıştır. Okuyucularından özür dilemiştir. 22 Mayıs 1990 tarihli Hürriyet ise BBC'yi, sözü edilen haberin kısa zamanda yalandığı için eleştirmiştir. "BBC günah çıkardı" demmiştir.

Aslında, haberin kaynağı aylık Serxwebûn gazetesinin Mart 1990 tarihli 99. sayısındı; fakat sömürgeci basın haberleri bilinci çarpırtıyordu. Olayları abartmak, ilişkiilerin yönünü değiştirmek düşman basınının en önemli amacıdır. Kürt halkı yığınlarında bu yolla kanık yaratılacağı unutulmaktadır.

26 Mayıs 1990 tarihli Güneş gazetesi, Milliyet gazetesinin sözü edilen haberini nasıl yayınladığını anlatmaktadır. "Manşete çıkan şaka" başlıklı habere sözü edilen haberin bir şaka sonucu verildiği söylenmektedir. Bu şaka ise, tam anlamıyla uydurma haber içermektedir. Fakat, Türk sömürge yönetiminin, devletin has gazetesi Milliyet bile böyle bir şakayı ciddi bularak, doğru olup olmadığını hiç sorgulamayarak, yeni yeni mişanselerile süsleyerek manşetlene verilmektedir. Buna rağmen, yine 26 Mayıs 1990 tarihli Tercüman gazetesinde aynı yala haberin yayınladığını görmekeyiz. "Millitair Apo'ya başkaldırı: 20 ölü" biçimindeki haber manşetlene verilmektedir. Sömürgeci basın gerekçeleri değil, olmasını arzu ettiklerini yazmaktadır. Yine 26 Mayıs 1991 Hürriyet gazetesinde ise PKK adının Türk yönetimine ne derin ve yalduğun korkularını oluşmasına neden olduğunu gösteren bir haber var. "PKK alarmı" başlıklı haber kısaca şöyle: Edirne'de bir sokak bekçisi sokakta Hürriyet gazetesinin bir haber bültenini buluyor. Bültende PKK ile ilgili haberler var. Bekçi, bunun PKK bildiri olduğunu sanıyor ve karakola götürüyor. Birinci şube, polis gücünü almına geçiyor. Yoğun bir faaliyet başlıyor. PKK'nın Edirne'de bildiri yayınlaması polis gücünü deşehete düşürüyor. Fakat inceleme sonucunda bu yazıların bir gazetesi bilirdiği olmadığı, Hürriyet gazetesinin bülteni olduğu anlaşılıyor. Polis rahattıyor, "herkes derin bir nefes alıyor".

Bütün bunlar düşmanın PKK'ye, Başkan Apo'ya karşı niyetlerini, arzuladığını açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Öyleyse her türlü olasılığa dikkate almak gerekir. Düşman güçlerini PKK'ya karşı, Başkan Apo'ya karşı yapmayacakları hiçbir şey yoktur. Bu konuda devletin bir yillik buktisi bile, daha fazlası bile onlara konabilir. Böyle düşmanca bir sürece karşı verilebilecek en güzel cevap ise, herkesin Apo olmaya çalışmasıdır.

Bütün Apo'lara selamlar olsun!..

ARGK'nin değerli komutanları...

Baştarafı 28. sayfa
çevirme gibi faaliyetler yürütmüştür. Üniversitenin inşaat mühendisliği bölümünü bitiren İsmail yoldaş, marksizm-leninizmi bilimsel olarak özümsemeye ve onun pratik temsilcisi olarak görüldü Partimiz safından daha aktif yer alma talebini her zaman dile getirenler, bireysel yaşam heveslerine asla tibar etmemişti. Yoğun tabeli üzerine 1985 yılında Parti eğitimi okuluna gönderilmiş, burada iki yıl boyunca Parti eğitiminden geçmiştir. Gelişkin bir ideolojik formasyon ve önderlik özelliklerine sahip olan İsmail yoldaş, Parti okulundaki eğitimiyle ideolojik yetkinliğini daha da geliştirmiş, ideolojik, politik ve kişilik düzeyinde Parti ile tam bir bütünleşmeyi yaşayarak Parti militan ölümlerini şahsında somutlaştırmıştır.

1987 baharında Özgürlük Yürüyüşü hamlesinin başlamasıyla birlikte **Abdurrhman MOTOR** yoldaşın da içinde bulunduğu bir gruba Kuzey-Batı Kürdistan'a yöneten İsmail yoldaş Mardin alanındaki eylemliliğe kısa bir süre katıldıktan sonra Botan alanına yönelmiştir. Botan alanında başta Anaristik olmak üzere çeşitli birlikler içinde yer alan ve çeşitli alanlarda mücadeleyle katılan İsmail yoldaş, siyasi komiserlik de dahil birçok önder rol üstlenmiş, ülke zeminindeki çok yıllık mücadelesi boyunca sürekli komuta kademesi içinde yer almıştır. En son Botan Eyaleti 5. Bölge (Van, Başkale, Yüksekova vd.) de birincil dercedeki sorumluluğu ve askeri komutan olarak ve yine PKK-MİP yedek üyesi sıfatıyla faaliyet yürütmüştür. İsmail yoldaşın bu görevlerini layıkıyla yerine getirme çabası içindeyken 26 Haziran 1990'da gerçekleştirilen Başkale merkezi baskınından sonra geri çekilirlerken **Emîn (Hasan ÖREK), Mazlum (Taciddin GÜRBÜZ), Rohat (Başkaleli) ve Rüstem (Uludere)** yoldaşlarla birlikte şehit düşmüştür. Yaz Atılımı'nın güçlü bir eylemi olan Başkale yapımını planlayan ve eyleme öncülük eden İsmail yoldaş, böylece son anında da mücadeleye büyük değerler katmayı başmıştır.

PKK II. Ulusal Konferansı'nda eleştiriler...

Baştarafı 20. sayfa
kisinde çok olumlu yanıları vardır. Mesela, son derece kolektif yaşama sahip bir arkadaşlar. Arkadaşın birezinde gördüğümüz eksiklik, biraz dengersiz duruma düşmesidir. Mesela; fazla sorunlar üzerinde düşünmeden aniden bir taraftan diğer tarafa kayma durumu vardır. Olumsuz yönü budur.

B.: Ben arkadaş fazla tanıyım. Görebildiğim kadanyla, o belirtilen özellikleri vardır. Yaklaşımında, günlük politikalar temelinde sorunlara yaklaşıyor. Arkadaşın diğer olumlu özellikleri; candır, ataktır, girişken özellikleri vardır. Belli bir enerjiye sahiptir.

Parti Önderliği: Amatör ve yeteneklerine biraz savaşıldığı ortaya çıkıyor. Sınıf bakış açısını ulla yetirebilir ve güncel ihtiyaçlara göre bunlara girmek, en tehlikeli de olsa, bazen kaçınılmaz. Beklemeye bir dönemde böyle ileri bir görüve gelmesi, bunda rol oynamış olabilir. Fakat bu temel bir bahane olarak ileri sürülemez. Biraz da boş-

ulusal kurtuluş mücadelemizin değerli önderlerinden **İsmail İBRAHİM** yoldaş, sadece yetkin bir militan, ideolojik ve askeri olarak gelişkin bir önder değil, her şeyden önemlisi, parçalanmış Kürdistan'ın birliği yolunda ilk bilinci adımı atan ve kendisi şahsında ulusal birliği yetkin bir şekilde temsil eden değerli bir yoldaştır. Marksizm-leninizmi kavrayışı ve yurtseverliği Ö'nun daha ilk dönemlerde PKK şahsında Kürdistan ve Ortadoğu halklarının öcüsünü göstermesini sağlamsı, safırlara katılmasına ulla birliğin en yetkin öncülerinden ulla kadrolarından biri olma yüzüncüye erişmiştir. Bu konumuyla Ö, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde ayırdıcı bir yer kazanmıştır.

İsmail yoldaş, mücadele yaşamı boyunca tüm yönleriyle olumlu bir pratik sergilemiştir. Reformist ve oportünist anlayışlara, lafazanlılık rest çeken, onun yerine pratiği geçiren, derin teorik kapasitesinin yanısıra devrimci mücadelede pratiği esas alan, pratikte direten, yetkin halkçı özellikleri özümseyip bir halk önderi olmayı başarabilen değerli bir yoldaştır. Parti içi sorunlarda daima çizgiyi savunur ve her zaman bilimsel çizgiyi esas alır. Doğruduluğu ve Parti çizgisinin yetkin bir savunucusu olarak tanınır. Halk önderliğini ve askeri komutanlığı şahsında güçlü bir şekilde bütünlüştürmüştür. Partimizin kapsamlı militanlık özelliklerini kendisinde somutlaştıran, yaşamıyla bunu pratiğe geçiren, güçlü bir öz ve yeteneğe sahip olan seçkin bir yoldaştır. Kesir ve bir öngörü özelliğine sahiptir, dişileri ve olayları objektif değerlendirmeye ustalığını edinmiştir. Alçakgönüllü, halka ve yoldaşlarına derin sevgi ve saygıyla yaklaşan, bu özellikleri nedeniyle kitleler arasında sevilen, sempati duyulan ve önderliği kabul gören, Partimizin gerçek halk önderliği yaratma mücadelesinin ürünü olarak şekillenen bir yoldaştır. Halk arasında olduğu gibi, savaşçı yapımız içinde de sevilip sayılır, güven duyulurdu. Savaşçısını eğitimi ve geliştirmesini en önemli görevlerinden biri olarak görür, yoldaşlık bağlarını

güçlü yazardı.

İsmail yoldaş, Kuzey-Batı Kürdistan mücadelesinde dil sorunu vb. zorluklarla yüzüye gelmesine rağmen böylesine yetkin bir pratik sergileyebilmiş ve bu konumuyla Partimizin önder kadroları arasında yer almaya hak kazanmıştır. Sonderece zeki ve yetenekli bir yoldaştır, bu nedenle de komple devrimci özelliklerini kazanabilmiş, tüm zorlukları bir bir aşma gücünü göstermiştir. Mücadele safından aldığı sürece tüm yeteneklerini mücadelenin hizmetine sunmuş, yoğun bir eylemlilik yaşamıştır. Özellikleri ve mücadelesiyle safırlarında yetişen saygın bir değer olan İsmail yoldaşın ulusal birliğimizin harcı olarak mücadelemize yaşatacağı, anısını Bağımız, Birleşik ve Demokratik Kürdistan'ı yaratma kavgamızın gerekçesi yapacağıdır.

Harun ve İsmail yoldaşlar; Sızlar mücadelesine yaşamızın boyunca Kürdistan'a, Kürdistan halkına ve Partimiz PKK'ye layık olmayı bildiniz, bizler de bu değerlere ve yüce amniza layık olmayı bilecek, bizlere devlettığınız mücadeleye bayrağını mutlaka, kanımız ve canımız pahasına da olsa, zafere taşıyacağız!

-Anıları mücadelemize önderdir!

Savaş ve ordu sorunları...

Baştarafı 19. sayfa
muhafaza ettik. Bizimle yoldaş olanlar da bu özellikleri esas aldılar. Büyük değerler ve şehitler bu temelde ortaya çıkmıştır. Hepsinin mektupları vardır, son sözleri ve bizimle yaşamı ortaklıklarını vardır. Yüzbin defa kanıtlanmıştır; bu kadar kanıtlanmadı, sonra kimler hala, "biz özerkiz, daha partileşmişiz, savaş hala doğdu yaşıyoruz, çizgiyle şöyle oynuyoruz" derişe, tek kelimeyle, "kem-küm etmeyin ve anlattıklarınızı bırakın" derişe. Böyle izahlarla, böyle durumlara girmek tek kelimeyle edepsizliktir. Amaçlarımız çok değerli, yolumuz aydınlatılmıştır, o halde adımlarımızı sağlam atalım ve devrim sanatının incelikleri üzerinde tartışalım. Bunun için en kapsamlı eğitimi gerçekleştiriyoruz. Deneme, sinamaya evet, ama, amaçlar doğrudultusunda, bildi amacımıza götüröcek yol konusunda, adımların niteliği önemlidir. Kargaşa yaratarak, "başka türlü de olabilir" türünden hikayeleri biz çok dinledik. Bu anlayış sahipleri, PKK'ye en çok zarar veren kişiler oldular. Sonuna kadar ayrıntıları inceleyelim, düşmemek için yolu daha da aydınlatalım, diyorum. Bazı tuzaklar varsa ve dizleriniz iyî tutuluyorsa, tek adımlar atması için pekiştirelim. Bunun aceli de yoktur. Dikkat edelim. Aydınlanma ve kavrayış düzeyinde, yani, pratik veya fiziki anlamda en dayanıklı bününeye kavuşalım. Bunun için, zayıflığı gözönüne getirerek, buraları büyük bir sabırla, önder yitirdi açık tutuyoruz. Bazı yetmezlikler içinde boğulmamasını diye de tecrübelerimizi aktarıyor ve güvensizlik içinde tutuyoruz. Artık bundan sonra, kişinin yiğitliğine düşer. Şunu hemen söyleyelim, kimse zünden büyük zaferler de istemiyor, ama hiç olmazsa, bu işleri yoldaşlarla yarışı bir tarzda yürütülmeli. Hiçbir şey yapamıyorsanız, bir köşede namuslu oturun. Yürüştürünce tutun, şereflî yaşayın, o da bize yeter.

Biz bu kadar kapsamlı yaklaşıyo-

PKK II. Ulusal Konferansı kararları...

Baştarafı 21. sayfa
dürülmesi, bundan sonraki süreç açısından da büyük önem taşımaktadır.

Parti ve halk olarak, kaderimizi diğer bölgeler halklarının kaderinden hiçbir zaman ayırmadık. Kürdistan'da yürütülmüş olduğumuz savaşın, salt Kürdistan'ı ilgilendiren bir sorun olmadığını, bunun bölgeler halklarının üzerindeki emperyalist dayatmalarını ve yaptırımların karşısında bir tutum olduğuna ve bu tutumun bölgeye yayılması oranında, bölgeler halklarıyla, ilerici anti-emperyalist güçleriyle dayanışması ve dostluğu, birliğin yükselmesini esas aldık. Bölgedeki ilişkilerimiz yön veren budur.

Dünya ve bölgedeki yeni süreçte bu tutum sürdüröcek doğrudur. Hemem belirtilmek ki, İran-RAK savaşının sona ermesi ve dününya; NATO ve Varşova paktları arasındaki soğuk savaşın bitmekte olusunun bölgeye yeni yönelimlere yansımaları ve tüm bunların içinde TC'nin bölgeye doğrudan politikaları, bölgede yeni bazı gelişmelerin boy vermesini birlikte getirmektedir. Bu gelişlere, doğru yaklaşım, gelişmeler karşısında, bu-

güne kadar olduğu gibi, bundan sonraki süreçte de bölgeler halklarının ortak çıkarına hizmet edecek tutumu sürdüröcek önem taşımaktadır. Buna göre;

- 1- Ortadoğu'da bölgeler halklarının anti-emperyalist, anti-siyonist, anti-faşist, anti-sömürgeci mücadelesini yükseltmek ve mücadelede birlik, dayanışma ve dostluğu güçlendirmek;
- 2- İlişkilerde halkların eşitliği ve kardeşliği ve politik güçlerin bağımsızlığı haklarına saygılı olmak; buna oturan ilişkilerde sonuna kadar sadık olmak;
- 3- Yeni süreçte birbirleriyle çekişmeler, bölge politikamız doğrultusunda yaklaşmak ve halklarımızın çıkarına bir çözüme gitmesi yönünde katkı sunmak;
- 4- Belirlemlerelecek yeni taktik olanak ve ilişkileri, ruhuna kadarki bölge politikamızın bu yana uygun bir tarzda ele almak ve değerlendirmek;
- 5- Tüm bu görevlerin yerine getirilmesini teminatı olarak ideolojik politik çizgimizin bağımsızlığını ruhu ilişkilerimizin, yaklaşımımızın temelinde tutmamız gerekmektedir.

zümle, bu temelde eğitilmiş ve daha geliştirilmiş olanaklarla bir kez daha pratik sonuç almaya yönelebilir.

Ama buna rağmen ısrarla "kendini düzeltmem, bilakis, işleri çığırından çıkarırım, taktikte de oynarım. Parti yaşamıyla da oynarım. Parti yaşamını hiç de sayarım ve odukları özerk yaşamak isterim" dediler. İste, biz, burada başbosluğa ve serseşliğe dur diyecediğiz. Böyle olmaz! Sen üç denemeden de sona çekmiyorsan, dur! Dördüncü deneme şansını sana verdiğimizize, seni alacağız ederiz. Bunun yapılmaması daha doğrudur. Parti tarihimize taktik gelişmeye ilişkin -bu üç denemede- çıkarmamız gereken esas sonuç budur. Bu kadar deneyimden sonra sonuç çıkarmamız, partileşmeyi, yaşamayı öğrenemeyiş, işleyemeyiş; ardından silahlı savaşımı uygulamamıştır. Buna rağmen bildiğini okumak istiyorsa; bunun bizde kabul görmesi, Parti davasında sorumsuzluğu kabul etmek anlamına gelir. Eğer böyle birleşik; bunların bütün sorunlarıyla birlikte Parti içindeki etkilerini tasfiye etmekte başkaları kazanmaz. Bu temel sonucu çıkarıyoruz.

Öyle inanıyoruz ki, gerekçeten değerli varlıklarını Partiyeye veren partiller ve siz değerli partili adayları; yine olukça sorumlu Parti militanları, savaş sorunlarında özellikle, görevlerini kavrayıp, hiç olmazsa bundan sonraki dönem için, sosyalizm için öncülük rolünüze oynamakta her şeyinizi ortaya koyacaksınız. Bu konuda en ufak bir tereddüt, bize pahalıya mal olur ve başkalarına yarar. Onun için, temel Parti doğrultusunda, onun savaşla yansıtılmasında ıkkırcılık olamaz. Bunun, acela yapılması gerektiği sonucu çıkarılmamalıdır. Derin, büyük sabır, aynı zamanda büyük bir inatla ve çabıyla görev adamı olma sonucu çıkarılmamalıdır. Bunun kendinize yakıştırmın ve mutlaka başaran. Hepsinize başanlar dilyorum.

6 Mayıs 1990

İmpressum :
V.I.a.d.P :
A. Engiztek
Yayınlanma adresi: 286
5000 Köln 30

Yazma adresi :
Serxwebûn
Postfach 10 16 83
5000 Köln 1

Hesap numarası :
Stadtsparkasse - Köln
A. Engiztek
Konto Nr. : 27 60 29 52
BLZ : 370 501 98

Avusturya 22.50 s.
Belçika 75.00 dir.
Danimarka 10.00 dir.
Fransa 7.50 ff.

Hollanda 3.75 fl.
İngiltere 0.90 £.
İsviçre 7.50 sfr.
İsviçre 3.00 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

ARGK'nin değerli komutanları, halkımızın önderleri Harun ve İsmail yoldaşlar ordulaşan halk gerçekliğimizde bayraklaşarak ölümsüzleştiler

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde, ortaya çıkardığı yetkin gelişmelerle zafere giden yolda bir dönüm noktası teşkil eden 1990 yılı mücadelenin köşe taşlarından iki değerli yoldaş; PKK-MK üyesi ve ARGK komutanlarından **Harun (Şehmus YİĞİT)** yoldaş ile PKK-MK yedek üyesi ve ARGK komutanlarından **İsmail İBRAHİM** yoldaş şehit verdik. **Harun ve İsmail** yoldaşlar, 4 Ocak'ta Xirabekevir'de kanlarıyla isyana çağrı olan, 13 Mart'ta Savur'da direnişleriyle isyan fitilini ateşleyen ve Kürdistan'ın dört bir yanında şahadetleriyle bağımsızlık ve özgürlüğe giden yolu sonuna kadar açan 1990 yılı şehitlerimizimiz ölümsüz birer halkası olarak kurtuluş savaşımızdaki en büyük mertebeye eriştiler. Onlar şahadetleriyle, ERNK'de ordulaşan halkımızda ARGK safında birer direniş çağrısı oldular. Xirabekevir'de dalgaların Savur'da daha da yükseltti len kurtuluş bayrağımızı yeni bir zirveye, Botan'ın engin dağlarına taşıdılar; seslerini şefier ordumuzun seline katıp halkı zafere yolunda ayağa kaldıran birer haykırış oldular. ARGK'nin namurlarında ödümlerinin beyine ve yüreğine saflandırdı, ona ödümlük darbeler vurdu. Onlar, ulusal kurtuluş mücadelenin yeni bir tarihsel dönemin simgeleri oldu. Kürdistan halkının tarihinde özün bir yer aldılar, tarihe altın harflere yazıldılar.

Ulusal kurtuluş mücadelenin zirvesini yaşadığı 1990'nın 24 Temmuzunda Botan alanında Destga Hayat'de ölümsüzleşen, Halk Kurtuluş Ordumuzun yetkin komutan ve kurmaylarından, Botan Eyaleti I. Bölge (Çukurca) sorumlusu ve askerî komutanı, halkımızın yiğit önderlerinden **Şehmus YİĞİT (Harun)** yoldaş, silahlı mücadelenin başından bu yana içinde yer alan ve günümüzde çağdaş getirilerle yüksek boyutlara ulaştırılmasında büyük bir emek ve yetkin bir pratik sahne olarak yerli bir yoldaşımızdır. Diyarbakırlı olan **Harun** yoldaş, Hareketimizin partileşme aşamasında mücadelleyi tanıyıp katılmıştır. 77-78'lere tekabül eden bu süreç, Hareketimizin maddi bir güç olmaya başladığı, ideolojik güç döneminden politik bir hareket olmaya doğru geçiş yaptığı bir süreçtir. Bu özelliğinden dolayı özün özellikler taşıyan ve yetkin özellikler isteyen bu süreçte safalara yeni katılmasına karşılık, **Harun** yoldaş kısa zamanda ön plana gereklerine uygun, yetkin bir formasyon tutturabilmiş, daha o dönemden başlayarak Hareketin yetkin bir militanı ve yılmaz bir savaşçısı olablmıştır.

78-79 yıllarında çeşitli güçlerin saldırıları ortasında Hareketimiz partinin bir eylemlilik içine girmiştir. Yaşatın paylaşılması açısından canlıca bir nitelik taşıyan bu süreçte **Harun** yoldaş tüm gücüyle eylemler faaliyetleri içinde yer almış; bu eylemlilik içinde yetkinleşen askerî özellikleri ile ön plana çıkmıştır. Daha o dönemde, sınırsız bir saldırlı ruhuna sahip, korkusuz ve düşmana etkin darbeler vuran bir yoldaş. **Harun** yoldaş, 1980 yılının yüklük pratliğinde önemli yararlılıklar göstermiş, Diyarbakır ve çevre alanlarında yürütüldü faaliyetlerde düşmanın azgın saldırılarında karşı Parti değerlerinin korunup geliştirilmesinde etkin rol oynamıştır.

12 Eylül faşist darbesi ile birlikte, Partimizin gücünü yitirdiğine çekme kararını geçiren **Harun** yoldaş da 1980 sonlarında Ortadoğu alanına çıkmış, bu alanda askerî ve siyasi eğitimden geçerek geleceğin yükü

görevlerine hazırlanmaya başlamıştır. 1981-82 hazırlık sürecinde sarsılmaz kararlılığı, halka ve yoldaşlarına bağlılığı ile tanınan ve bir kararlık yıllarda hiçbir saldırlıya girmeden görev ve sorumluluklarının üzerine yürüyün seçkin yoldaşlardan biri olmayı bilmiştir. 1982-83'lere ölüme yönelen ilk gruplar içinde yer almış ve Botan alanına giderek bu alanda mücadelenin temellerini atma savaşını yürütmüştür. Büyük fedakarlık ve dirençlilik isteyen o zor yıllarda **Harun** yoldaş, hiçbir kırıcılık içine düşmeden tahsil sorumluluğuna yakışır bir pratik sergilemiştir. Kürdistan tarihinin yönünü olumlu temelde değiştirme hareketi olan 15 Ağustos Atılımı'nı hazırlanması ve gerçekleştirilmesinde yer almış, militan ruhu, atılma zemin yaratan pratik ile bu dönemin emektarlarından biri olmuştur.

Harun yoldaş PKK III. Kongresi öncesinde ülke zemininde yaşanan sağ tasfiye pratiğe karşı kararlılıkla durmuş, sağ anlayışın ve sallantılı pratiklerin, süreklilik eylemlilik içindeki dirençten pratiklere mahkum etmiş, daima doğrudan ayak dirmiştir. Bu konumunda O, siyasal anlamda sağcıların karşı sonuç alıcı etkin bir çaba geliştiremedisye de askerî eylemlilikleri süreklileştirmekle, direnişçiliği beslemiş, yönetimden kaynaklanan sağcılığın kendi militan direnişçiliği darbelermiştir.

III. Kongre sonrasında Parti çizgisine ve taktiklerinin hayata geçirilmesinde daha kapsamlı görevler üstlenen **Harun** yoldaş, güçlü bir pratik sergileyerek önemli yararlılıklar göstermiş, mücadelenin atılımı yapmasında etkin rol oynamıştır.

1988'in Aralık ayında Mahsum Korkmaz Akademi'sine giderek **Harun** yoldaş, burada hem kendini yenilemiş, hem de tecrübelerini diğer yoldaşlarına aktararak onların eğitiminde katkıda bulunmuştur. Uzun yıllar silahlı pratik içinde yer almasından dolayı siyasi eğitimi aksayan **Harun** yoldaş, Akademi'de bu yetersizliği önemli oranda aşarak güçlü bir siyasal formasyon kazanmış ve daha yetkin bir şekilde yeniden silahlı mücadele pratiğine yönelmiştir. 89 Mayıs'ında kendi komutasındaki 60 kişilik bir grupla Botan alanına yönelen **Harun** yoldaş, ölüme başağrı bir giriş ardından yıl boyunca grubunu yeni savaşçılarla taşıyıp etmiş, getirilen büyütmüşleri pratiklerin yetkin bir örneğini sergilemiştir. 60 kişiyli yola çıkan grup faaliyet alanına sayısını iki katına çıkarmış olarak varmış, daha da güçlenmiştir.

Harun yoldaş, 1989 yılında müca-

delemizde yaşanan ırmansız öncüsü ve yürütücüsü olmuş, mücadelenin taktik önderliği rolünü güçlü bir şekilde yerine getirmiştir. Silahlı mücadelenin en hareketli dönemi olan 89 Eylül eylemliliğünde genelde Botan'da, özdele Çukurca alanında öncülük rolü oynamış, özellikle Çukurca alanındaki durğunluğa aşırma ve sömürgeci otoriteyi kırarak yerine devrimci otoriteyi tesis etmede temel rol oynamıştır. Bu süreçte kısa bir zaman kesitinde 100'ü aşkın savaşçı safalara katarak, güç büyüme ve ordulaşmada yetkin bir pratik sergilemiştir. Çukurca somutunda, halkın mücadele ile bütünleşerek direnen ve savaşan halk gerçekliğine ulaşmasında önder olmuştur. Süreklilik eylemlilikleri yaşatarak sömürgeci düşmanın her alanda darbelemesi, dirençten bir ruhun yaratılmasında önemli bir emeğin sahibi olmuştur.

Harun yoldaş esas olarak halkımızın çağda bütünleşme sürecinde Partimiz önderliğindeki görkemli direnişçiliği yoğunlaşmış bir ifadesi, simgesi ve askerî komutanıdır. Halkımızın Partimiz şahsında ayaklandırdığı yeteneklerini ortaya çıkardığı bir komutan ve askerî sanatçı yetkinleşmiş bir uygulayıcısıdır. Safalarda yer aldığı dönün şehit düştüğü ana kadar silahlı mücadelenin bütün aşamalarında yer almış, devrimci yaşamı yoğun eylemlilik içinde geçirmiştir. O, eylemlilikle bütünleşmiş bir militandır. **Harun** yoldaş denince akla eylem gelir. O, savaşın bütün yönleriyle katılmayı becerebilen ve bu temelde savaşçı doğru ele alan, onun tüm gereklerini pratliğinde yaşatan, cesaret ve kahramanlığıyla ve yine gerçekleştirdiği eylemler ve öncülük ettiği atımlarla çağdaş ordumuzun komutanlık vasfını hakketmiş bir yoldaştır. O, devrimci yaşamı tümüyle bir mücadele ve savaş ele alan ve yaşamını bu temelde organize eden profesyonel bir mücadale adamdır.

Harun yoldaş, zayıflık olduğu yerde en önde yer alırdı, bu özelliklerinden dolayı. Devrimciliği laftan çok pratikle yürüten, yaşamla yücelten, düşmana karşı yenilmez bir irade ve ruhun sahibi olmayta ortaya koyan bir pratik sahibi idi. Bu yönüyle yazılığın karşı eylemlilikleri öne çıkarıyor, eylemlere en önde katılır ve böylece yazılı pratiklere mahkum ederdi. Bu anlamda Kürdistan somutunda devrimci mücadele içinde geçen 12 yıllık devrimci yaşamla damgasını vuran temel özelliği, savaşmayı gözle almayı reddedenler düşman olma, asla taviz vermemedir. Savaşmayı gözle almamadan nefret eden biriydi.

Bundan ötürü, bulunduğu her ortamda mutlaka eylem yapar, tüm zor koşullara rağmen düşmana mutlaka darbe vurur ve başkalarını görevlendirmeden çok mutlaka kendisi eylemlere katılır. Bu biçimde, savaşın ırmansız, geliştirilmesinde esas olan bir yönlemler ve pratikğin sahibi olablmıştır.

Harun yoldaşın en temel özelliği; bir askerî yetenek olmasıdır. Son dönemde siyasal olarak da önemli bir gelişmeye başlayan ve geri olmayan bir formasyon tutturabilen yoldaş olsa da askerî yetenek olma özelliği ön plandadır. Çünkü devrimci yaşamı sürekli direniş ve devrimci savaşla iç içe geçmiş ve adeta silahlı savaşınla bütünleşmiştir. Bu anlamda, Kürdistan'da silahlı mücadelenin temel taktik olan uzun süreli halk savaş ve silahlı mücadelenin ortasında ve devrimci direniş savaşının geliştirilmesinde büyük bir uğraşın ve çabının sahibidir. Silahlı mücadelenin tüm aşamalarında yer aldığı gibi, her aşamaya uygun bir taktik gerçekleştirmesinde de önemli pay sahibi olan, büyük yararlılıklar göstermiş bir yoldaştır. Sağcılığa ve her türlü oportünist anlayışlara taviz vermemiş, Partimizin devrimci saldırlı ruhunu sözü, pratik ve yaşamıyla temsil etmiş uğraşını gösteren önder kadrolar arasında yer almıştır. Silahlı mücadelenin bugünkü düzeyine ulaştırılması ve bu kapsamda geliştirilmesinde birçok yoldaş gibi **Harun**

kirdekten yetişme bir savaşçısı ve komutanıdır.

Harun yoldaş, senderece alçak gönüllü, sade, halkçı ve eğitici özellikleriyle yoldaşları arasında saygı ve sevgi yuvarları bir yoldaştır. Sürükleyici özelliği ve mutlaka sonuç alma azmi olumlu özelliklerindedir. Yine, düşman pratiklerini delici, boga çıkarıcı dirençten yapıya savaşta korkusuzluğunun, atılmağının bir ifadesiydi. Bu özellikleri ile O, düşmanda büyük korku yaratmış, adeta korkulu rüyalarından bir olmuştur. Bu nedenle ki, sömürgeci basını-yayın organlarında sürekli konuşulan yoldaş, sık sık **Harun** yoldaş çatışmada öldürdüklerini iddia ederlerdi.

Evel, **Harun** yoldaş, 12 yıl süren onurlu bir mücadelenin ardından 24 Temmuz 1990'da şehit kervanına katıldı. Ancak, O'nu şahadete götürün, düşmanın güçlüğüne değil, göküraca öne atılması, sürekli savaş içinde kalmından da verdiği aşırı cesaretle gereğini ihtiyatı olmamasıydı. **Harun** yoldaşın son nefesinde yoldaşlarına, "Yeterince savaşmış, gözüm arkada kalmad" diyordu. Bu sözler, savaşta bütünleşmiş, süreklilik içinde yaşamış, dopdolu bir yaşamın dile getirilişiydi. Onurlu bir mücadale yaşamını onurlu bir şahadete taşıyan **Harun** yoldaş, mücadale yolunuzu aydınlatan bir meşale olarak sürekli yaşatacak, anısına zaferle gerekli karşılığı vereceği.

yoldaşın da önemli yeri vardır.

Harun yoldaş, başta sıradan bir savaşçı olarak katıldığı silahlı mücadelenin gelişmesiyle atbası bu gelişme yaşar, yani silahlı mücadelenin gelişiminin pratiğiyi bütünleşik arzeden bir yaşamın sahibidir. O, savaşımızın şartlarında başlayarak gelişen gücümüzle iç içe gelişmiştir. Parti ruhunun bir parçasıdır, onun bölünmez bir bütündür. Bu anlamda O'nun süreli silahlı mücadale tarihimizin ayrı bölümler münümün değidir. O tümüyle bu süreçte bütünleşmiş ve bu sürecin geliştilmesinin bir temel taşı, bir yürütücüsü, bir emektarı olmuştur. **Harun** yoldaş, büyük zorluklara içine geçen bütün yaşamı boyunca fedakarlık ve kahramanlığı bir sembolü olmuştur, çekmişmiştir. Partimizin ortaya çıkardığı çalkıntın askerî bir kişilik, bir savaş adamıdır. Bu anlamda silahlı mücadelenin tarihinde eşsiz bir çabanın sahibi olup, tüm aşamalarına filen katılan, ARGK'nin çe-

1990 Yılı Yaz Atılımımızın değerli şehitlerinden biri olan **İsmail İBRAHİM** yoldaş, Güneybatı Kürdistan'ın Derik şehrinde 1966 yılında toprak sahibi bir köylü ailesinin oğlu olarak dünyaya gelir. Yeterince bir aileden olması O'nu erkenden ulusal kurtuluşu arzular içine itmiş, her türlü sahtekarlıktan nefret eden dürüst özelliğiyle, bulunduğu alanda etkin olan İkel-milliyetçi ve reformist düşüncelerle ilişkisi geçmekten kaçınmıştır. 1982'lerde Partimizin Ortadoğu alanına açılmasıyla birlikte Parti ideolojisiyle tanışan **İsmail** yoldaş, başlangıçta Parti ideolojisini bulduğunda Kürdistan parçasına uyarlayarak bir örgütlülük yaratma çabası içinde olmuş ancak daha sonra Parti saflarında bizzat yer alarak mücadele vermede kararlı olmuştur. 1982'lerde Parti ile girdiği ilişkiler ardından, teşkilatçı hizmetleri bulunmuş, propaganda yapma, bildiri dağıtma, Parti toplantıları Arapçaya

Devami 21 sayfa